

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 2022

ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΝ 7η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023
ΑΘΗΝΑ 2023

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 2022

ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΝ 7η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023
ΑΘΗΝΑ 2023

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διεύθυνση
Ελ. Βενιζέλου 21
102 50 Αθήνα

Δικτυακός τόπος

<http://www.bankofgreece.gr>

Τηλέφωνο

+30 210 320 2551

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Fax

+30 210 325 5508

Τυπώθηκε στο
Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών
της Τράπεζας της Ελλάδος

ISSN: 2732-9887 (print)

ISSN: 2732-9895 (online)

DOI: <https://doi.org/10.52903/annacc.gr2022>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	7
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	7
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	9
1. Απολογισμός Χρήσεως 2022	10
2. Οργάνωση και Λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος	25
3. Διοικητική μέριμνα	26
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος ως Κεντρική τράπεζα	34
5. Εποπτικές Δραστηριότητες	39
6. Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες προς το Δημόσιο και άλλες λειτουργίες	45
7. Βιώσιμη Ανάπτυξη, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Διακυβέρνηση	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΕΙΚΤΕΣ ESG	77
ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2022	79
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	103
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2022	109
Ισολογισμός	110
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	112
Πίνακας Διάθεσης Κερδών	112
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	113
I. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	113
II. Λογιστικές Αρχές και Ποιοτικά Χαρακτηριστικά	113
III. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	114
IV. Σημειώσεις επί του Ισολογισμού	121
V. Σημειώσεις επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως	151
VI. Πρόσθετες Πληροφορίες	161

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η παρούσα Έκθεση Διαχείρισης προς την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελούν αναπόσπαστο όλον. Σκοπός της είναι να παράσχει στους αναγνώστες πληροφορίες συναφείς με τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιμέρους δραστηριότητες της Τράπεζας αποβλέπουν στην υλοποίηση των αρμοδιοτήτων και των καταστατικών σκοπών της σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 2 και 4 του Καταστατικού της, η παρούσα Έκθεση αποδίδει ορθή, τεκμηριωμένη και ολοκληρωμένη ανάλυση των οικονομικών της καταστάσεων, δίχως να παροράται η σύνδεση με τις αποφάσεις πολιτικής που λαμβάνει η Τράπεζα.

Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3 Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Έκθεση Διαχείρισης αποδίδει κατά τρόπο εύλογο τη θέση της Τράπεζας και παρουσιάζει τον απολογισμό της χρήσεως 2022, παρέχοντας ανάλυση για τις βασικές εξελίξεις των μεγεθών του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως και πληροφορίες για τις σημαντικότερες μεταβολές αυτών. Επίσης, περιγράφει το περιβάλλον κινδύνων στο οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα της Ελλάδος, παρέχοντας πληροφορίες για τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιούνται για την άμβλυνσή τους.

Επιπλέον, παρουσιάζει θέματα σχετικά με τη διοικητική αναδιοργάνωση και τις λειτουργίες της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και τις δράσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της κοινωνικής της ευθύνης, και ειδικότερα δράσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την καταγραφή και μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενίσχυση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού, τη στήριξη της κοινωνίας και τη διάχυση του πολιτισμού. Τέλος, γίνεται αναφορά σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ο διφυής χαρακτήρας της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία είναι επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β

1 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016O0034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

2 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

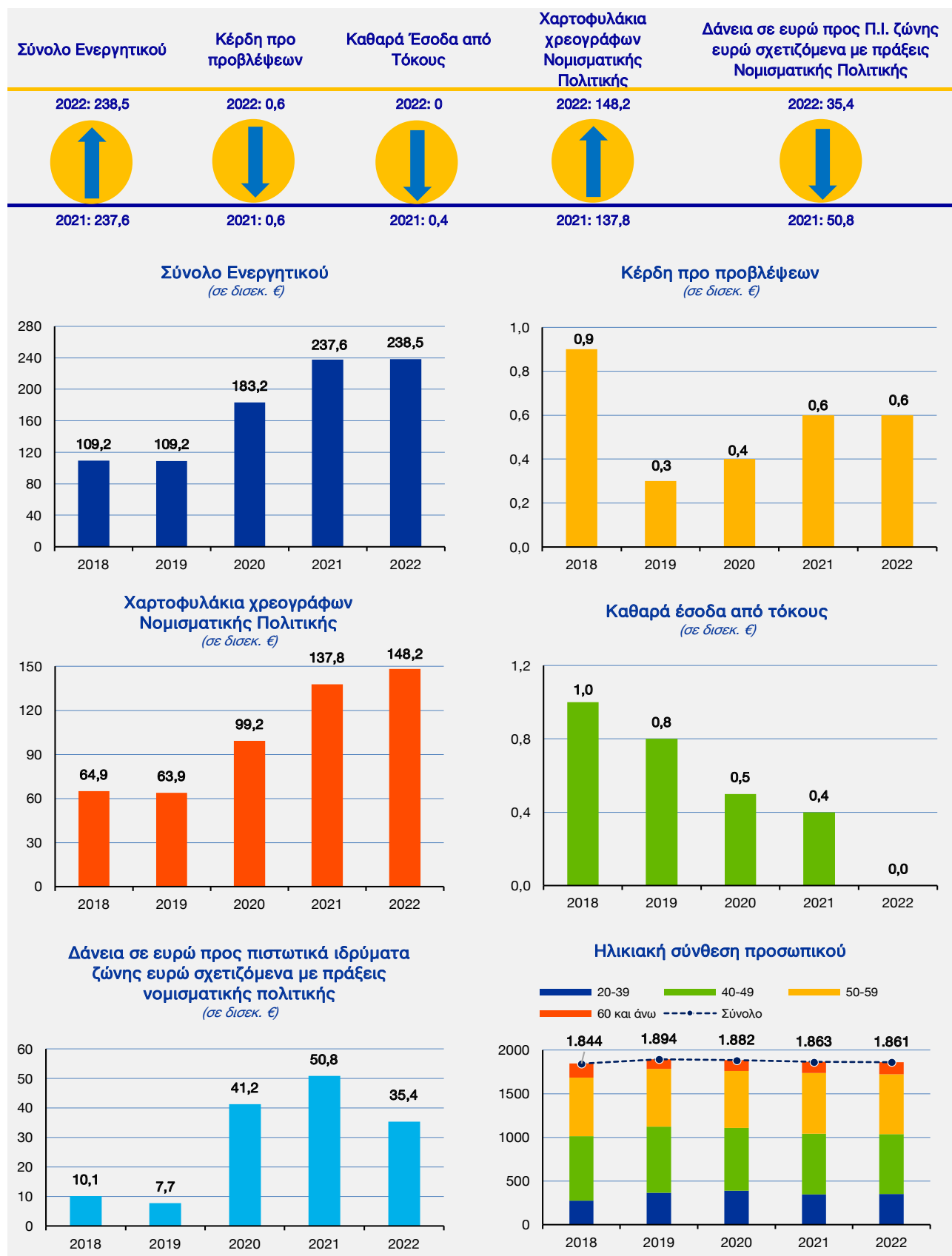
και 55Γ του Καταστατικού της, καθώς επίσης και η ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ).

Τούτου δοθέντος, τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης από πράξεις άσκησης δημόσιας εξουσίας. Πέραν τούτου, το καταφανώς μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού της Τράπεζας σχετίζεται με τις εν λόγω δραστηριότητες.

Εν όψει των ανωτέρω, δεν προβλέπονται ποσοτικοί στόχοι υπό την έννοια της εκπόνησης προϋπολογισμού εσόδων, όπως συμβαίνει σε ανώνυμες εταιρίες που ασκούν αμιγώς επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνεπώς, η απόδοση της Τράπεζας δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί με ποσοτικά κριτήρια και προς τούτο δεν προβλέπεται κάποια διαδικασία προσδιορισμού της απόδοσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

(σε δισεκ. ευρώ)

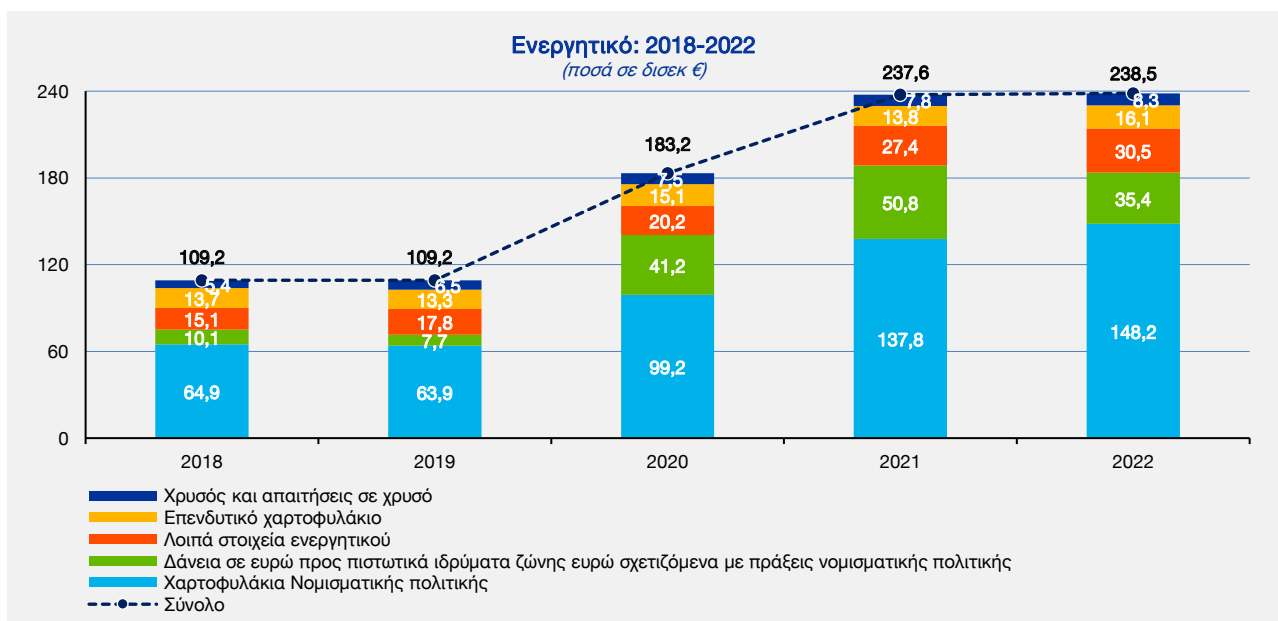
1. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2022

1α. ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Το ενεργητικό της Τράπεζας της Ελλάδος στις 31.12.2022 ανήλθε σε 238,5 δισεκ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 0,9 δισεκ. ευρώ συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση. Ο κύριος λόγος της αύξησης του συνόλου του ενεργητικού κατά την τελευταία τριετία είναι η αύξηση των καθαρών αγορών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου νομισματικής πολιτικής, ως συνέπεια των αποφάσεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, στο πλαίσιο της στήριξης των οικονομιών της ευρωζώνης λόγω της πανδημίας.

Η εξέλιξη των κυριότερων στοιχείων του ενεργητικού για την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Τα δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής μειώθηκαν το 2022 κατά 15,4 δισεκ. ευρώ και ανήλθαν στα 35,4 δισεκ. ευρώ, έναντι 50,8 δισεκ. ευρώ το 2021, ως αποτέλεσμα λήξης πράξεων TLTRO III ύψους 3,8 δισεκ. ευρώ, καθώς και πρόωρης αποπληρωμής (μερικής ή ολικής) ύψους 11,6 δισεκ. ευρώ. Επιπλέον, έληξαν πράξεις PELTRO ύψους 20,0 εκατ. ευρώ.

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται χορηγήσεις της Τράπεζας μέσω στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) και μέσω έκτακτων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω της πανδημίας (PELTRO) προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Για τη χρήση 2022 το μεγαλύτερο μέρος των πράξεων αυτών αφορά πράξεις TLTRO III, ενώ ένα μικρό ποσό της τάξεως των 50,0 εκατ. ευρώ αφορά πράξεις PELTRO.

• Πράξεις TLTRO III

Υπενθυμίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, στις χρήσεις 2019 και 2020, αποφάσισε την εισαγωγή συνολικά δέκα στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III καθώς και τη μείωση του επιτοκίου των πράξεων αυτών. Συγκεκριμένα, το επιτόκιο για την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και την περίοδο από 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 ("περίοδος ειδικού επιτοκίου" και "πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου", αντίστοιχα)³

³ Στις 30.04.2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι η περίοδος ειδικού επιτοκίου θα ισχύει από τις 24.6.2020 έως τις 23.6.2021. Στις 10.12.2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να παρατείνει την περίοδο αυτή κατά 12 μήνες, έως και τις 23.6.2022 (πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου).

καθορίστηκε σε επίπεδο κατά 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που θα ισχύει στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, αλλά σε κάθε περίπτωση το επιτόκιο δεν θα είναι υψηλότερο από -1%.

Επιπλέον, στις 27 Οκτωβρίου 2022 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι, από τις 23 Νοεμβρίου 2022 έως την ημερομηνία λήξης ή την ημερομηνία πρόωρης αποπληρωμής κάθε αντίστοιχης εκκρεμής πράξης TLTRO III, το επιτόκιο των πράξεων αυτών θα αναπροσαρμόζεται βάσει του ισχύοντος βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ για την εν λόγω περίοδο. Στην ίδια συνεδρίαση, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη θέσπιση τριών πρόσθετων ημερομηνιών εθελούσιας πρόωρης αποπληρωμής προκειμένου να παρασχεθούν στους συμμετέχοντες των εν λόγω πράξεων επιπλέον ευκαιρίες για μερική ή ολική αποπληρωμή των αντίστοιχων δανείων TLTRO III πριν από τη λήξη τους.

Συγκεκριμένα για τις οικονομικές καταστάσεις του 2022 της Τράπεζας εφαρμόστηκε η ακόλουθη προσέγγιση για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων των πράξεων TLTRO III:

- (i) Για την περίοδο έως τις 23 Ιουνίου 2022, ίσχυε το επιτόκιο της πρόσθετης περιόδου ειδικού επιτοκίου που κοινοποιήθηκε στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Ιουνίου 2022 και το οποίο ανήλθε σε -1,0%, δηλ. 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR),
- (ii) για την περίοδο από τις 24 Ιουνίου 2022 έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων που ίσχυε από την ημερομηνία διακανονισμού εκάστης πράξης TLTRO III έως τις 22 Νοεμβρίου 2022 και
- (iii) για την περίοδο από 23 Νοεμβρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων που ίσχυε κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Επιπλέον, στον ως άνω υπολογισμό των τόκων για το 2022 ελήφθη υπόψη και η επίδραση της μεταβολής του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) εντός του 2022 στους τόκους της περιόδου πριν από την περίοδο ειδικού επιτοκίου.

• Πράξεις PELTRO

Στη χρήση 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε αρχικά τη διενέργεια μιας δέσμης επτά έκτακτων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO), οι οποίες έληξαν διαδοχικά εντός του γ' τριμήνου του 2021. Εν συνεχεία στη χρήση 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη διενέργεια τεσσάρων πρόσθετων πράξεων PELTRO, σε τριμηνιαία βάση και διάρκειας ενός έτους εκάστη, εκ των οποίων οι τρεις έληξαν κατά τη διάρκεια του 2022.⁴

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αυξήθηκαν κατά 10,4 δισεκ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση και αποτελούν το 62,1% του συνόλου του Ενεργητικού της Τράπεζας. Συγκεκριμένα ανήλθαν σε 148,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 137,8 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021.

Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην αύξηση κατά 8,4 δισεκ. ευρώ των καθαρών αγορών χρεογράφων στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP), το οποίο δημιουργήθηκε προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι στον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και οι έντονες διαταραχές στις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας της ευρωζώνης από την πανδημία. Επιπλέον, αύξηση της τάξεως των 2,7 δισεκ. ευρώ παρουσίασαν οι καθαρές αγορές χρεογράφων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP).

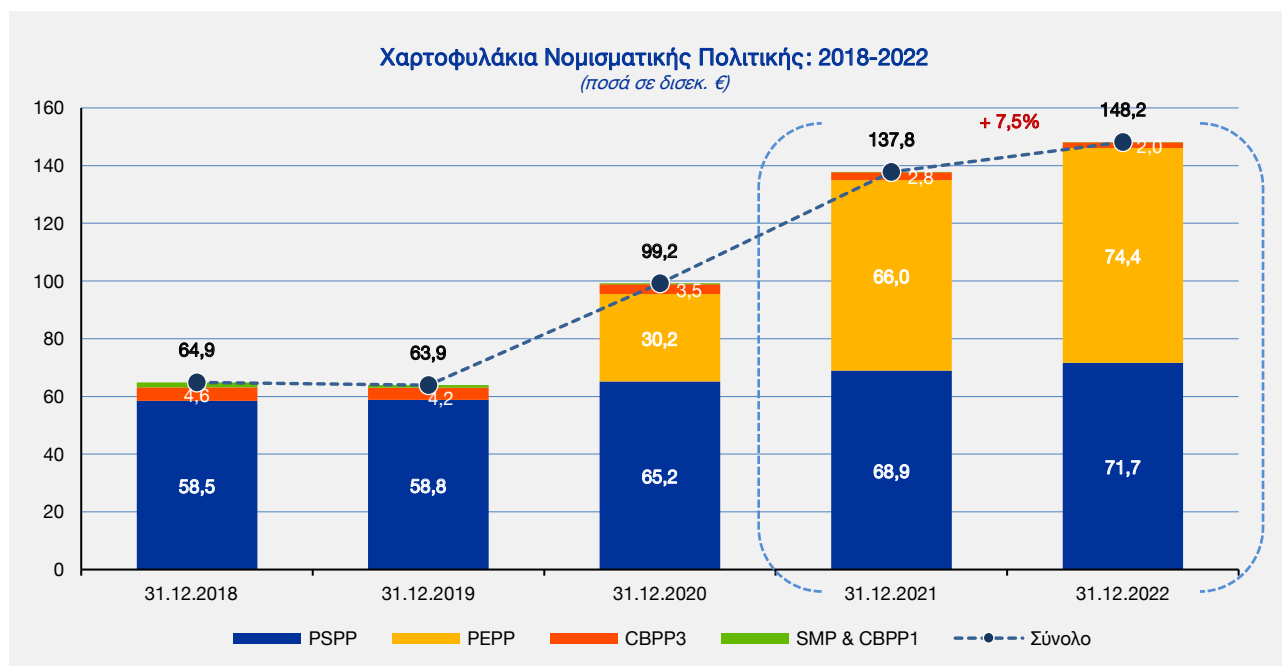
Η διάρθρωση και το μέγεθος του χαρτοφυλακίου χρεογράφων νομισματικής πολιτικής παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί, σύμφωνα με το οποίο στις 31.12.2022:

- το 50,2% αφορά χρεόγραφα στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP),⁵

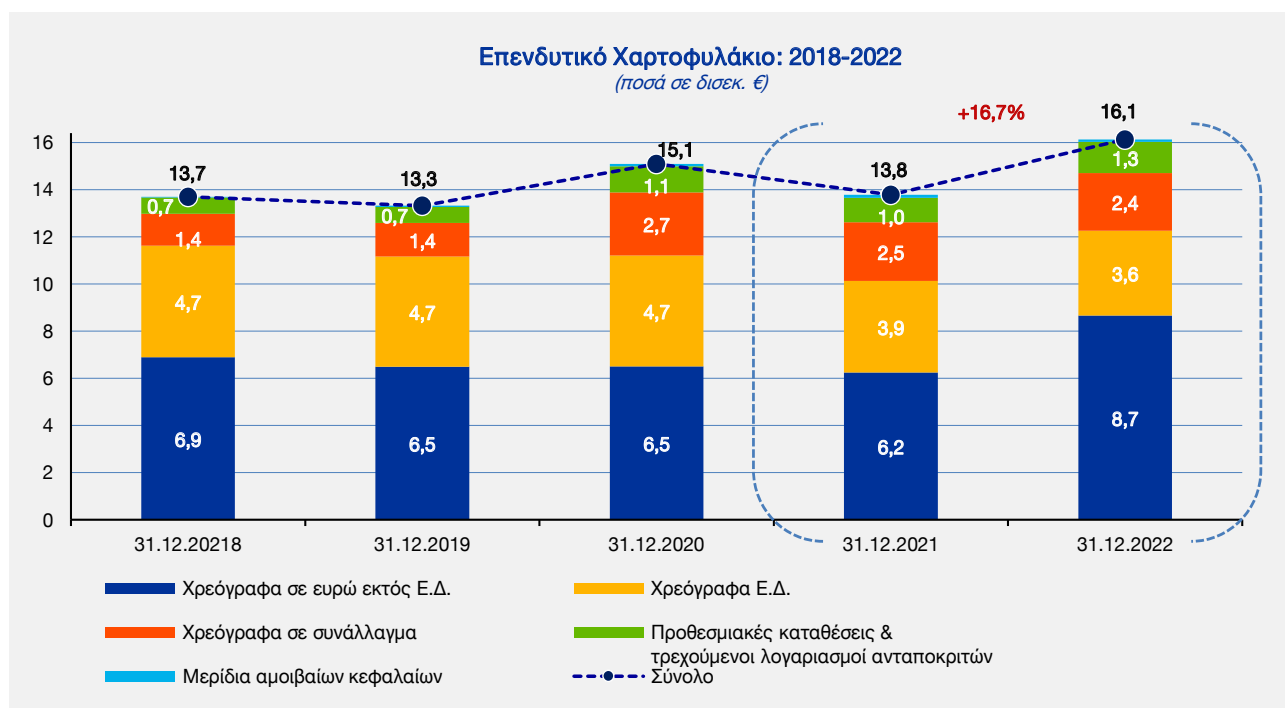
⁴ Η τέταρτη πράξη PELTRO έληξε στις 26.01.2023.

⁵ Στο πλαίσιο του PEPP, η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2022 κατείχε μόνο κρατικά χρεόγραφα και χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών.

- το 48,4% αφορά χρεόγραφα στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP)⁶ και
- ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 1,4% αφορά χρεόγραφα στο πλαίσιο του προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών του Ευρωσυστήματος CBPP3 και του προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (SMP).

Το **επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας** ανήλθε σε 16,1 δισεκ. ευρώ, έναντι 13,8 δισεκ. ευρώ το 2021, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 2,3 δισεκ. ευρώ, κυρίως λόγω αγορών ομολόγων και εντόκων γραμματίων (εκτός Ε.Δ.).

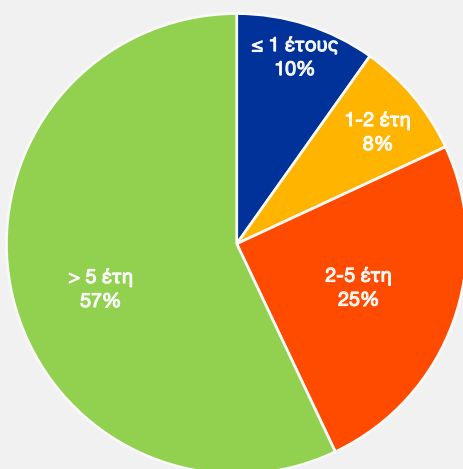

6 Στο πλαίσιο του PSPP, η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2022 κατείχε μόνο χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών (supranational securities) και πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών.

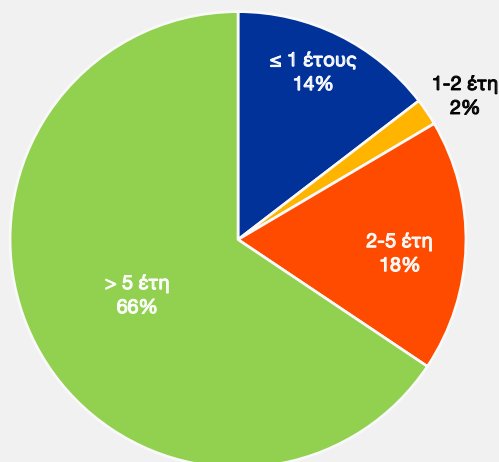
Στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, το οποίο κατέχει η Τράπεζα για καθαρά επενδυτικούς σκοπούς, περιλαμβάνονται ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα κατοίκων εντός και εκτός ζώνης ευρώ, καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός και εκτός ζώνης ευρώ σε ξένο νόμισμα και ευρώ.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των χρεογράφων σε ευρώ, που διακρατούνται τόσο για σκοπούς νομισματικής πολιτικής όσο και για επενδυτικούς σκοπούς από την Τράπεζα, έχει μακροπρόθεσμη εναπομένουσα διάρκεια (άνω των 5 ετών).

Εναπομένουσα διάρκεια χαρτοφυλακίων χρεογράφων νομισματικής πολιτικής - 2022

Εναπομένουσα διάρκεια επενδυτικού χαρτοφυλακίου χρεογράφων σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ - 2022

ΚΑΘΑΡΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (NET FINANCIAL ASSETS)

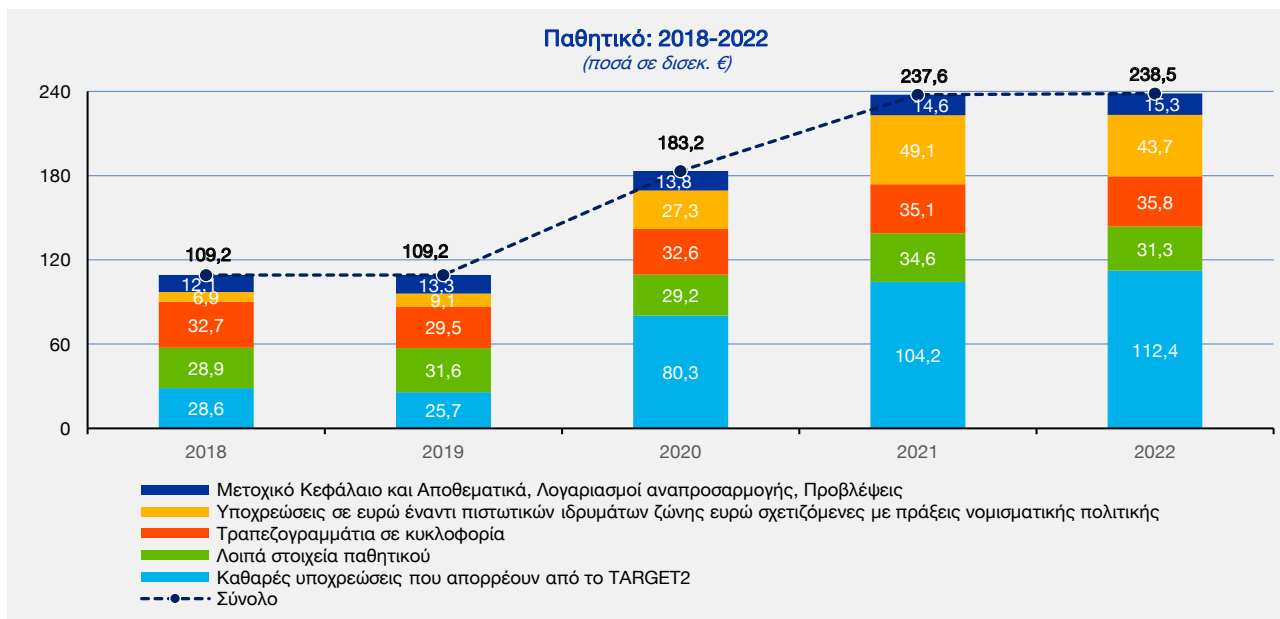
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις στους ισολογισμούς των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ΕθνΚΤ) που δεν συνδέονται άμεσα με την άσκηση νομισματικής πολιτικής αναφέρονται συνήθως ως «καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία» (NFA).

Τα NFA προκύπτουν ως αποτέλεσμα της διαχείρισης από τις κεντρικές τράπεζες των επενδύσεών τους, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών διαθεσίμων και των αποθεμάτων χρυσού, των καταθέσεων από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό (μη-τραπεζικό) τομέα, της λειτουργίας των ΕθνΚΤ ως δανειστή έσχατης ανάγκης κ.λπ. Οι μεταβολές των NFA επηρεάζουν το επίπεδο ρευστότητας που διαθέτουν οι τράπεζες.

Για τον λόγο αυτό, το Ευρωσύστημα έχει θεσπίσει σχετική συμφωνία για τα NFA (Agreement on Net Financial Assets – ANFA), βάσει της οποίας τίθενται οι κανόνες και τα όρια που πρέπει να ακολουθούνται από τις ΕθνΚΤ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι αγορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με τα καθήκοντά τους, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, δεν αποτελούν εμπόδιο στην άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η ANFA καθορίζει ανώτατο όριο για το συνολικό ποσό των καθαρών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων όλων των ΕθνΚΤ και την κατανομή του ποσού αυτού μεταξύ τους.

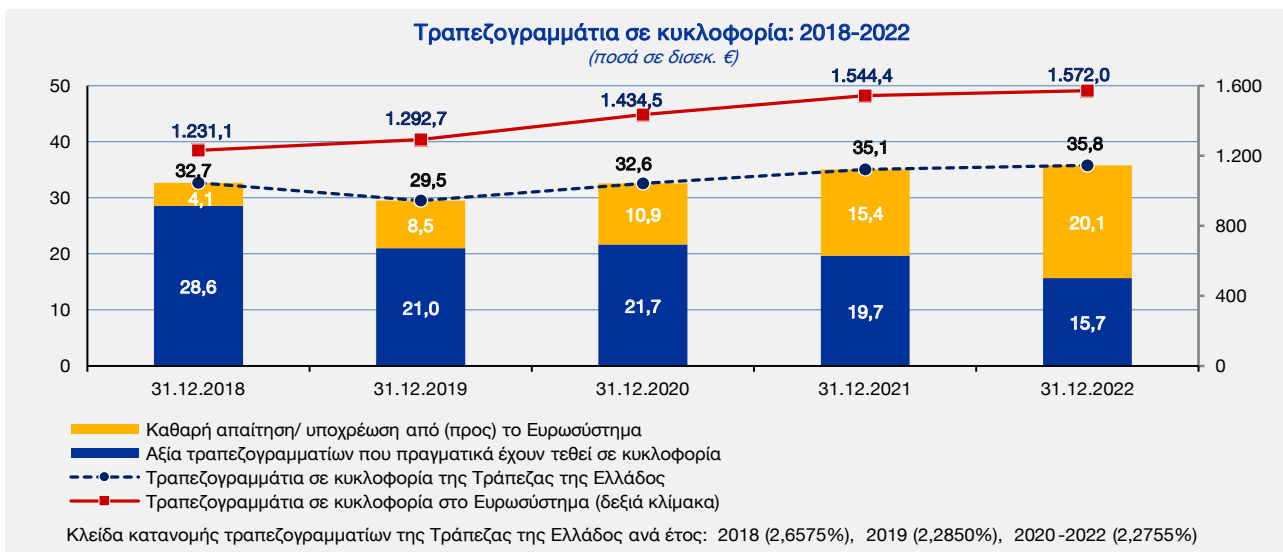
ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Τα κυριότερα στοιχεία του παθητικού κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος** με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ανήλθε σε 35,8 δισεκ. ευρώ στο τέλος του 2022, έναντι 35,1 δισεκ. ευρώ στο τέλος του 2021, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2,0%, λόγω της αύξησης της **συνολικής κυκλοφορίας στο Ευρωσύστημα** (1.572,0 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 1.544,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021).

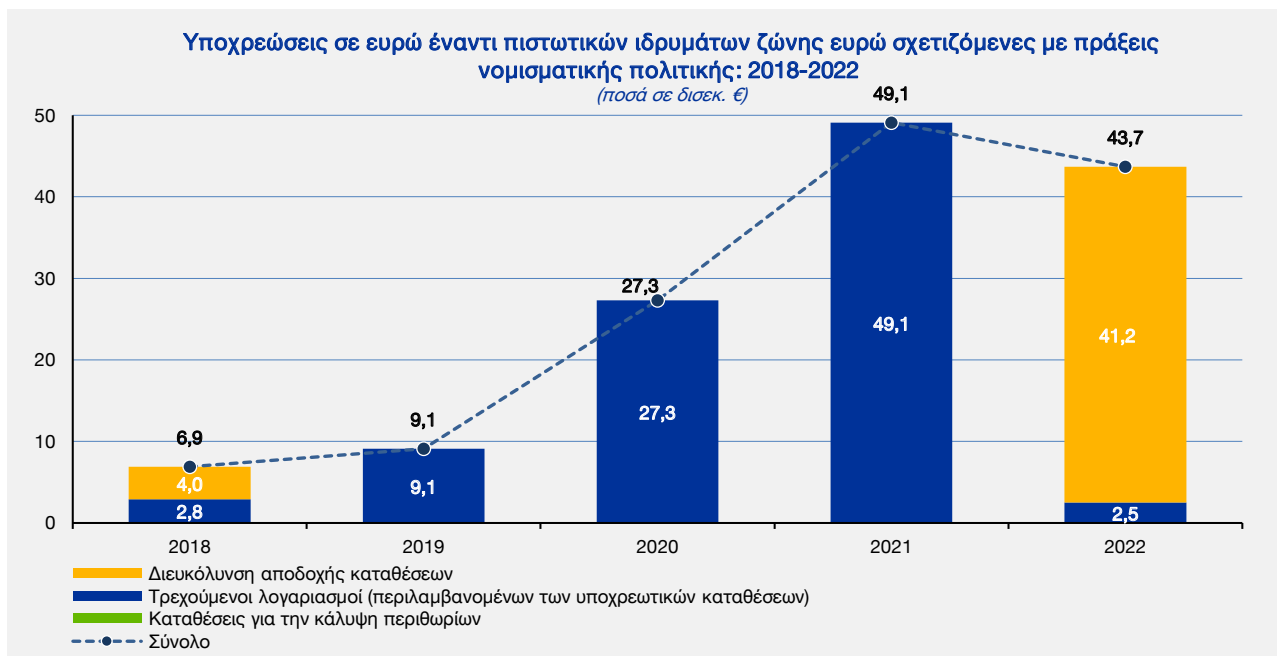
Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος**⁷ μειώθηκε κατά 20,3%, από 19,7 δισεκ. ευρώ το 2021 σε 15,7 δισεκ. ευρώ το 2022. Καθώς η πραγματική κυκλοφορία είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά τους, ύψους 20,1 δισεκ. ευρώ, εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”.

⁷ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 14.2(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Οι υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής παρουσίασαν μείωση της τάξεως των 5,4 δισεκ. ευρώ και στις 31.12.2022 το υπόλοιπό τους ανήλθε σε 43,7 δισεκ. ευρώ έναντι 49,1 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η εξέλιξη των υποχρεώσεων σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενων με πράξεις νομισματικής πολιτικής για την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Οι τρεχούμενοι λογαριασμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων παρουσίασαν μείωση ύψους 46,6 δισεκ. ευρώ (2,5 δισεκ. ευρώ την 31.12.2022, έναντι 49,1 δισεκ. την 31.12.2021). Η μείωση αυτή οφείλεται στη μεταφορά των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων πέραν των ελάχιστων αποθεματικών (υπερβάλλοντα αποθεματικά) από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους σε λογαριασμούς διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, ως συνέπεια της αύξησης του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου του 2022 και της αναστολής του συστήματος δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των υπερβαλλόντων αποθεματικών.

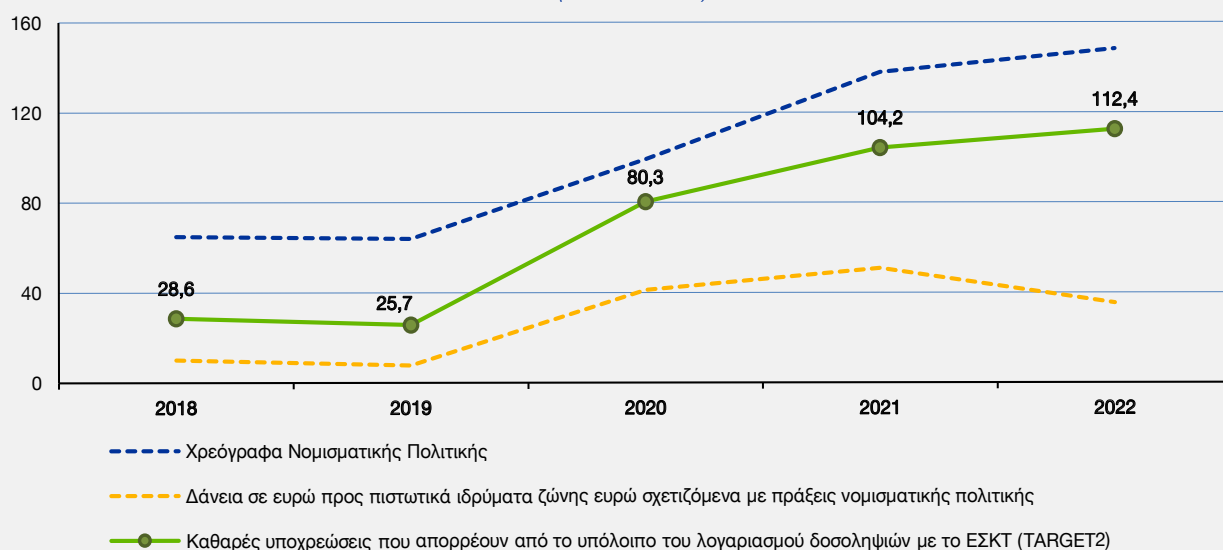
Οι καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) διαμορφώθηκαν σε 112,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 104,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, σημειώνοντας αύξηση κατά 8,2 δισεκ. ευρώ.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΔΟΣΟΛΗΨΙΩΝ ΜΕ ΤΟ ΕΣΚΤ (TARGET2)

Το TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system 2 – Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο 2) είναι ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων από μια τράπεζα σε μια άλλη, τόσο εντός μιας χώρας όσο και μεταξύ χωρών. Οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος (ΕθνΚΤ) και οι εμπορικές τράπεζες το χρησιμοποιούν για να διεκπεραιώνουν πληρωμές σε ευρώ και να μεταφέρουν κεφάλαια από τη μια τράπεζα στην άλλη εύκολα και με ασφάλεια.

Η καθαρή ροή κεφαλαίων μεταξύ δύο χωρών καταγράφεται στους ισολογισμούς των αντίστοιχων ΕθνΚΤ, ανεξαρτήτως αν η μεταφορά εκτελείται από μια εμπορική τράπεζα ή την κεντρική τράπεζα. Η συσσώρευση με την πάροδο του χρόνου αυτών των ροών δημιουργεί τα υπόλοιπα του TARGET2 (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Υπόλοιπα εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος”).

Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2): 2018-2022
(ποσά σε δισεκ. €)

Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) το 2022, καθώς και η εξέλιξή τους κατά την περίοδο 2018-2022, είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών τίτλων από την Τράπεζα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, οι οποίες διακανονίζονται μέσω TARGET2, σε συνάρτηση με τη χορηγηθείσα ρευστότητα προς τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την ίδια περίοδο (δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής).

Οι **λογαριασμοί αναπροσαρμογής**, οι **προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων**, τα **αποθεματικά** (τακτικό, έκτακτο και ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους), καθώς και το **μετοχικό κεφάλαιο**, αποτελούν τα **αποθέματα ασφαλείας (financial buffers)** της Τράπεζας έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

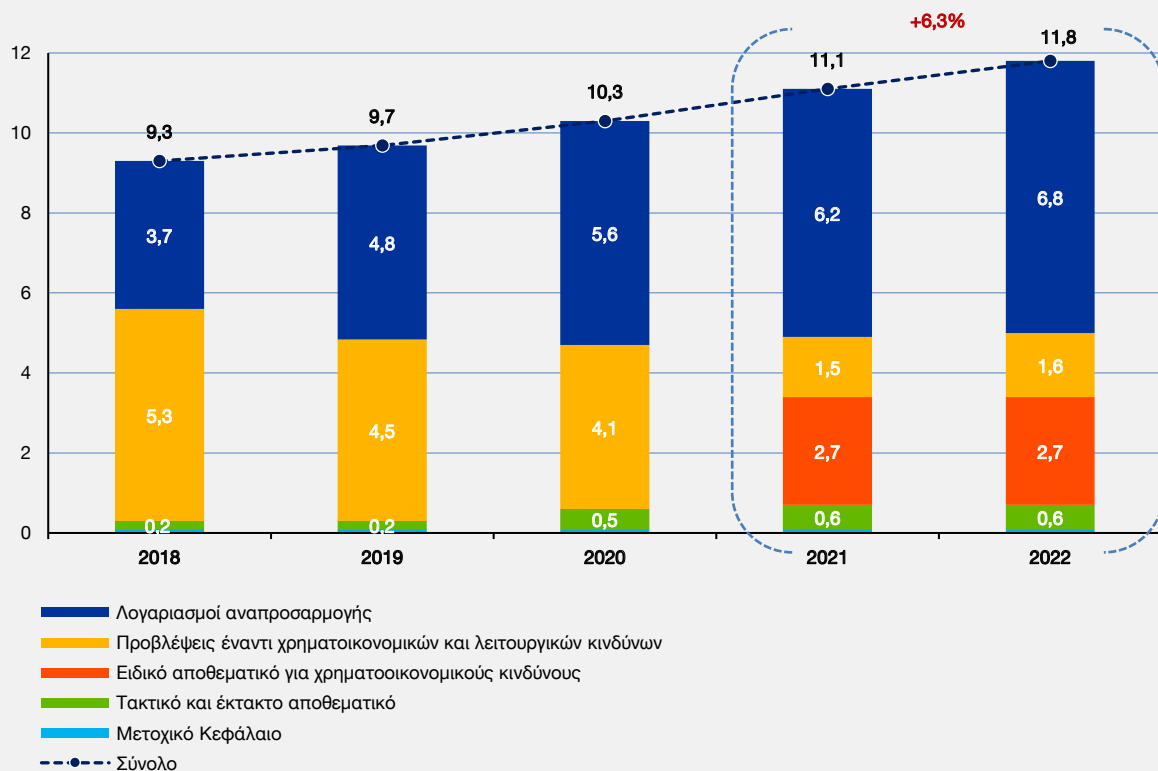
Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής περιλαμβάνουν τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα και των χρεογράφων. Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν τις επιπτώσεις πιθανών δυσμενών διακυμάνσεων στις τιμές ή/και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και συνεπώς αποτελούν ένα πρώτο απόθεμα ασφαλείας έναντι των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα. Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής για τη χρήση 2022 παρουσίασαν αύξηση κατά 0,6 δισεκ. ευρώ, κυρίως λόγω αύξησης των μη πραγματοποιηθέντων κερδών από την αποτίμηση του χρυσού, ως απόρροια της ανόδου της τιμής του χρυσού ανά ουγγιά σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

Η Τράπεζα, αφού έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VaR με επίπεδο εμπιστοσύνης 99%, σύμφωνα με την οποία οι κίνδυνοι ανήλθαν σε 1.622,0 εκατ. ευρώ, αποφάσισε την ενίσχυση των προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων κατά 189,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: απελευθέρωση 2,6 δισεκ. ευρώ).

Επιπλέον η Τράπεζα, με σκοπό την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής της θέσης και την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, αποφάσισε να προβεί, μέσω της διάθεσης κερδών, στην ενίσχυση του έκτακτου αποθεματικού κατά 42,7 εκατ. ευρώ (βλ. σημείωση 1γ της έκθεσης διαχείρισης “Διάθεση κερδών”).

Η εξέλιξη του ύψους των αποθεμάτων ασφαλείας της Τράπεζας για την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο κάτωθι διάγραμμα:

Αποθέματα Ασφαλείας (financial buffers): 2018-2022 (ποσά σε δισεκ. €)

1β. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

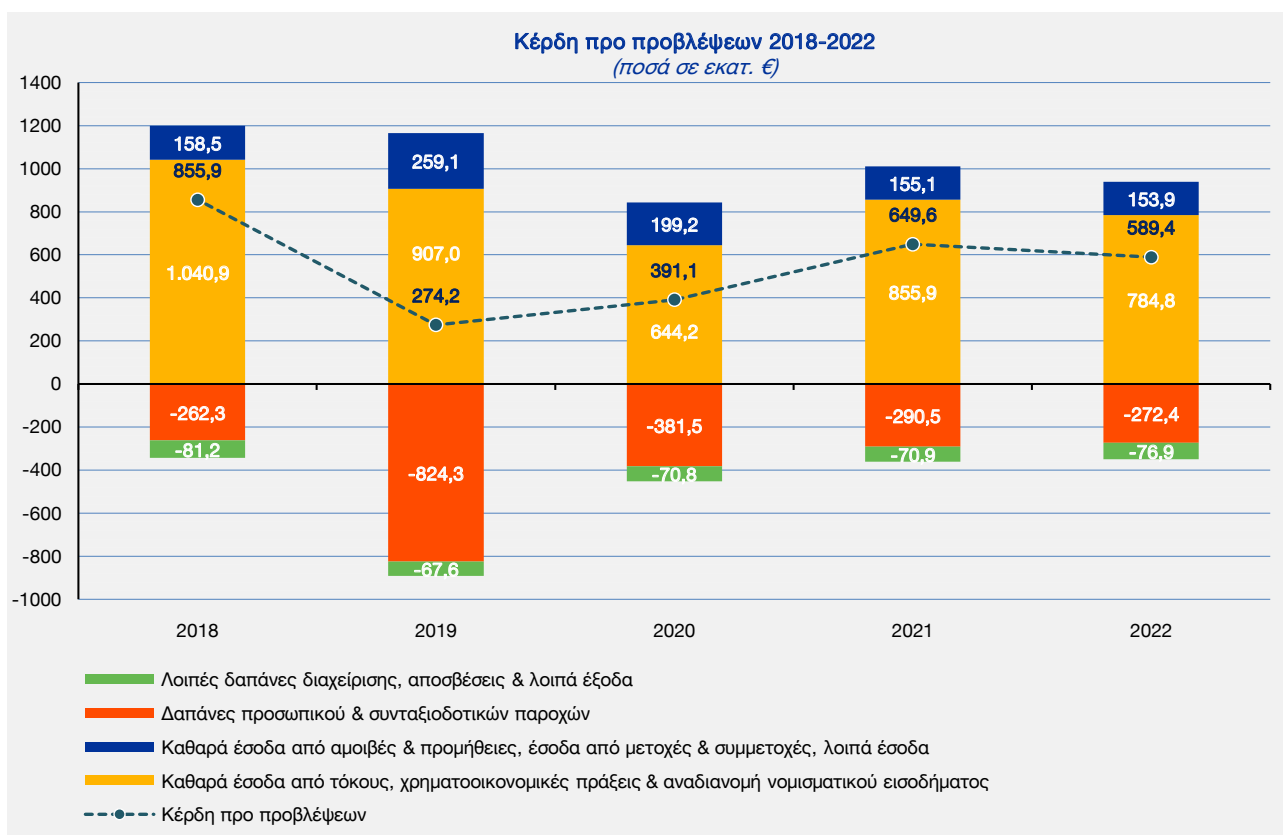
Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε **938,7 εκατ. ευρώ**, έναντι **1.011,0 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 7,2%.

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε **349,3 εκατ. ευρώ**, έναντι **361,4 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 3,3%.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων** στη χρήση 2022 ανήλθαν σε **589,4 εκατ. ευρώ**, έναντι **649,6 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 9,3%.

Τα **καθαρά κέρδη χρήσεως** ανήλθαν σε **456,8 εκατ. ευρώ**, έναντι **3.270,5 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων** κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο κάτωθι διάγραμμα:

Αναλυτικά, στην τρέχουσα χρήση τα έσοδα, τα έξοδα και οι προβλέψεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

• Έσοδα

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από τους τόκους στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού ανήλθαν σε 938,7 εκατ. ευρώ, έναντι 1.011,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 7,2%.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 784,8 εκατ. ευρώ, έναντι 855,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 8,3%.

- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 130,3 εκατ. ευρώ, έναντι 128,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,6%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 4,0 εκατ. ευρώ, έναντι 10,8 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 63,0%.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε 19,6 εκατ. ευρώ, έναντι 16,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 21,7%.

ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Νομισματικό Εισόδημα

Νομισματικό Εισόδημα (NE) είναι το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι ΕθνΚΤ κατά την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής. Ειδικότερα, το εισόδημα αυτό – που παραδοσιακά αναφέρεται ως έσοδο από το εκδοτικό προνόμιο – περιλαμβάνει το εισόδημα που προέρχεται από περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται έναντι των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία και των υποχρεώσεων από τις καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Εκδοτικό προνόμιο

Το εκδοτικό προνόμιο, δηλαδή το δικαίωμα να εκδίδουν χρήμα, κατέχουν αποκλειστικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, μετά από ανάθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, σύμφωνα με το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Το νόμισμα εκδίδεται με τη μορφή τραπεζογραμμάτων, η αξία των οποίων αποτυπώνεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό των ΕθνΚΤ στην πλευρά του παθητικού. Έναντι των τραπεζογραμμάτων, οι ΕθνΚΤ διακρατούν περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με την άσκηση νομισματικής πολιτικής και έχουν υποχρεώσεις προς τα πιστωτικά ιδρύματα από τις καταθέσεις τους. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποφέρουν τόκο-έσοδο στις ΕθνΚΤ και οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων τις βαρύνουν με τόκο-έξοδο. Οι τόκοι-έσοδα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων μετά την αφαίρεση των τόκων-εξόδων των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, έναντι της μη-τοκοφόρας υποχρέωσης (τραπεζογραμμάτια), αποτελούν τα έσοδα από το εκδοτικό προνόμιο (seigniorage income).

Αναδιανομή του Νομισματικού Εισοδήματος

Μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος, σημαντική πρόκληση για το Ευρωσύστημα αποτέλεσε η δίκαιη κατανομή του NE, καθώς σε μια νομισματική ένωση, το χρήμα μετακινείται εκτός των συνόρων του κάθε κράτους-μέλους, με αποτέλεσμα τα τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία που εμφανίζουν οι ΕθνΚΤ να μην αντικατοπτρίζουν την εγχώρια ζήτηση.

Για τον σκοπό αυτό, το ποσό του NE που συγκεντρώνει κάθε ΕθνΚΤ κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους (συγκεντρωθέν NE) αθροίζεται σε επίπεδο Ευρωσυστήματος και στη συνέχεια αναδιανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, δηλαδή βάσει της κλείδας κατανομής κάθε ΕθνΚΤ (αναλογούν NE). Συνεπώς, αν το αναλογούν NE μιας ΕθνΚΤ είναι υψηλότερο του συγκεντρωθέντος από αυτήν NE, τότε η εν λόγω ΕθνΚΤ έχει να λαμβάνει NE μέσω της αναδιανομής σε επίπεδο Ευρωσυστήματος. Προφανώς, στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή όταν το αναλογούν NE μιας ΕθνΚΤ είναι χαμηλότερο του συγκεντρωθέντος από αυτήν, τότε η εν λόγω ΕθνΚΤ συνεισφέρει NE ώστε αυτό να αναδιανεμηθεί δίκαια (αναλογικά) σε άλλες ΕθνΚΤ οι οποίες συγκεντρώνουν NE χαμηλότερο του αναλογούντος σε αυτές.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”.

Οι **καθαροί τόκοι-έσοδα** ανήλθαν σε 2,3 εκατ. ευρώ, έναντι 435,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 99,5%.

Η μείωση των καθαρών τόκων-εσόδων οφείλεται κυρίως στην αναντιστοιχία (mismatching) μεταξύ των σταθερών τόκων-εσόδων των στοιχείων ενεργητικού και των μεταβλητών τόκων-εξόδων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ως συνέπεια της ταχείας αύξησης των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά την τρέχουσα χρήση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.⁸

Ειδικότερα, η μείωση οφείλεται:

- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) κατά 632,1 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 27 Ιουλίου του 2022 και εξής (μέσος όρος 0,58% έναντι μηδενικού επιτοκίου την προηγούμενη χρήση).
- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων κατά 185,2 εκατ. ευρώ λόγω μεταφοράς των υπερβαλλόντων αποθεματικών των πιστωτικών ιδρυμάτων από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους στους εν λόγω λογαριασμούς, καθώς το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) κατέστη θετικό από τις 14 Σεπτεμβρίου του 2022 και εξής (μέσος όρος 0,8% έναντι -0,50% την προηγούμενη χρήση).
- Στους τόκους-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου ύψους 55,6 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εσόδων ύψους 20,6 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωριστεί την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού τους σε επίπεδο άνω του μηδενός.

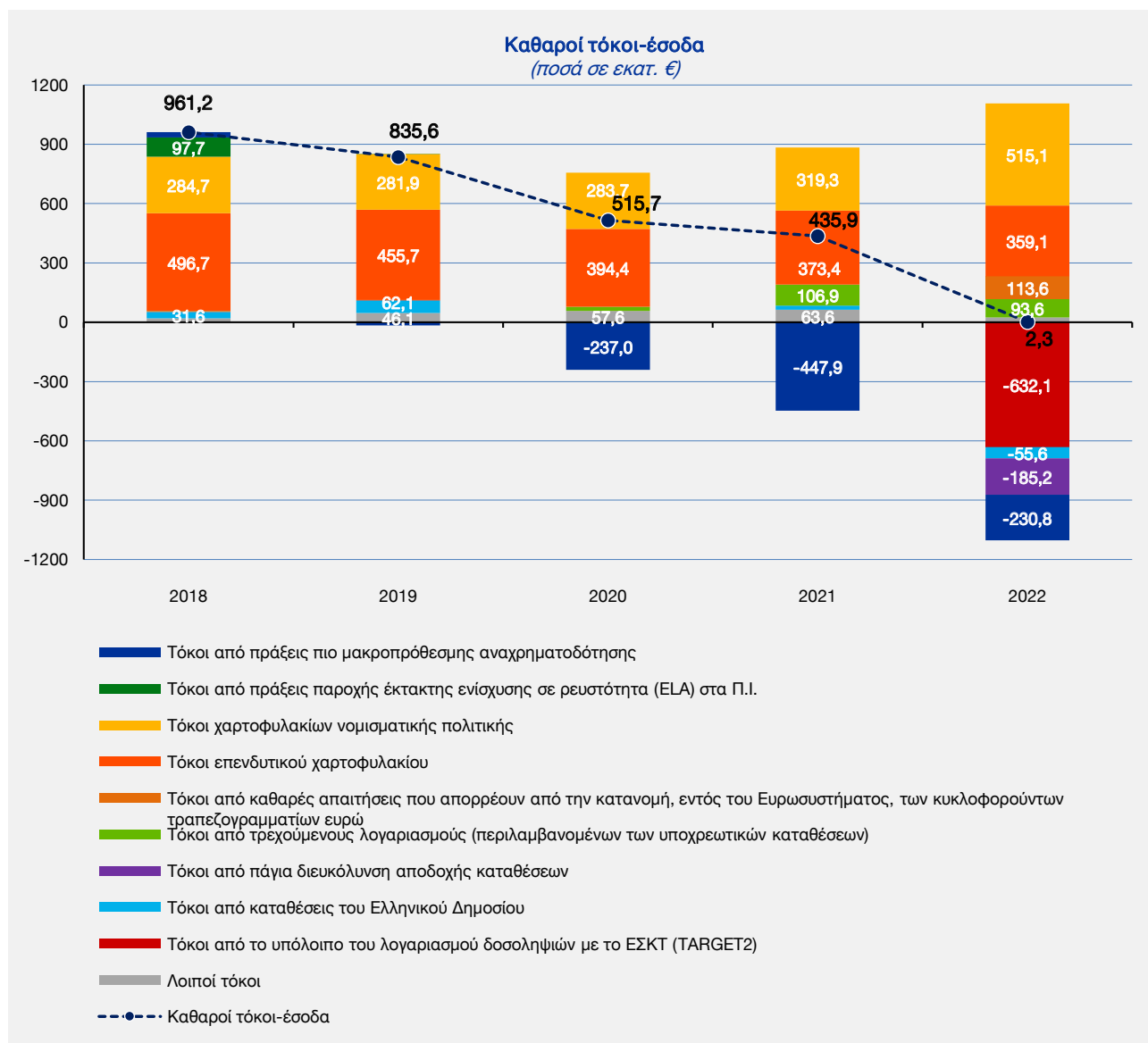
Στη μείωση των καθαρών τόκων-εσόδων λειτούργησαν αντισταθμιστικά:

- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής κατά 195,8 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων των κρατικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP και των υπερεθνικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PSPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσης και του μέσου υπολοίπου τους.
- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατά 113,6 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 27 Ιουλίου του 2022 και εξής.
- Η μείωση των τόκων-εξόδων από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης κατά 217,1 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μείωσης των τόκων επί των πράξεων TLTRO III, ως αποτέλεσμα των αλλαγών στο επιτόκιο εκτοκισμού τους καθώς και των λήξεων και των πρόωρων αποπληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2022.

Οι **καθαροί τόκοι-έσοδα** κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο επόμενο διάγραμμα.

Παρατηρείται ότι οι καθαροί τόκοι-έσοδα κατά τη διάρκεια της πενταετίας βαίνουν μειούμενοι. Κατά τη διετία 2020-2021 η μείωση αυτή οφειλόταν στη σημαντική αύξηση των τόκων-εξόδων επί των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III). Κατά την τρέχουσα χρήση η μείωση οφείλεται κυρίως στη σημαντική αύξηση των τόκων-εξόδων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) και των τόκων-εξόδων από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων.

8 Βλ. τα Δελτία Τύπου της 21ης Ιουλίου 2022, της 8ης Σεπτεμβρίου 2022, της 27ης Οκτωβρίου 2022 και της 15ης Δεκεμβρίου 2022 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

• Έξοδα προ προβλέψεων

Έξοδα προ προβλέψεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	272,4	290,5	-18,1
Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	65,8	62,3	3,5
Αποσβέσεις	11,1	8,6	2,5
Σύνολο	349,3	361,4	-12,1

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 349,3 εκατ. ευρώ, έναντι 361,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 3,3%.

Ειδικότερα:

Οι **δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών** διαμορφώθηκαν σε 272,4 εκατ. ευρώ, έναντι 290,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 18,1 εκατ. ευρώ. Στη χρήση 2022 τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως ανήλθαν σε 68,7 εκατ. ευρώ (2021: 111,4 εκατ. ευρώ).

Οι **λοιπές δαπάνες διαχείρισης** διαμορφώθηκαν συνολικά σε 65,8 εκατ. ευρώ, έναντι σε 62,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 3,5 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω αύξησης των δαπανών φωτισμού και θέρμανσης.

Οι **αποσβέσεις** διαμορφώθηκαν σε 11,1 εκατ. ευρώ, έναντι 8,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,5 εκατ. ευρώ.

• Προβλέψεις

Κατά την τρέχουσα χρήση οι **προβλέψεις** συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 132,6 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης των συνολικών εξόδων κατά 2.620,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Συγκεκριμένα, σχηματίστηκαν προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 189,2 εκατ. ευρώ (2021: απελευθέρωση 2.614,8 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 2,5 εκατ. ευρώ (2021: 7,2 εκατ. ευρώ). Παράλληλα, απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες ειδικές προβλέψεις ύψους 59,1 εκατ. ευρώ (2021: 13,3 εκατ. ευρώ), που αφορούν κυρίως εκκρεμείς αγωγές συνταξιούχων της Τράπεζας βάσει αναλογιστικής μελέτης.

1γ. ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως ανήλθαν σε 456,8 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού, η διάθεση των κερδών⁹ προτείνεται ως εξής:

- ποσό 13,3 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 12% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, να καταβληθεί ως μέρισμα,
- ποσό ύψους 42,7 εκατ. ευρώ να προσauξήσει το έκτακτο αποθεματικό και
- ποσό ύψους 400,7 εκατ. ευρώ να περιέλθει στο Ελληνικό Δημόσιο.

1δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, οι οποίοι διακρίνονται σε χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί κρίσιμη λειτουργία της Τράπεζας, γι' αυτό και τα σχετικά καθήκοντα έχουν ανατεθεί σε Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα της Τράπεζας, τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), η οποία είναι ανεξάρτητη και επιφορτισμένη με την εκτέλεση των λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνων και Επιχειρησιακής Συνέχειας σε επίπεδο Τράπεζας, ενημερώνοντας σχετικά τη Διοίκηση.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων:

- έχει την ευθύνη της αναγνώρισης, καταγραφής, αξιολόγησης, μέτρησης, παρακολούθησης, αντιστάθμισης, περιορισμού και αναφοράς των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν στο επίπεδο της Τράπεζας, σε συνεργασία με όλες τις Διευθύνσεις/Μονάδες, οι οποίες έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων σε καθημερινή βάση, στον τομέα της αρμοδιότητάς τους,
- έχει την ευθύνη για την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και για τον συντονισμό της υλοποίησής της από τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας,
- με τη συνεργασία των αρμόδιων Υπηρεσιακών Μονάδων, αξιολογεί τους κινδύνους που αντιμετωπίζει καθεμία, εξειδικεύει τα όρια ανάληψης κινδύνων και παρακολουθεί την τήρησή τους με τη θέσπιση και εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών,

⁹ Πιθανές αποκλίσεις σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

- εισηγείται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων τις κατάλληλες τεχνικές προσαρμογής των κινδύνων στα αποδεκτά επίπεδα,
- διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- αναπτύσσει μεθοδολογίες εκτίμησης του συνόλου των κινδύνων και εισηγείται πολιτικές διαχείρισής τους,
- αξιολογεί περιοδικά την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης των κινδύνων και προτείνει διορθωτικά μέτρα, εφόσον κριθεί σκόπιμο,
- συντάσσει τις αναγκαίες αναφορές σε θέματα της αρμοδιότητάς της με σκοπό την πληροφόρηση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων,
- υποβάλλει ετήσιο πρόγραμμα και περιοδικά, τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έκθεση στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων εφαρμόζονται οι μέθοδοι Value-at-Risk και Expected Shortfall με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και χρονικό ορίζοντα ενός έτους. Και οι δύο μέθοδοι υπολογίζουν τη ζημία που μπορεί να επέλθει σε ένα χαρτοφυλάκιο εξαιτίας δυσμενών εξελίξεων σε παραμέτρους που επηρεάζουν την αξία του σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και με συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης. Οι επιμετρήσεις και η εκάστοτε αξιολόγηση του επιπέδου έκθεσης της Τράπεζας στους εν λόγω κινδύνους διενεργούνται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας κάθε έτους.

Στους υπό παρακολούθηση χρηματοοικονομικούς κινδύνους περιλαμβάνονται ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια, εξαιτίας της μεταβολής των επιτοκίων (κίνδυνος επιτοκίου) ή/και της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών (συναλλαγματικός κίνδυνος). Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω έλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος. Ως πιστωτικό γεγονός νοείται η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να καταβάλει πλήρως ή εγκαίρως τις πληρωμές που οφείλει, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του ή της μεταβολής επί τα χείρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης. Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες τίτλων στους οποίους επενδύει η Τράπεζα, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία η Τράπεζα τηρεί καταθέσεις.

Ο πιστωτικός κίνδυνος, ειδικότερα, επιμετρείται με τη μεθοδολογία CreditMetrics, με βάση μια παραμετροποίηση, η οποία επανεξετάζεται σε τακτική βάση.

Η ΜΔΚ επιμετρεί τον κίνδυνο αγοράς και τον πιστωτικό κίνδυνο στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια της Τράπεζας. Όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια που συνδέονται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, οι κίνδυνοι επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και επιμερίζονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ). Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Τόσο ο κίνδυνος αγοράς όσο και ο πιστωτικός κίνδυνος παρακολουθούνται συστηματικά μέσω της σύνταξης αναφορών, σε τακτά χρονικά διαστήματα, σχετικά με το μέγεθος και την εξέλιξή τους.

Επιπλέον, η ΜΔΚ συνέβαλε στην ενσωμάτωση παραμέτρων σχετικών με την κλιματική αλλαγή και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και συγκεκριμένα στους τομείς της δημοσιοποίησης στοιχείων, της αξιολόγησης κινδύνων, του πλαισίου εξασφαλίσεων και του προγράμματος αγοράς εταιρικών χρεογράφων (CSPP). Επίσης, ολοκλήρωσε την επανεξέταση του εγκεκριμένου προσωρινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για τα έκτακτα, σχετιζόμενα με την πανδημία, μέτρα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Λειτουργικοί κίνδυνοι και Επιχειρησιακή συνέχεια

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, την επιχειρησιακή λειτουργία ή/και το κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων, των συστημάτων, ή συνεπεία εξωτερικών γεγονότων.

Η αναγνώριση, καταγραφή και αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων πραγματοποιείται από τις ίδιες τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των εν λόγω κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων. Επικαιροποίηση προβλέπεται σε ετήσια βάση. Η ΜΔΚ παρέχει μεθοδολογική υποστήριξη στις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας για την καταγραφή και αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων, συλλέγει τα δεδομένα για όλη την Τράπεζα και παράγει συγκεντρωτική αναφορά προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Στο πλαίσιο της συλλογικής προσπάθειας για την αντιμετώπιση της κατάστασης που διαμόρφωσε η πανδημία COVID-19, συνεχίστηκαν εντός του 2022 οι συνεδριάσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεως (“Συμβουλευτική Επιτροπή COVID-19”) και η συμμετοχή της Τράπεζας, μέσω της ΜΔΚ, σε τακτικές τηλεδιασκέψεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών /Εθνικών Εποπτικών Αρχών με σκοπό τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφόρησης και εμπειριών σχετικά με την πανδημία και την αντιμετώπισή της.

Τέλος, με σκοπό την ενσωμάτωση της αποκτηθείσας εμπειρίας (lessons learned) συνεχίστηκε η διαδικασία αναθεώρησης του πλαισίου Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας (ΔΕΣ) που διέπει την εκπόνηση/επικαιροποίηση των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας των διαφόρων επιχειρησιακών περιοχών της Τράπεζας.

1ε. ΜΕΤΟΧΟΙ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΑΝΩ ΤΟΥ 5%

Οι μετοχές της Τράπεζας της Ελλάδος είναι ονομαστικές και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τις 12 Ιουνίου 1930.

Στις 31.12.2022 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος ανερχόταν σε 111.243.361,60 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ έκαστη.

Το Ελληνικό Δημόσιο και ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) είναι οι μέτοχοι της Τράπεζας της Ελλάδος με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 5%, συγκεκριμένα 8,93% και 12,4402% αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές στις 31.12.2022.

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927 με βάση το Πρωτόκολλο της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου 1927 και άρχισε τις εργασίες της στις 14 Μαΐου 1928. Το Καταστατικό της Τράπεζας βασίζεται σε διεθνή συνθήκη που κυρώθηκε με νόμο αυξημένης τυπικής ισχύος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε ως αμιγώς εκδοτική τράπεζα με κύριες αρμοδιότητες τη ρύθμιση της νομισματικής κυκλοφορίας και της πίστωσης και τη διασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής αξίας του νομίσματος. Το 1953 ο ρόλος της Τράπεζας ως εποπτικής αρχής του τραπεζικού συστήματος ενισχύθηκε με τη σύσταση της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών, ενώ το 1982 οι περισσότερες αρμοδιότητες της Νομισματικής Επιτροπής περιήλθαν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Σημαντικός σταθμός στην ιστορία της Τράπεζας ήταν η θεσμική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της με τον ν. 2609/1998, όπως άλλωστε προβλέπει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την οποία ιδρύθηκαν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας αναπτύσσονται στο Κεντρικό Κατάστημα, σε 13 Υποκαταστήματα, 2 Θυρίδες και 28 Πρακτορεία. Το Κεντρικό Κατάστημα στεγάζεται στην Αθήνα, στο ιστορικό κτίριο επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου 21 και στο νέο επί της οδού Αμερικής 3, καθώς και στο Χαλάνδρι επί της οδού Μεσογείων 341, όπου στεγάζονται επίσης το Νομισματοκοπείο (ΙΕΤΑ), το Μηχανογραφικό Κέντρο και το Κέντρο Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού (ΚΕΠΕΔΙΧ Αθηνών).

Τα Υποκαταστήματα και οι Θυρίδες της Τράπεζας βρίσκονται σε μεγάλες πόλεις και εξυπηρετούν τις εργασίες της Τράπεζας στην περιφέρεια. Στη Θεσσαλονίκη βρίσκεται, εκτός του αστικού ιστού, το δεύτερο ΚΕΠΕΔΙΧ. Τα Πρακτορεία της Τράπεζας στεγάζονται στις αντίστοιχες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες των πόλεων όπου λειτουργούν και εξυπηρετούν κυρίως εισπράξεις και πληρωμές του Ελληνικού Δημοσίου.

Κεντρικό Κατάστημα επί της οδού Ελ. Βενιζέλου 21

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Πρωταρχικός σκοπός της Τράπεζας της Ελλάδος είναι η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μέλος του Ευρωσυστήματος, όπως και οι υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες

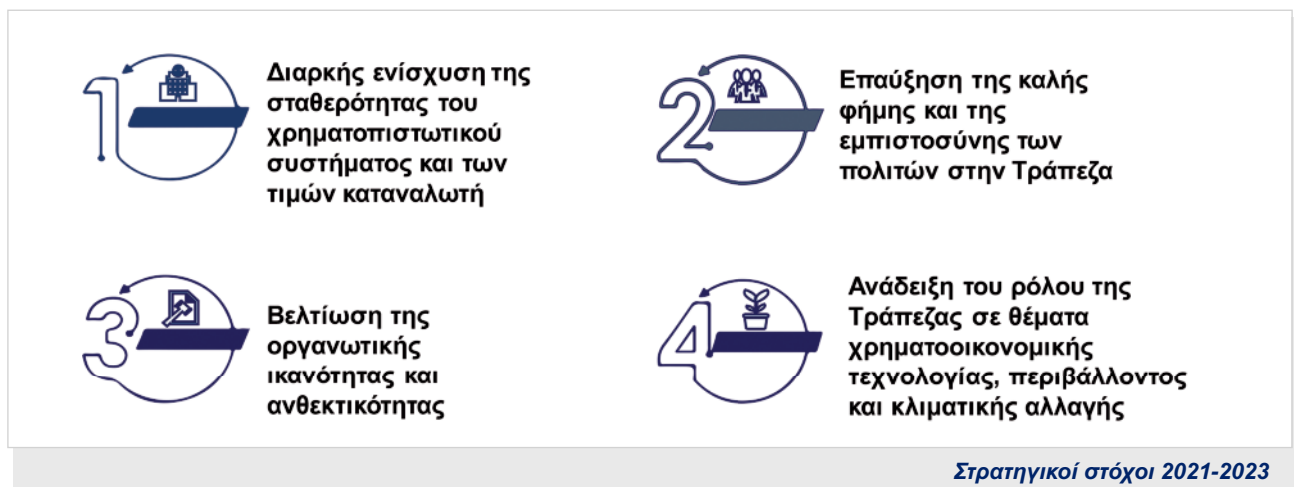
των κρατών-μελών της ζώνης του ευρώ, καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα συμμετέχει στη χάραξη και εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Επίσης, μεριμνά για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

ΟΡΑΜΑ

Όραμα της Τράπεζας της Ελλάδος είναι μια αποτελεσματική, αξιόπιστη και καινοτόμος κεντρική τράπεζα που να χαίρει της εμπιστοσύνης της κοινωνίας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού της Τράπεζας, έχουν οριστεί οι στρατηγικοί στόχοι της Τράπεζας για την τριετία 2021-2023, όπως εμφανίζονται στο παρακάτω σχήμα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Το έργο της Τράπεζας υλοποιείται μέσα από πέντε θεμελιώδεις λειτουργίες:

- Διοικητική μέριμνα
- Η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα
- Εποπτικές δραστηριότητες
- Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς το Δημόσιο και άλλες λειτουργίες
- Διακυβέρνηση

3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ο υπό εξέλιξη μετασχηματισμός αφορά τρεις βασικούς άξονες: το ανθρώπινο δυναμικό, τη διοικητική αναδιοργάνωση και τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας και των διαδικασιών της Τράπεζας.

α) Ανθρώπινο δυναμικό

Η Τράπεζα της Ελλάδος επενδύει σταθερά στη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της και παρέχει στους υπαλλήλους την κατάλληλη εκπαίδευση ώστε να μπορούν να υλοποιούν με τον καλύτερο τρόπο τους επιχειρησιακούς στόχους της.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, με γνώμονα το όφελος της Τράπεζας και του προσωπικού της, στοχεύει ειδικότερα στην προσαρμογή της Τράπεζας στις νέες συνθήκες και τη διατήρηση του υψηλού κύρους της Τράπεζας και της υψηλής ποιότητας του παραγόμενου έργου.¹⁰

β) Διοικητική αναδιοργάνωση

Στις 31.12.2022 ολοκληρώθηκε το έργο “Μέλλον”, το οποίο ξεκίνησε το Μάιο του 2020 και αφορούσε την εκπόνηση σχεδίου συνολικής διοικητικής αναδιοργάνωσης της Τράπεζας. Το έργο αποσκοπούσε, μεταξύ άλλων, στη βελτίωση της οργανωτικής και διοικητικής απόδοσης της Τράπεζας, με έμφαση στην αξιοκρατία, στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα, και στην ευελιξία των επιχειρησιακών διαδικασιών της.

Το έργο χωρίστηκε σε τέσσερις φάσεις, που περιλάμβαναν α) τη διαμόρφωση του υφιστάμενου πλαισίου λειτουργίας, β) την υποβολή προτάσεων για το νέο οργανόγραμμα, γ) την υποβολή προτάσεων για τον εκσυγχρονισμό του διοικητικού πλαισίου και δ) την εκτέλεση Προγράμματος Ανάπτυξης Στελεχών της Τράπεζας.

Κατά την πρώτη φάση του έργου πραγματοποιήθηκαν δύο έρευνες: μια ηλεκτρονική έρευνα δέσμευσης του προσωπικού της Τράπεζας και μια έρευνα για την κουλτούρα του οργανισμού. Λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του έργου, τα αποτελέσματα των δύο ερευνών, καθώς και το υπάρχον σχετικό υπηρεσιακό υλικό, τα στοιχεία του πλαισίου λειτουργίας της Τράπεζας αναλύθηκαν βάσει διακριτών πυλώνων.

¹⁰ Αναλυτικότερα για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας της Ελλάδος κατά το 2022 βλ. κεφάλαιο ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ, ενότητα Εργαζόμενοι.

Κατά τη δεύτερη φάση του έργου υποβλήθηκαν προτάσεις αναφορικά με το νέο οργανόγραμμα της Τράπεζας. Κατά το 2022 εγκρίθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο οι εξής μεταβολές στο ανώτατο και ανώτερο επίπεδο οργάνωσης της Τράπεζας:

- Συστάθηκε η Διεύθυνση Οργάνωσης.
- Ανασυστάθηκε το Γραφείο Διοικητή και συστάθηκαν τα Γραφεία Υποδιοικητών.
- Πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις στην οργανωτική διάρθρωση των Διευθύνσεων Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων, Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος, Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Εργασιών Δημοσίου και Ταμείων, η οποία και μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Χρηματικού, καθώς και στο οργανόγραμμα της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών.
- Προσαρμόστηκαν το έργο και η οργανωτική διάρθρωση των Διευθύνσεων Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης και Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης σε συνέχεια της σύστασης της Διεύθυνσης Ασφαλείας, της Μονάδας Προμηθειών και της Μονάδας Επικοινωνίας. Επίσης, προσαρμόστηκε το έργο της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων σε συνέχεια της ανασύστασης της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος για τα έτη 2021-2024, εντός του 2022 διακόπηκε η λειτουργία των υποκαταστημάτων της Αλεξανδρούπολης και του Βόλου και των Θυρίδων της Κέρκυρας και της Φλώρινας, ενώ καταργήθηκαν τέσσερα Πρακτορεία.

Τέλος, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας φάσης του έργου της διοικητικής αναδιοργάνωσης εξετάστηκαν το έργο, η σύνθεση και η λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας και σταδιακά υλοποιούνται παρεμβάσεις με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους και την εν γένει αναβάθμιση του εσωτερικού λειτουργικού πλαισίου της Τράπεζας. Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου ορίστηκαν οκτώ Επιτροπές ως Ανώτατες.¹¹

Κατά την τρίτη φάση του έργου ολοκληρώθηκαν οι παρακάτω προτάσεις και εργαλεία που θα χρησιμεύσουν στην αναμόρφωση του διοικητικού πλαισίου:

- Αξιολόγηση βαρύτητας των θέσεων εργασίας (job evaluation) της Τράπεζας.
- Μοντέλο Οικογενειών Θέσεων Εργασίας (Job Family Model).
- Ενιαίο σύστημα επιπέδων ευθύνης και εξέλιξης για κάθε εργαζόμενο στην Τράπεζα.
- Νέο σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης.
- Πολιτικές Ανθρώπινου Δυναμικού για τον εκσυγχρονισμό του διοικητικού πλαισίου.

Η τέταρτη και τελευταία φάση του έργου περιλάμβανε τη συμμετοχή 182 στελεχών με θέση ευθύνης σε ένα Πρόγραμμα Ανάπτυξης Στελεχών, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση των ικανοτήτων τους σε σχέση με τις απαιτήσεις των θέσεων που κατέχουν.

11 Αναλυτικότερα για τις Ανώτατες Επιτροπές βλ. στο κεφάλαιο ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ενότητα Επιτροπές της Τράπεζας.

γ) Λειτουργία - Διαδικασίες

Η λειτουργία της Τράπεζας αποτυπώνεται σε ένα ενιαίο λειτουργικό πρότυπο, βασιζόμενο, όπως αναφέρθηκε ήδη, σε πέντε θεμελιώδεις λειτουργίες, που αναλύονται περαιτέρω σε 82 κύριες δραστηριότητες.

Όσον αφορά τις διαδικασίες και τους εσωτερικούς επιχειρησιακούς κανόνες, οι προσπάθειες για βελτιστοποίηση συνεχίστηκαν και το 2022. Ειδικότερα, εγκρίθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας οι παρακάτω Πολιτικές και Κανονισμοί:¹²

- Πολιτική και Κατευθυντήριες Οδηγίες Προμηθειών
- Πολιτική για τη σύσταση και λειτουργία των Επιτροπών
- Πολιτική Υπηρεσιακών Μετακινήσεων
- Πολιτική Περιοδικής Αξιολόγησης Καταλληλότητας Μελών του Γενικού Συμβουλίου και
- Κανονισμός Προϋπολογισμού Δαπανών

Επιπλέον, αναθεωρήθηκε το Οργανωτικό Πλαίσιο Προστασίας Δεδομένων και εγκρίθηκε η δεύτερη έκδοση του Πλάνου Χρόνων Τήρησης Αρχειακού Υλικού της Τράπεζας. Παράλληλα, συνεχίζεται ο ψηφιακός μετασχηματισμός επιμέρους επιχειρησιακών διαδικασιών και η επαναδιατύπωσή τους μέσω της χρήσης ενιαίου Μοντέλου Επιχειρησιακών Διαδικασιών (BPMN).

Ειδικότερα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας αποτελεί μια διαρκή διαδικασία με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών με χρήση τεχνολογίας και καινοτομίας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός περιλαμβάνει πολλαπλές δράσεις και αποτελεί συνεργασία μεταξύ της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης και της Διεύθυνσης Πληροφορικής. Οι σχετικές δράσεις κατά το 2022 ήταν οι εξής:

- Ξεκίνησε η λειτουργία του υποσυστήματος υπηρεσιακής αλληλογραφίας του Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας (ΣΗΔΑ), η οποία στην παρούσα φάση αφορά τα εισερχόμενα στην Τράπεζα ψηφιακά υπογεγραμμένα έγγραφα από φορείς του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης στο παραπάνω σύστημα του συνόλου της εσωτερικής και εξωτερικής υπηρεσιακής αλληλογραφίας.
- Προς ενίσχυση του ψηφιακού αποτυπώματος της Τράπεζας, συνεχίζεται η χορήγηση ψηφιακών υπογραφών στα στελέχη της.
- Εμπλουτίστηκε η ψηφιακή πλατφόρμα διαχείρισης εγγράφων και συνεργασίας “Περιοχές Συνεργασίας” (Collaboration Sites) με νέες λειτουργικότητες, όπως ενδεικτικά τη δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων και τον έλεγχο της ύπαρξης και της ισχύος των ψηφιακών υπογραφών σε ένα έγγραφο. Συνολικά έχουν τεθεί σε λειτουργία 141 Περιοχές Συνεργασίας που υποστηρίζουν τη λειτουργία όλων των Διευθύνσεων και Μονάδων, καθώς και μέρους των Τμημάτων, των Επιτροπών και των Ομάδων Εργασίας/Εργου της Τράπεζας.
- Συνεχίστηκε ο περαιτέρω εμπλουτισμός του ΣΗΔΑ με την ένταξη νέων υπηρεσιακών αιτήσεων που καλύπτουν συγκεκριμένες επιχειρησιακές ανάγκες, αυξάνοντας το συνολικό αριθμό των ψηφιοποιημένων αιτήσεων σε 29. Μόνο κατά τον τελευταίο χρόνο, μέσω ΣΗΔΑ υποβλήθηκαν και διακινήθηκαν μεταξύ των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπηρεσιακών Μονάδων 46.138 αιτήσεις.
- Συνεχίστηκε επίσης η αυτοματοποίηση των διαδικασιών Ανθρώπινου Δυναμικού με αλλαγές στο υποσύστημα υπερωριών, καθώς και ο εμπλουτισμός του Συστήματος Προσωπικής Πληροφόρησης Υπαλλήλων της Τράπεζας (myΣΔΑΔ) με νέα στοιχεία και λειτουργικότητες.
- Βαίνει προς ολοκλήρωση η διαδικασία ένταξης στο ΣΗΔΑ της εξωτερικής και εσωτερικής υπηρεσιακής αλληλογραφίας.

¹² Για τις πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης βλ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης κεφάλαιο Ι.

4+ ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ 2018-2022

29
ενταγμένες αιτήσεις

Προς **8** Αρμοδίους Υλοποίησης
(7 Διευθύνσεις και DPO)

>1900
μοναδικοί χρήστες

>118.000
υποβληθείσες αιτήσεις

~56.000
υποβληθείσες αιτήσεις το 2022

~94%
επιτυχώς διεκπεραιωμένες

*Το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας (ΣΗΔΑ) σε αριθμούς
Σημείωση: Περίοδος Αναφοράς (7/2018-12/2022)*

ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Κατά το 2022, εκτός από την εξυπηρέτηση των επιχειρησιακών περιοχών της Τράπεζας και των αιτημάτων χρηστών, η Διεύθυνση Πληροφορικής επικεντρώθηκε σε πέντε στρατηγικούς στόχους.

Βελτιστοποίηση και αναβάθμιση υποδομών

Αναβαθμίστηκαν και εκσυγχρονίστηκαν οι υποδομές που σχετίζονται με την κεντρική αποθήκευση δεδομένων και τα εικονικά περιβάλλοντα, με ενσωμάτωση κρυπτογράφησης για τα δεδομένα, καθώς και η υποδομή βάσεων δεδομένων για τα ανοικτά συστήματα.

Προχώρησε ο εκσυγχρονισμός του περιβάλλοντος εργασίας των χρηστών, μέσω αντικατάστασης προσωπικών υπολογιστών και εκτυπωτών ή αναβάθμισης των λειτουργικών τους συστημάτων.

Ξεκίνησε το έργο εκσυγχρονισμού του δικτύου πρόσβασης χρηστών, που αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις αρχές του 2024 και είναι το πρώτο ανάλογο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με αποτέλεσμα τη σημαντική βελτίωση της ταχύτητας, του ελέγχου στην πρόσβαση και της ασφάλειας συνολικά του περιβάλλοντος εργασίας των χρηστών του δικτύου της Τράπεζας.

Θεσμοθέτηση μεθοδολογιών, διαδικασιών και πολιτικών

Ξεκίνησε η σταδιακή εφαρμογή του Πλαισίου Αποτελεσματικής Διαχείρισης των Υπηρεσιών Πληροφορικής σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 20000 και τη Βιβλιοθήκη “καλών πρακτικών” για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής ITIL (Information Technology Infrastructure Library), με σκοπό α) την υποστήριξη για την ανάπτυξη μεθόδων, διαδικασιών και οδηγιών εργασίας β) την αύξηση της παραγωγικότητας και την αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας, γ) την αύξηση της ικανοποίησης των χρηστών, δ) τη δημιουργία και τη λειτουργία ποιοτικού συστήματος διαχείρισης των υπηρεσιών πληροφορικής και ε) τη βελτίωση της επικοινωνίας και ενημέρωσης μεταξύ των ειδικών πληροφορικής και των χρηστών. Επίσης, σε εξέλιξη βρίσκεται η έκδοση των σχετικών Πολιτικών/Διαδικασιών. Τέλος, ολοκληρώθηκε η πρώτη έκδοση του Καταλόγου Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Ενίσχυση της ασφάλειας

Συνεχίστηκε η ενίσχυση της ασφάλειας των συστημικών, δικτυακών και περιμετρικών υποδομών, με την ενδυνάμωση των μηχανισμών ασφάλειας και με την έγκαιρη αναγνώριση και αντιμετώπιση περιστατικών ασφαλείας, με έμφαση στις κρίσιμες υποδομές και τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας.

Παράλληλα, συνεχίστηκε η θωράκιση σε επίπεδο Διακυβέρνησης της Ασφάλειας με την εκπόνηση ή αναθεώρηση πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών, καθώς και η ευαισθητοποίηση των χρηστών σε θέματα ασφάλειας και τηλεργασίας.

Επιπλέον, εισήχθησαν και ολοκληρώνονται νέα έργα με στόχο τη συστηματική συγκέντρωση και τυποποίηση των κινδύνων ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων για τη βέλτιστη διαχείριση και αντιμετώπισή τους.

Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού και εκσυγχρονισμός διαδικασιών

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού, συνεχίστηκε η προσπάθεια εκσυγχρονισμού και αυτοματοποίησης των διαδικασιών.¹³ Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Διερεύνηση και έναρξη χρήσης των ψηφιακών υπογραφών για τον περαιτέρω περιορισμό του έγχαρτου αρχείου της Τράπεζας.
- Επέκταση της χρήσης και της παρεχόμενης λειτουργικότητας των Περιοχών Συνεργασίας και των συστημάτων Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αιτήσεων και προσωπικής πληροφόρησης των υπαλλήλων.
- Ολοκλήρωση της τεχνικής υλοποίησης και της προετοιμασίας για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας, για τη συμμετοχή της Τράπεζας ως εξωτερικού φορέα στο Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων του Ελληνικού Δημοσίου.
- Συνέχιση των έργων ψηφιακής καινοτομίας και ειδικότερα του έργου “Ψηφιοποίηση με καινοτομικές τεχνολογίες”.

Χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους

Εντάθηκε η αξιοποίηση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud) σε πλήθος συστημάτων με στόχο τον περιορισμό του κόστους, τη βελτίωση της ανθεκτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας, καθώς και για την υποστήριξη ψηφιακών δράσεων που συμβάλλουν στην επαύξηση της καλής φήμης της Τράπεζας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Χρήση σύγχρονων εργαλείων επικοινωνίας και συνεργασίας των στελεχών, αλλά και προηγμένων υπηρεσιών προστασίας των τελικών χρηστών.
- Υλοποίηση συστήματος διαχείρισης μάθησης (LMS) για την παροχή ψηφιακών εκπαιδύσεων για τη διαρκή επιμόρφωση των στελεχών.
- Δημιουργία ενότητας στον ιστοχώρο της Τράπεζας σχετικά με το ερευνητικό έργο της, καθώς και ψηφιακού αποθετηρίου με τις εκδόσεις της.
- Ανάπτυξη θεματικών ιστοχώρων με τις συλλογές έργων τέχνης της Τράπεζας, αλλά και τις νομισματικές συλλογές του Ιδρύματος Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (IETA).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κατά το 2022 η Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης συνέχισε το πρόγραμμά της για την εκπόνηση νέων μελετών, αλλά και την υλοποίηση των ήδη προγραμματισμένων έργων, με στόχο τη βελτίωση:

- της ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος και την προσαρμογή των χώρων στις νέες οργανωτικές δομές και απαιτήσεις, μέσω εκτεταμένων συντηρήσεων, αντικατάστασης εξοπλισμού και αναδιαρρυθμίσεων των χώρων των κτιρίων της Τράπεζας,
- του βαθμού ασφαλείας των κτιρίων και των εγκαταστάσεων, με τη λειτουργία του ενιαίου κέντρου λήψης σημάτων (ΚΛΣ) της Τράπεζας, μέσω του οποίου εποπτεύονται τα εγκατεστημένα στο δίκτυο συστήματα ασφαλείας, καθώς και με την εκτέλεση των έργων για την εγκατάσταση νέων συστημάτων πυρανίχνευσης στα κτίρια της Επιμελητείας και Μηχανογραφικού Κέντρου στο Χαλάνδρι,
- της ενεργειακής και οικονομικής απόδοσης, καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη λειτουργία των κτιρίων, των συνθηκών εργασίας και την προβολή του κοινωνικού χαρακτήρα της Τράπεζας με την εφαρμογή του σχεδίου ενεργειακής διαχείρισης στα στρατηγικής σημασίας κτίρια της Τράπεζας.¹⁴

Σε ό,τι αφορά τα ακίνητα ιδιοκτησίας της Τράπεζας τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της, υλοποιείται σταδιακά το επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας για την αξιοποίησή τους.

¹³ Βλ. επίσης ενότητα Μετασχηματισμός, Λειτουργία-Διαδικασίες.

¹⁴ Περισσότερες πληροφορίες για την κτιριακή αναδιαμόρφωση και ενεργειακή αναβάθμιση βλ. στο κεφάλαιο ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ, ενότητα Περιβάλλον.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Για την Τράπεζα της Ελλάδος, όπως και για τις περισσότερες κεντρικές τράπεζες, η επικοινωνία αποτελεί στρατηγικό εργαλείο, δεδομένου ότι συμβάλλει στην εκπλήρωση των βασικότερων σκοπών της, δηλαδή στη διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών, καθώς και στην εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Μέσω της επικοινωνίας επιδιώκεται η ευρύτερη κατανόηση του έργου και του θεσμικού ρόλου της Τράπεζας από το κοινό και κατ' επέκταση η ενίσχυση της καλής της φήμης και της εμπιστοσύνης των πολιτών προς αυτήν. Η επικοινωνία συμβάλλει επίσης στην εκπλήρωση της θεσμικής υποχρέωσης της Τράπεζας για λογοδοσία, στην οποία εδράζεται η θεσμική της ανεξαρτησία. Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα διευρύνει και εκσυγχρονίζει συνεχώς τα επικοινωνιακά της εργαλεία.

Ψηφιακή επικοινωνία

Ο ιστοχώρος της Τράπεζας της Ελλάδος (www.bankofgreece.gr) αποτελεί τον κεντρικό δίαυλο επικοινωνίας της. Ενημερώνεται σε συνεχή βάση, παρέχοντας στο ευρύ κοινό τη δυνατότητα άμεσης και εύκολης πρόσβασης στις ανακοινώσεις, στις δημόσιες τοποθετήσεις της Τράπεζας, σε επίκαιρες εξελίξεις και σε πληροφορίες που το ενδιαφέρουν. Ο ιστοχώρος επιτελεί και εκπαιδευτικό ρόλο, καθώς στην ενότητά του “Επεξηγήσεις” η Τράπεζα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), εξηγεί σύνθετα θέματα με απλά λόγια.

Το 2022 ολοκληρώθηκε η δημιουργία του microsite του Ιδρύματος Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ), με στόχο την παρουσίαση των νομισματικών προϊόντων (τρέχουσες και παλαιότερες εκδόσεις συλλεκτικών και αναμνηστικών νομισμάτων και μεταλλίων) στο συλλεκτικό κοινό.¹⁵

Το 2022 στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος, στο πλαίσιο της ενημέρωσης του κοινού, των θεσμικών και άλλων εταίρων της, δημοσιεύθηκαν 124 δελτία τύπου, 29 ομιλίες και 23 δημόσιες τοποθετήσεις της Διοίκησης (συνηντεύξεις/άρθρα).

Σε αυξανόμενο βαθμό επίσης αξιοποιείται ένας άλλος δίαυλος επικοινωνίας, ο επίσημος λογαριασμός της Τράπεζας στο Twitter, με 259 αναρτήσεις το 2022 και συνολικά 800 ακόλουθους, στους οποίους περιλαμβάνονται πολίτες, πολλές κεντρικές τράπεζες, καθώς και η ΕΚΤ.

Εκδήλωση “Φιλέλληνες - We are all Greeks” στην Τράπεζα της Ελλάδος

¹⁵ Για το microsite του ΙΕΤΑ βλ. επίσης κεφάλαιο ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ, ενότητα Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ).

Εκδηλώσεις απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό

Μετά τη χαλάρωση των περιορισμών λόγω της πανδημίας COVID-19, αυξήθηκαν οι ενημερωτικές εκδηλώσεις και συναντήσεις που διοργάνωσε ή φιλοξένησε η Τράπεζα της Ελλάδος με φυσική παρουσία.

Το 2022 διοργανώθηκαν επτά εκδηλώσεις απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό με φυσική παρουσία ή/και διαδικτυακά:

- Διαδικτυακό συνέδριο με θέμα “Investment in Greece post-COVID-19”, το οποίο συνδιοργάνωσε η Τράπεζα της Ελλάδος με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
- Διαδικτυακή ημερίδα με θέμα “Τεχνολογίες Ανοικτής Τραπεζικής: Fintech-Open Banking Protocols”, την οποία συνδιοργάνωσε η Τράπεζα της Ελλάδος με τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ).
- Εκδήλωση “Φιλέλληνες - We are all Greeks” κατά την οποία παρουσιάστηκε το πρώτο αργυρό συλλεκτικό νόμισμα της σειράς “Φιλέλληνες”, αφιερωμένο στον Λόρδο Βύρωνα.
- Διαδικτυακό workshop με θέμα “Adaptation Finance in Greece: Current challenges and the role of the financial sector”, που συνδιοργανώθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Πράσινο Ταμείο.
- Εγκαίνια της έκθεσης έργων τέχνης “Θαλασσογραφίες”, από τη συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος, στην Πινακοθήκη Κυκλάδων στη Σύρο. Η έκθεση συνδιοργανώθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος και τον Δήμο Σύρου - Ερμούπολης.
- Εκδήλωση προς τιμήν του διεθνούς ακτινοβολίας καθηγητή Δημόσιων Οικονομικών Ανδρέα Μ. Ανδρεάδη (1876-1935).
- Η διεπιστημονική συνάντηση “Το παλίμψηστον της Αθήνας”, στο πλαίσιο της οποίας ομιλητές από διάφορα επιστημονικά πεδία ανέλυσαν την πολυπλοκότητα και την ποικιλομορφία της πόλης.

Τέλος, διοργανώθηκε για τα στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος σεμινάριο με θέμα “New challenges to crisis management in the euro area”, με εισηγητή τον κ. Rolf Strauch, Επικεφαλής Οικονομολόγο και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η εσωτερική επικοινωνία, δηλαδή η επικοινωνία της Τράπεζας με το προσωπικό της, συμβάλλει στην αποτελεσματική λειτουργία του οργανισμού, βελτιώνοντας την παραγωγικότητα και αποδοτικότητα των εργαζομένων, υποστηρίζει τις εσωτερικές οργανωτικές και λειτουργικές μεταβολές και συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινής ταυτότητας και εργασιακής κουλτούρας.

Κατά το 2022, για την εσωτερική επικοινωνία της Τράπεζας αξιοποιήθηκε ευρύ φάσμα τόσο παραδοσιακών όσο και σύγχρονων επικοινωνιακών διαύλων και εργαλείων, που είχαν σχεδιαστεί τον προηγούμενο χρόνο, όπως το 15νθήμερο newsletter “Εμείς” και η υπηρεσία myBoGSMS που ενημερώνει απευθείας το προσωπικό με την αποστολή SMS. Ήδη οι χρήστες της υπηρεσίας MyBoGSMS υπερβαίνουν το 70% του προσωπικού της Τράπεζας.

Το Εσωτερικό Δίκτυο της Τράπεζας (Intranet) εμπλουτίστηκε με νέες σελίδες, ενώ η ενημέρωση της κεντρικής σελίδας έγινε ακόμη πιο δυναμική, με τακτικές ανανεώσεις και προβολή ειδικών θεμάτων μέσω οπτικοακουστικού υλικού.

Το περιοδικό του προσωπικού “Ο νέος ΚΥΚΛΟΣ” με τα τρία τεύχη που εκδόθηκαν εντός του έτους έφτασε τα 38 τεύχη συνολικά.

4. Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΩΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ευρωσυστήματος και συμμετέχει, μαζί με τις υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), στη χάραξη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετέχει στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ, συγκεκριμένα στο Διοικητικό Συμβούλιο και στο Γενικό Συμβούλιο. Επίσης, στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετέχουν στο Εποπτικό Συμβούλιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού της ΕΚΤ, καθώς και στις επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2022 διοργανώθηκαν στην Τράπεζα της Ελλάδος οι παρακάτω συναντήσεις:

- Συνεδρίαση του Εποπτικού Συμβουλίου του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM). Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας και συνεργάζεται με τις εθνικές εποπτικές αρχές για τη διαφύλαξη της ασφάλειας του τραπεζικού συστήματος της Ευρώπης. Στη συνάντηση, που είχε υβριδικό χαρακτήρα, συμμετείχαν στελέχη της ΕΚΤ, μεταξύ των οποίων και ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου κ. Andrea Enria, καθώς και εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών.
- Συνάντηση της Νομικής Επιτροπής (Legal Committee - LEGCO) της ΕΚΤ. Συμμετείχαν νομικοί από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, τις εθνικές εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και από την ΕΚΤ.
- Πέντε συναντήσεις ομάδων του Ευρωσυστήματος με φυσική παρουσία και υβριδικά.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν τρεις επίσημες επισκέψεις στην Τράπεζα: η επίσκεψη του μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ κ. Philip Lane, η ετήσια επίσκεψη του Προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού κ. Andrea Enria και η ετήσια επίσκεψη του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) με τον κ. Jesus Saurina, μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Το 2022 η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών (ΔΟΑΜ):

- ενέτεινε το έργο της παρακολούθησης και ανάλυσης των οικονομικών εξελίξεων και προοπτικών,
- κατάρτισε και δημοσίευσε σειρά οικονομικών δεικτών στο πλαίσιο της διενέργειας μακροοικονομικών προβλέψεων,
- παρείχε την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση για θέματα νομισματικής πολιτικής που αναπτύσσονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος,
- συμμετείχε ενεργά σε επιτροπές, ομάδες εργασίας και ερευνητικά δίκτυα του Ευρωσυστήματος και διεθνών οργανισμών,
- συνέχισε απρόσκοπτα τη συγγραφή και δημοσίευση των τακτικών οικονομικών εκδόσεων της Τράπεζας,
- εκτόνωση έγκριτη οικονομική έρευνα,
- συνέχισε να παρέχει σημαντική οικονομική ενημέρωση σε εγχώριους και διεθνείς οικονομικούς φορείς, οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης και επενδυτές.

Εκδόσεις

Κατά το 2022 η ΔΟΑΜ, με σκοπό την ενημέρωση και την παροχή έγκυρης πληροφόρησης για θέματα οικονομικής και νομισματικής πολιτικής, προέβη στην έκδοση:

- της Έκθεσης του Διοικητή για το 2021, η οποία δημοσιεύεται σε ετήσια βάση, παρέχει ολοκληρωμένη ανάλυση των εξελίξεων και προοπτικών της ελληνικής οικονομίας και υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας,
- δύο Εκθέσεων για τη Νομισματική Πολιτική, οι οποίες αναλύουν τις οικονομικές, νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις και υποβάλλονται στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ενημέρωση εγχώριων και διεθνών φορέων και επενδυτών

Συνεχίστηκε και κατά το 2022 η τακτική ενημέρωση εγχώριων και διεθνών φορέων, οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης και επενδυτών μέσω:

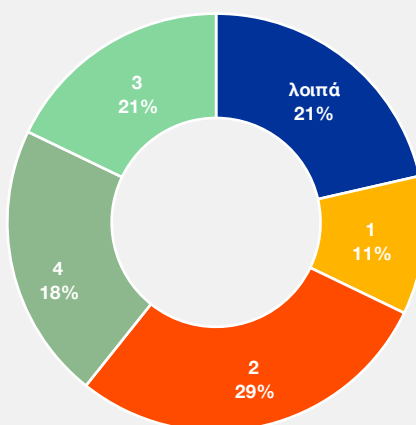
- 18 ειδικών υπομνημάτων για την ελληνική οικονομία (Note on the Greek economy),
- συναντήσεων/τηλεδιασκέψεων με φορείς εκτός της Τράπεζας,
- συμμετοχής, με παρουσιάσεις και ομιλίες, σε συνέδρια και εκδηλώσεις επενδυτικών φορέων και οίκων αξιολόγησης.

Έρευνα

Η ΔΟΑΜ συνέχισε να δημοσιεύει ερευνητικές μελέτες σε ζητήματα συναφή με τους στόχους μιας κεντρικής τράπεζας, περιλαμβανομένων και ζητημάτων που απορρέουν από την ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωσυστήματος. Το 2022 δημοσιεύθηκαν δύο τεύχη του Economic Bulletin της Τράπεζας της Ελλάδος, που περιλαμβάνουν συνολικά επτά οικονομικές μελέτες, και 17 Δοκίμια Εργασίας (Working Papers). Σε αυτά διερευνώνται θέματα που αφορούν την ελληνική και διεθνή οικονομία και το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως ενδεικτικά οι επιπτώσεις της ποσοτικής χαλάρωσης στα διεθνή επιτόκια, οι βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες επιδράσεις των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην οικονομική μεγέθυνση, η ανάπτυξη της πράσινης χρηματοδότησης στην Ευρώπη και ο αντίκτυπος της απόφασης της ΕΚΤ για παροχή έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα στις ελληνικές τράπεζες.

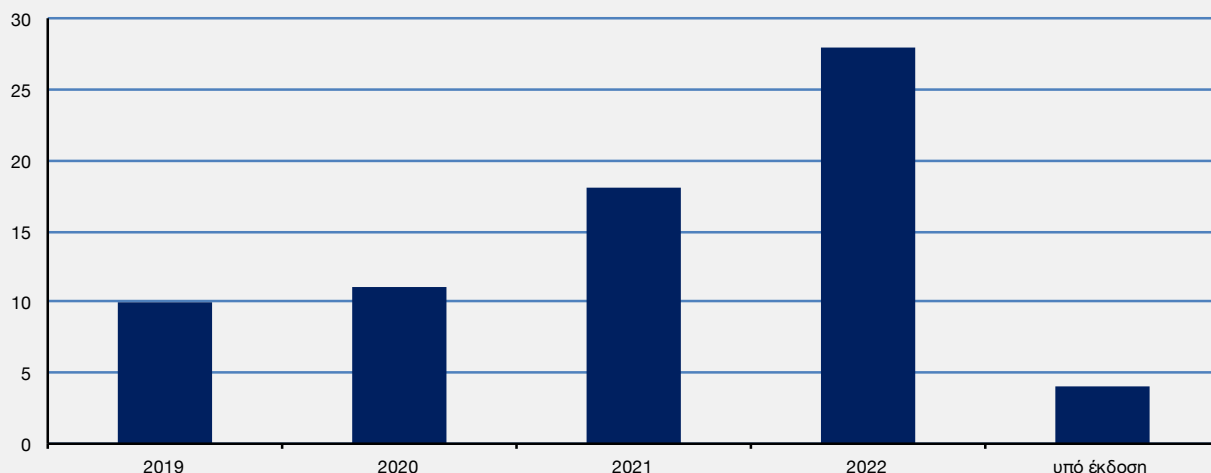
Το 2022 δημοσιεύθηκαν σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά 28 άρθρα ερευνητών της ΔΟΑΜ, πολλά από τα οποία παρουσιάστηκαν σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με προηγούμενα έτη και ότι 39% αυτών εμφανίζονται σε διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά υψηλού κύρους (ABS 3 και 4).

Κατανομή δημοσιεύσεων ερευνητών της ΔΟΑΜ στην αξιολογική κλίμακα ποιότητας ABS

Σημείωση: Η κατηγορία 4 περιλαμβάνει την πλέον καινοτόμο και επιστημονικά άρτια ακαδημαϊκή έρευνα.

Δημοσιεύσεις ερευνητών της ΔΟΑΜ σε έγκριτα ακαδημαϊκά περιοδικά

Σημαντική ήταν επίσης η συνεισφορά της ΔΟΑΜ στις ερευνητικές δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος και το 2022, μέσα από τη συμμετοχή:

- στην Έρευνα για τα Οικονομικά και την Κατανάλωση των Νοικοκυριών (Household Finance and Consumption Survey – HFCS). Η έρευνα πεδίου για το τέταρτο κύμα ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2022 και ο έλεγχος των δεδομένων είναι εν εξελίξει, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Στατιστικής.
- στο Δίκτυο για τη Μικροοικονομική Ανάλυση του Μηχανισμού Προσδιορισμού των Τιμών (Price Setting Micro Analysis Network – PRISMA). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης δημοσιεύθηκαν στις σειρές δοκιμών εργασίας της ΕΚΤ και της Τράπεζας.
- στην Ομάδα Εργασίας για την Έρευνα σχετικά με τις Προσδοκίες των Νοικοκυριών (Consumer Expectations Survey – CES). Από τον Ιανουάριο του 2022 στην έρευνα συμμετέχουν επιπλέον έξι χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.
- στο Δίκτυο Κεντρικών Τραπεζών και Εποπτικών Αρχών για ένα Πράσινο Χρηματοοικονομικό Σύστημα (Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System – NGFS).
- στο έργο “Financial and digital literacy programmes: What works?” στο πλαίσιο του προγράμματος System-wide Virtual Teams, σε συνεργασία με την κεντρική τράπεζα της Αυστρίας.

Επιπλέον, συνεχίστηκε το πρόγραμμα επιστημονικής συνεργασίας, με την από κοινού εκπόνηση μελετών από ερευνητές της ΔΟΑΜ και ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της Ελλάδος και του εξωτερικού, σε θέματα που αφορούν: α) εφαρμογές της επεξεργασίας φυσικής γλώσσας για τη νομισματική πολιτική, β) την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας, γ) τη μικροοικονομική ανάλυση του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών και δ) τις επιπτώσεις της νομισματικής πολιτικής στις αγορές κρατικών ομολόγων. Τέλος, με τη βοήθεια ειδικών ακαδημαϊκών εμπειρογνομώνων, επικαιροποιήθηκαν μακροοικονομικά υποδείγματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της ελληνικής οικονομίας και για τις μακροοικονομικές προβλέψεις.

Συνέδρια και σεμινάρια

Κατά το 2022 η ΔΟΑΜ διοργάνωσε τα εξής συνέδρια και σεμινάρια σε θέματα που ενδιαφέρουν την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους υπεύθυνους για τη χάραξη της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής:

- διαδικτυακό συνέδριο με τίτλο “Investment in Greece post-COVID-19”, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,

- NBER International Seminar on Macroeconomics, με συμμετοχή έγκριτων μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- 8th Research Workshop, από κοινού με την ΕΚΤ, στο πλαίσιο του Task Force on Banking Analysis for Monetary Policy,
- Sixth Annual Workshop on International Macroeconomics, Fiscal Policy, Labour Economics, Competitiveness and EMU Governance, από κοινού με την κεντρική τράπεζα της Δανίας, στο πλαίσιο του συντονισμού του ESCB Research Cluster 2.

Επίσης, η ΔΟΑΜ πραγματοποίησε σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων με ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με στόχο την προώθηση της έρευνας και την ενημέρωση των στελεχών της Τράπεζας σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στην έρευνα.

Τέλος, ερευνητές της ΔΟΑΜ συμμετείχαν ως εισηγητές σε επιμορφωτικές δραστηριότητες κεντρικών τραπεζών, διεθνών οργανισμών και πανεπιστημίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, επιμορφώνοντας οικονομολόγους άλλων οργανισμών, καθώς και Έλληνες και ξένους φοιτητές.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων είναι αρμόδια για την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ευρωσυστήματος και για τη διαχείριση των ιδίων διαθεσίμων της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και του επιμερισμένου τμήματος διαθεσίμων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, η Τράπεζα συμμετείχε:

- στην εκτέλεση των προγραμμάτων αγορών τίτλων του Ευρωσυστήματος (APP και PEPP),
- στη διενέργεια των πράξεων ανοικτής αγοράς της ΕΚΤ,
- στην υλοποίηση τροποποιημένων όρων για τις αποπληρωμές και τον καθορισμό των εφαρμοστέων επιτοκίων των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-III) σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ τον Οκτώβριο του 2022,
- στη σταδιακή άρση των συμπληρωματικών μέτρων διεύρυνσης των αποδεκτών εξασφαλίσεων για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής που ελήφθησαν λόγω της πανδημίας COVID-19.

Η αποτελεσματική υλοποίηση των ανωτέρω συνετέλεσε στη διασφάλιση ομαλών συνθηκών ρευστότητας για το ελληνικό πιστωτικό σύστημα και στην άμβλυνση των ανοδικών πιέσεων στις αποδόσεις των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου εν μέσω της γενικευμένης αύξησης των επιτοκίων που παρατηρήθηκε σε διεθνές επίπεδο λόγω της αυστηροποίησης της νομισματικής πολιτικής των μεγάλων κεντρικών τραπεζών.

Για τη διαχείριση των διαθεσίμων της Τράπεζας:

- εντάθηκαν οι προσπάθειες για ενίσχυση των εσόδων της Τράπεζας, εν μέσω υψηλών πληθωριστικών πιέσεων και αυξημένης μεταβλητότητας στις διεθνείς αγορές, λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων, της ενεργειακής κρίσης και της άσκησης περιοριστικής νομισματικής πολιτικής από τις κύριες κεντρικές τράπεζες,
- συνεχίστηκαν οι προσπάθειες ενσωμάτωσης κριτηρίων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στη διαχείριση ιδίων διαθεσίμων και αυξήθηκαν οι επενδύσεις σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία, ενώ δημιουργήθηκαν διακριτά χαρτοφυλάκια πράσινων επενδύσεων,
- στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν ενεργά σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος και διεθνών οργανισμών (π.χ. NGFS, BIS) με στόχο τη διαμόρφωση ενδεδειγμένων επενδυτικών στρατηγικών με κριτήρια που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και την αξιοποίηση πράσινων επενδυτικών εργαλείων.¹⁶

¹⁶ Περισσότερες πληροφορίες για την επενδυτική πολιτική της Τράπεζας σε σχέση με την κλιματική αλλαγή βλ. στο κεφάλαιο ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ, ενότητα Κλίμα και Βιωσιμότητα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Κατά το 2022 η Διεύθυνση Στατιστικής συνέχισε το έργο της παραγωγής στατιστικών στοιχείων στο πλαίσιο των απαιτήσεων της ΕΚΤ και διεθνών οργανισμών και όπως προβλέπεται από το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Ειδικότερα, συνεχίστηκε η τακτική κατάρτιση σειρών νομισματικών μεγεθών, των χρηματοοικονομικών λογαριασμών και του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών. Η συνεργασία με την ΕΛΣΤΑΤ εντάθηκε το 2022, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη συμβατών μητρώων επιχειρήσεων. Επιπλέον, το 2022 πραγματοποιήθηκε το τέταρτο κύμα της έρευνας HFCS, η οποία διεξάγεται με ενιαίο τρόπο σε όλες τις χώρες της ευρωζώνης, και άρχισε η επεξεργασία των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν.¹⁷

Παράλληλα, αναλήφθηκαν νέες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών στοιχείων και την επιτάχυνση της παραγωγής τους. Όσον αφορά τα νομισματικά μεγέθη, ξεκίνησε η μερική υποκατάσταση της συλλογής πρωτογενών στοιχείων από τα πιστωτικά ιδρύματα με στοιχεία που παράγονται από τη βάση δεδομένων AnaCredit, με στόχο τη μείωση του φόρτου αναγγελίας συναλλαγών για τις εμπορικές τράπεζες.

Στον τομέα της κατάρτισης του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών, συνεχίζεται η ανάπτυξη απλοποιημένου συστήματος συλλογής δεδομένων, ώστε να μειωθεί ο φόρτος των πιστωτικών ιδρυμάτων χωρίς να επηρεαστεί η ποιότητα. Επίσης, ανανεώθηκαν σημαντικά οι διαδικασίες συλλογής στοιχείων ξένων άμεσων επενδύσεων, με στόχο την καλύτερη κάλυψή τους, και αναβαθμίστηκε η Έρευνα απαιτήσεων/υποχρεώσεων των επιχειρήσεων έναντι του εξωτερικού. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Διεύθυνση Στατιστικής συνέχισε να υποστηρίζει την πρόσβαση άλλων Διευθύνσεων της Τράπεζας στις βάσεις δεδομένων που τηρεί, κυρίως δε στο AnaCredit.

Πρόσφατα ανατέθηκαν στη Διεύθυνση Στατιστικής δύο νέες δραστηριότητες:

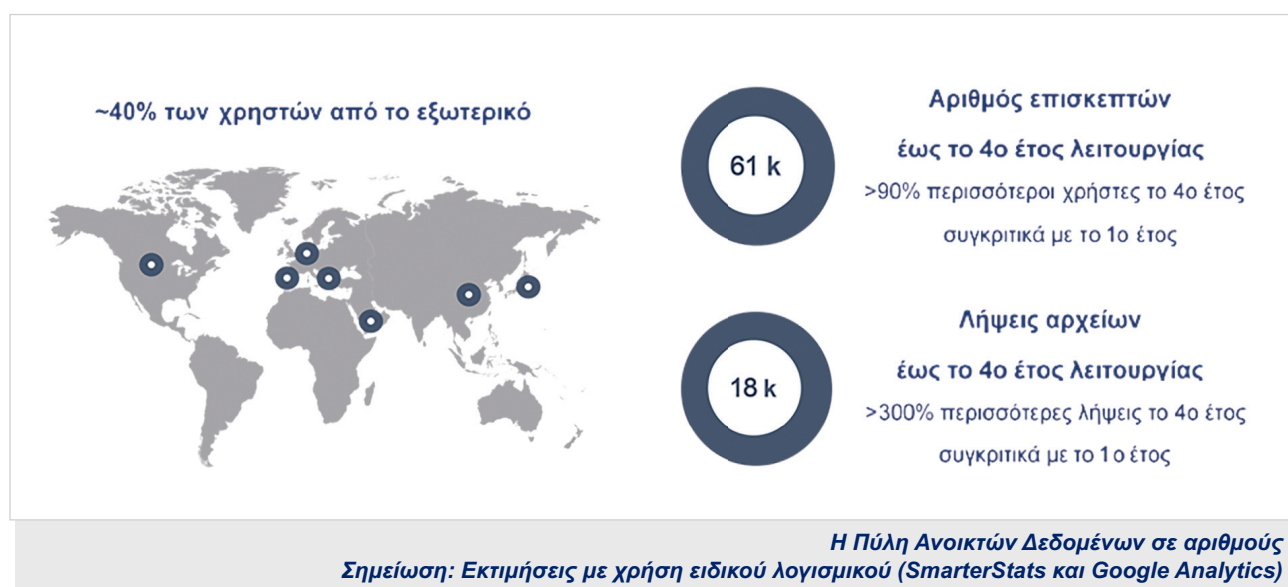
- Με τον ν. 4972/2022 ανατέθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος η ανάπτυξη Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων κατ' αναλογία με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το έργο αυτό θα βασιστεί στην τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από το AnaCredit, θα απαιτήσει όμως σημαντική διεύρυνση των συλλεγόμενων δεδομένων.
- Ανάπτυξη Εσωτερικού Συστήματος Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΣΠΑΕ) των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος, με βάση στοιχεία των ισολογισμών τους. Η Διεύθυνση Στατιστικής, με τη συνδρομή άλλων Διευθύνσεων της Τράπεζας, ολοκλήρωσε την ανάπτυξη μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των επιχειρήσεων αυτών. Η μεθοδολογία αυτή έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.

ΠΥΛΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (OPEN DATA PORTAL)

Τον Ιούλιο του 2022 συμπληρώθηκαν τέσσερα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της Πύλης Ανοικτών Δεδομένων (Open Data Portal) της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην παρούσα φάση διατίθενται σύνολα δεδομένων, τα οποία επιμελούνται οι Διευθύνσεις Στατιστικής, Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών, και Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων και το Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΟΕΤ), πιστοποιημένα με το Silver Certificate από το Open Data Institute. Τα δύο τελευταία χρόνια η Πύλη έχει εμπλουτιστεί με νέα σύνολα δεδομένων από το ΚΕΠΟΕΤ (Αριθμητικά Στοιχεία Συλλογής της Βιβλιοθήκης), τη Διεύθυνση Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων (Δελτία Τιμών Χρυσού και Χρυσών Νομισμάτων) και τη Διεύθυνση Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού (Στατιστικές Πληρωμών).

Από την έναρξη της λειτουργίας της Πύλης έως και σήμερα, στα 52 διαθέσιμα σύνολα δεδομένων έχουν αναρτηθεί πάνω από 2.600 αρχεία. Ο αριθμός των επισκεπτών, εκ των οποίων πάνω από 40% βρίσκονται στο εξωτερικό, αυξάνεται διαρκώς (>90% περισσότεροι το 4ο έτος σε σχέση με το 1ο), όπως και οι λήψεις αρχείων (>300% περισσότερες σε σύγκριση με το 1ο έτος).

17 Βλ. επίσης στην ενότητα ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ, Έρευνα.

5. ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Παρακολούθηση συστημικών κινδύνων και άσκηση μακροπροληπτικής πολιτικής

Το 2022 η Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας προέβη:

- στον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των συστημικών κινδύνων,
- στην περιοδική έκδοση της Έκθεσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η οποία καλύπτει το σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος (πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, χρηματοδοτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικές υποδομές), δίνοντας έμφαση στον τραπεζικό τομέα, δεδομένης της μεγάλης σημασίας του,
- στην εκπροσώπηση της Τράπεζας της Ελλάδος στις εργασίες της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Committee – FSC) και της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής (Advisory Technical Committee – ATC) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board – ESRB),
- στην ανάπτυξη, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής, πληροφοριακής υποδομής για την υποβολή, συλλογή και επεξεργασία συγκεντρωτικών στοιχείων και δεικτών σχετικά με το χαρτοφυλάκιο δανείων σε οικιστικά και επαγγελματικά ακίνητα, καθώς και επενδύσεων σε επαγγελματικά ακίνητα, από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της άσκησης της μακροπροληπτικής πολιτικής, η Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας της Ελλάδος το 2022:

- αποφάσισε την αναθεώρηση της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του κυκλικού συστημικού κινδύνου ανά τρίμηνο και για τον καθορισμό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (countercyclical capital buffer – CCyB), όποτε κρίνεται σκόπιμο,
- καθόρισε το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στο 0% για τα τέσσερα τρίμηνα του 2022,
- προσδιόρισε τα λοιπά συστημικά σημαντικά ιδρύματα (other systemically important institutions – O-SIIs) για το 2022 και καθόρισε το απόθεμα ασφαλείας για αυτά (O-SII buffer) σε 1% για το 2023.

Επίβλεψη υποδομών του χρηματοπιστωτικού συστήματος και πληρωμών

Η Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας προέβη:

- στην επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού καθώς και του κεντρικού αντισυμβαλλομένου και στην αξιολόγηση των συναφών υποδομών,
- στην εκπροσώπηση της Τράπεζας της Ελλάδος στις εργασίες της Επιτροπής Υποδομών Αγοράς και Πληρωμών (Market Infrastructure and Payments Committee – MIPC) του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).

Υποστήριξη εκτελεστικών οργάνων εποπτείας

Η Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας υποστήριξε:

- τα εκτελεστικά όργανα εποπτείας στην Τράπεζα της Ελλάδος (πραγματοποίηση 17 συνεδριάσεων της Εκτελεστικής Επιτροπής με την έκδοση 30 Πράξεων, καθώς και έκδοση 169 αποφάσεων της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) σχετικά με την εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και υπό ειδική εκκαθάριση ιδρυμάτων),
- την εκπροσώπηση της Τράπεζας της Ελλάδος στο Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΚΤ (συνολικά 23 Συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου και επτά συνεδριάσεις της Διευθύνουσας Επιτροπής), στο Γενικό Συμβούλιο (General Board) του ESRB (τέσσερις συνεδριάσεις) και στο Μακροπροληπτικό Φόρουμ της ΕΚΤ (δύο συνεδριάσεις).

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Θεσμικό πλαίσιο

Η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ) κατά τη διάρκεια του 2022 προέβη, μέσω της Εκτελεστικής Επιτροπής, στην έκδοση πλήθους κανονιστικών πράξεων, οι οποίες ενδεικτικά αφορούν:

- την υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ) σχετικά με: α) τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, β) την αναφορά μείζονος σημασίας συμβάντων για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2), γ) τις διορθώσεις στην τροποποιημένη μέση σταθμική διάρκεια χρεωστικών τίτλων, δ) τη δημοσιοποίηση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και ε) τις ρυθμίσεις επίβλεψης και διακυβέρνησης για τα προϊόντα λιανικής τραπεζικής,
- την επικαιροποίηση του πλαισίου για το απαιτούμενο ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο των συνεταιριστικών τραπεζών και την άρση των περιορισμών στις δραστηριότητές τους,
- την υιοθέτηση του ερωτηματολογίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών των σημαντικών ιδρυμάτων,
- την αναμόρφωση του εθνικού πλαισίου υποβολής στοιχείων για εποπτικούς σκοπούς,
- τη θέσπιση εφάπαξ υποβολής στοιχείων για την εφαρμογή του Αναθεωρημένου Κώδικα Δεοντολογίας του ν. 4224/2013 και
- την τροποποίηση του πλαισίου υποβολής στοιχείων σχετικά με την εξέλιξη των καταθέσεων, των επιλεγμένων παραγόντων χρηματοδοτικής διάρθρωσης και ενεχύρων, και την κατάργηση της υποβολής καταστάσεων μεγάλων οφειλετών.

Επιπλέον, η ΔΕΠΣ συνέδραμε στη συγγραφή των λειτουργικών προδιαγραφών για τη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας του ν. 4818/2021. Τέλος, προεδρεύει στις συνεδριάσεις της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/2167 (NPLD).

Προληπτική εποπτεία

Σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Significant Institutions – SIs)

Το ετήσιο εποπτικό πρόγραμμα για τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (SIs) υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM). Στο πλαίσιο αυτό, διενεργήθηκε η Εποπτική Διαδικασία Εξέτασης και Αξιολό-

γησης (ΕΔΕΑ) με κύριο στόχο την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας, την αξιολόγηση των σχεδίων αποκατάστασης της κεφαλαιακής βάσης και τη λήψη τυχόν εποπτικών μέτρων. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αξιολόγηση:

- των αναλαμβανόμενων κινδύνων και κυρίως του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των στρατηγικών για τη διαχείριση και τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Μελετήθηκε επίσης η συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων όσον αφορά θέματα κλιματικής αλλαγής και περιβάλλοντος βάσει οδηγιών της ΕΚΤ και πραγματοποιήθηκε θεματική επισκόπηση αναφορικά με τις στρατηγικές των τραπεζών και τις πολιτικές διαχείρισης των εν λόγω κινδύνων,
- της εταιρικής διακυβέρνησης και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Less Significant Institutions – LSIs)

Για τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (LSIs) διενεργήθηκε η ΕΔΕΑ όλων των αναλαμβανόμενων κινδύνων, με έμφαση στον πιστωτικό κίνδυνο και στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, καθώς και τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, καθορίστηκαν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις και ελήφθησαν εποπτικά μέτρα, όπου απαιτείτο. Επίσης, επικαιροποιήθηκε η αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης με την ΠΕΕ 181/2/28.1.2021 ως προς την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης, και στις περιπτώσεις όπου η συμμόρφωση κρίθηκε ανεπαρκής αποφασίστηκαν οι κατάλληλες εποπτικές ενέργειες.

Αναφορικά με την εποπτεία των λοιπών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρακολούθηση της εξέλιξης της αποδοτικότητας των Εταιριών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ) βάσει νέων βελτιωμένων εποπτικών αναφορών. Επίσης, με βάση τα νέα ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης των ΕΔΑΔΠ αντλήθηκαν χρήσιμες πληροφορίες για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των εταιριών αυτών με σκοπό την αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών.

Ανάπτυξη μεθοδολογιών και εργαλείων ανάλυσης και παρακολούθησης κινδύνων

Η ΔΕΠΣ συμμετείχε στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) που διεξήγαγε ο SSM για τα SIs αναφορικά με τους κλιματικούς κινδύνους, καθώς και στην επικαιροποίηση της μεθοδολογίας της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ). Συμμετείχε επίσης στην άσκηση αξιολόγησης των ποσοτικών επιπτώσεων της εφαρμογής του πλαισίου Βασιλεία III και στην άσκηση συγκριτικής αξιολόγησης εσωτερικών υποδειγμάτων για τον κίνδυνο αγοράς και τον πιστωτικό κίνδυνο.

Επιπλέον, εκδόθηκαν αναλυτικές οδηγίες αναφορικά με τη διαδικασία αξιολόγησης για τη λήψη μέτρων έγκαιρης παρέμβασης των LSIs και την ερμηνεία και αξιολόγηση των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα LSI θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας.

Η ΔΕΠΣ συμμετέχει ενεργά στην υλοποίηση έργων που σχετίζονται με την υιοθέτηση της στρατηγικής του SSM για την ανάπτυξη εργαλείων που χρησιμοποιούν μεθόδους ψηφιακής καινοτομίας (π.χ. τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης, μηχανικής μάθησης) και εργάστηκε πειραματικά στην εφαρμογή των αλγορίθμων μηχανικής μάθησης στα εποπτικά δεδομένα.

Λοιπές εργασίες

Η ΔΕΠΣ επεξεργάστηκε πλήθος καταγγελιών κατά εποπτευόμενων ιδρυμάτων και στις περιπτώσεις όπου κρίθηκε αναγκαίο επιβλήθηκαν κυρώσεις. Ο αριθμός των εισερχόμενων καταγγελιών παρουσιάζει αύξηση κατά 8% έναντι του 2021, η οποία οφείλεται κυρίως σε καταγγελίες που αφορούν τις ΕΔΑΔΠ (27% του συνόλου), καθώς και τις ηλεκτρονικές απάτες (15% του συνόλου).

Η ΔΕΠΣ συμμετείχε στη διεξαγωγή των εξετάσεων πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που απασχολούνται σε πιστωτικά ιδρύματα και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, καθώς και πιστοποίησης επαγγελματικών γνώσεων για τη δραστηριότητα διανομής (αντ)ασφαλιστικών προϊόντων. Σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Επιτροπή Εξετάσεων και τους φορείς διενέργειας των εξετάσεων πιστοποίησης, ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση αξιολόγησης του συστήματος για τη διενέργεια των εξετάσεων της πρώτης κατηγορίας με ηλεκτρονικό τρόπο και εξ αποστάσεως.

ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Στη διάρκεια του 2022 η Διεύθυνση Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΔΕΠΙ) επικεντρώθηκε στις ακόλουθες εργασίες:

Σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Significant Institutions - SIs)

Σε συνεργασία με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB), η ΔΕΠΙ προέβη:

- στην κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσης για τα τέσσερα ελληνικά SIs και στον καθορισμό της στρατηγικής εξυγίανσης,
- στον υπολογισμό του δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και στη στενή παρακολούθηση της τήρησής του,
- στην αξιολόγηση των επικαιροποιημένων Playbooks και των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών (FMI's Contingency Plans),
- στη διοργάνωση και συμμετοχή σε εργαστήρια (workshops) με τα SIs για θέματα που άπτονται των σχεδίων εξυγίανσης και συμμετοχή σε εις βάθος (deep dive) ελέγχους σε δύο εξ αυτών.

Λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Less Significant Institutions - LSIs)

Η ΔΕΠΙ συνέταξε, μετά από διαβούλευση με τη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ) και το SRB, σχέδια εξυγίανσης για 5 λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (LSIs) και καθόρισε το MREL τους. Πλέον, έχουν ολοκληρωθεί τα σχέδια εξυγίανσης 10 LSIs.

Θεσμικό πλαίσιο και υποστήριξη εκτελεστικών οργάνων εξυγίανσης της Τράπεζας

Σημαντικές δραστηριότητες της ΔΕΠΙ κατά το 2022 αφορούσαν τα εξής:

- Παρακολούθηση των εξελίξεων στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο (κυρίως στους ν. 4261/2015 και ν. 4335/2015) και συμμετοχή στελεχών της ΔΕΠΙ στις αντίστοιχες ομάδες εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου με σκοπό τις τροποποιήσεις ευρωπαϊκών Κανονισμών και Οδηγιών (Κανονισμός 575/2013, Οδηγίες 36/2013 και 59/2014).
- Κατάρτιση πλαισίου για το χειρισμό του άρθρου 55 του ν. 4335/2015 για τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία το MREL ισούται με το ποσό απορρόφησης ζημιών (LAA).
- Ενσωμάτωση Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) και του SRB.
- Επικαιροποίηση των εθνικών εγχειριδίων που αφορούν τη χρήση των εργαλείων εξυγίανσης (National Handbooks).
- Υποστήριξη της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης (EME): 9 συνεδριάσεις, 24 αποφάσεις (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούσαν την υιοθέτηση των αποφάσεων του SRB, με τις οποίες καθορίστηκαν τα σχέδια εξυγίανσης και το MREL των 4 SIs, και στην έγκριση των σχεδίων εξυγίανσης και τον καθορισμό του MREL για τα 5 LSIs) και μία Πράξη EME.

Επιπλέον, για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα (σημαντικά, λιγότερο σημαντικά και υποκαταστήματα τρίτων χωρών), η ΔΕΠΙ: α) συμμετείχε στη διαδικασία καθορισμού και καταβολής των εκ των προτέρων εισφορών του έτους 2022 και β) πραγματοποίησε την υποβολή, τον έλεγχο και τη μεταφόρτωση στο SRB Portal των “υποδειγμάτων εξυγίανσης”.

Στελέχη της ΔΕΠΙ συμμετείχαν επίσης σε εκπαιδευτικά σεμινάρια και εργαστήρια (workshops) που διοργανώθηκαν από ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά θέματα: IFRS 9, Resolution Planning, Resolution Frameworks, Climate Finance and Banking Regulation, Climate policy risk and the pricing of bank loans).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Επιτόπιοι έλεγχοι

Κατά το 2022 η Διεύθυνση Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών (ΔΕΕΕ), σε υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος επιτόπιων ελέγχων, διενήργησε 15 ελέγχους σε σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα και σε όλα τα εποπτευόμενα

από την Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύματα σχετικά με όλους τους αναλαμβανόμενους κινδύνους (πιστωτικός κίνδυνος, επιχειρηματικά μοντέλα και κερδοφορία, λειτουργικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας και αγοράς, εταιρική διακυβέρνηση, πληροφοριακά συστήματα). Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν τρεις έλεγχοι σε σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που είχαν ξεκινήσει το 2021. Στελέχη της ΔΕΕΕ συμμετείχαν επίσης σε μικτά κλιμάκια ελέγχου σε τράπεζες του εξωτερικού (cross-border missions) σε θέματα πιστωτικού κινδύνου, κυβερνοασφάλειας και επιχειρηματικού μοντέλου και κερδοφορίας.

Σε θέματα διαμόρφωσης μεθοδολογίας και ειδικότερα αναφορικά με τον κίνδυνο κλιματικής αλλαγής, η ΔΕΕΕ συμμετέχει στην ειδική ομάδα που έχει συσταθεί από το 2021 και καταγράφει τα αντικείμενα και τις τεχνικές ελέγχου του εν λόγω κινδύνου.

Στο πλαίσιο της εποπτείας πρόληψης του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ), πραγματοποιήθηκαν ένας έλεγχος και δύο θεματικοί έλεγχοι (σε 9 ιδρύματα πληρωμών που δραστηριοποιούνται μέσω αντιπροσώπων και σε 18 υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων), καθώς επίσης και τρεις ειδικές έρευνες.

Εποπτεία ιδρυμάτων πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, αξιολογήθηκε ο βαθμός συμμόρφωσης με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, σε συνάρτηση με τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και τα προϊόντα και υπηρεσίες που σχεδιάζουν.

Το 2022 αδειοδοτήθηκαν 5 νέα ιδρύματα πληρωμών, εκ των οποίων τα 4 ανέλαβαν τους αποσχισθέντες κλάδους αποδοχής πράξεων πληρωμής (acquiring) των τεσσάρων σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Επίσης σε 2 ιδρύματα εγκρίθηκε επέκταση της άδειας με νέες υπηρεσίες και σε 4 ιδρύματα εγκρίθηκαν οι αλλαγές μετοχικής σύνθεσης.

Εποπτεία πληροφοριακών συστημάτων

Διενεργήθηκε η ετήσια αξιολόγηση των κινδύνων για τα συστήματα πληροφορικής των εποπτευόμενων ιδρυμάτων και τη χρήση νέων τεχνολογιών και στο πλαίσιο αυτό απευθύνθηκαν συστάσεις στα εποπτευόμενα ιδρύματα για τη λήψη μέτρων με σκοπό την έγκαιρη αντιμετώπιση και τον περιορισμό της απάτης στην ηλεκτρονική τραπεζική.

Επίσης, εξετάστηκαν τα αποτελέσματα της θεματικής αξιολόγησης για τον εξωπορισμό υπηρεσιών (outsourcing) Τεχνολογίας Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα και υποστηρίχθηκε η λειτουργία του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests).

Στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών και με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση και επέκταση της Ανοικτής Τραπεζικής (Open Banking), έγινε επεξεργασία αιτημάτων για την παροχή εξαίρεσης από το μηχανισμό έκτακτης ανάγκης για τα προς υλοποίηση PSD2 APIs (διεπαφών μέσω των οποίων καθίσταται εφικτή η επικοινωνία με τρίτους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών) και παρακολουθήθηκε η απομάκρυνση εμποδίων από υλοποιήσεις APIs, μέσω της αξιολόγησης μηχανισμών και μεθόδων, οι οποίοι ενδεχομένως να παρεμποδίζουν την ποιότητα παροχής υπηρεσιών μέσω των APIs.

Εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου πρόληψης ΞΧ/ΧΤ

Διενεργήθηκε η τακτική ετήσια αξιολόγηση των 124 εποπτευόμενων ιδρυμάτων ως προς το επίπεδο κινδύνου ΞΧ/ΧΤ και το επίπεδο συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους. Επίσης, η ΔΕΕΕ συμμετείχε στα 15 εποπτικά κολλέγια ΞΧ/ΧΤ που διοργανώθηκαν από εποπτικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεξήγαγε 5 εποπτικά κολλέγια πρόληψης ΞΧ/ΧΤ. Τέλος, η ΔΕΕΕ συμμετέχει στην επικαιροποίηση της έκθεσης εκτίμησης εθνικού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, όσον αφορά τον τραπεζικό και ασφαλιστικό κλάδο, τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα.

Εποπτεία ειδικών εκκαθαρίσεων

Κατόπιν της έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος προσωρινής διανομής, τα πιστωτικά ιδρύματα υπό ειδική εκκαθάριση ολοκλήρωσαν την εξόφληση των οφειλόμενων αποζημιώσεων προς το πρώην προσωπικό τους. Η εκποίηση χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων δανείων ("Ariadne"), για την οποία είχε παρασχεθεί η κατ' αρχήν έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, διακόπηκε λόγω των συνθηκών της αγοράς.

Οι 35 ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπό ασφαλιστική εκκαθάριση συνέχισαν τις εργασίες ρευστοποίησης της περιουσίας με σκοπό την ικανοποίηση των δικαιούχων ασφαλίματος, με αποδέσμευση του προϊόντος των ρευστοποιήσεων δυνάμει αποφάσεων της ΕΠΑΘ.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ως εποπτική αρχή των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, η Τράπεζα της Ελλάδος στοχεύει: α) στην προστασία των ληπτών της ασφάλισης, των ασφαλισμένων και των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, β) στην ομαλή λειτουργία της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών σε αυτήν και γ) στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ελλάδα, καθώς και στις χώρες όπου τυχόν δραστηριοποιούνται οι ελληνικές ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Θεσμικό πλαίσιο

Οι κυριότερες εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της ιδιωτικής ασφάλισης το 2022, μέσω της έκδοσης Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής, ήταν:

- η τιμαριθμική αναπροσαρμογή ποσών που προβλέπονται στο ν. 4364/2016 σχετικά με: α) τον ορισμό μεγάλων κινδύνων, β) τις εξαιρούμενες (λόγω μεγέθους) ασφαλιστικές επιχειρήσεις και γ) το κατώτατο όριο για τον υπολογισμό της Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαιτήσης (MCR – Minimum Capital Requirement) των ασφαλιστικών επιχειρήσεων,
- η υιοθέτηση Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) σχετικά με τη χρήση του Αναγνωριστικού Κωδικού Νομικής Οντότητας (Legal Entity Identifier - LEI), διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής και στους (αντ)ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, φυσικά και νομικά πρόσωπα, εφόσον ασκούν διασυννοριακή δραστηριότητα,
- η υιοθέτηση των αναθεωρημένων Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΙΟΡΑ σχετικά με την αποτίμηση των τεχνικών προβλέψεων, ενδεικτικά σε σχέση με: α) απαιτήσεις για τη χρήση στοχαστικών μεθόδων, β) απαιτήσεις για τον καθορισμό των παραδοχών που σχετίζονται με τη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, γ) απαιτήσεις κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων κερδών στα μελλοντικά ασφάλιστρα,
- η υιοθέτηση των αναθεωρημένων Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΙΟΡΑ σχετικά με τα όρια των ασφαλιστικών συμβάσεων, και ειδικότερα σε σχέση με: α) τα όρια που λαμβάνονται υπόψη από τα αναλογιστικά υποδείγματα κατά τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων ασφαλιστικών επιχειρήσεων και β) το διαχωρισμό κάθε ασφαλιστικής σύμβασης σε δύο ή περισσότερα μέρη για την εφαρμογή των αναλογιστικών μεθόδων κατά τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων, και
- ο καθορισμός των όρων σύγκλησης, λειτουργίας και λήψης αποφάσεων της Συνέλευσης των Μελών και της Διαχειριστικής Επιτροπής του Εγγυητικού Κεφαλαίου Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής και η θέσπιση πλαισίου για τη στελέχωση, οργάνωση και λειτουργία του. Με Απόφαση της ΕΠΑΘ εγκρίθηκε ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Εγγυητικού Κεφαλαίου Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής.

Εποπτεία

Η Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΔΕΙΑ) συνέχισε να παρακολουθεί στενά και να αξιολογεί τις διαμορφούμενες συνθήκες τόσο σε κάθε ασφαλιστική επιχείρηση χωριστά όσο και συνολικά στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη και το τρέχον μακροοικονομικό περιβάλλον. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις παρουσίασαν ικανοποιητική κερδοφορία και διατηρούν υψηλούς δείκτες φερεγγυότητας.

Κατά τη διάρκεια του 2022 υποβλήθηκε σημαντικός αριθμός αιτημάτων εξαγορών και συγχωνεύσεων ασφαλιστικών επιχειρήσεων προς αξιολόγηση.

Επαγγελματική εκπαίδευση και πιστοποίηση

Στον τομέα της εκπαίδευσης για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών προϊόντων, κατά το 2022, διοργανώθηκαν 4 εξεταστικές περίοδοι στην Αθήνα και 4 στη Θεσσαλονίκη για τη διαδικασία πιστοποίησης επαγγελματικών γνώσεων. Στις εξετάσεις συμμετείχαν συνολικά 6.945 υποψήφιοι. Επίσης έγινε αξιολόγηση 24 νέων σεμιναρίων και επισκόπηση 34 παλαιότερων, τα οποία υλοποιήθηκαν από αρμόδιους φορείς εντός του 2022 στο πλαίσιο της διάβιου επαγγελματικής εκπαίδευσης των διανομέων ασφαλιστικών προϊόντων.

Επιμόρφωση προσωπικού

Όσον αφορά την επιμόρφωση του προσωπικού, σημαντικός αριθμός εποπτών της ΔΕΙΑ συμμετείχε σε σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος, την ΕΙΟΡΑ και άλλες εποπτικές αρχές κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ευρεία θεματολογία (π.χ. ανασφάλιση, αποτίμηση ακινήτων, IFRS 17, Guidance for the inclusion of climate risk scenarios in the ORSA, Insurance Supervision, ICT security, Taxonomy, Supervisory review of internal models, Physical risks in a climate-change perspective, SupTech and use of data, AI governance).

6. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

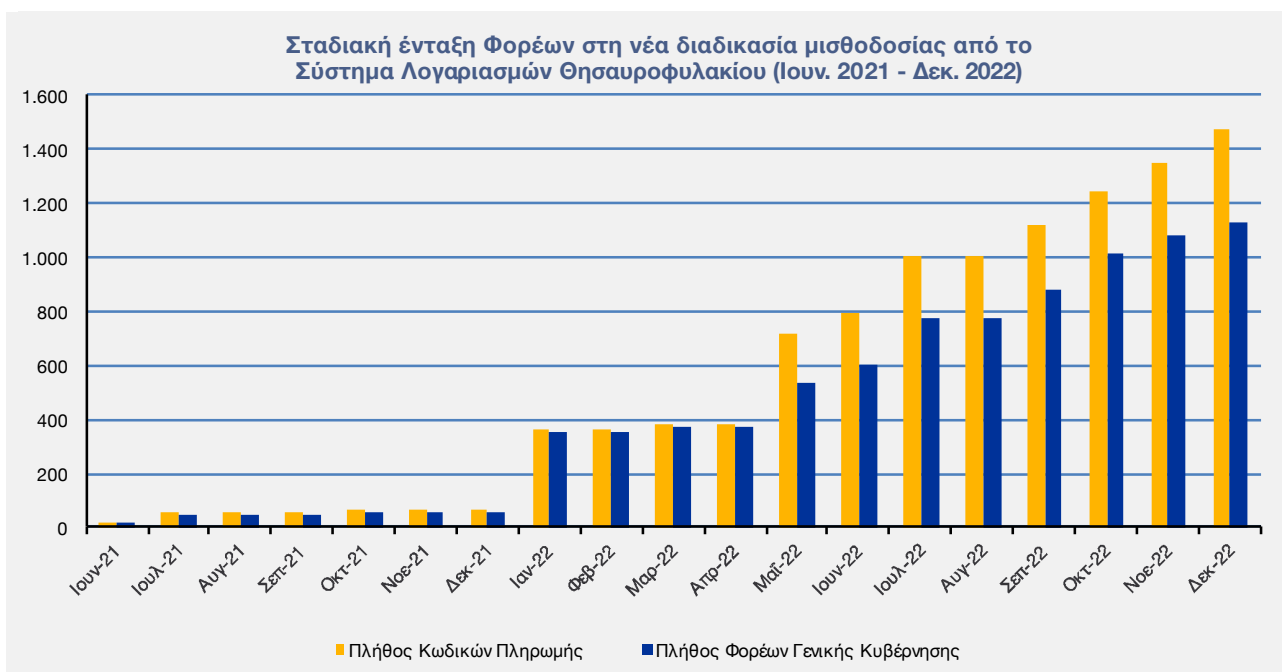
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το 2022 έγινε ένα ακόμη βήμα για την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου, με την Τράπεζα της Ελλάδος να λειτουργεί συντονιστικά, έχοντας τη συνδρομή της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών, της ΔΙΑΣ Α.Ε. και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Ειδικότερα, κατά το 2022 περατώθηκε η μετάπτωση σημαντικών σε όγκο και αξία πληρωμών, που αφορούν την καταβολή των κοινωνικών επιδομάτων και των πάσης φύσεως αποδοχών 1.200 Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, προκειμένου αυτές να διενεργούνται μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος, με απλοποιημένες, ασφαλείς και αποτελεσματικές διαδικασίες.

Με την ολοκλήρωση της μετάπτωσης επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας, καθώς συγκεντρώνονται όλες οι υποχρεωτικές πληρωμές των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, μειώνοντας το κόστος λειτουργίας και αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα στην κίνηση κεφαλαίων του Δημοσίου μέσω:

(α) της απαλλαγής των Φορέων του Δημοσίου από διοικητικές και λογιστικές επιβαρύνσεις εκ της διακίνησης τιμολογίων, τα οποία καταργήθηκαν συνολικά, μαζί με την αποφυγή κατάρτισης διμερών συμβάσεων των Φορέων με κάθε εμπορική τράπεζα.

(β) της αποτελεσματικότητας στη διενέργεια μισθοδοσίας και διανομής κοινωνικών επιδομάτων, δεδομένου ότι έπαιξε με ειδική θεσμική πρόβλεψη η ανάγκη υποβολής εξουσιοδοτήσεων εκ μέρους κάθε Φορέα προς την ΕΑΠ, τη ΔΙΑΣ Α.Ε. ή την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ήδη από τα τέλη του 2022, η μεταφορά δημόσιου χρήματος διενεργείται σε συνεχή βάση και για συστημικώς σημαντικά μεγέθη, τα οποία υπερβαίνουν σε αξία τα 4 δισεκ. ευρώ και σε πλήθος περί τα 9 εκατ. εμβάσματα μηνιαίως.

Επίσης, ολοκληρώθηκε ειδική μηχανογραφική εφαρμογή για την αυτοματοποιημένη ετήσια ενημέρωση των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης ως προς τις διανεμόμενες προσόδους εκ των συλλογικών επενδύσεων, όπως αυτές πιστώνονται στους λογαριασμούς ταμειακής τους διαχείρισης, υπό το Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου. Η εφαρμογή βοηθά στην εξοικονόμηση έγχαρτου υλικού και στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Τράπεζας.

Αναπτύχθηκε ειδική υποδομή αποτελεσματικής διόδευσης κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με πρόσβαση τύπου “ΔΙΑΣ Portal” στον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου εκ μέρους των τραπεζών Alpha Bank, Εθνικής Τράπεζας, Eurobank, Τράπεζας Πειραιώς, Παγκρήτιας και Optima Bank. Μέσω της υποδομής αυτής διοδεύονται με διαφανή τρόπο και ψηφιακές διαδικασίες κρατικά κεφάλαια με σκοπό τη χορήγηση δανείων προς επιχειρήσεις. Για τον ίδιο σκοπό, και μέσω διμερών συμφωνιών, παρασχέθηκε η δυνατότητα κίνησης κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ).

Ψηφιακός μετασχηματισμός στις Εργασίες Δημοσίου

Με γνώμονα τη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη βελτίωση της οργανωσιακής ικανότητας, η Διεύθυνση Εργασιών Δημοσίου υλοποίησε ενέργειες εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης των διαδικασιών, οι οποίες συνετέλεσαν και στην απομείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων της, μέσω και της κατάργησης των έγχαρτων παραστατικών.¹⁸

Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνονται:

- Η σταδιακή ένταξη των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στη διαδικτυακή εφαρμογή “ΔΙΑΣ Portal”, η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα εκτέλεσης πληρωμών, μισθοδοσίας και μεταφοράς κεφαλαίων τους στο εμπορικό τραπεζικό σύστημα με ηλεκτρονική μορφή.
- Η αναβάθμιση του Συστήματος Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος και η δημιουργία εφαρμογών του Συστήματος Αναφορών “Cognos” επέτρεψαν τη δημιουργία παραστατικών και αναφορών σε ηλεκτρονική μορφή.
- Η δραστηκή μείωση της αποστολής έγχαρτης πληροφόρησης για τις κινήσεις λογαριασμών (extraits) και η αντικατάστασή τους με ηλεκτρονικά e-extraits.
- Η αυτοματοποιημένη εκτέλεση εντολών πληρωμών μέσω ψηφιακών υποδομών τύπου “e-payments”.
- Η διακίνηση ψηφιακών αποφάσεων του Δημοσίου περί ορισμού υπολόγου και υπευθύνου για την υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).
- Η κατάργηση της χρήσης έγχαρτων παραστατικών στις διενεργούμενες συναλλαγές διασυνοριακής μεταφοράς κεφαλαίων.

ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Επεξεργασία χρηματικού

Κατά το 2022 συνεχίστηκε απρόσκοπτα η επεξεργασία των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων ευρώ που επιστρέφουν από την κυκλοφορία. Ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση των διαδικασιών επεξεργασίας σύμφωνα με τα νέα μηχανικά συστήματα της Τράπεζας.

Χρηματοφοδιασμός πιστωτικών ιδρυμάτων και του δικτύου της Τράπεζας

Τα πιστωτικά ιδρύματα και το δίκτυο της Τράπεζας της Ελλάδος εφοδιάστηκαν εγκαίρως με τις απαιτούμενες ποσότητες τραπεζογραμματίων και κερμάτων για την κάλυψη της ζήτησης σε όλη την επικράτεια.

¹⁸ Περισσότερες πληροφορίες για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των Εργασιών Δημοσίου βλ. στο κεφάλαιο ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ, ενότητα Περιβάλλον.

Ταμειακές συναλλαγές

Κατά το 2022 διατέθηκαν στο συλλεκτικό κοινό, μέσω των ταμείων της Τράπεζας ή και εξ αποστάσεως, δώδεκα αναμνηστικά/συλλεκτικά νομίσματα, στο πλαίσιο του ετήσιου Νομισματικού Προγράμματος που υλοποιεί η Τράπεζα σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών.¹⁹

Έλεγχοι πιστωτικών ιδρυμάτων και φορέων που κατ' επάγγελμα χειρίζονται μετρητά

Μετά την άρση των περιορισμών λόγω της πανδημίας COVID-19, τον Μάιο του 2022 τέθηκε σε εφαρμογή πρόγραμμα 220 επιτόπιων ελέγχων σε καταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων πανελλαδικά. Σκοπός των ελέγχων είναι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών φορέων που διαχειρίζονται μετρητά με τους κανόνες του Ευρωσυστήματος, ώστε να διασφαλίζεται ότι μόνο γνήσια και κατάλληλα τραπεζογραμμάτια τίθενται σε κυκλοφορία.

Επίσης, διεξήχθησαν έλεγχοι εξακρίβωσης σε μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων, στις εγκαταστάσεις κατασκευαστών τέτοιων μηχανημάτων, προκειμένου να είναι δυνατή η χρήση τους από πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς.

Μελέτη για τη χρήση μετρητών

Η Διεύθυνση Χρηματικού εκπόνησε μελέτη, ως μέρος ευρύτερης μελέτης του Ευρωσυστήματος, με θέμα την “Πρόσβαση του Κοινού στα Μετρητά κατά το έτος 2021”, ώστε να εκτιμηθεί αν το δίκτυο ATM και καταστημάτων τραπεζών είναι επαρκές για την εύκολη πρόσβαση του κοινού –συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων– σε μετρητά στον ελλαδικό χώρο, τόσο στα αστικά κέντρα όσο και στην περιφέρεια.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Συστήματα πληρωμών

Κατά τη διάρκεια του 2022 οι συναλλαγές που διακανονίστηκαν μέσω της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος μεγάλων πληρωμών TARGET2 (TARGET2-GR) μειώθηκαν οριακά (κατά 0,3%) σε σχέση με το 2021. Οι πελατειακές μεταφορές πίστωσης παρουσίασαν μικρή μείωση κατά 2,2%, ενώ οι διατραπεζικές εμφάνισαν αύξηση κατά 22,4%. Ο όγκος πληρωμών στις λοιπές κατηγορίες (εντολές σχετικές με συναλλαγές της κεντρικής τράπεζας και συστημάτων συμφηφισμού) δεν παρουσίασε αξιόλογη μεταβολή.

Η αξία των συναλλαγών που διακανονίστηκε το 2022 αυξήθηκε κατά 18,0% σε σχέση με το 2021. Οι πελατειακές και διατραπεζικές εντολές αθροιστικά αντιπροσωπεύουν το 22,1% της συνολικής αξίας των πληρωμών που διακανονίστηκαν στο TARGET2-GR, ενώ οι συναλλαγές της κεντρικής τράπεζας και των συμφηφιστικών συστημάτων το 71,2%. Οι εγχώριες πληρωμές αποτελούν το 39,4% του συνολικού όγκου και το 70,7% της συνολικής αξίας.

Εξέλιξη που επηρέασε πανευρωπαϊκά τη δραστηριότητα στο TARGET2 εντός του 2022 ήταν η επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας, με αποτέλεσμα να αποκλειστούν από το σύστημα διαβίβασης μηνυμάτων SWIFT τα ιδρύματα με ρωσική προέλευση ή διασύνδεση. Η δραστηριότητα πληρωμών των ιδρυμάτων αυτών μηδενίστηκε, καθώς κατέστη αδύνατη η εκτέλεση των εντολών τους μέσω της κύριας πλατφόρμας ή/και των επικουρικών συστημάτων που διακανονίζουν στο TARGET2.

Στον τομέα των λιανικών πληρωμών αξίζει να σημειωθεί η αύξηση της χρήσης των άμεσων πληρωμών που εντάσσονται στην περίμετρο του Συστήματος Άμεσων Πληρωμών TIPS (TARGET2 Instant Payment Settlement), μετά την προσχώρηση και του ελληνικού επικουρικού συστήματος πληρωμών λιανικής ΔΙΑΣ στο TIPS τον Δεκέμβριο 2021. Η χρήση άμεσων πληρωμών στην Ελλάδα ανήλθε στο τέλος του 2022 στο 8% του συνόλου των μεταφορών πίστωσης, εμφανίζοντας σταθερή αύξηση. Εντούτοις, το ποσοστό αυτό υπολείπεται του αντίστοιχου σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το οποίο είναι περίπου 14%.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα από το Φεβρουάριο 2023 παρέχει τη δυνατότητα πραγματοποίησης συναλλαγών του κοινού με το Δημόσιο με τη χρήση άμεσων πληρωμών, προσχωρώντας και η ίδια στο TIPS ως τράπεζα δικαιούχου.

19 Βλ. επίσης στην ενότητα Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (IETA).

Συστήματα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τίτλων

Το 2022 σημειώθηκε μείωση στις εκδόσεις των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου που διακανονίστηκαν μέσω του Συστήματος Άυλων Τίτλων (BOGS). Συγκεκριμένα, το Ελληνικό Δημόσιο, στην πρωτογενή αγορά, εκτός από τις καθιερωμένες μηνιαίες εκδόσεις εντόκων γραμματίων, προχώρησε στην έκδοση δύο νέων ομολόγων σταθερού επιτοκίου 10ετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας 3 δισεκ. ευρώ και κυμαινομένου επιτοκίου 5ετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας 1 δισεκ. ευρώ, καθώς και σε επανεκδόσεις (re-openings) ομολόγων συνολικής ονομαστικής αξίας 4,3 δισεκ. ευρώ. Συνεπώς, η διακανονισθείσα ετήσια ονομαστική αξία του κύκλου εργασιών του BOGS διαμορφώθηκε σε 141,74 δισεκ. ευρώ, μειωμένη κατά 9% περίπου σε σχέση με το 2021.

Δευτερογενώς η συνολική αξία των συναλλαγών σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου που διακανονίστηκαν στο BOGS διαμορφώθηκε σε 2.624,33 δισεκ. ευρώ, σημειώνοντας μικρή μείωση κατά 1,7% περίπου σε σχέση με το 2021.

Μειωμένη ήταν η συναλλακτική δραστηριότητα των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς στη δευτερογενή αγορά τίτλων της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) το 2022. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ ανήλθε σε 20.930 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 24% έναντι 27.602 εκατ. ευρώ το 2021. Ωστόσο, ενισχυμένο ήταν το ενδιαφέρον για τα ελληνικά ομόλογα, με αποτέλεσμα στη διάρκεια του έτους να σημειωθεί αύξηση στην καθημερινή παροχή τιμών εκ μέρους των ξένων κυρίως Βασικών Διαπραγματευτών. Το σύστημα της ΗΔΑΤ, μετά και την πρόσφατη ανανέωση του εξοπλισμού του, διαχειρίστηκε επιτυχώς τη διευρυμένη και υπερδιπλάσια σε σχέση με τα επίπεδα του 2021 ροή προσφορών και εντολών. Τέλος, το 2022 έγινε αποδεκτή και δραστηριοποιήθηκε ως νέο μέλος στην ΗΔΑΤ η ισπανική τράπεζα BBVA.

ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ (ΙΕΤΑ)

Το ΙΕΤΑ/Νομισματοκοπείο ανταποκρίθηκε και το 2022 με επιτυχία στις συμβατικές παραγωγικές του υποχρεώσεις, αλλά και συμμετείχε ενεργά σε έργα και πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις εκτυπωτικές εργασίες, για το έτος 2022 το ΙΕΤΑ παρήγαγε τραπεζογραμμάτια των 10 ευρώ σύμφωνα με την ετήσια ανάθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), ελληνικά διαβατήρια νέου τύπου, τα οποία παρουσίασαν αυξημένη ζήτηση, έντυπες αυτοκόλλητες θεωρήσεις εισόδου (VISA) Schengen, με βελτιωμένη δυνατότητα ταυτοπροσωπίας, καθώς και δελτία ταυτότητας για λογαριασμό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Επιπλέον, εκτυπώθηκαν λαϊκά, κρατικά και εθνικά λαχεία, για λογαριασμό του ΟΠΑΠ, τα οποία σχεδιάστηκαν από τα αρμόδια στελέχη του ΙΕΤΑ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πελάτη για τη θεματολογία, ένσημες ταινίες φορολογίας καπνού, διάφορα πιστοποιητικά του Δημοσίου και σειρά κοινών εντύπων και βιβλίων για τις εκδόσεις της Τράπεζας.

Πρώτο αργυρό συλλεκτικό νόμισμα της σειράς "Φιλέλληνες", αφιερωμένο στον Λόρδο Βύρωνα

Στον τομέα της παραγωγής κερμάτων ολοκληρώθηκε με επιτυχία η παραγωγή κερμάτων κυκλοφορίας του Ελληνικού Δημοσίου και της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου για το έτος 2022.

Σχεδιάστηκε και εκτελέστηκε το Νομισματικό Πρόγραμμα συλλεκτικών/αναμνηστικών νομισμάτων της Τράπεζας και του Υπουργείου Οικονομικών, πάνω σε μια ευρεία θεματολογία.

Μέσα στο 2022 παρήχθησαν ακόμη μετάλλια για τρίτους φορείς, όπως το Μουσείο Ακρόπολης και το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού (για την 70ή του επέτειο). Σημαντικές εξελίξεις κατά το 2022 ήταν επίσης η δημιουργία του microsite της Τράπεζας της Ελλάδος που αποσκοπεί στην προβολή των υψηλής ποιότητας συλλεκτικών νομισμάτων που παράγονται από το ΙΕΤΑ, καθώς και η εκπόνηση μελέτης για την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς των συλλεκτικών του προϊόντων.

Για όλα τα προϊόντα τηρήθηκε με επάρκεια και αξιοπιστία το συμφωνημένο με τον εκάστοτε πελάτη χρονοδιάγραμμα και οι τεχνικές απαιτήσεις των σχετικών συμβάσεων, όπως πιστοποιήθηκε από τον ποιοτικό έλεγχο που διεξήχθη σε κάθε στάδιο της παραγωγής, από το στάδιο της παραλαβής των πρώτων υλών έως και την αποπεράτωση του τελικού προϊόντος, με βάση προσυμφωνημένο πρόγραμμα ποιότητας ανά προϊόν.

Όσον αφορά τις διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες, το ΙΕΤΑ προχώρησε στην πλήρη υιοθέτηση του νέου επιχειρησιακού λογισμικού (ERP) SAP, βάσει του οποίου διενεργείται πλέον και η κοστολόγηση των προϊόντων του ΙΕΤΑ.

Εντός του έτους δρομολογήθηκε και η επέκταση της πιστοποίησης του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας του ΙΕΤΑ κατά ISO 9001 στο σύνολο των εκτυπωτικών δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των λοιπών εκτυπώσεων ασφαλείας και των κοινών εκδόσεων.

Τέλος, εντός του 2022 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη Προγράμματος Εταιρικής Συμμόρφωσης του ΙΕΤΑ με τις απαιτήσεις της απόφασης της ΕΚΤ περί δεοντολογίας (ethics decision), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το σύστημα βασίζεται στα διεθνή πρότυπα ISO 37001 για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και ISO 37301 για τη διαχείριση κανονιστικής συμμόρφωσης και αναμένεται να πιστοποιηθεί εντός του α' τριμήνου του 2023.

7. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος ενσωματώνει στη λειτουργία της τη βιώσιμη ανάπτυξη και πραγματοποιεί σχετικές δράσεις και στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, στους παρακάτω άξονες:

- Α. Κλίμα και βιωσιμότητα
- Β. Περιβάλλον
- Γ. Καινοτομία
- Δ. Εργαζόμενοι
- Ε. Κοινωνία
- ΣΤ. Πολιτισμός
- Ζ. Χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός
- Η. Διακυβέρνηση

Οι άξονες αυτοί συνδέονται με τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών²⁰ και στις επόμενες ενότητες παρουσιάζεται το σχετικό έργο.

²⁰ Βάσει των 10 Αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ ορίστηκαν οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals) και υιοθετήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2015 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με ορίζοντα υλοποίησης έως το 2030. Το πλαίσιο αυτό (Agenda 2030) "είναι παγκόσμιου χαρακτήρα και προωθεί την ενσωμάτωση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης στη λειτουργία των οργανισμών".

Α. ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μία από τις πρώτες κεντρικές τράπεζες που ασχολήθηκαν με τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής. Η διαδρομή ξεκίνησε το 2009, με τη συγκρότηση της διεπιστημονικής Επιτροπής Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) για τη μελέτη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, εκπονώντας έρευνες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων και υλοποιώντας ποικίλες δράσεις για τη διάδοση των αποτελεσμάτων.

Στα θέματα της κλιματικής αλλαγής, η Τράπεζα της Ελλάδος πέτυχε μια σειρά από ορόσημα τα τελευταία 14 χρόνια. Μεταξύ άλλων δημοσίευσε καινοτόμες εκθέσεις,²¹ είναι η πρώτη κεντρική τράπεζα που προσυπέγραψε τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής της πρωτοβουλίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (United Nations Environment Programme Finance Initiative - UNEP FI), είναι μέλος του δικτύου Κεντρικών Τραπεζών και Εποπτικών Αρχών για ένα πράσινο χρηματοπιστωτικό σύστημα (Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System - NGFS), στο πλαίσιο του οποίου συμμετέχει σε όλες τις ομάδες εργασίας (workstreams και task forces). Επίσης, η ΕΜΕΚΑ συμβάλλει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων προσαρμογής στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας με το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος και την Ακαδημία Αθηνών και συμμετέχει στο εθνικό πρόγραμμα Life IP Adaptive Greece (2019-2026).

Επιπλέον, σε ευθυγράμμιση με τη δράση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)²² και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Τράπεζα έχει δεσμευθεί για μία σειρά δράσεων²³ για την αντιμετώπιση ζητημάτων κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας, στο πλαίσιο και του Στρατηγικού Στόχου 4,²⁴ με σκοπό:

²¹ Έρευνα και έργο ΕΜΕΚΑ.

²² The ECB pledge on climate change action, European Central Bank, 2021.

²³ Δήλωση της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (COP 26).

²⁴ Σχετικά με τους Στρατηγικούς Στόχους της Τράπεζας για την τριετία 2021-2023 βλ. κεφάλαιο ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ενότητα ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.

- τη συνεργασία με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εποπτικές αρχές και ενδιαφερόμενα μέρη για την κατανόηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τη διευκόλυνση της πράσινης μετάβασης,
- την αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών και των συστάσεων του NGFS,
- την ανάπτυξη υποδομής και την εξειδίκευση σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους,
- τη διεξαγωγή έρευνας και την παροχή στατιστικών στοιχείων για το κλίμα,
- την αξιολόγηση του βαθμού έκθεσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και την ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων σε υποδείγματα μακροοικονομικών προβλέψεων, διαδικασίες παρακολούθησης χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και εποπτικές πρακτικές,
- την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική και, σε ευθυγράμμιση με την κοινή στάση του Ευρωσυστήματος, τη δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικά με το κλιματικό τους αποτύπωμα και
- τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εργασιών της Τράπεζας και την εφαρμογή αρχών κυκλικής οικονομίας στη διαχείριση των πόρων.

Επενδυτική πολιτική και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή

Η Τράπεζα της Ελλάδος ήδη από το 2019 κινείται προς την κατεύθυνση της σταδιακής ενσωμάτωσης των κριτηρίων βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων ιδίων διαθεσίμων της που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική.

Οι κλιματικά βιώσιμες επενδύσεις των χαρτοφυλακίων που τηρεί η Τράπεζα, για σκοπούς πέραν της νομισματικής πολιτικής, επιδιώκουν την επίτευξη στόχων συμβατών με τη Συμφωνία των Παρισίων και των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κλιματική αλλαγή. Μακροπρόθεσμα οι στόχοι αυτοί αναφέρονται στη σταθεροποίηση της ανόδου της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας σε επίπεδα κάτω των 2 βαθμών Κελσίου σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, προωθώντας τη σταθεροποίηση της ανόδου κάτω του 1,5 βαθμού Κελσίου. Επιδίωξη αποτελεί η μείωση της έκθεσης του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και η θετική συνεισφορά προς μια κλιματικά ουδέτερη ευρωπαϊκή οικονομία έως το 2050. Για τον λόγο αυτό, η Τράπεζα έχει επενδύσει τμήμα των ιδίων χαρτοφυλακίων της σε “πράσινα ομόλογα” (green bonds) που έχουν εκδοθεί από κράτη και υπερεθνικούς οργανισμούς, καθώς και σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία, όπως το αμοιβαίο κεφάλαιο “green bond fund” (Green BISIP) της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS).

Κατά το 2022 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες ενσωμάτωσης κριτηρίων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στη διαχείριση ιδίων διαθεσίμων και αυξήθηκαν οι επενδύσεις σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία, ενώ δημιουργήθηκαν διακριτά χαρτοφυλάκια πράσινων επενδύσεων. Στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν ενεργά σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος και διεθνών οργανισμών (όπως BIS και NGFS) με στόχο τη διαμόρφωση ενδεδειγμένων επενδυτικών στρατηγικών με κριτήρια που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και την αξιοποίηση πράσινων επενδυτικών εργαλείων.

Η Τράπεζα συμμετείχε επίσης ενεργά στη μελέτη των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, εξετάζοντας τους τρόπους αποτίμησης και ενσωμάτωσης των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στη διαχείριση κινδύνων τόσο της Τράπεζας όσο και του Ευρωσυστήματος. Στο πλαίσιο αυτό διερευνήθηκε η υιοθέτηση κριτηρίων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των τίτλων που προσφέρονται α) ως εξασφαλίσεις για σκοπούς νομισματικής πολιτικής και β) για επενδυτικούς σκοπούς (“πράσινα” ομόλογα), ενώ μελετήθηκε η δημιουργία σχετικών χαρτοφυλακίων αναφοράς.

Η Τράπεζα παράλληλα υιοθέτησε την κοινή στάση του Ευρωσυστήματος²⁵ (Common Stance) ως προς την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων των κεντρικών τραπεζών που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική. Σε ευθυγράμμιση με αυτή την κοινή στάση, η Τράπεζα ξεκινά στον

²⁵ Eurosystem agrees on common stance for climate change-related sustainable investments in non-monetary policy portfolios, 4.11.2021.

ιστοχώρο της τη δημοσιοποίηση στοιχείων για το κλιματικό αποτύπωμα των μη σχετιζόμενων με τη νομισματική πολιτική χαρτοφυλακίων της, αξιοποιώντας τις συστάσεις της ομάδας εργασίας Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Board) και του NGFS, αναφορικά με τους δείκτες μέτρησης και τους στόχους της Τράπεζας για την αξιολόγηση και διαχείριση των κλιματικών κινδύνων των χαρτοφυλακίων αυτών.

Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας

Το Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής και Βιωσιμότητας της Τράπεζας έχει ως κύριο αντικείμενο τον συντονισμό, την υποστήριξη και την υλοποίηση των δράσεων της Τράπεζας και της ΕΜΕΚΑ αναφορικά με το κλίμα και τη βιωσιμότητα. Κατά το 2022 το Κέντρο Κλιματικής Αλλαγής, μεταξύ άλλων, συντόνισε και υλοποίησε τα παρακάτω:

- Συμμετοχή στο πρόγραμμα LIFE-IP AdaptInGreece: Boosting the implementation of adaptation policy across Greece (2019-2026). Στο εθνικής διάστασης πρόγραμμα, που έχει στόχο την ενίσχυση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - ΕΣΠΚΑ (το σχέδιο της ΕΣΠΚΑ συντάχθηκε από την ΕΜΕΚΑ, τέθηκε σε διαβούλευση και κατέστη νόμος 4414/2016, άρθρα 42-45), με συντονιστή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμμετέχει η Τράπεζα μαζί με 17 ακόμη στρατηγικούς εταίρους από την κεντρική διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και την ακαδημαϊκή κοινότητα.
- Δημιουργία εσωτερικού κόμβου πληροφόρησης για θέματα κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας, με σκοπό τη διάχυση της σχετικής ενημέρωσης και την κατανόηση του τρόπου που επηρεάζονται οι κεντρικές τράπεζες και οι εποπτικές αρχές από αυτά τα θέματα.
- Παρακολούθηση και υλοποίηση ενεργειών που σχετίζονται με το σχέδιο δράσης της Τράπεζας για το κλίμα και τη βιωσιμότητα και τις αντίστοιχες δεσμεύσεις στο πλαίσιο της διάσκεψης COP 26.
- Συμβουλευτικός ρόλος στις επιμέρους Διευθύνσεις της Τράπεζας σε θέματα κλίματος και βιωσιμότητας.
- Συμμετοχή στην έρευνα και στη συγγραφή σχετικών δημοσιεύσεων (INSPIRE, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Bank of Greece Economic Bulletin, IOBE, Υπουργείο Οικονομικών).
- Συνδιοργάνωση και συμμετοχή σε ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια με εθνικούς και διεθνείς φορείς όπως: LIFE-IP AdaptInGR, UN Disaster Risk Reduction, Ακαδημία Αθηνών, The Economist (6th Sustainability summit for South-eastern Europe and the Mediterranean), OMFIF, ICAP, EBI, Hellenic Association of Insurance Companies, κ.ά.
- Εκπροσώπηση της Τράπεζας στο νεοσύστατο Climate Change Forum του Ευρωσυστήματος, όπου συμμετέχουν κεντρικές τράπεζες και η ΕΚΤ. Σκοπός του δικτύου αυτού είναι η προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας των μελών του ως προς την τεχνογνωσία, τις πρακτικές και προτεραιότητες σε θέματα κλιματικής αλλαγής.
- Συμμετοχή στη διάδοση του έργου της Τράπεζας για θέματα κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας στο κοινό (προσομοίωση συνέντευξης τύπου με σχολεία, παρουσίαση βιβλίου “Μικρά αέρια, μεγάλη επίδραση – Η κλιματική αλλαγή”).
- Ενίσχυση του δικτύου συνεργειών με εξωτερικούς εταίρους και φορείς για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα, συνυπογράφοντας Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ).²⁶

26 Βλ. ανακοίνωση τύπου του ΥΠΕΘΑ (2.3.2022) <https://www.mod.mil.gr/synantisi-yetha-nikolaoy-panagiotopoyloy-ton-dioikitis-trapezas-tis-ellados/>.

Β. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής αποτελείται από υψηλόβαθμα στελέχη της Τράπεζας και στο έργο της περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση της υλοποίησης της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ασχολείται με θέματα όπως η ενσωμάτωση αρχών αειφορίας στις δράσεις και τη στρατηγική της Τράπεζας, ο προσδιορισμός στόχων περιβαλλοντικής διαχείρισης για τη διαφύλαξη της ποιότητας του περιβάλλοντος, η προαγωγή της ανθρώπινης υγείας και η διασφάλιση της ορθολογικής χρήσης των φυσικών πόρων, η υιοθέτηση αρχών κυκλικής οικονομίας, η εναρμόνιση μεθόδων και διαδικασιών με πολιτικές και δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η συνεργασία ή ένταξη σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς.

Η Τράπεζα, υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής (ΕΠΠ) και με τη συνδρομή της Ομάδας Εργασίας που υποστηρίζει το έργο της, έχει θέσει στο επίκεντρο της κοινωνικής της ευθύνης τη βελτίωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, μέσα από έργα και πρωτοβουλίες μικρής ή μεγάλης κλίμακας, την ευαισθητοποίηση του προσωπικού για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, τη βελτιστοποίηση της χρήσης φυσικών πόρων, τη μείωση και την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των παραγόμενων απορριμμάτων.

Προς την κατεύθυνση αυτή εφαρμόζεται η Περιβαλλοντική Πολιτική της Τράπεζας, η οποία:

- θέτει το πλαίσιο λειτουργίας της σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας και της κυκλικής οικονομίας και σε συμμόρφωση προς την ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία,
- καλύπτει το σύνολο των εσωτερικών δραστηριοτήτων της και εφαρμόζεται με την ενεργό συμμετοχή του προσωπικού όλων των Υπηρεσιακών Μονάδων της Τράπεζας,
- επεκτείνεται και σε τρίτους (συνεργάτες, προμηθευτές κ.ά.) με την ενσωμάτωση σχετικών προβλέψεων στις προκηρύξεις και στις συμβάσεις έργων (“πράσινες” προμήθειες),
- προβλέπει την εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), βασισμένου στις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001,
- προβλέπει τη δημιουργία ενιαίας ταυτότητας για το σύνολο των περιβαλλοντικών της δράσεων, στο πλαίσιο του προγράμματος BoGreen.

Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Εντός του 2022 ολοκληρώθηκε η διαδικασία πιστοποίησης²⁷ του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2015. Οι εργασίες σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής του ΣΠΔ, πραγματοποιήθηκαν από υπο-ομάδα εργασίας της Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής, αποτελούμενη από εξειδικευμένα στελέχη του ΙΕΤΑ με 20ετή εμπειρία σε διαχειριστικά συστήματα, καθώς και με την αποτελεσματική συνδρομή της Διεύθυνσης Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης, αλλά και του συνόλου των Διευθύνσεων, Υποκαταστημάτων και Θυρίδων της Τράπεζας.

Ο σχεδιασμός του ΣΠΔ βασίστηκε αρχικά στην αναγνώριση των περιβαλλοντικών πλευρών της δραστηριότητας όλων των οργανωτικών μονάδων της Τράπεζας και εν συνεχεία στην αξιολόγηση και ιεράρχηση των επιπτώσεων που σχετίζονται με αυτές. Τα απαιτούμενα στοιχεία, προκειμένου να εντοπιστούν τα κρίσιμα σημεία και οι ενδεχόμενοι περιορισμοί στην εφαρμογή των διαδικασιών Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, παρασχέθηκαν κατ' αρχάς από τους εκπροσώπους των επιμέρους Οργανωτικών Μονάδων και αξιολογήθηκαν κατόπιν επιτόπιων επισκέψεων της υπο-ομάδας εργασίας στα κτίρια Αττικής, Θεσσαλονίκης και σε αντιπροσωπευτικό δείγμα Υποκαταστημάτων του δικτύου.

Οργάνωση Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Το ΣΠΔ καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, και συγκεκριμένα την εκτέλεση τραπεζικών και μη-χρηματοοικονομικών εργασιών, καθώς και την επεξεργασία και διακίνηση του χρηματικού, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σε

²⁷ Η διαδικασία πιστοποίησης ολοκληρώθηκε μετά από σειρά επιθεωρήσεων που διενήργησε η εταιρία EBETAM, φορέας διαπιστευμένος από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης για το έργο αυτό, εντός του Σεπτεμβρίου 2022. Το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης απονεμήθηκε στην Τράπεζα στις 6.10.2022 και έχει 3ετή διάρκεια ισχύος.

όλα τα κτίριά της, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής, των Υποκαταστημάτων και Θυρίδων του δικτύου. Από το πεδίο εφαρμογής του ΣΠΔ εξαιρείται το κτίριο του ΙΕΤΑ λόγω της ιδιαιτερότητάς του ως βιομηχανικής μονάδας, το οποίο ωστόσο διαθέτει διακριτό ΣΠΔ, πιστοποιημένο ήδη από το 2010.

Τα καθήκοντα για τη διαχείριση του ΣΠΔ έχουν κατανεμηθεί με τρόπο ώστε να αποδεικνύεται εμπράκτως η δέσμευση και η συμμετοχή της Διοίκησης, καθώς και η εκπροσώπηση του συνόλου των οργανωτικών μονάδων της Τράπεζας, με τη συμμετοχή στελεχών από όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες, στους παρακάτω ρόλους:

- Περιβαλλοντικός Συντονιστής και Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής
- Περιβαλλοντικός Υπεύθυνος και Ομάδα εργασίας
- Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Οργανωτικών Μονάδων
- Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κτιρίων

Η τεκμηρίωση του ΣΠΔ βασίζεται σε ένα σύνολο εγγράφων (Εγχειρίδιο και εννέα Διαδικασίες), μέσω των οποίων ορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας του Συστήματος, αποτυπώνεται η δέσμευση της Διοίκησης της Τράπεζας και περιγράφεται ο τρόπος εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής και συμμόρφωσης με όλες τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2015. Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις νομοθετικές απαιτήσεις, το κανονιστικό πλαίσιο αλλά και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, τηρείται, στο πλαίσιο του ΣΠΔ, πλήρες “Μητρώο Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας”, στο οποίο έχουν δυνατότητα πρόσβασης όλα τα αρμόδια στελέχη της. Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής του ΣΠΔ στο σύνολο των κτιρίων και δραστηριοτήτων της Τράπεζας πραγματοποιείται μέσω τακτικών εσωτερικών επιθεωρήσεων που διενεργούνται από εξειδικευμένα στελέχη της Ομάδας εργασίας, είτε με φυσική τους παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και ευκαιρίες

Στόχος της Τράπεζας είναι η πρόληψη και η αποτελεσματική διαχείριση ανεπιθύμητων καταστάσεων που μπορούν να αποδειχθούν επιβλαβείς για το περιβάλλον και ως εκ τούτου να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη φήμη της, στη δυνατότητα να εκπληρώσει τις λειτουργικές της υποχρεώσεις, ή και να προκαλέσουν σοβαρό οικονομικό αντίκτυπο.

Στο πλαίσιο αυτό, καταρτίστηκε πίνακας αναγνώρισης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών κινδύνων της Τράπεζας βασισμένος στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την ανασκόπηση των λειτουργικών κινδύνων της. Ως βασικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι αναγνωρίζονται γεγονότα που εν δυνάμει θα μπορούσαν να συνδέονται με:

- αδυναμία συμμόρφωσης της Τράπεζας με νομοθετικές απαιτήσεις,
- διαρροές επιβλαβών ουσιών στο περιβάλλον από αμέλεια, κακή συντήρηση του εξοπλισμού ή και από ατύχημα,
- αύξηση ή αστοχία στο χειρισμό των παραγόμενων αποβλήτων,
- αύξηση στην κατανάλωση φυσικών πόρων λόγω κακών πρακτικών ή διαρροών.

Η αντιμετώπιση και ο περιορισμός των περιβαλλοντικών κινδύνων επιτυγχάνεται με την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και τεχνικών οδηγιών που διασφαλίζουν την τακτική παρακολούθηση της συντήρησης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού, με την υιοθέτηση βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων και τέλος με τη διαρκή ανάληψη πρωτοβουλιών για περιβαλλοντικά προγράμματα εξοικονόμησης πόρων. Παράλληλα, στην κατεύθυνση της αποφυγής των περιβαλλοντικών κινδύνων, παρακολουθούνται τακτικά τα στοιχεία αναλώσεων πόρων και διαχείρισης αποβλήτων και προωθείται η ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα επανάχρησης, ανακύκλωσης και ορθής διαχείρισης των πάσης φύσεως απορριμμάτων που παράγονται, στο πλαίσιο της καθημερινής εργασίας.

Περιβαλλοντικές δράσεις

Πράσινες προμήθειες

Στη νέα έκδοση του Κανονισμού Προμηθειών της Τράπεζας εντάχθηκαν πρόσθετα περιβαλλοντικά κριτήρια για την επιλογή των προμηθευτών με τη συμπερίληψη εξειδικευμένων όρων για τις περιβαλλοντικές πρακτικές προμηθευτών

και υπεργολάβων κατά την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και κατά τη διαχείριση των αποβλήτων που παράγουν. Οι όροι αυτοί σταδιακά εμπλουτίζονται με επιπλέον απαιτήσεις για περιβαλλοντικά/οικολογικά σήματα, τα οποία πρέπει να διαθέτουν τα προϊόντα που προμηθεύεται η Τράπεζα, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς τάσεις.

Δράσεις ευαισθητοποίησης προσωπικού

Στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Πολιτικής, η Τράπεζα πραγματοποιεί δράσεις για την προώθηση μιας οικολογικά υπεύθυνης συμπεριφοράς στο χώρο εργασίας μέσω της ευαισθητοποίησης του προσωπικού και της υιοθέτησης μιας κοινής περιβαλλοντικής συνείδησης. Συγκεκριμένα, το 2022 υλοποιήθηκαν στοχευμένες καμπάνιες επικοινωνίας, ανανεώθηκε και εμπλουτίστηκε η σελίδα “Τράπεζα της Ελλάδος και Περιβάλλον” στο εσωτερικό δίκτυο των εργαζομένων (intranet), φιλοξενήθηκε σειρά ενημερωτικών θεμάτων στο newsletter των εργαζομένων, δημοσιεύθηκαν άρθρα στην “Πράσινη Στήλη” του περιοδικού “Ο νέος ΚΥΚΛΟΣ” για το προσωπικό και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις για περιβαλλοντικά ζητήματα. Διανεμήθηκαν επίσης στο σύνολο του προσωπικού μεταλλικά μπουκάλια τύπου “θερμός” για την ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής κουλτούρας και την προτροπή στη χρήση νερού μέσω ψυκτών, με σκοπό τον περιορισμό στη χρήση εμφιαλωμένου νερού από πλαστικά μπουκάλια.

Επιπλέον, για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του προσωπικού, η Ομάδα εργασίας της Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής δημοσίευσε νέα τεύχη του Πράσινου Οδηγού, με συνοπτικές οδηγίες για το πώς το προσωπικό μπορεί να συμβάλει στις δράσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης. Παράλληλα, προωθήθηκε ο διάλογος με το προσωπικό για ιδέες και προτάσεις με στόχο τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της Τράπεζας.

Περιβαλλοντικά προγράμματα

Η Τράπεζα συνεργάζεται και στηρίζει τις Διευθύνσεις της στην ανάπτυξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Στόχος είναι η μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, η ορθολογικότερη χρήση των απαραίτητων για τη λειτουργία της φυσικών πόρων, καθώς και η συμβολή της στην ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής και στη μετάβαση από το γραμμικό οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης σε αυτό της κυκλικής οικονομίας.

Έτσι, στο πλαίσιο του ΣΠΔ και εφαρμόζοντας την εμπειρία από τη συμμετοχή της στο Περιβαλλοντικό Δίκτυο Κεντρικών Τραπεζών (Environmental Network of Central Banks, ENCB) και στην υπο-ομάδα για το “πρασίνισμα” των Λειτουργιών (Greening Procedures subgroup) του Net Zero Task Force του NGFS, η Τράπεζα υλοποίησε το 2022 τα παρακάτω περιβαλλοντικά προγράμματα.

ο Κτιριακή αναδιαμόρφωση και ενεργειακή αναβάθμιση

Με τη συνδρομή της Διεύθυνσης Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης υλοποιήθηκαν δράσεις που σχετίζονται με την αρχιτεκτονική αναδιαμόρφωση των χώρων στο εσωτερικό των κτιρίων για τη βελτίωση των συνθηκών άνεσης και ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος, με παράλληλη ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων μέσω της θωράκισης του κελύφους, της αντικατάστασης κουφωμάτων και της εφαρμογής υλικών υγρομόνωσης/θερμομόνωσης στα δώματα των κτιρίων.

Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη δράσεις για τον εκσυγχρονισμό των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του συνόλου των κτιρίων της Τράπεζας, με επεμβάσεις σε κλιματισμό, αερισμό και φωτισμό, για τη μέγιστη εξοικονόμηση ενέργειας. Οι εν λόγω δράσεις αφορούν κυρίως την αντικατάσταση των λαμπτήρων με ενεργειακά αποδοτικότερους τύπου LED, καθώς και την αντικατάσταση των παρωχημένης τεχνολογίας κλιματιστικών συσκευών και εγκαταστάσεων με νέες ενεργειακά αποδοτικότερες.

ο **Εκσυγχρονισμός στόλου οχημάτων**

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος του στόλου οχημάτων της Τράπεζας, συνεχίστηκε και το 2022 η σταδιακή αντικατάσταση του στόλου με οχήματα τεχνολογίας PHEV (Plug-in Hybrid Electric Vehicle – Συνδεδεμένο σε παροχή ρεύματος Υβριδικό Ηλεκτρικό Όχημα) και με ηλεκτρικά, όπου ήταν εφικτό, προκειμένου να επιτευχθεί η μείωση των άμεσων εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου.

ο **Ενεργειακή διαχείριση**

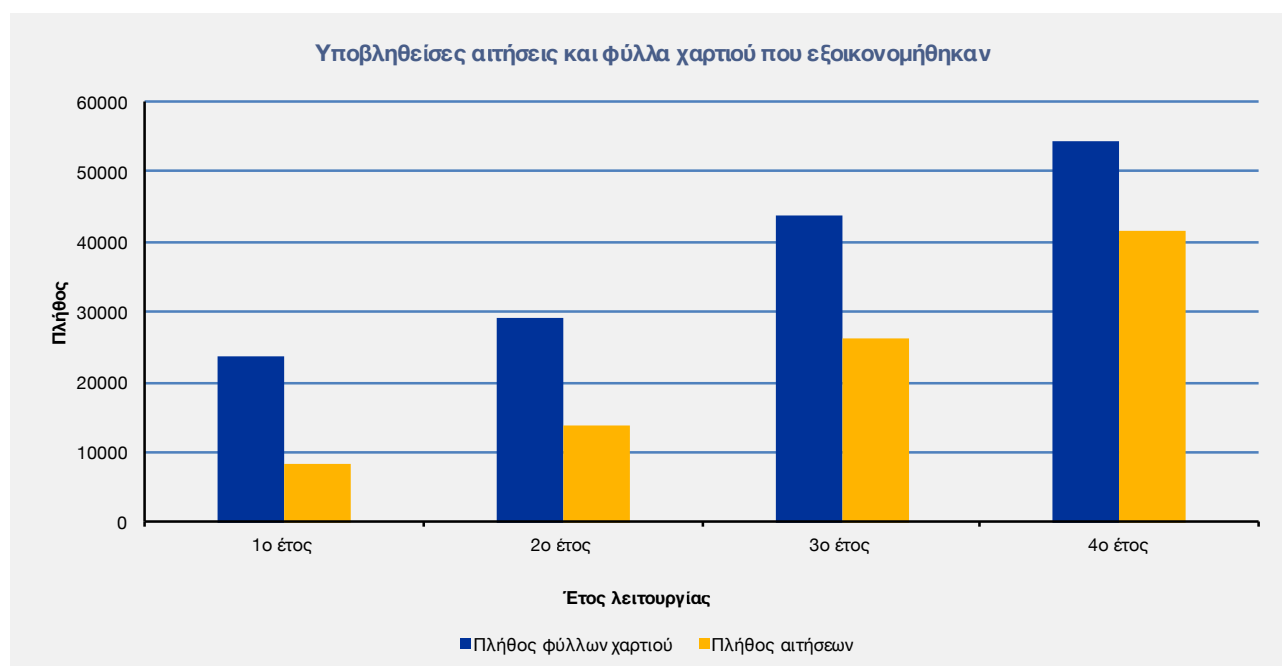
Κατά το έτος 2022 ανανεώθηκε το πιστοποιητικό “Εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας” (GreenPass) από τον πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας της Τράπεζας (ΔΕΗ), για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας αποκλειστικά και μόνο από ανανεώσιμες πηγές.

Επιπλέον, εντός του 2022, τέθηκαν σε εφαρμογή τα παρακάτω στοχευμένα μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας:

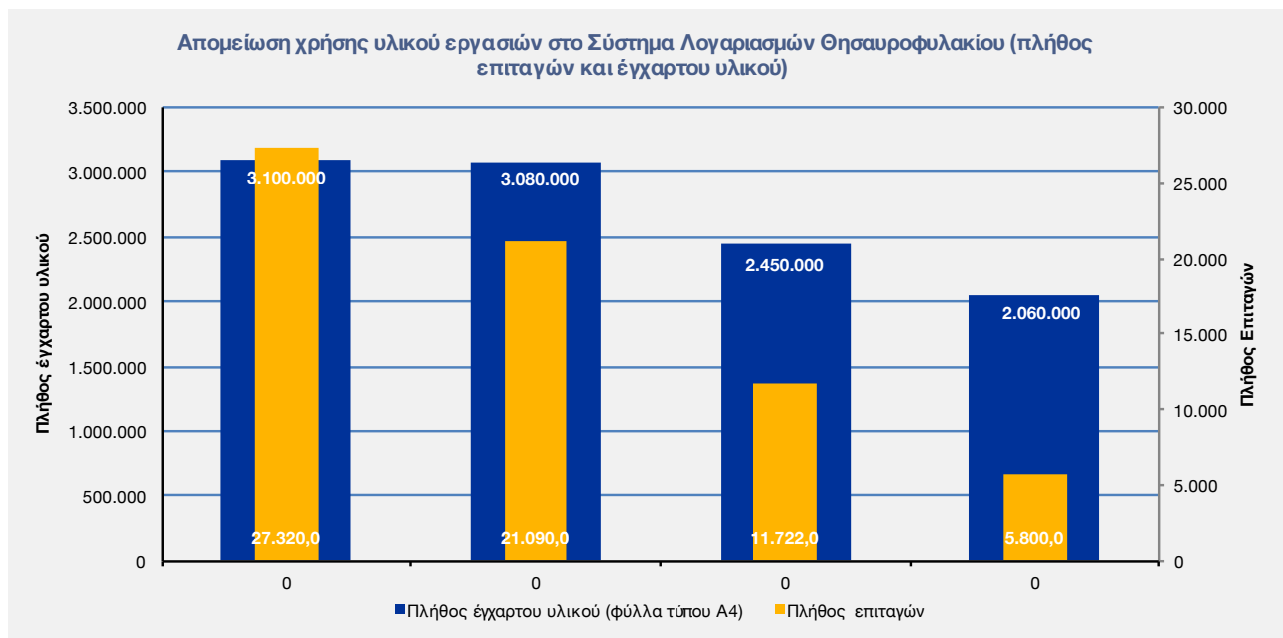
- Ρύθμιση της θερμοκρασίας στους χώρους γραφείων, όπου είναι εφικτό, στους 27 βαθμούς Κελσίου για τη λειτουργία της ψύξης και στους 19 βαθμούς Κελσίου για τη λειτουργία της θέρμανσης.
- Περιορισμός της λειτουργίας του συστήματος κλιματισμού από τις 07:00 έως τις 18:00 στους χώρους γραφείων.
- Απενεργοποίηση των συστημάτων κλιματισμού, του εξοπλισμού γραφείου (κεντρική μονάδα, οθόνη Η/Υ, φωτοτυπικό, εκτυπωτής, τηλεομοιοτυπικό) και του φωτισμού των γραφείων από τους εργαζόμενους κατά την αποχώρησή τους.
- Διακοπή της λειτουργίας του εξωτερικού φωτισμού ανάδειξης κτιρίων στις 22:00 και διατήρηση νυκτερινού φωτισμού σε επιλεγμένα τμήματα των όψεων.

ο **Ψηφιακός μετασχηματισμός**

Κατά το έτος 2022 συνεχίστηκε ο ψηφιακός μετασχηματισμός, στοχεύοντας στην απλοποίηση των διαδικασιών με χρήση της τεχνολογίας και της καινοτομίας και μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της Τράπεζας.

Κατά το τέταρτο έτος λειτουργίας του Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας (ΣΗΔΑ) στην Τράπεζα, εξοικονομήθηκαν περίπου 54.300 φύλλα χαρτιού A4, γεγονός που αντιστοιχεί σε μείωση της ποσότητας του χρησιμοποιούμενου χαρτιού κατά 4,4 τόνους περίπου. Συνολικά από την έναρξη λειτουργίας του ΣΗΔΑ έχουν εξοικονομηθεί περίπου 151.000 φύλλα χαρτιού A4, τα οποία αντιστοιχούν περίπου σε 12 τόνους χαρτιού, με την επακόλουθη περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης μελάνης (toner).²⁸

Στην ίδια κατεύθυνση και με γνώμονα τη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη βελτίωση της οργανωσιακής ικανότητας, υλοποιήθηκε σειρά ενεργειών εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης των διαδικασιών και από τη Διεύθυνση Εργασιών Δημοσίου, όπως η σταδιακή ένταξη των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στη διαδικτυακή εφαρμογή “ΔΙΑΣ Portal”, η αναβάθμιση του Συστήματος Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος και η δημιουργία εφαρμογών του Συστήματος Αναφορών “Cognos”. Τα παραπάνω οδήγησαν στην κατάργηση των έγχαρτων παραστατικών και τη δραστική μείωση της έγχαρτης πληροφόρησης, όπως φαίνεται και στο σχετικό διάγραμμα. Ειδικά για την τριετία 2019-2022, υπήρξε μείωση του πλήθους των επιταγών κατά περίπου 79% και αντίστοιχα του έγχαρτου υλικού κατά περίπου 34%.

Η εξοικονόμηση έγχαρτου υλικού προέρχεται κυρίως από την κατάργηση αποστολής παραστατικών προς τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης (60%) και από την αυτοματοποιημένη εκτέλεση εντολών μέσω e-payments (37%). Συνολικά, εκτιμάται ότι για το 2022, χάρη στην ψηφιοποίηση των έγχαρτων παραστατικών και την ηλεκτρονική τους αποστολή, επήλθε εξοικονόμηση περίπου 220.000 φύλλων χαρτιού A4, η οποία αντιστοιχεί σε εξοικονόμηση περίπου 17,6 τόνων χαρτιού.²⁹

²⁸ Περισσότερες πληροφορίες για τον ψηφιακό μετασχηματισμό σε θέματα οργάνωσης της Τράπεζας βλ. στο κεφάλαιο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ενότητα ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ.

²⁹ Περισσότερες πληροφορίες για τις δράσεις εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης στην Τράπεζα βλ. στο κεφάλαιο ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ, ενότητα ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ.

ο Πολιτική υπηρεσιακών μετακινήσεων

α) Μετακινήσεις εκτός έδρας

Η κρίση της πανδημίας COVID-19 επιτάχυνε στην Τράπεζα τις εξελίξεις στην κατεύθυνση του περιορισμού των εκτός έδρας υπηρεσιακών μετακινήσεων των υπαλλήλων της και κατ' επέκταση τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος που παράγεται από τις μετακινήσεις αυτές, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Σύμφωνα με τη νέα Πολιτική Υπηρεσιακών Μετακινήσεων³⁰ της Τράπεζας, προβλέπεται η μείωση των μετακινήσεων, με τη διενέργεια τηλεδιασκέψεων για όποιες εργασίες είναι εφικτό, όπως για τις συσκέψεις επιτροπών και ομάδων εργασίας ή για εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Μετά τη λήξη των περιοριστικών μέτρων που είχαν επιβληθεί λόγω της πανδημίας COVID-19, ο αριθμός των ταξιδιών κατά το 2022 πολλαπλασιάστηκε, όπως ήταν αναμενόμενο, σε σχέση με αυτόν των ετών 2020 και 2021, ωστόσο παραμένει σε γενικές γραμμές σε επίπεδο πολύ χαμηλότερο από αυτό των προ πανδημίας ετών.

Επιπλέον, προκειμένου να μειώσει το ποσοστό εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που συνδέεται με τις υπηρεσιακές μετακινήσεις στελεχών της στο εξωτερικό, η Τράπεζα εξασφάλισε πιστοποιητικό³¹ αντιστάθμισης των εκπομπών CO₂e, στο πεδίο εφαρμογής που αφορά τις έμμεσες εκπομπές που παράγονται από την αλυσίδα εφοδιασμού. Συγκεκριμένα οι εκπομπές 3.170kg CO₂e που προέκυψαν από τις υπηρεσιακές μετακινήσεις των εργαζομένων της Τράπεζας της Ελλάδος, αντισταθμίστηκαν με 1.062kg βιώσιμων αεροπορικών καυσίμων.

β) Μετακίνηση προς και από την εργασία

Στην αύξηση των παραγομένων αερίων του θερμοκηπίου συμβάλλουν και οι καθημερινές μετακινήσεις του προσωπικού της Τράπεζας, προς και από την εργασία του. Στο πλαίσιο αυτό και με γνώμονα τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την πιστοποίηση κατά ISO 14001, διεξήχθη ανώνυμη εσωτερική έρευνα για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τον τρόπο μετακίνησης των υπαλλήλων. Στόχοι της έρευνας ήταν ο υπολογισμός των παραγόμενων αερίων του θερμοκηπίου και ο σχεδιασμός λύσεων που θα διευκολύνουν τη βιωσιμότερη μετακίνηση των υπαλλήλων. Από την επεξεργασία των στοιχείων προέκυψε ότι, κατά το έτος 2022, από τη μετακίνηση του 50% περίπου των υπαλλήλων της Τράπεζας που συμμετείχαν στη σχετική έρευνα παρήχθησαν 721 τόνοι CO₂e.

Διαχείριση αποβλήτων

Η Τράπεζα παρακολουθεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των τραπεζογραμματίων από την κυκλοφορία τους έως το τέλος της ζωής τους. Μετά τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων που ολοκληρώθηκε το 2021, τα σπαράγματα των τραπεζογραμματίων που προκύπτουν από τα μηχανικά συστήματα της Τράπεζας, συλλέγονται από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα και τα Κέντρα Διακίνησης Χρηματικού Αθηνών και Θεσσαλονίκης και διατίθενται στο σύνολό τους για ενεργειακή αξιοποίηση.

Υιοθετώντας τις αρχές κυκλικής οικονομίας και ακολουθώντας ως βασική αρχή το τρίπτυχο “μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση” η Τράπεζα μεριμνά για τη μείωση των αποβλήτων που παράγονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων της και ενθαρρύνει την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Στην κατεύθυνση αυτή, έχουν πραγματοποιηθεί δράσεις που αποσκοπούν στην ξεχωριστή συλλογή και διαχείριση των απορριμμάτων ανά κατηγορία, τόσο από τη Διεύθυνση Τεχνικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΔΤΔΥ) και από τη Διεύθυνση Πληροφορικής, οι οποίες ενεργούν για το σύνολο της Τράπεζας, όσο και αυτοτελώς από το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (IETA), λόγω της ιδιαιτερότητάς του ως εκτυπωτικού εργοστασίου.

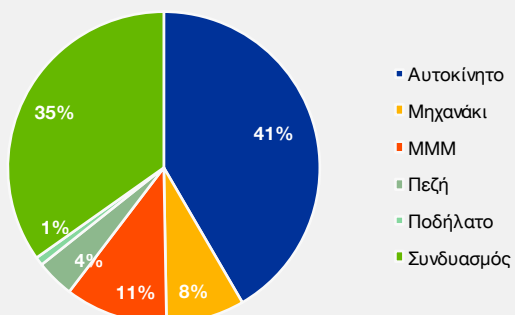
Συνολικά, κατά το έτος 2022 διατέθηκαν από την Τράπεζα για διαχείριση, με τον κατά περίπτωση περιβαλλοντικά ενδεδειγμένο τρόπο, 340,45 τόνοι αποβλήτων. Η κατανομή των αποβλήτων ανάλογα με τον τρόπο διαχείρισής τους για το έτος 2022, αποτυπώνεται στο σχετικό διάγραμμα (πλαίσιο αναφοράς GRI 306-2).

30 Βλ. επίσης το κεφάλαιο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ενότητα ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ.

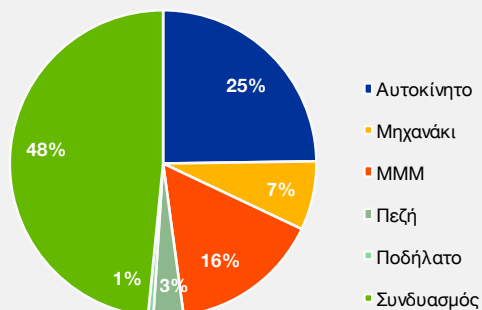
31 Η πιστοποίηση δόθηκε από τον εξωτερικό πάροχο Mueller BBM με την εξαργύρωση 150.000 πόντων για βιώσιμο αεροπορικό καύσιμο (Sustainable Aviation Fuel - SAF). Η αντιστάθμιση αφορούσε πτήσεις που εκτελούνται από τη Lufthansa Group Airlines (Austrian Airlines, Brussels Airlines, Lufthansa και SWISS).

Τρόπος μετακίνησης υπαλλήλων ανά κτιριακό συγκρότημα

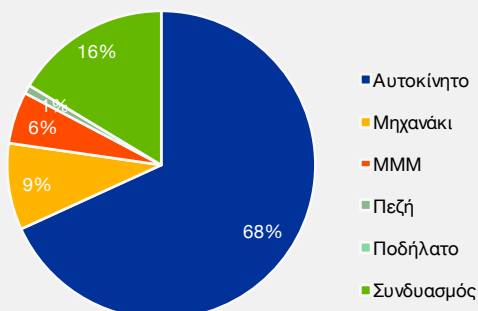
Σύνολο

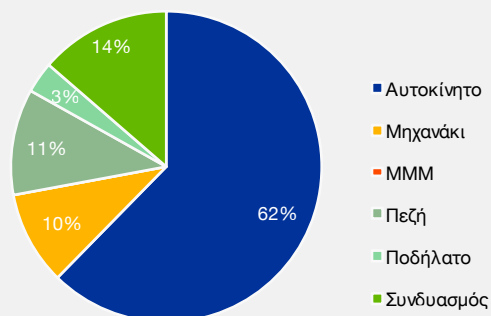
Κεντρικό & Αμερικής 3

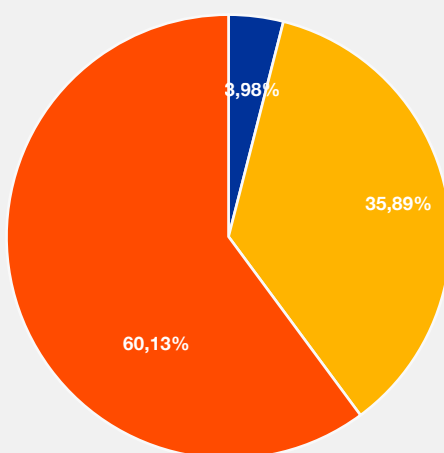
Κτήμα Χαλανδρίου

Υποκαταστήματα & Θυρίδες

Διαχείριση αποβλήτων (2022)

■ Ειδική διαχείριση ■ Ανακύκλωση ■ Ενεργειακή αξιοποίηση

Περιβαλλοντικές δράσεις στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος

Επιπλέον των άλλων δράσεων, η Τράπεζα συμμετείχε στο πρόγραμμα υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των τραπεζογραμματίων ευρώ (Product Environmental Footprint – PEF) της ΕΚΤ, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός του 2022. Στην παρούσα φάση συμμετέχει στην εκπόνηση μελέτης με θέμα το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της παραγωγής ευρωκερμάτων συγκρινόμενο με αυτό των ηλεκτρονικών πληρωμών “Research Study Environmental Impact of Cash vs Digital Payments”, στην οποία λαμβάνουν μέρος 16 φορείς (νομισματοκοπεία και εταιρίες) και η οποία θα συνταχθεί από ανεξάρτητο εξειδικευμένο ερευνητικό ινστιτούτο.

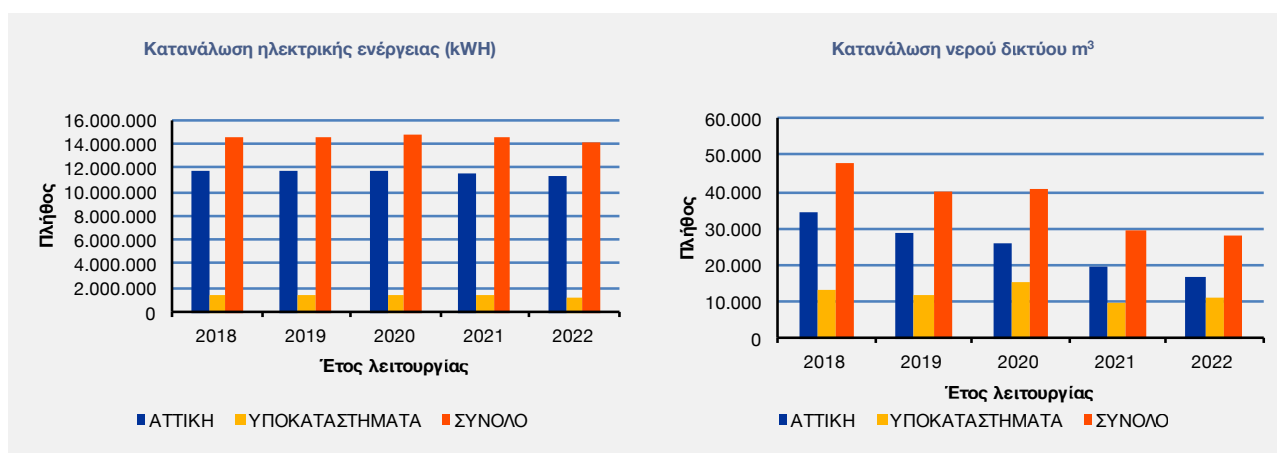
Αξιολόγηση βάσει δεικτών επίδοσης

Η αξιολόγηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας του ΣΠΔ γίνεται μέσω καθιερωμένων δεικτών επίδοσης, οι οποίοι ακολουθούν πρότυπα όπως το διεθνές Global Reporting Initiative (GRI) και το πρότυπο των δεικτών ESG του Χρηματιστηρίου Αθηνών.³² Ο υπολογισμός των δεικτών γίνεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνουν και παρακολουθούν συστηματικά οι Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Διαχείρισης των Οργανωτικών Μονάδων και οι Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Κτιρίων της Τράπεζας σχετικά με την κατανάλωση των φυσικών πόρων, τις αποκομιδές των αποβλήτων, τις υπηρεσιακές μετακινήσεις κ.λπ.

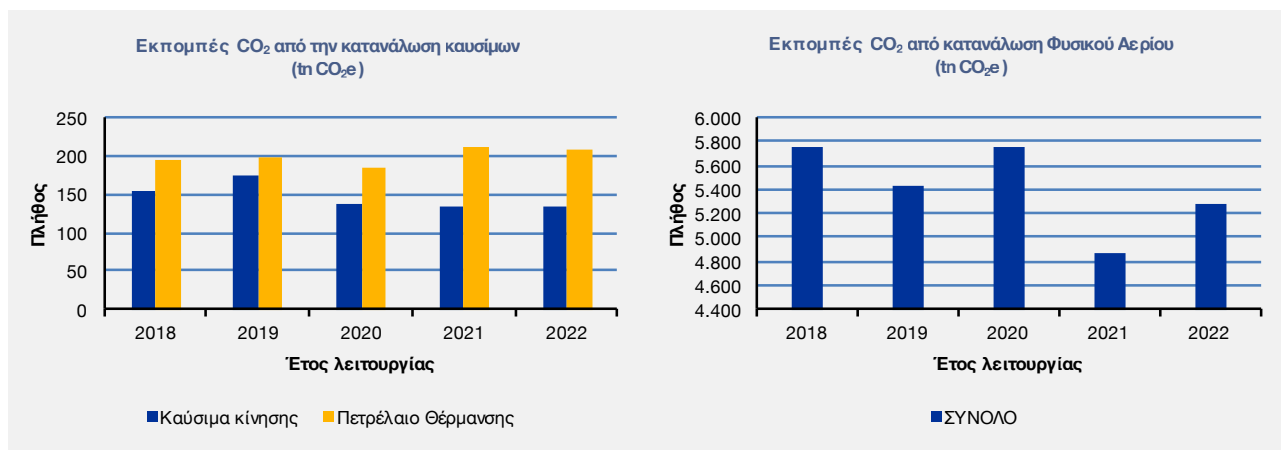
Από την ανάλυση των δεικτών που παρατίθενται στον Πίνακα 1 προκύπτει ότι το 2022, σε σχέση με το 2021, έχει επιτευχθεί μείωση στην κατανάλωση νερού, ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων. Η σχετική αύξηση που παρατηρείται στην κατανάλωση φυσικού αερίου, σε σχέση με το 2021, οφείλεται στην επιστροφή το 2022 του μεγαλύτερου αριθμού των υπαλλήλων της Τράπεζας στις θέσεις εργασίας τους και στον περιορισμό της τηλεργασίας, με αποτέλεσμα τη θέρμανση με φυσικό αέριο (όπου αυτό χρησιμοποιείται) του συνόλου των χώρων των κτιρίων. Ωστόσο, η κατανάλωση φυσικού αερίου κατά το έτος 2022 παραμένει μικρότερη αυτής του 2020.

Σχετικά με τις μετακινήσεις εκτός έδρας, κατά το 2022 ο αριθμός των αεροπορικών μετακινήσεων αυξήθηκε σημαντικά, γεγονός αναμενόμενο μετά την άρση των περιορισμών που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Εντούτοις, παρατηρείται ότι με βάση τη νέα Πολιτική Υπηρεσιακών Μετακινήσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και της ΕΚΤ, για την κατά προτεραιότητα διεξαγωγή των συσκέψεων Επιτροπών και Ομάδων εργασίας μέσω τηλεδιάσκεψης, το ποσοστό των αεροπορικών υπηρεσιακών μετακινήσεων στο εξωτερικό ήταν πολύ χαμηλότερο από αυτό του 2019 (προ πανδημίας) και η αναλογούσα παραγωγή των αερίων του θερμοκηπίου μειώθηκε κατά 58% σε σχέση με το έτος αυτό.

Η έρευνα για τις καθημερινές μετακινήσεις του προσωπικού από και προς το χώρο εργασίας κατέγραψε την αυξημένη χρήση αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης. Το γεγονός αυτό εν μέρει αποδίδεται στις συνθήκες ανασφάλειας που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 και αναδεικνύει τη σημασία της ενθάρρυνσης, πιθανώς μέσω επικοινωνιακών ή άλλων δράσεων, της χρήσης των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, τα οποία εξυπηρετούν ικανοποιητικά τις κτιριακές εγκαταστάσεις της Αττικής.

32 Το σύνολο των δεικτών για τη βιώσιμη ανάπτυξη που κρίθηκε ότι ανταποκρίνεται και συνάδει με τις δραστηριότητες της Τράπεζας παρατίθεται στον Πίνακα Δεικτών ESG, βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ σελ. 77.

Τέλος, το έτος 2022 παρατηρήθηκε μείωση των συνολικών αποβλήτων της Τράπεζας κατά 14,16%, γεγονός που καταδεικνύει την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή των υπαλλήλων στις περιβαλλοντικές δράσεις, αλλά και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που ελήφθησαν για τη μείωση και τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των αποβλήτων. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω και σε συνδυασμό με τα οφέλη που προέκυψαν από τον ψηφιακό μετασχηματισμό, κατά το έτος 2022 παρατηρήθηκε μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων που ανακυκλώθηκαν (κυρίως χαρτιού), μείωση των αποβλήτων ειδικής διαχείρισης, λόγω της βελτιστοποίησης της φυσικοχημικής επεξεργασίας των βιομηχανικών υγρών αποβλήτων που παράγονται από τις διεργασίες του ΙΕΤΑ, και πλήρης ενεργειακή αξιοποίηση των μη ανακυκλώσιμων σπαραγμάτων χάρτου που παράγονται από την καταστροφή των τραπεζογραμματίων στα κατά τόπους κέντρα επεξεργασίας χρηματικού της Τράπεζας.

Πίνακας 1. Δείκτες περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Τράπεζας

		Στοιχεία αναλώσεων		Εκπομπές ΑτΘ	
		2022	Μεταβολή %	2022	Μεταβολή %
Άμεσες εκπομπές	Ορυκτά καύσιμα, C - E1, GRI 305-1 (SCOPE 1)				
	Βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης, σύνολο κτιρίων	56.044 lt	-0,66% (2021)	133,86 t CO ₂ e	-0,78% (2021)
	Πετρέλαιο θέρμανσης, Υποκαταστήματα και Θυρίδες δικτύου	77.993 lt	-1,71% (2021)	208,302 t CO ₂ e	-1,71% (2021)
Ενεργειακή κατανάλωση, παραγωγή & έμμεσες εκπομπές	Ηλεκτρική ενέργεια C - E2, GRI 305-2 & C - E3, GRI 302-1				
	Χρήση για φωτισμό, κλιματισμό/θέρμανση, λειτουργία ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και λοιπού παραγωγικού και υποστηρικτικού εξοπλισμού, σύνολο κτιρίων Τράπεζας	14.058 MWh	-2,46% (2021)	Μηδενικές εκπομπές Προμήθεια ενέργειας από Α.Π.Ε. (ανανέωση πιστοποιητικού GREEN PASS για το έτος 2022)	0% (2021)
	Φυσικό αέριο, C - E3, GRI 302-1				
	Χρήση για θέρμανση των κτιρίων: - Αττικής, εξαιρείται το κτίριο Αμερικής 3 που χρησιμοποιεί αντλίες θερμότητας - ΚΕΠΕΔΙΧ Θεσσαλονίκης	5.272 MWh	+8,16% (2021) -8,51% (2020)	1,03 t CO ₂ e	+8,16% (2021) -8,51% (2020)
Άλλες έμμεσες εκπομπές	Υπηρεσιακές μετακινήσεις A - E1, GRI 305-3 (SCOPE 3)				
	Μετακινήσεις από και προς την εργασία, επί ποσοστού 50% των εργαζομένων μέσω ανώνυμης εσωτερικής έρευνας			721 t CO ₂ e	
	Μετακινήσεις εκτός έδρας, εξωτερικού, αεροπορικές μετακινήσεις για συμμετοχή σε συνέδρια, επιτροπές κ.ά.	364 μετακινήσεις		118,25 t CO ₂ e	-58% (2019)
	Μετακινήσεις εκτός έδρας, εσωτερικού, για όλα τα είδη μετακίνησης			84,03 t CO ₂ e	

		Στοιχεία αναλώσεων	
		2022	Μεταβολή %
Κατανάλωση νερού	Νερό δικτύου ύδρευσης, SS - E3, GRI 303-1		
	Χρήση για ατομική υγιεινή προσωπικού, καθαρισμό κτιρίων, κυλίκεια, λειτουργία κεντρικών κλιματιστικών μονάδων και βιομηχανική χρήση, σύνολο κτιρίων	28.287 m3	-4,82% (2021)
Διαχείριση αποβλήτων	Διαχείριση αποβλήτων, A - E3, GRI 306-2		
	Ανακύκλωση: χαρτί, μεταλλικό scrap, ξυλεία, πλαστικό, φορητές ηλεκτρικές στήλες, συσσωρευτές Pb-οξέος, ΑΗΗΕ, λαμπτήρες, μελανοδοχεία/toner, ορυκτέλαια	122,20 tn	-14,20% (2021)
	Ειδική διαχείριση: στερεά και υγρά απόβλητα	13,55 tn	-12,85% (2021)
	Ενεργειακή αξιοποίηση: σπαράγματα τραπεζογραμμάτων	204,70 tn	-14,22% (2021)
	Σύνολο διαχειριζόμενων αποβλήτων	340,45 tn	-14,16% (2021)

Γ. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Κόμβος Καινοτομίας Fintech της Τράπεζας της Ελλάδος³³

Εντός του 2022 η ομάδα εργασίας υποστήριξης του Κόμβου Καινοτομίας της Τράπεζας της Ελλάδος επεξεργάστηκε συνολικά 8 αιτήματα, εκ των οποίων 4 ανήκαν στη διαχειριστική περίοδο έτους 2021 του Κόμβου και 4 στη διαχειριστική περίοδο έτους 2022. Η μείωση των αιτημάτων εντός του 2022 αποδίδεται κυρίως στο αυξημένο επίπεδο ωριμότητας από την πλευρά της αγοράς όσον αφορά την κατανόηση του θεσμικού πλαισίου, ιδίως στην επιχειρησιακή περιοχή των πληρωμών, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο σημαντικού αριθμού αιτημάτων για τρίτη συνεχόμενη χρονιά.

Τον Ιούνιο του 2022 δημοσιεύθηκε η ετήσια έκθεση³⁴ του Κόμβου για το 2021, με ανάλυση των 15 αιτημάτων που δέχθηκε ο Κόμβος στην αντίστοιχη διαχειριστική περίοδο (10.4.2021 έως και 9.4.2022). Οι δύο κύριοι άξονες για την ανάλυση των αιτημάτων είναι ο επιχειρηματικός τομέας του υποβάλλοντος και η τεχνολογία που χρησιμοποιεί στη λύση του.

Οι βασικές παρατηρήσεις της έκθεσης είναι οι εξής:

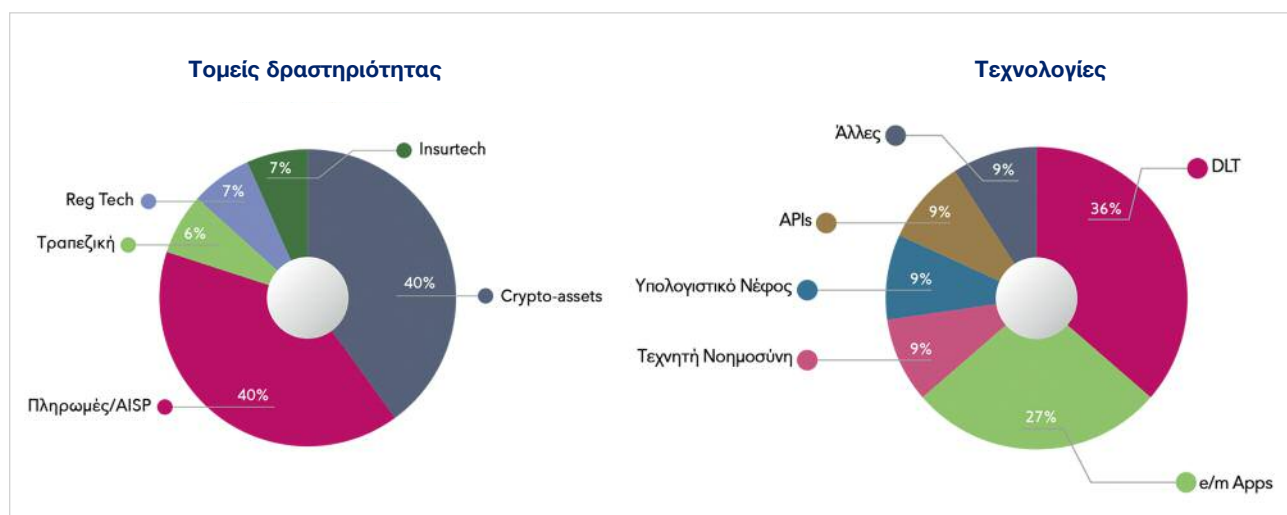
- Το 40% των ερωτημάτων αφορούσε θέματα σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού (Account Information Service Providers – AISP). Το ίδιο ποσοστό (40%) ερωτημάτων αφορούσε κρυπτοστοιχεία.
- Οι κυριότερες τεχνολογίες που καταγράφηκαν στα αιτήματα που κάνουν συγκεκριμένη αναφορά σε είδος τεχνολογίας είναι η τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Distributed Ledger Technology, DLT) σε ποσοστό 36% και η χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών/εφαρμογών κινητών συσκευών σε ποσοστό 27%.

Η ανάλυση των ερωτημάτων που έχει λάβει ο Κόμβος από την έναρξη της λειτουργίας του ανέδειξε τέσσερις θεματικές περιοχές, για τις οποίες διαμορφώθηκε το κείμενο “Συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις” και αναρτήθηκε στον ιστοχώρο της Τράπεζας³⁵ τον Απρίλιο του 2022. Οι θεματικές περιοχές είναι η “Αδειοδότηση ιδρυμάτων”, όπου αναλύονται τα βασικά συστατικά του πλαισίου αδειοδότησης για υπηρεσίες συναφείς με τη χρηματοοικονομική τεχνολογία, η “Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με εξ αποστάσεως ηλεκτρονική ταυτοποίηση”, το “Κανονιστικό πλαίσιο για υπηρεσίες που σχετίζονται με κρυπτοστοιχεία (crypto assets)” καθώς και η “Ανοικτή τραπεζική βάσει της Αναθεωρημένης Οδηγίας για τις Πληρωμές (PSD2) μέσω ανάπτυξης διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (APIs)”.

³³ Ο Κόμβος Καινοτομίας FinTech αποτελεί ένα δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και των επιχειρήσεων ή/και φυσικών προσώπων που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν χρηματοοικονομική τεχνολογία, προκειμένου η Τράπεζα να παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις και να παρέχει μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με συναφείς εποπτικές και κανονιστικές υποχρεώσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

³⁴ Η ετήσια έκθεση του Κόμβου για το 2021 είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

³⁵ <https://www.bankofgreece.gr/enimerosi/kentro-pliroforisis>.

Επίσης, εντός του Μαρτίου 2022 ολοκληρώθηκαν οι αλλαγές περιεχομένου της φόρμας επικοινωνίας του Κόμβου Καινοτομίας, οι οποίες είχαν προβλεφθεί στο πλαίσιο των σχετικών βελτιωτικών δράσεων του προηγούμενου έτους.

Το πλαίσιο και τα συμπεράσματα από τη λειτουργία του Κόμβου, καθώς και τα οφέλη στα οποία στοχεύει η Τράπεζα μέσω του συγκριμένου μηχανισμού διευκόλυνσης της καινοτομίας, παρουσιάστηκαν σε διάφορες δράσεις με έμφαση στην καινοτομία, όπως μεταξύ άλλων σε συνέδρια, ημερίδες και συναντήσεις ομάδων εργασίας.

Λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (ΠΚΠ)³⁶ της Τράπεζας της Ελλάδος – Regulatory Sandbox

Στη διάρκεια του 2022 ολοκληρώθηκε το έργο υλοποίησης του ΠΚΠ με τη σύνταξη α) της Έκθεσης “FinTech Roadmap”, που περιλάμβανε περιγραφή των ενεργειών εκκίνησης και ενεργοποίησης της λειτουργίας του ΠΚΠ, συμπεράσματα από το πρώτο έτος λειτουργίας και καταγραφή προτεινόμενων επόμενων ενεργειών, καθώς και συστάσεις για μεταρρύθμιση του πλαισίου λειτουργίας του ΠΚΠ για την περαιτέρω εξέλιξή του, της πολιτικής για τις ψηφιακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και την εποπτεία τους, καθώς και του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τις ψηφιακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και β) τελικής έκθεσης του έργου (Final project report), όπου καταγράφεται ο συνολικός απολογισμός.

Η Ομάδα Λειτουργίας του ΠΚΠ συνεδρίασε εντός του έτους όποτε απαιτήθηκε η εξέταση αιτημάτων φορέων της αγοράς με σκοπό την ένταξη στο ΠΚΠ, σε αλληλεπίδραση με την Επιτροπή του ΠΚΠ, ή η παροχή σχετικών διευκρινίσεων στους φορείς. Εντός του 2022 διεξήχθησαν συζητήσεις με δύο ενδιαφερόμενες εταιρίες από τους τομείς της τραπεζικής και της ιδιωτικής ασφάλισης με σκοπό την πιθανή ένταξή τους εντός του ΠΚΠ, από τις οποίες δεν προέκυψε ουσιαστική ανάγκη για διεξαγωγή σχετικής δοκιμής. Ως εκ τούτου, μέχρι στιγμής δεν έχει ενταχθεί κάποια εταιρία στο ΠΚΠ.

Επιπλέον, η ειδική υπο-ομάδα μελέτησε και διερεύνησε εξειδικευμένα θέματα χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, π.χ. θέματα που αφορούν κρυπτοστοιχεία και υποδομές κατανεμημένου καθολικού, σε συνεργασία με μέλη της ομάδας υποστήριξης του Κόμβου Καινοτομίας.

Στις 30.3.2022 διοργανώθηκε με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερίδα για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου και συζήτηση επί των συστάσεων που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του παραδοτέου του έργου, με τη συμμετοχή του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Κατόπιν της ημερίδας, η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός του 2022 ξεκίνησαν συζητήσεις, προκειμένου να αναδιαμορφώσουν το πλαίσιο της μεταξύ τους συνεργασίας σε θέματα καινοτομίας, το οποίο θα αποτυπωθεί στο υπό αναθεώρηση μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ των δύο αρχών.

³⁶ Το έργο ονομάζεται “Establishing a Regulatory Sandbox at the BoG, to facilitate FinTech and Innovation in Greece”, χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG REFORM) και διεκπεραιώνεται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD). Εντός της Τράπεζας συστάθηκε, για το σκοπό αυτό, Ομάδα Υλοποίησης του έργου.

Εντός του 2022, τα μέλη της Ομάδας Λειτουργίας συμμετείχαν σε διάφορες δράσεις με έμφαση στην καινοτομία, όπως συνέδρια, ημερίδες και συναντήσεις ομάδων εργασίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σημειώνεται επίσης ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, ως μέλος του European Forum for Innovation Facilitators (EFIF), εντάχθηκε το 2022, με το ρόλο του παρατηρητή, στο πλαίσιο συνεργασίας των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών για τη διασυννοιακή παρακολούθηση δοκιμών που λαμβάνουν χώρα σε εθνικά ΠΚΠ.

Δ. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Η Τράπεζα της Ελλάδος:

- σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως, προωθεί δε την ισότητα στη μεταχείριση και την αξιοκρατική εξέλιξη του προσωπικού, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε όλους και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων,
- στηρίζει τη διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού της, με σκοπό τη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων, μέσω της συμμετοχής σε σεμινάρια και συνέδρια που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό και το εξωτερικό,
- εξασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας και, συμμορφούμενη με την απορρέουσα από την κείμενη νομοθεσία υποχρέωσή της, έχει συνάψει σύμβαση με Εταιρία Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ), η οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση παροχής των υπηρεσιών Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφάλειας. Επίσης, το ΙΕΤΑ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά OHSAS 18001:2007 και ΕΛΟΤ 2008,
- εφαρμόζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής διακρίσεων, όπως προβλέπεται ρητώς στον Κώδικα Δεοντολογίας της.

Όλο το προσωπικό της Τράπεζας που παρέχει υπηρεσίες με σύμβαση ή σχέση εργασίας οποιοσδήποτε μορφής, καθώς και οι κατ' εξομοίωση με το εξ υπαλλήλων προσωπικό αμειβόμενοι, καλύπτονται από την Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση με έναρξη την 1.5.2021 και λήξη την 30.4.2024.

Χάρτης για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη

Στις 26.7.2022 η ΕΚΤ παρουσίασε τον Χάρτη του ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη.³⁷ Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι ανάμεσα στα 27 συμβαλλόμενα μέρη που τον υπέγραψαν.

Αναταποκρινόμενη σ' αυτή τη δέσμευση, η Τράπεζα, προγραμματίσει σειρά δράσεων σε συνεργασία με το Αλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας Ελλάδος (Α.Τ.Π.Σ.Υ.Τ.Ε.). Οι πρώτες δράσεις προανατολίστηκαν στην ισότιμη και χωρίς εμπόδια συμμετοχή των συναδέλφων με αναπηρία στον εργασιακό χώρο.

Κατά το 2022 ολοκληρώθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

- δυνατότητα ενσωμάτωσης υποτιπλισμού σε εκπαιδευτικά σεμινάρια σε συνεργασία με εταιρία-πάροχο,
- ανάθεση διερμηνείας γραπτού λόγου (notetaking) και προφορικής μορφής (νοηματική/χειλανάγνωση) κατά τη διάρκεια σεμιναρίων και συναντήσεων, σε συνεργασία με εταιρία-πάροχο,
- αποτύπωση των υπηρεσιών του Α.Τ.Π.Σ.Υ.Τ.Ε. σε γραπτή μορφή και δυνατότητα επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τους ασφαλισμένους.

Οι εργαζόμενες γυναίκες στην Τράπεζα της Ελλάδος

Το ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών είναι υψηλό, τόσο στο σύνολο του προσωπικού (σχεδόν 50% του συνόλου) των υπαλλήλων όσο και στις θέσεις ευθύνης.

³⁷ Περισσότερες σχετικές πληροφορίες βλ. στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης κεφάλαιο ΙΑ'.

Επιμόρφωση προσωπικού

Το επιμορφωτικό πρόγραμμα των στελεχών της Τράπεζας σχεδιάζεται με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες των υπηρεσιακών μονάδων, τους στρατηγικούς στόχους της Τράπεζας και τις τάσεις που κυριαρχούν στο Ευρωσύστημα και στην αγορά.

Κατά το 2022 διοργανώθηκαν ενδοτραπεζικά σεμινάρια σε συνεργασία με επιλεγμένους εκπαιδευτικούς φορείς, εξειδικευμένες εταιρίες ή έμπειρους εισηγητές-στελέχη της Τράπεζας. Παράλληλα υποστηρίχθηκε η συμμετοχή στελεχών σε σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες και άλλες συναφείς δραστηριότητες ποικίλης αλλά και στοχευμένης θεματολογίας που διοργανώθηκαν από φορείς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού. Επίσης, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει ενεργά όλες τις δράσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος και αφορούν θέματα ανθρώπινου δυναμικού και εκπαίδευσης (συμμετοχή υπαλλήλων της Τράπεζας σε επιτροπές και ομάδες του Ευρωσυστήματος, προώθηση των εκπαιδευτικών δράσεων/προγραμμάτων κινητικότητας εσωτερικά στην Τράπεζα και μέριμνα για τη διαρκή επιμόρφωση των στελεχών).

Επιπλέον, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει τα στελέχη της στην αναβάθμιση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών τους προσόντων, καλύπτοντας το 50% των διδάκτρων φοίτησης σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που είναι συναφή με τις εργασίες της.

Τέλος, με στόχο την εναρμόνισή της με τα διεθνή πρότυπα και τις τάσεις της αγοράς για πιστοποιημένο και εξειδικευμένο προσωπικό, η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πλαίσιο και σχετικές διαδικασίες για την κάλυψη του κόστους απόκτησης νέων πιστοποιήσεων και των συνδρομών για τη διατήρηση των υφιστάμενων πιστοποιήσεων των υπαλλήλων της. Ειδικότερα, η Τράπεζα καλύπτει 24 διαφορετικούς τίτλους πιστοποιήσεων σε τομείς κρίσιμους για τη λειτουργία της.

Διάκριση για την Τράπεζα της Ελλάδος ως εργοδότη

Το 2022 η Τράπεζα της Ελλάδος συγκαταλέχθηκε για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά στους 10 καλύτερους εργοδότες στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έρευνα Randstad Employer Brand (REBR). Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα από την εταιρία συμβουλευτικών υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού Randstad, η οποία αξιολόγησε ένα δείγμα των 150 μεγαλύτερων (με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων) επιχειρήσεων. Ανάμεσα στα κριτήρια για την αξιολόγηση των εργοδοτών ήταν ο ελκυστικός μισθός και οι παροχές, το ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον, οι δυνατότητες εξέλιξης σταδιοδρομίας που παρέχονται, η μακροπρόθεσμη ασφάλεια της εργασίας και η ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Διαχείριση της πανδημίας COVID-19

Κατά το 2022 η Τράπεζα, εφαρμόζοντας τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις και δρώντας σε πολλές περιπτώσεις προληπτικά, έλαβε κάθε δυνατό μέτρο για να προασπίσει την υγεία και την ασφάλεια του προσωπικού και κατόρθωσε να περιορίσει στο ελάχιστο τη διασπορά της νόσου στο χώρο της, ενώ παράλληλα έκανε βήματα προς τη σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα.

Πιο συγκεκριμένα, συνεχίστηκαν μέτρα, δράσεις και διαδικασίες που είχαν θεσπιστεί τα προηγούμενα χρόνια, ενώ υιοθετήθηκαν και νέα, όπου κρίθηκε αναγκαίο, όπως:

- διάθεση self test στο πλήρως εμβολιασμένο προσωπικό, στο πλαίσιο της προαιρετικής διαδικασίας διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από την COVID-19, σε συνεργασία με το Αλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάψεως Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας Ελλάδος (Α.Τ.Π.Σ.Υ.Τ.Ε.),
- δυνατότητα τηλεργασίας για μία ημέρα την εβδομάδα μέχρι την εφαρμογή του υπό διαμόρφωση σχετικού ειδικού πλαισίου, εφόσον η φύση της εργασίας των εργαζομένων και οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιτρέπουν,
- λήψη μέτρων για την ασφαλή επάνοδο του προσωπικού στους χώρους της Τράπεζας μετά τις καλοκαιρινές διακοπές, με την υποχρέωση διενέργειας rapid test πριν από την επιστροφή των εργαζομένων στην Τράπεζα και κατά την τέταρτη ημέρα από την επάνοδό τους,
- ισχυρή σύσταση στους εργαζόμενους για χρήση μάσκας προστασίας, ιδιαίτερα στους χώρους όπου υπάρχει συνωστισμός (μετά την κατάργηση της υποχρεωτικής χρήσης της),
- επαναλειτουργία των Παιδικών Κατασκηνώσεων της Τράπεζας με τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της υγείας των κατασκηνωτών, των στελεχών και του προσωπικού,
- διατήρηση της προσφοράς διαδικτυακών ενδοτραπεζικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων,
- ισχυρή σύσταση για τη μέσω τηλεδιάσκεψης συμμετοχή των υπαλλήλων σε επιτροπές, ομάδες εργασίας και επιμορφωτικές δραστηριότητες, όπου είναι εφικτό.

Ε. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στο πλαίσιο της προσφοράς της Τράπεζας προς την κοινωνία, παρέχονται οικονομικές ενισχύσεις για τους ακόλουθους σκοπούς:

1. Ακαδημαϊκές δραστηριότητες, όπως είναι ενδεικτικώς συνέδρια (επιστημονικού, οικονομικού ή ιστορικού χαρακτήρα) που άπτονται και των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, υποτροφίες φοιτητών, διενέργεια τιμητικών εκδηλώσεων για επιφανείς ακαδημαϊκούς.
2. Κοινωνικές δράσεις, όπως είναι ενδεικτικώς η υποστήριξη φορέων που ασχολούνται με ΑμεΑ, ιδρύματα για την τρίτη ηλικία, εξαρτημένα άτομα ή μειονότητες.
3. Πολιτιστικά δρώμενα, όπως είναι ενδεικτικώς δραστηριότητες φορέων που προάγουν τον ελληνικό πολιτισμό, τις τέχνες και το περιβάλλον.

Με αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας, κατά το 2022, εγκρίθηκαν:

- η αποκλειστική χορηγία, για τη δημιουργία έκθεσης κινητών ευρημάτων της ανασκαφής του Μουσείου Ακρόπολης, κορυφαίου σε επισκεψιμότητα μουσείου της χώρας,
- η διάθεση ποσών σε φορείς φιλανθρωπικού χαρακτήρα εις μνήμην των Χρήστου Σαρτζετάκη, πρώην Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και Οδυσσέα Κυριακόπουλου, πρώην μέλους του Γενικού Συμβουλίου και διατελέσαντος Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος,
- η απόδοση εσόδων από τη διάθεση βιβλίων εκδόσεως της Τράπεζας σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, καθώς και
- η δωρεά λειτουργικού μεταχειρισμένου μηχανογραφικού εξοπλισμού σε ιδρύματα.

ΣΤ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω των δραστηριοτήτων του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΟΕΤ), το οποίο είναι υπεύθυνο για τη Βιβλιοθήκη, τις Συλλογές, το Ιστορικό Αρχείο, το Μουσείο της και τις εκδόσεις μη οικονομικού περιεχομένου, λειτουργεί ως θεματοφύλακας και φορέας διάχυσης του ελληνικού πολιτισμού. Επίσης, το Κέντρο είναι ένας από τους φορείς της Τράπεζας που σχετίζονται με την εκπαίδευση των πολιτών σε χρηματοοικονομικά θέματα.

Ειδικότερα, το Μουσείο της Τράπεζας, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού του ρόλου και δεδομένου ότι η συντριπτική πλειονότητα των επισκεπτών του είναι μαθητές γυμνασίου/λυκείου και φοιτητές, διοργανώνει ειδικές ξεναγήσεις, αλλά και εκπαιδευτικές δράσεις και εκδηλώσεις που σκοπό έχουν την εξοικείωση του κοινού με θέματα που αφορούν την ελληνική, αλλά και τη διεθνή οικονομία. Διεξάγει επίσης μουσειοεκπαιδευτικά προγράμματα και δημιουργικές δραστηριότητες, προσφέροντας πρωτότυπες και διαδραστικές μαθησιακές εμπειρίες.

Η Βιβλιοθήκη της Τράπεζας, ως ειδική θεματική βιβλιοθήκη για την οικονομική επιστήμη, υποστηρίζει την εκπόνηση εκπόνηση των Εκθέσεων της Τράπεζας για ζητήματα της οικονομίας, στο ερευνητικό έργο της και στις εν γένει λειτουργίες της ως κεντρικής τράπεζας, με πληθώρα εξειδικευμένων έντυπων και ηλεκτρονικών πηγών. Υποστηρίζει επίσης την ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα, καθώς είναι ανοικτή στο ευρύ κοινό.

Το Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας παράγει έργο προστιθέμενης αξίας, προσφέροντας το αρχειακό υλικό του είτε στους ερευνητές, οι οποίοι το χρησιμοποιούν στη συγγραφή επιστημονικών μελετών, είτε σε ποικίλους φορείς που το χρησιμοποιούν σε εκθέσεις τους.

Οι εκδόσεις του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης εξυπηρετούν το γενικότερο σκοπό του Κέντρου, που είναι η προβολή και η ανάδειξη του ρόλου της Τράπεζας της Ελλάδος στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Ειδικότερα δημοσιεύονται ιστορικές μελέτες, καλλιτεχνικά λευκώματα, καταλόγους εκθέσεων, καθώς και έντυπο υλικό που σχετίζεται με τις δραστηριότητες του Κέντρου (εκθέσεις, συνέδρια, ημερίδες και εκπαιδευτικά προγράμματα).

Καθώς το 2022 ήταν η πρώτη χρονιά που σηματοδότησε την επιστροφή στην κανονικότητα, μετά την πανδημία COVID-19, η Βιβλιοθήκη, το Μουσείο και το Ιστορικό Αρχείο άρχισαν σταδιακά να δέχονται και πάλι εξωτερικό κοινό.

Στις δραστηριότητες του Κέντρου Πολιτισμού το 2022 περιλαμβάνονται οι εξής:

Μουσείο

Μόνιμη έκθεση

Στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος λειτουργεί από το 2010 μόνιμη έκθεση, σχετικά με την οικονομική και νομισματική ιστορία της νεότερης Ελλάδος. Στόχος της έκθεσης είναι η οικονομική εκπαίδευση του κοινού. Έως σήμερα την έχουν επισκεφθεί πάνω από 60.000 άτομα, στην πλειοψηφία τους μαθητές και φοιτητές.

Θεματική: Οι επισκέπτες παρακολουθούν την ιστορία του χρήματος από τα προκερματικά χρόνια έως τις μέρες μας, εξοικειώνονται με έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η παραγωγικότητα, ο δανεισμός, το νόμισμα, το τραπεζικό σύ-

σημα, και εισάγονται σταδιακά στα διάφορα μέσα συναλλαγών, στο θεσμό των κεντρικών τραπεζών και του Ευρωσυστήματος. Παράλληλα, ενημερώνονται μέσω της διαδικασίας παραγωγής τραπεζογραμμάτων και νομισμάτων του νεότερου ελληνικού κράτους για τη σχέση της οικονομίας με την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Παιδαγωγικό υλικό:

- Κατάλογος έκθεσης, διαδραστικές εφαρμογές σχετικά με τον πληθωρισμό, τη νομισματική πολιτική, το επιτόκιο δανεισμού, βίντεο για τον πληθωρισμό, βίντεο οικονομικής και νομισματικής ιστορίας.

Το 2022 προστέθηκε η ειδική θεματική διαδρομή “Η ελληνική ναυτιλία βασικός πυλώνας για την οικονομία”, με συγκεκριμένα εκθέματα από τη Μόνιμη Έκθεση του Μουσείου, όπως τραπεζογραμμάτια, κέρματα κυκλοφορίας και συλλεκτικά νομίσματα, μακέτες, προπλάσματα και μήτρες, που αναδεικνύουν το σημαντικό ρόλο της ναυτιλίας στην οικονομική, εμπορική και κοινωνική ζωή του νεοελληνικού κράτους.

Περιοδική έκθεση “Οικονομία και Κλίμα: Handle with care”

Το 2022 συνεχίστηκε, μετά από μια χρονιά μειωμένης επισκεψιμότητας εξαιτίας του κορωνοϊού, η κεντρική περιοδική έκθεση “Οικονομία και κλίμα: Handle with care”. Η έκθεση έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα, εστιάζεται στις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με έμφαση στην Ελλάδα, τις επενδύσεις και το ρόλο των κεντρικών τραπεζών και στοχεύει στους μαθητές γυμνασίου/λυκείου και τους φοιτητές.

Θεματική: Η έκθεση αναφέρεται στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, παρουσιάζει τις οικονομικές συνέπειες του φαινομένου με έμφαση στην Ελλάδα και τις επιπτώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, εστιάζεται στις κεντρικές τράπεζες και περιλαμβάνει παιχνίδι προσομοίωσης επενδύσεων.

Παιδαγωγικό υλικό:

- Μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα “πράσινη απόδραση”.
- Εκπαιδευτικό παιχνίδι προσομοίωσης επενδύσεων “Handle with care” σε κινητές συσκευές (διαθέσιμο σε google play και app store).
- Έντυπο και ηλεκτρονικό κόμικ “Ο μεγάλος μετασχηματισμός. Κλίμα – Μπορούμε να αλλάξουμε πορεία;”, που εκδόθηκε εξ αφορμής της νέας περιοδικής έκθεσης στο Μουσείο.
- Βιβλίο “Μικρά αέρια, μεγάλη επίδραση. Η κλιματική αλλαγή”, που επίσης εκδόθηκε εξ αφορμής της έκθεσης.
- Προσομοίωση Συνέντευξης Τύπου, όπου στη θέση των δημοσιογράφων βρέθηκαν 500 μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να θέσουν ερωτήματα σε ένα πάνελ ειδικών σε θέματα οικονομίας και κλιματικής αλλαγής από την Τράπεζα της Ελλάδος.
- Ανοικτή πρόσκληση σε διαγωνισμό φωτογραφίας (Μάιος-Σεπτέμβριος 2022).
- “Άκου να δεις...”, ειδική περιήγηση στην περιοδική έκθεση με ακουστική περιγραφή, στις 12-14 Οκτωβρίου, με αφορμή τους εορτασμούς της Παγκόσμιας Ημέρας Όρασης και της Παγκόσμιας Ημέρας Λευκού Μπαστουνιού 2022. Το Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος, συνεπικουρούμενο από την ΑΡΩΓΗ- Σωματείο ατόμων με προβλήματα όρασης νομού Κυκλάδων, διοργάνωσε τη δράση που αφορούσε ανθρώπους με προβλήματα όρασης.
- Έντυπος και ηλεκτρονικός κατάλογος της έκθεσης.

Microsite της έκθεσης: <https://museum.bankofgreece.gr/handlewithcare/#/>

Περιοδική έκθεση “20 χρόνια ευρώ”

Τον Μάρτιο του 2022 διοργανώθηκε και συνεχίζει να λειτουργεί η μικρή περιοδική έκθεση “20 χρόνια ευρώ”, αφιερωμένη στη μεγαλύτερη νομισματική μετάβαση που έγινε ποτέ, δηλ. την ταυτόχρονη κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ σε 12 κράτη-μέλη της ευρωζώνης το 2002.

Παιδαγωγικό υλικό:

- Ευρω-κουίζ

Microsite της έκθεσης: <https://museum.bankofgreece.gr/euroat20/#/>

Περιοδική έκθεση “Θαλασσογραφίες”

Πραγματοποιήθηκε στην Πινακοθήκη Κυκλάδων στη Σύρο έκθεση έργων ζωγραφικής από τη Συλλογή της Τράπεζας με τίτλο “Θαλασσογραφίες”, την οποία επιμελήθηκε η Χάρης Κανελλοπούλου, από τις 16 Ιουλίου μέχρι τις 24

Σεπτεμβρίου 2022. Η έκθεση περιλάμβανε έργα των μεγάλων θαλασσογράφων του 19ου αιώνα, αλλά και νεότερων δημιουργών. Για τους σκοπούς της έκθεσης τυπώθηκε δίγλωσσος κατάλογος με πλούσια εικονογράφηση.

Microsite της έκθεσης: <https://museum.bankofgreece.gr/thalassografies/#/>

Διεπιστημονική συνάντηση “Το παλίμψηστον των Αθηνών”

Στις 20 Οκτωβρίου 2022 το ΚΕΠΟΕΤ διοργάνωσε διεπιστημονική συνάντηση με τίτλο “Το παλίμψηστον των Αθηνών”, η οποία εστίασε στην πολυπλοκότητα και την ποικιλομορφία της Αθήνας, της ιστορίας της, των υλικών καταλοίπων και των ιστορικών τεκμηρίων της και παράλληλα στους ποικίλους τρόπους προσέγγισης και έρευνάς της.

Βιβλιοθήκη

- Διενεργήθηκε κλειστός διαγωνισμός για το έργο δημιουργίας ψηφιακού αποθετηρίου με τις εκδόσεις της Τράπεζας και επελέγη ο ανάδοχος. Το αποθετήριο θα περιλαμβάνει τις έντυπες εκδόσεις της Τράπεζας από

το 1928, όπως το Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο (1930-2004) και τις λοιπές ερευνητικές μελέτες και σειρές που δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν.

- Ξεκίνησε συνδρομή στην πλατφόρμα **SSRN**, με τη δημιουργία δύο ιστοσελίδων στις οποίες εισήχθησαν αναδρομικά τα άρθρα του Οικονομικού Δελτίου της Τράπεζας της Ελλάδος (συνολικά 124, από το τεύχος 22 του 2003 μέχρι σήμερα), καθώς και ολόκληρη η σειρά Δοκιμίων Εργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος (συνολικά 302, ξεκινώντας από το 2003). Για το έργο συνεργάστηκαν η Βιβλιοθήκη και η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών.
- Η Βιβλιοθήκη συμμετέχει στην Οργανωτική Επιτροπή των συνεδρίων του Central Bank and International Financial Institution Librarians' Group (CBIFIL) από την έναρξή τους το 2009. Στις 16-17 Νοεμβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε το 7ο συνέδριο με θέμα "Facing ongoing uncertainties: transformations, innovations and opportunities for libraries".

Ιστορικό Αρχείο

Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για το έργο αντικατάστασης του πληροφοριακού συστήματος του Ιστορικού Αρχείου, που είχε ως στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών προς τους ερευνητές του, αλλά και την πληρέστερη κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών του. Το νέο πληροφοριακό σύστημα θα εφαρμόζει τα διεθνή αρχειονομικά πρότυπα, θα υποστηρίζει τη διαλειτουργικότητα και την επικοινωνία με αντίστοιχα συστήματα και θα προσφέρει δυνατότητα επεκτασιμότητας και παραμετροποίησης, ώστε σε επόμενο στάδιο να είναι δυνατή η παρουσίαση μέρους των τεκμηρίων του Ιστορικού Αρχείου στο διαδίκτυο, συμβάλλοντας έτσι στην προβολή του πλούσιου αρχειακού υλικού που διαθέτει το Ιστορικό Αρχείο και του έργου της Τράπεζας.

Λοιπές εκδόσεις ΚΕΠΟΕΤ³⁸

Το 2022, πέραν των εκδόσεων που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο των εκθέσεων και των εκδηλώσεων του ΚΕΠΟΕΤ και αναφέρονται παραπάνω, εκδόθηκαν:

- το λεύκωμα "Γιάννης Στίνης. Πορεία στο χρόνο", που τιμά τον αξιόλογο ζωγράφο και χαρακτή της Τράπεζας της Ελλάδος,
- τα πρακτικά της ημερίδας "Γιαννούλης Χαλεπάς. Σημειώσεις για τη ζωή και το έργο του", η οποία είχε πραγματοποιηθεί το 2021 σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ),
- το τέταρτο βιβλίο της σειράς "Τεκμήρια από το Ιστορικό Αρχείο" με τίτλο Η σύνδεση της Ελλάδας με την ΕΟΚ: Οι διαπραγματεύσεις για τη Συμφωνία Σύνδεσης (1961) μέσα από το Αρχείο του Ιωάννη Πεσμαζόγλου, με εισαγωγή της καθηγήτριας Ειρήνης Καραμούζη.

Ζ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Για την έμπρακτη προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού, η Τράπεζα της Ελλάδος αναπτύσσει μια σειρά δράσεων, όπως επιμορφωτικές δράσεις στο Μουσείο της, διαλέξεις και έκδοση σχετικών εκπαιδευτικών βιβλίων. Επιπλέον, υποστηρίζει συναφείς δράσεις άλλων φορέων και συμμετέχει σε δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος. Οι δράσεις αυτές συντονίζονται, σχεδιάζονται και υλοποιούνται κατά κύριο λόγο από τη Μονάδα Επικοινωνίας, τη

38 Δείτε όλες τις εκδόσεις του ΚΕΠΟΕΤ: <https://www.bankofgreece.gr/trapeza/kepoet/ekdoseis-kepoet>.

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών και το Κέντρο Πολιτισμού Έρευνας και Τεκμηρίωσης της Τράπεζας, στο οποίο υπάγεται το Μουσείο της Τράπεζας.³⁹

Επιμορφωτικές δράσεις και διαλέξεις

Το Μουσείο της Τράπεζας φιλοξενεί εκπαιδευτικές δράσεις που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα οικονομικά θέματα, όπως ο πληθωρισμός, οι ηλεκτρονικές πληρωμές, το ευρώ κ.ά., και οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για την προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού των πολιτών.⁴⁰

Η Τράπεζα ενδιαφέρεται έντονα για τη νέα γενιά, ιδιαίτερα τους μαθητές, φοιτητές και τους νέους επιστήμονες, και ανταποκρίνεται σε αιτήματα για εκπαιδευτικές επισκέψεις στο Μουσείο της, καθώς και για την προσφορά επιμορφωτικών διαλέξεων σε μαθητές αλλά και σε φοιτητές ελληνικών και ξένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για θέματα της αρμοδιότητάς της.

Συνεργασίες με άλλα ιδρύματα και φορείς και στήριξη σχετικών πρωτοβουλιών

Η Τράπεζα στηρίζει ενεργά τις πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο που έχουν στόχο την ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής για το χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό. Στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν το 2022 στις σχετικές διαβουλεύσεις, υπό τον συντονισμό της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ), η οποία έχει λάβει τεχνική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εμπειρογνωμοσύνη από τον ΟΟΣΑ για το έργο αυτό.

Η Τράπεζα συνεργάζεται με το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού⁴¹ (Hellenic Financial Literacy Institute – HFLI). Καρπός αυτής της συνεργασίας ήταν “Το αλφαριθτάρι της οικονομίας για παιδιά μέχρι 12 ετών”, που εκδόθηκε από το Κέντρο Πολιτισμού Έρευνας και Τεκμηρίωσης. Η Τράπεζα της Ελλάδος φιλοξενεί επίσης εκδηλώσεις, ομιλίες και συνέδρια του Ινστιτούτου.

Η Τράπεζα στηρίζει την πρωτοβουλία Get Involved, που ξεκίνησε το 2017 από φοιτητές, με στόχο το χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό των νέων που συμμετέχουν στις δράσεις της. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2022 η Τράπεζα στήριξε και φιλοξένησε το 6ο Συνέδριο Προσομοίωσης της ΕΚΤ, που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2022.

Η Τράπεζα στηρίζει την Οικονομική Ολυμπιάδα, ένα διεθνή διαγωνισμό οικονομικών γνώσεων ο οποίος διοργανώνεται από το 2020 στην Ελλάδα από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών Μάρκος Δραγούμης (ΚΕΦΙΜ) σε συνεργασία

39 Στην ενότητα “Χρηματοοικονομική εκπαίδευση” στον ιστοχώρο της Τράπεζας συγκεντρώνονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες και δράσεις που υποστηρίζει η Τράπεζα για την ενίσχυση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού.

40 Περισσότερα για τις εκπαιδευτικές εκθέσεις και δράσεις του Μουσείου, καθώς και τις εκδόσεις εκπαιδευτικών βιβλίων του ΚΕΠΟΕΤ βλ. στην ενότητα ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.

41 Περισσότερα για το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού βλ. στον ιστοχώρο www.gfli.gr.

με το Ινστιτούτο Οικονομικής Εκπαίδευσης (INEV) της Τσεχίας, υπεύθυνο φορέα του διεθνούς σκέλους του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες λυκείου με στόχο την προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού.

Η Τράπεζα επίσης στηρίζει την πρωτοβουλία φοιτητών E-square project για την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος Banking 101, το οποίο είναι μία σειρά τετράωρων μαθημάτων με θέμα τη σύγχρονη τραπεζική και τις εφαρμογές της, απευθυνόμενη σε μαθητές λυκείου.

Επιπλέον, η Τράπεζα συνεργάζεται με την οικονομική ιστοσελίδα της Καθημερινής “Money Review” για τη δημιουργία της στήλης “Η ΤτΕ εξηγεί στο “MR”” μέσω της οποίας παρουσιάζονται με απλό και εύληπτο τρόπο βασικές οικονομικές έννοιες με στόχο την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού.

Η Τράπεζα συμμετέχει στην εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τις ηλεκτρονικές απάτες. Η εκστρατεία ξεκίνησε το τέλος του 2021 με τη συνεργασία του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, της Τράπεζας της Ελλάδος, της Ελληνικής Αστυνομίας και της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) και συνεχίστηκε το 2022.

Τέλος, από τον Νοέμβριο του 2022 η Τράπεζα της Ελλάδος είναι εθνικός συντονιστής της πρωτοβουλίας του ΟΟΣΑ “Global Money Week”, μια ετήσια παγκόσμια εκστρατεία που προωθεί το χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό των νέων. Από το 2012 μέχρι και το 2022 έχουν συμμετάσχει σε αυτή πάνω από 53 εκατομμύρια παιδιά και νέοι από 176 χώρες. Στο πλαίσιο του Global Money Week 2022, η Τράπεζα της Ελλάδος και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου συνδιοργάνωσαν στις 17 Μαρτίου διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα “Χρηματοοικονομικός Αλφαριθμητισμός: Πρόκληση για το Μέλλον”, με κύριους ομιλητές τους Διοικητές Γιάννη Στουρνάρα και Κωνσταντίνο Ηροδότου. Στο Μουσείο της Τράπεζας διοργανώθηκαν ειδικές εκπαιδευτικές δράσεις στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης “Οικονομία και κλίμα: Handle with care”.

Συμμετοχή σε δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος

Σημαντική ήταν και το 2022 η συνεισφορά της Τράπεζας της Ελλάδος στις δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος που αφορούν τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό, μέσα από την ανάπτυξη ερευνητικής συνεργασίας, στο πλαίσιο του προγράμματος System-wide Virtual Teams μεταξύ της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών και του Financial Literacy Division της κεντρικής τράπεζας της Αυστρίας (Oesterreichische Nationalbank), καθώς και τη συμμετοχή στελεχών της Μονάδας Επικοινωνίας στο ESCB Communications Committee (ECCO) Financial Literacy Group.

Η. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Έχει συνταχθεί Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022.

Επιπροσθέτως σε όσα αναφέρονται στην εν λόγω Δήλωση παρατηρούνται τα εξής:

Σύνθεση Γενικού Συμβουλίου

Όσον αφορά την εκπροσώπηση των φύλων στο Γενικό Συμβούλιο, εκ των δώδεκα μελών οι δύο είναι γυναίκες, η μία εκ των οποίων Υποδιοικήτρια της Τράπεζας (ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών 17%).⁴²

Στην επικείμενη Τακτική Γενική Συνέλευση λήγει η θητεία των κ. Σπυρίδωνα Ι. Θεοδωρόπουλου, κ. Γεωργίου Ι. Καρανίκα, κ. Ιωάννη Α. Ρέτσου και κ. Αθανάσιου Ι. Σαββάκη, οι οποίοι είχαν εκλεγεί Σύμβουλοι από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 20.3.2020, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού. Ως εκ τούτου, η Γενική Συνέλευση θα κληθεί να εκλέξει στη θέση τους τέσσερις νέους Συμβούλους για μία τριετία. Οι απερχόμενοι Σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι.

⁴² Πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ενότητα Ε παρ. 2. και 5 της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Εσωτερική Επιθεώρηση

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες, την οργανωτική ικανότητα και την ανθεκτικότητα της Τράπεζας.

Κατά το 2022 η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης:

- υλοποίησε το ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, καθώς και τα έκτακτα έργα που της ανατέθηκαν, προσαρμόζοντας την προσέγγισή της στις συνθήκες που επέβαλε η πανδημία COVID-19,
- συμμετείχε ως ανεξάρτητο μέλος στις εργασίες πολλών επιτροπών και ομάδων εργασίας της Τράπεζας και συνεργάστηκε με διάφορες Υπηρεσιακές Μονάδες, συμπεριλαμβανομένων και μονάδων του δικτύου της Τράπεζας, στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου,
- συμμετείχε στις εργασίες της Επιτροπής Εσωτερικών Επιθεωρητών του Ευρωσυστήματος/Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, της οποίας είναι μέλος,
- αξιολόγησε τους κινδύνους και τις ενδείξεις περί απάτης, συντελώντας έτσι στην πρόληψη και αποτροπή της,
- διαχειρίστηκε το σύστημα παραλαβής εσωτερικών αναφορών για παραβατικές συμπεριφορές κατά τα προβλεπόμενα στην αντίστοιχη Πολιτική (Internal Whistleblowing Policy),
- εργάστηκε για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης αναφορικά με τις συστάσεις της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης στο πλαίσιο του προγράμματος διασφάλισης ποιότητας που εφαρμόζει,
- συνέχισε τις εργασίες που αποσκοπούν στην πλήρη λειτουργία του νέου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Έργων Επιθεώρησης,
- είχε γόνιμη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, οσάκις απαιτήθηκε, με τους εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας, συντονίζοντας τις συναφείς εργασίες, και
- μερίμνησε για την εκπαίδευση του προσωπικού της με σκοπό τη διαρκή ανάπτυξη των ικανοτήτων του, αλλά και τη διατήρηση και απόκτηση επαγγελματικών πιστοποιήσεων.

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Τα μέτρα που εφαρμόζει η Τράπεζα και τα βασικά σημεία της σχετικής πολιτικής για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας παρουσιάστηκαν στους νεοπροσληφθέντες υπαλλήλους, ως μέρος του αντίστοιχου εισαγωγικού σεμιναρίου, τον Φεβρουάριο του 2022. Κατά το 2022, συνολικά, παρακολούθησαν σεμινάριο για θέματα πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας 230 υπάλληλοι της Τράπεζας της Ελλάδος (περίπου το 12% του προσωπικού).

Επιτροπές της Τράπεζας

Η Τράπεζα, με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση και τον απαιτούμενο συντονισμό των εργασιών των Υπηρεσιακών της Μονάδων, συστήνει Επιτροπές, ήτοι συλλογικά όργανα με έργο την εξέταση θεμάτων που αφορούν τις εταιρικής φύσεως δραστηριότητές της, τη λήψη αποφάσεων ή/και την παροχή γνώμης. Επιπροσθέτως, Επιτροπές δύνανται να συσταθούν προς τον σκοπό συμμόρφωσης σε κανονιστική (της Ευρωπαϊκής ή Ελληνικής Νομοθεσίας) απαίτηση ή λόγω εσωτερικής λειτουργικής απαίτησης.

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των Επιτροπών και την εν γένει αναβάθμιση του εσωτερικού λειτουργικού πλαισίου της Τράπεζας εγκρίθηκε με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου “Πολιτική για τη Σύσταση και Λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας”, με την οποία θεσπίζεται το πλαίσιο και καθιερώνονται ενιαίοι κανόνες για τη σύσταση και τη λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας με μόνιμο ή προσωρινό χαρακτήρα. Διευκρινίζεται ότι από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Πολιτικής εξαιρούνται το Γενικό Συμβούλιο, τα όργανα άσκησης δημόσιας εξουσίας όπως αναφέρονται στον

Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, η Επιτροπή Ελέγχου, το Συμβούλιο Ασφάλισης και το Συμβούλιο Διαχείρισης Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων.

Περαιτέρω, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου οκτώ (8) Μόνιμες Επιτροπές της Τράπεζας ορίστηκαν ως Ανώτατες, δεδομένου ότι προεδρεύει μέλος της Διοίκησης της Τράπεζας. Ειδικότερα, πρόκειται για τις ακόλουθες Επιτροπές:

- Επιτροπή Διαχείρισης Ακινήτων
- Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων
- Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού
- Επιτροπή Θεμάτων Επιχειρησιακής Συνέχειας
- Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής
- Επιτροπή Συμβάσεων Έργων και Προμηθειών
- Επιτροπή Σχεδιασμού και Οργάνωσης
- Συντονιστική Επιτροπή Πληροφορικής και Καινοτομίας

Αρμόδια για την παρακολούθηση θεμάτων σύστασης και λειτουργίας των Επιτροπών της Τράπεζας είναι η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, η οποία ανά τριετία διενεργεί συνολική επισκόπηση του έργου και της σύνθεσης των Μόνιμων Επιτροπών στο πλαίσιο διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας τους.

Δεοντολογία

Ο Κώδικας Δεοντολογίας ισχύει για όλο το ανθρώπινο δυναμικό της Τράπεζας και παρέχει το πλαίσιο αρχών, κανόνων και συμπεριφορών που οφείλει να ακολουθεί το ανθρώπινο δυναμικό κατά την επαγγελματική του ενασχόληση. Επί θεμάτων τήρησης των κανόνων Δεοντολογίας, κατά το 2022, ο Σύμβουλος Δεοντολογίας απάντησε σε σχετικά ερωτήματα του προσωπικού, ιδίως σε θέματα εξωτερικής απασχόλησης και ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών, και εξέτασε περιορισμένο αριθμό αναφορών υπαλλήλων.

Επίσης, η Τράπεζα συμμετείχε στην ομάδα εργασίας της ΕΚΤ για θέματα Δεοντολογίας και Ηθικής, κατά την οποία επιτεύχθηκε η εκπόνηση κανονιστικών κειμένων, όπως οι νέες Κατευθυντήριες Γραμμές Δεοντολογίας, καθώς και ο συντονισμός των κεντρικών τραπεζών για θέματα δεοντολογίας. Τέλος, υποβλήθηκαν βελτιωτικές προτάσεις προς τη Διοίκηση, καθώς και η ετήσια Έκθεση του Συμβούλου Δεοντολογίας προς τον Διοικητή.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (DPO) της Τράπεζας, ο οποίος είναι εντεταγμένος στη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, αλλά απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η ομάδα υποστήριξης DPO λειτουργεί επίσης ανεξάρτητα από το λοιπό προσωπικό της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και ασχολείται με τις εργασίες που ορίζονται στα άρθρα 37-39 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και στο ισχύον Οργανωτικό Πλαίσιο Προστασίας Δεδομένων.

Το έργο του DPO και της ομάδας υποστήριξης κατά το 2022 συνοψίζεται στα εξής: α) στην επικαιροποίηση μητρώων διεργασιών (ROPA) και εκτίμησης αντικτύπου (DPIA) όλων των διευθύνσεων της Τράπεζας μέσω της πλατφόρμας One Trust, β) στη διαφοροποίηση συστήματος καταχώρισης ενδεχόμενων περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων εντός του νέου συστήματος SMAX (δεν υπήρξαν τέτοια περιστατικά κατά το 2022), γ) στη νομική συμμόρφωση, ιδίως σε σχέση με συμβάσεις, ενημερώσεις, συγκαταθέσεις υπηρεσιακών μονάδων και στελεχών της Τράπεζας, δ) σε απαντήσεις προς το προσωπικό σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων εντός της Τράπεζας, ε) στην καθοδήγηση των Συντονιστών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, που προέρχονται από κάθε Διεύθυνση της Τράπεζας, και στ) στη συνέχιση επιμορφωτικών δραστηριοτήτων σχετικά με το εντός της Τράπεζας κανονιστικό και οργανωτικό πλαίσιο για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Διαδικασία διαχείρισης παραπόνων συναλλασσομένων

Στο πλαίσιο της διασφάλισης του κύρους της Τράπεζας και της βελτιστοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών της, έχει θεσμοθετηθεί ειδική διαδικασία διαχείρισης υποδείξεων και παραπόνων/καταγγελιών. Βάσει αυτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συναλλάσσεται ή έρχεται σε επικοινωνία για πληροφορίες, ενημέρωση, διευκρινίσεις κ.λπ. με τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, έχει τη δυνατότητα να εκφράσει προφορικά, με έγγραφο ή και ηλεκτρονικά τυχόν υποδείξεις και παράπονα/καταγγελίες, που μπορεί να προκύψουν κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του ή τη συνεργασία του. Η Τράπεζα εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή τις υποβαλλόμενες υποδείξεις και παράπονα/καταγγελίες. Κατόπιν σχετικής έρευνας, συντάσσεται απαντητικό έγγραφο προς τον συναλλασσόμενο εντός εύλογης προθεσμίας και λαμβάνεται, εφόσον απαιτείται, κάθε πρόσφορο και ενδεικνυόμενο μέτρο για τη διευθέτησή τους.

Εξωτερική επικοινωνία

Η Τράπεζα μέσω της επικοινωνίας απευθύνεται και στη Βουλή των Ελλήνων, προς την οποία λογοδοτεί βάσει του Καταστατικού της, στις δημόσιες αρχές, στα ιδρύματα και τους οργανισμούς που εποπτεύονται από την Τράπεζα, σε οικονομικούς και πολιτιστικούς φορείς, στους κοινωνικούς εταίρους, στην ακαδημαϊκή κοινότητα, τις άλλες κεντρικές τράπεζες και φυσικά στους εκπροσώπους των μέσων ενημέρωσης.

Τον Απρίλιο διοργανώθηκε η 89η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σχέσεις με εποπτικές αρχές

Κατά τη χρήση 2022, σημειώνεται ότι:

- Δεν υφίσταται ενημέρωση από κάποια αρχή (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, φορολογικές αρχές) σχετικά με μη συμμόρφωση της Τράπεζας της Ελλάδος με υποχρεώσεις εμπίπτουσες στο πλαίσιο συνεργασίας με αυτές.
- Δεν υπάρχουν παραβάσεις του εργατικού δικαίου, καθώς η προστασία των εργατικών δικαιωμάτων αποτελεί βασική μέριμνα της Τράπεζας.
- Δεν υπάρχουν παραβιάσεις ασφάλειας δεδομένων και απορρήτου, καθώς δεν έχει καταγραφεί κάποιο περιστατικό ασφάλειας, όπως διαρροή δεδομένων ώστε να προκληθεί μη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών της Τράπεζας.

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η Τράπεζα προβαίνει στις εκ του νόμου επιβαλλόμενες τακτικές γνωστοποιήσεις προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι γνωστοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν από την Τράπεζα κατά το έτος 2022 είναι οι ακόλουθες: α) η ενημέρωση για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, β) η γνωστοποίηση της πρόσκλησης για τη Γενική Συνέλευση, γ) η ενημέρωση για τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και δ) η ενημέρωση για τη διανομή μερίσματος.

Επιπλέον, την επομένη της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων παραδίδεται τεύχος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνεται ανελλιπώς για τις τροποποιήσεις του Καταστατικού της Τράπεζας μέχρι και την τελευταία, νυν ισχύουσα έκδοση (Έκδοση Ι').

Επιπροσθέτως, η Τράπεζα καταβάλλει τέλος προς την Επιτροπή ως εισηγμένη εταιρία στο Χρηματιστήριο Αθηνών μια φορά το χρόνο (η χρέωση είναι ανάλογη προς την κεφαλαιοποίηση και γίνεται το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους).

Αθήνα, 2 Μαρτίου 2023
Για το Γενικό Συμβούλιο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΕΙΚΤΕΣ ESG

Πεδίο	Δείκτης*	Περιγραφή	Σχετικά	Σελίδα
Περιβάλλον	Άμεσες εκπομπές	Ως άμεσες εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου (εφεξής: “ΑΦΘ”) ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από πηγές που ανήκουν στην Τράπεζα ή ελέγχονται από αυτήν. Οι άμεσες εκπομπές περιλαμβάνουν την καύση ορυκτών καυσίμων στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας και την κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων του στόλου της.	C-E1 GRI 305-1	61-62
	Έμμεσες εκπομπές	Ως έμμεσες εκπομπές αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από την παραγωγή της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από την Τράπεζα.	C-E2, GRI 305-2	61-62
	Ενεργειακή κατανάλωση και παραγωγή	Ως ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται ορίζεται η συνολική κατανάλωση αγορασμένης ή παραγόμενης από την ίδια την Τράπεζα ενέργειας από ανανεώσιμες (π.χ. αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική, γεωθερμική, βιομάζα κ.λπ.) και μη ανανεώσιμες (π.χ. άνθρακας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση, ψύξη, ατμός κ.λπ.) πηγές. Ως παραγωγή ενέργειας ορίζεται η συνολική ποσότητα ενέργειας που παράγεται τόσο από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσο και από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	C-E3 GRI 302-1	61-62
	Άλλες έμμεσες εκπομπές	Ως άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από μη άμεσες πηγές και οι οποίες δεν ανήκουν ή ελέγχονται από την Τράπεζα, όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών, η μετακίνηση των εργαζομένων από και προς την εργασία τους, η μεταφορά αγορασμένων καυσίμων κ.λπ.	A-E1 GRI 305-3	61-62
	Διαχείριση αποβλήτων	Ως διαχείριση αποβλήτων ορίζεται η συλλογή, μεταφορά, διάθεση ή ανακύκλωση και η παρακολούθηση των αποβλήτων.	A-E3 GRI 306-3 GRI 306-4 GRI 306-5	61-62
	Κατανάλωση νερού	Ως κατανάλωση νερού ορίζεται ο συνολικός όγκος νερού που χρησιμοποιείται από την Τράπεζα και δεν επιστρέφεται στην αρχική υδάτινη πηγή μετά την άντλησή του.	SS-E3 GRI 303-1 GRI 303-3 GRI 303-5	61-62
Κοινωνία	Γυναίκες εργαζόμενες	Ο συνολικός αριθμός γυναικών εργαζομένων στην Τράπεζα ως ποσοστό του συνόλου του προσωπικού σύμφωνα με τη σχετική καταγραφή.	C-S2 GRI 405-1	64-65
	Γυναίκες εργαζόμενες σε διευθυντικές θέσεις	Ο αριθμός των γυναικών εργαζομένων στην Τράπεζα που βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις ευθύνης.	C-S3 GRI 405-1	64-65
	Κατάρτιση προσωπικού	Η εκπαίδευση εργαζομένων μέσω επίσημων προγραμμάτων κατάρτισης που στοχεύουν στην αύξηση ή την ενίσχυση των τεχνικών δεξιοτήτων, των γνώσεων και της αποδοτικότητας των εργαζομένων, καθώς και της αξίας που δημιουργούν για την ίδια την Τράπεζα.	C-S5 GRI 404-2	65
	Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Οι νομικές δεσμευτικές αποφάσεις της Τράπεζας που περιγράφουν τις πρακτικές και την προσήλωση της στο σεβασμό των διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	C-S6 GRI 404-1	64, 75
	Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας	Ο συνολικός αριθμός (υπό μορφή ποσοστού %) των ενεργών υπαλλήλων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	C-S7 GRI 2-30 GRI 407-1	64
	Παραβάσεις εργατικού δικαίου	Οι τυχόν ενέργειες που έχουν προκαλέσει παραβάσεις ή απασκοπούν στην παραβίαση εργασιακών διατάξεων που έχουν θεσπιστεί από εθνικά ή διεθνή πρότυπα εργασίας για θέματα όπως μισθοί, ωράρια εργασίας και υπερωρίες.	SS-S4 GRI 2-27	64, 76
	Παραβίαση Ασφάλειας Δεδομένων και Απορρήτου	Η παραβίαση των κανόνων ασφάλειας δεδομένων και του απορρήτου, βάσει εθνικών και διεθνών προτύπων.	SS-S5 GRI 2-27	76
	Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων	Ως μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων ορίζεται η διαδικασία κατά την οποία οι συναλλασσόμενοι μπορούν να υποβάλουν επισήμως τις καταγγελίες, τα προβλήματα ή τις ανησυχίες τους σχετικά με τη συμπεριφορά ή την επίδοση της Τράπεζας.	SS-S9 GRI 2-25 GRI 2-26 GRI 2-29 GRI 3-3	76
Διακυβέρνηση	Σύνθεση Γενικού Συμβουλίου	Το ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών και τα προσόντα των μελών του ανώτατου οργάνου διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος, δηλαδή του Γενικού Συμβουλίου.	C-G1 GRI 2-9 GRI 2-10 GRI 2-11 GRI 2-15	73
	Πολιτική Δεοντολογίας	Οι νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις της Τράπεζας, οι οποίες αποτυπώνουν τις πρακτικές και τις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας (όπως ενδεικτικώς για την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, για την καταπολέμηση της απάτης, διαφθοράς και δωροδοκίας), οι οποίες υιοθετούνται τόσο από την Τράπεζα όσο και από το προσωπικό της, προκειμένου να ασκούνται με ηθικό και έντιμο τρόπο οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί.	C-G5 GRI 2-23 GRI 205-1 GRI 205-2 GRI 205-3 GRI 206-1	64, 75
	Πολιτική Ασφάλειας Δεδομένων	Η πολιτική ασφάλειας δεδομένων περιλαμβάνει αποφάσεις της Τράπεζας που περιγράφουν τις πρακτικές και τις δεσμεύσεις της για την εξασφάλιση της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δεδομένων της και των συναλλασσόμενων με αυτή.	C-G6 GRI 418-1	30
	Πολιτική Καταγγελίας Δυσλειτουργιών	Η διαδικασία μέσω της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη της Τράπεζας μπορούν να αναφέρουν την ανησυχία τους για τυχόν παραβατική συμπεριφορά.	SS-G1 GRI 2-26	ΔΕΔ, Κεφ. Ι'
	Διαχείριση Συστημικών Κινδύνων	Τα συστήματα, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που διαθέτει η Τράπεζα για να μειώσει τη συμβολή της σε συστημικούς κινδύνους και να βελτιώσει τις δικλίδες ασφαλείας που μετριάσουν τις συστημικές αστοχίες. Ως συστημικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος που προκύπτει από την εκτεταμένη φθορά ή κατάρρευση των συστημάτων που επηρεάζουν την οικονομία και την κοινωνία γενικά, όπως τα χρηματοπιστωτικά και τα τεχνολογικά συστήματα.	SS-G3 GRI 201-2	ΔΕΔ, Κεφ. Γ.3 ΔΕΔ, Κεφ. ΣΤ.2

*Ο καθορισμός των Δεικτών ESG βασίστηκε στα πρότυπα ATHEX και GRI με επιλογή εκείνων των δεικτών που κρίθηκε ότι ανταποκρίνονται και συνάδουν με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2022

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και περιέχει πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4548/2018 κατά την ημερομηνία αναφοράς 31.12.2022. Ειδικότερα, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

A. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος υιοθετεί το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που αποτυπώνεται στο Καταστατικό της, το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3424/7.12.1927 (ΦΕΚ Α' 298) και του οποίου οι διατάξεις έχουν ισχύ νόμου, και μάλιστα αυξημένης τυπικής ισχύος, δοθέντος ότι αποτελεί μέρος διεθνούς σύμβασης κυρωθείσης διά νόμου (βλ. άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος). Το Καταστατικό έχει τροποποιηθεί διαδοχικά, ώστε να συνάδει και να ανταποκρίνεται στον ιδιαίτερο ρόλο και στην αποστολή της Τράπεζας της Ελλάδος, αυτοτελώς, αλλά και ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ). Ο εύλογος και λυσιτελής χαρακτήρας του συγκεκριμένου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης –όπως αποτυπώνεται στο Καταστατικό– καταδεικνύεται από το γεγονός ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει διφυή χαρακτήρα, αφού είναι παράλληλα επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα κατά τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β και 55Γ του Καταστατικού. Εν όψει τούτων, η Τράπεζα δεν παρεκκλίνει από το συγκεκριμένο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης.

Το Καταστατικό στη νυν ισχύουσα μορφή του είναι διαθέσιμο στον ιστοχώρο της Τράπεζας:

https://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Καταστατικό_Έκδοση_I.pdf

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών στο πεδίο της εταιρικής διακυβέρνησης, η Τράπεζα θέσπισε στις 17.2.2020 Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, μέσω του οποίου συστηματοποιείται το εφαρμοζόμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και προάγεται η συνέπεια, η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας της Τράπεζας. Έκτοτε ο Κώδικας αναθεωρείται όποτε κρίνεται αναγκαίο. Η πλέον πρόσφατη 2η έκδοσή του (Φεβρουάριος 2022) είναι διαθέσιμη στον ιστοχώρο της Τράπεζας στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/ΚώδικαςΕταιρικήςΔιακυβέρνησης_Φεβρουάριος2022.pdf

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η διοικητική δομή της Τράπεζας εξασφαλίζει τη λήψη αποφάσεων με διαφάνεια, ανεξαρτησία και συνέπεια, δεδομένου ότι η οργανωτική της διάρθρωση βασίζεται στο διαχωρισμό καθηκόντων, ώστε οι αρμοδιότητες να είναι σαφείς και διακριτές. Επιπλέον, το ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επιτρέπει στην Τράπεζα να διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και να εκπληρώνει με αξιοπιστία την αποστολή της.

B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

¹ Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016O0034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/lexicon/02016O0034-20211231-EN-lex-lexicon.eu).

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης και να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από τις παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε στις 31.12.2022, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

Γ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα της Ελλάδος αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και σε διαδικασίες που καλύπτουν σε συνεχή βάση το σύνολο των δραστηριοτήτων της με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της. Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση των εργασιών και των καθηκόντων της Τράπεζας της Ελλάδος με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- η αναγνώριση και η αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η πληρότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τράπεζας της Ελλάδος και για την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,
- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς και τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και η αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας και των μετόχων της,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής που υποστηρίζουν τις εργασίες της Τράπεζας, καθώς και η ασφαλής διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση κρίσιμων πληροφοριών.

Οι Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, ως η πρώτη γραμμή άμυνας, καθιερώνουν κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Οι λειτουργίες της διαχείρισης κινδύνων και της κανονιστικής συμμόρφωσης συνιστούν τη δεύτερη γραμμή άμυνας της Τράπεζας, αποσκοπώντας να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Εσωτερική Επιθεώρηση λειτουργεί ανεξάρτητα ως η τρίτη γραμμή άμυνας εντός του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας.

2. Εσωτερική Επιθεώρηση

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελ-

² Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuris/02016D0035(01)-20211231-EN).

τιώνουν τις λειτουργίες της Τράπεζας σε διαρκή βάση. Επικουρεί την Τράπεζα στην επίτευξη των στόχων της, προσφέροντας μία συστηματική και βασισμένη στους κινδύνους προσέγγιση για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των διαδικασιών της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης έχει οριστεί και ως υπεύθυνος διαχείρισης του συστήματος παραλαβής εσωτερικών αναφορών για παραβατικές συμπεριφορές (whistleblowing) σύμφωνα με την οικεία πολιτική της Τράπεζας. Η εν λόγω πολιτική αναμένεται να αναθεωρηθεί εντός του πρώτου τετράμηνου του 2023, έτσι ώστε να συνάδει με τις απαιτήσεις του προσφάτως ψηφισθέντος ν. 4990/2022 και προκειμένου η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης (για τις αρμοδιότητες αυτής βλ. κατωτέρω υπό Γ.4) να αναλάβει τα εξ αυτής προβλεπόμενα καθήκοντα.

Η ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης διασφαλίζεται με τη λειτουργία της υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο της ανεξάρτητης Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας (επ' αυτής, βλ. κατωτέρω υπό ΣΤ.1), στην οποία και αναφέρεται για το έργο της.

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης εκπροσωπείται στην Επιτροπή Εσωτερικών Επιθεωρητών (Internal Auditors Committee – IAC) και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο, σε τοπικό επίπεδο, των εργασιών του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ. Επιπλέον, η Διεύθυνση συμμορφώνεται με τις Υποχρεωτικές Οδηγίες του διεθνώς αναγνωρισμένου Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors International Professional Practices Framework – IIA IPPF).

Στη Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι τοποθετημένο και το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος Αναφοράς Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (AML Officer), προς τον σκοπό της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ν. 4557/2018, όπως ισχύει). Η ανεξαρτησία του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους διασφαλίζεται με τη λειτουργία του υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας, στην οποία και αναφέρεται για το έργο του.

3. Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Σημαντική συμβολή στο εν λόγω έργο έχει η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία αποτελεί Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα της Τράπεζας και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνων (χρηματοοικονομικών και λειτουργικών) και Επιχειρησιακής Συνέχειας σε επίπεδο Τράπεζας και τη σχετική ενημέρωση της Διοίκησης.

Το έργο της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων συνοψίζεται ως εξής:

- έχει την ευθύνη της αναγνώρισης, καταγραφής, αξιολόγησης, μέτρησης, παρακολούθησης, αντιστάθμισης, περιορισμού και αναφοράς των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις, στο επίπεδο της Τράπεζας, οι οποίες έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων σε καθημερινή βάση, στον τομέα αρμοδιότητάς τους,
- έχει την ευθύνη για την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και τον συντονισμό της υλοποίησής της από τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας,
- με τη συνεργασία των αρμόδιων εκτελεστικών Υπηρεσιακών Μονάδων αξιολογεί τους κινδύνους που καθεμία αντιμετωπίζει, εξειδικεύει τα όρια ανάληψης κινδύνων και παρακολουθεί την τήρησή τους με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών,
- εισηγείται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων τις κατάλληλες τεχνικές προσαρμογής των κινδύνων στα αποδεκτά επίπεδα,
- διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- αναπτύσσει μεθοδολογίες εκτίμησης του συνόλου των κινδύνων και εισηγείται πολιτικές διαχείρισής τους,
- αξιολογεί περιοδικά την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης κινδύνων και προτείνει διορθωτικά μέτρα, εφόσον κριθεί σκόπιμο,

- συντάσσει τις αναγκαίες αναφορές σε θέματα αρμοδιότητάς της, με σκοπό την πληροφόρηση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων,
- υποβάλλει ετήσιο πρόγραμμα και περιοδικά, τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έκθεση στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων είναι επιφορτισμένη με την επιμέτρηση και παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

– Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Περιλαμβάνονται ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια εξαιτίας της μεταβολής των επιτοκίων ή και της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο πιστωτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αλλαγής πιστοληπτικής διαβάθμισης) είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω έλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος. Πιστωτικό γεγονός συνιστά η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στις πληρωμές που οφείλει να καταβάλει, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του, ή εξαιτίας μιας μεταβολής επί τα χείρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης. Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες επενδεδυμένων τίτλων, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους στα ίδια χαρτοφυλάκια της Τράπεζας της Ελλάδος. Όσον αφορά τους κινδύνους που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, αυτοί επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την ΕΚΤ και επιμερίζονται (όπου αυτό προβλέπεται) στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ). Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Το γενικό πλαίσιο στρατηγικής για την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων κατά τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας καθορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο και εξειδικεύεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει σε ετήσια βάση τα χαρτοφυλάκια αναφοράς και τα εφαρμοζόμενα μέτρα κινδύνου για τη διαχείριση των επενδυτικών χαρτοφυλακίων της Τράπεζας. Ενημερώνεται σε τακτική βάση από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για το ύψος των χρηματοοικονομικών κινδύνων και στο τέλος κάθε έτους επανεξετάζει τα υφιστάμενα αποθέματα ασφαλείας έναντι αυτών των κινδύνων ως προς την αναγκαιότητα και την επάρκειά τους.

– Λειτουργικοί κίνδυνοι

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή λειτουργία ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων, των συστημάτων, ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων.

Η αναγνώριση, η καταγραφή, η αξιολόγηση και η αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων πραγματοποιούνται από τις ίδιες τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων.

4. Κανονιστική συμμόρφωση

Το Γενικό Συμβούλιο ενέκρινε την επανασύσταση της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τον Οργανισμό της, ενσωματώνοντας τις προηγουμένως κατανεμημένες μεταξύ έτερων υπηρεσιακών μονάδων αρμοδιότητες. Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης ορίζεται ως ανεξάρτητη σε σχέση με άλλες υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, δεν εντάσσεται οργανωτικά ή διοικητικά σε κάποια Διεύθυνση της Τράπεζας και αναφέρεται απευθείας στον Διοικητή. Προς τούτο, το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών και οι ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις της Μονάδας υποβάλλονται στον Διοικητή και κοινοποιούνται στην Επιτροπή Ελέγχου. Το προσωπικό της Μονάδας απολαύει ανεξαρτησίας, η οποία του επιτρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του με ακεραιότητα και αντικειμενικότητα.

Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης διαρθρώνονται σε τρεις κύριους άξονες και εξειδικεύονται ως εξής:

1. Κανονιστική συμμόρφωση και εταιρική διακυβέρνηση, με τις ακόλουθες βασικότερες αρμοδιότητες:

- (α) Ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης και προάσπιση του κύρους της Τράπεζας.
- (β) Προώθηση κουλτούρας συμμόρφωσης (compliance culture) ως προτύπου εταιρικής συμπεριφοράς, με σκοπό να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του τρόπου λειτουργίας της Τράπεζας.
- (γ) Διαμόρφωση, υλοποίηση και επικαιροποίηση κατάλληλης πολιτικής και διαδικασίας επί θεμάτων κανονιστικής συμμόρφωσης.
- (δ) Διαχείριση του κινδύνου μη συμμόρφωσης προς το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις εργασίες της Τράπεζας.
- (ε) Αρωγή προς τη Διοίκηση και τις υπηρεσιακές μονάδες, ώστε να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους εν αναφορά προς τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις σε αυτό.
- (στ) Συντονισμός και επικουρία των υπηρεσιακών μονάδων της Τράπεζας στο πλαίσιο της διαχείρισης του κινδύνου απάτης και δωροδοκίας, μέσω της διαμόρφωσης πλαισίου αξιολόγησης και διαρκούς παρακολούθησης των κινδύνων αυτών.
- (ζ) Παροχή συνδρομής κατά τη διοργάνωση εταιρικών γεγονότων και τη δημοσίευση εταιρικών ανακοινώσεων της Τράπεζας.
- (η) Παρακολούθηση της λειτουργίας της διαδικασίας υποβολής παραπόνων από τρίτους, παρέχοντας σχετική συνδρομή.

2. Τήρηση κανόνων δεοντολογίας, με τις εξής βασικότερες αρμοδιότητες:

- (α) Παρακολούθηση της τήρησης και της ορθής εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας της Τράπεζας.
- (β) Παροχή συμβουλών και κατευθύνσεων για την ορθή εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας.
- (γ) Εξέταση και αξιολόγηση αναφορών παραβίασης του Κώδικα Δεοντολογίας.
- (δ) Υποβολή συναφών προτάσεων προς τη Διοίκηση.

3. Τήρηση της νομοθεσίας για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΕΧ/ΧΤ).

Στη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης αναμένεται να ανατεθούν τα προβλεπόμενα από την παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4557/2018 καθήκοντα, αποβλέποντας στην εκτίμηση και την αποτροπή τυχόν κινδύνων ΕΧ/ΧΤ που μπορεί να ενέχουν ορισμένες εργασίες της Τράπεζας της Ελλάδος. Τα συγκεκριμένα καθήκοντα είναι σαφώς διακριτά σε σχέση με την άσκηση δημόσιας εξουσίας από την Τράπεζα υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής κατά την έννοια της περ. α' παρ. 1 του άρθρου 6 του ίδιου νομοθετήματος.

Δ. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 19 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας, εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Γενικό Συμβούλιο, συνέρχεται μία φορά κατ' έτος, όχι αργότερα από τον μήνα Απρίλιο, και αποφασίζει περί του τρόπου διεξαγωγής των εργασιών της. Επίσης, είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει επί των ακόλουθων θεμάτων:

- έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ' αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, έγκρισης καταβολών σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διάθεσης των καθαρών κερδών,
- εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού των αμοιβών τους,
- απαλλαγής των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη,

- προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού, οι οποίες στη συνέχεια υποβάλλονται στη Βουλή διά της Κυβέρνησης, εξαιρουμένης της αύξησης του κεφαλαίου (άρθρο 9 Καταστατικού),
- προτάσεων που υποβάλλονται από το Γενικό Συμβούλιο επί παντός άλλου θέματος.

Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται από το Γενικό Συμβούλιο και συνέρχονται όποτε παρίσταται ανάγκη. Θέματα που άπτονται της σύγκλησης και του τρόπου διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης ρυθμίζονται από το Καταστατικό (άρθρα 11 έως 19) και συμπληρωματικά από τη λοιπή νομοθεσία (ιδίως τον ν. 4548/2018, όπως ισχύει).

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους 2022 πραγματοποιήθηκε την 7η Απριλίου 2022.

Ε. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με τη γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας και υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση. Λαμβάνει αποφάσεις και ασκεί εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, επί θεμάτων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Γενικής Συνέλευσης είτε κάποιου οργάνου άσκησης δημόσιας εξουσίας (άρθρο 20 του Καταστατικού).

Πέραν τούτων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει ιδίως επί των ακόλουθων θεμάτων:

- των γενικών όρων και της έκτασης των εργασιών της Τράπεζας που εκτελούνται εκτός του πεδίου των καθηκόντων του ΕΣΚΤ,
- του διορισμού ή της παύσης των Διευθυντών κατόπιν πρότασης του Διοικητή, καθώς επίσης επί του γενικού εσωτερικού οργανισμού της Τράπεζας,
- ζητημάτων σχετικών με την απόκτηση ακινήτων κατά τα άρθρα 56 αριθ. 3 και 58 του Καταστατικού,
- της απόσβεσης ενεργητικού της Τράπεζας,
- της ίδρυσης και της κατάργησης Υποκαταστημάτων και Πρακτορείων της Τράπεζας,
- της Ημερησίας Διάταξης των Γενικών Συνελεύσεων,
- των υποχρεουσών την Τράπεζα υπογραφών,
- των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ' αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, που υποβάλλονται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας προς έγκριση.

2. Σύσταση του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά (τρία) μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους, οι οποίοι έχουν τριετή θητεία και εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση (άρθρο 21 του Καταστατικού).

Τα τρία μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου ύστερα από γνώμη του Διοικητή (άρθρο 35Α του Καταστατικού). Επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα και είναι πλήρους απασχόλησης. Υπάλληλοι του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δεν μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους εφόσον αποδεχθούν τον διορισμό τους ως μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να διοριστούν μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής Καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, οι οποίοι δικαιούνται να ασκούν συγχρόνως τα καθήκοντά τους στα εν λόγω Ιδρύματα.

Στις 31.12.2022 η σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με τις 31.12.2021, είχε ως εξής:

Γιάννης Στουρνάρας	Διοικητής, Πρόεδρος του Συμβουλίου
Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης	Υποδιοικητής
Χριστίνα Παπακωνσταντίνου	Υποδιοικήτρια
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Σύμβουλος
Γεώργιος Ε. Καββαθάς	Σύμβουλος
Γεώργιος Ι. Καρανίκας	Σύμβουλος
Θεοδόσιος Σ. Πανάικας	Σύμβουλος
Ιωάννης Α. Ρέτσος	Σύμβουλος
Αθανάσιος Ι. Σαββάκης	Σύμβουλος
Δημήτριος Α. Σιδέρης	Σύμβουλος
Όλγα Π. Χαρίτου	Σύμβουλος
Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ	Σύμβουλος

3. Λειτουργία του Γενικού Συμβουλίου

Τηρουμένων των διατάξεων του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει περί του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών του.

Ο Διοικητής, ή, εν απουσία αυτού, ο Υποδιοικητής που τον αναπληρώνει σύμφωνα με το άρθρο 32 του Καταστατικού, καλεί σε συνεδρίαση το Γενικό Συμβούλιο οσάκις παραστεί ανάγκη και άπαξ τουλάχιστον του μηνός, προεδρεύει δε των συνεδριάσεων αυτού. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία εάν παρίστανται έξι τουλάχιστον από τα μέλη του. Στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ο Επίτροπος του Κράτους στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών.

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περιπτώσεις ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου περιλαμβάνουν τα ονόματα των παρόντων Συμβούλων, αναφέρουν τις λαμβανόμενες αποφάσεις και υπογράφονται από τον Πρόεδρο της συνεδρίασης, ένα μέλος του Συμβουλίου και τον Γραμματέα.

Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, η απόφαση μπορεί να ληφθεί από το Συμβούλιο σε ειδική σύνθεση, αποτελούμενη από τον Διοικητή, έναν Υποδιοικητή και δύο άλλα μέλη του Συμβουλίου. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο απόφαση υποβάλλεται προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο κατά την αμέσως επόμενη συνεδρίασή του.

Χρέη Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Οργανισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας και Κανονισμού της Βαθμολογικής και Μισθολογικής Τάξεως των Υπαλλήλων, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, ο οποίος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνεται στο καθήκον του αυτό από τον Υποδιευθυντή της ως άνω Διεύθυνσης στην αμεσότερη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το Τμήμα Γραμματείας, στο έργο του οποίου εντάσσεται η ευρύτερη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου, στις αρχές εκάστου ημερολογιακού έτους γνωστοποιείται στα μέλη του Συμβουλίου το πρόγραμμα των συνεδριάσεων του έτους αυτού, το οποίο πάντως δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας.

4. Αποδοχές μελών Γενικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα εφαρμόζει για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου πολιτική αποδοχών, η οποία εναρμονίζεται με τις προβλέψεις του Καταστατικού της Τράπεζας (ιδίως το άρθρο 25) και τη φύση των εργασιών της, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τον διφυή χαρακτήρα της. Προς τούτο, επισημαίνεται ότι η Τράπεζα είναι επιφορτισμένη με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β και 55Γ του Καταστατικού της. Επιπλέον, τα έσοδά της προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και γενικότερα από δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνεται λόγος για κερδοφορία εκ της υιοθέτησης συγκεκριμένου επιχειρηματικού μοντέλου ή στρατηγικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Καταστατικού, το λειτούργημα του Συμβούλου είναι επίτιμο. Οι αμοιβές και τα οδοιπορικά έξοδα των Συμβούλων, τα σχετικά προς την άσκηση των καθηκόντων τους, ορίζονται κάθε φορά από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Επί των απολαβών των μελών του Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου εφαρμόζεται “Πολιτική Αποδοχών Μελών Γενικού Συμβουλίου”, η οποία εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Η νυν ισχύουσα πολιτική, κατ’ εφαρμογή των άρθρων 110-111 του ν. 4548/2018, έχει εγκριθεί από την 86η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 1ης Απριλίου 2019 κατόπιν πρότασης από το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 2/25.2.2019), ισχύει για τέσσερις χρήσεις και είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Πολιτική αποδοχών μελών ΓΣ_2019-2022.pdf

Η Τράπεζα προβαίνει στην καταβολή σταθερών μηνιαίων αποδοχών για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή των Επιτροπών της Τράπεζας. Έτσι, για τους Συμβούλους προβλέπεται πάγια μηνιαία αποζημίωση που συνδέεται με την ιδιότητα του μέλους και αποζημίωση για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή των Επιτροπών της Τράπεζας.

Το άρθρο 29 του Καταστατικού απαγορεύει απολαβές υπό τη μορφή προμήθειας (ποσοστών) ή δικαιώματος συμμετοχής στα κέρδη της Τράπεζας. Επίσης, δεν υφίστανται μεταβλητές αποδοχές, ούτε προβλέπονται προγράμματα διάθεσης μετοχών της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) σε μέλη του Γενικού Συμβουλίου, αφού οι συγκεκριμένοι τύποι απολαβών δεν συνάδουν με τη φύση των εργασιών και τον διφυή χαρακτήρα της Τράπεζας κατά τα ανωτέρω.

Στην επικείμενη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας θα υποβληθεί προς έγκριση νέα Πολιτική Αποδοχών, η οποία δεν θα αποκλίνει ουσιαστικά από τις αυτές ως άνω παραδοχές.

Πέραν τούτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 112 του ν. 4548/2018, η Τράπεζα της Ελλάδος κατάρτισε Έκθεση Αποδοχών σχετικά με τις απολαβές των μελών του Γενικού Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου κατά το έτος 2021, η οποία περιλάμβανε τις απαιτούμενες από τη συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη πληροφορίες. Η εν λόγω έκθεση υποβλήθηκε στην 89η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, η οποία έλαβε χώρα στις 7.4.2022, και υπερψηφίστηκε. Παρενθετικά επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 112 παρ. 3 του ν. 4548/2018, η εν λόγω ψήφος των μετόχων είναι συμβουλευτική. Η Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2021 είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Έκθεση αποδοχών μελών ΓΣ_χρήση_2021.pdf

Στο αυτό πλαίσιο, έχει καταρτιστεί και Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022, η οποία θα υποβληθεί στην επικείμενη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

5. Βιογραφικά σημειώματα των μελών του Γενικού Συμβουλίου

Γιάννης Στουρνάρας

Διοικητής, Πρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 10 Δεκεμβρίου 1956. Τελείωσε το δημόσιο Γυμνάσιο Φιλοθέης το 1974 και αποφοίτησε από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1978. Απέκτησε μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο (MPhil 1980, DPhil 1982) από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, στο οποίο και εργάστηκε από το 1981 έως το 1985 ως Research Fellow και Lecturer στο Κολλέγιο St. Catherine's και ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Ενεργειακών Σπουδών. Σήμερα είναι Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1986-1989 εργάστηκε ως ειδικός σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε θέματα Δημοσίων Επιχειρήσεων και Εισοδηματικής Πολιτικής και στη συνέχεια της Τράπεζας της Ελλάδος (1989-1994) σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, από το 1994 έως τον Ιούλιο του 2000, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μακροοικονομικής και διαρθρωτικής πολιτικής εκπροσωπώντας το υπουργείο στη Νομισματική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμμετείχε επίσης στις διαπραγματεύσεις για τη συμμετοχή της Ελλάδος στην ΟΝΕ και είχε την ευθύνη για τις ετήσιες διαβουλεύσεις με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ. Από το 1994 έως το 1997 ήταν Αντιπρόεδρος της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου, ενώ από το 1998 έως τον Ιούλιο του 2000 ήταν μέλος του Δ.Σ. του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους. Από το 2000 μέχρι το 2004 ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Εμπορικής Τράπεζας και Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Από το 2005 έως το 2008 ήταν Διευθύνων Σύμβουλος στην ΚΑΠΠΑ Χρηματοπιστηριακή. Διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του IOBE (Σεπτέμβριος 2009-Ιούνιος 2012) και Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στην υπηρεσιακή κυβέρνηση (Μάιος-Ιούνιος 2012). Από τον Ιούλιο του 2012 έως τον Ιούνιο του 2014 ήταν Υπουργός Οικονομικών.

Από τις 26 Ιουνίου 2014 είναι Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τον Φεβρουάριο του 2020 εκλέχθηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης

Υποδιοικητής

Ο Θεόδωρος Πελαγίδης είναι από το 2004 Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Από το 2012 έως τις 19.9.2020 διετέλεσε NR Senior Fellow στο Brookings Institution USA. Έχει σπουδάσει οικονομικά στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης (πτυχίο, 1987 με υποτροφία IKY), Sussex (M.Phil., 1989), Paris (Doctorat, 1993 με υποτροφία SPES των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) και Harvard CES (Post-Doc, 1993 και 1995 με υποτροφία NATO).

Έχει διατελέσει Fulbright Scholar στο Columbia University (2008) και NRG Fellow στο HO, LSE (2010). Έχει επίσης εργαστεί ως εμπειρογνώμονας στο Internal Evaluation Office του ΔΝΤ (2015) σχετικά με την αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος διάσωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2018 (Horizon 2020) και το 2021.

Έχει τουλάχιστον 70 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, μεταξύ των οποίων: *International Review of Law and Economics*, *Journal of Economic Studies*, *The Journal of Economic Policy Reform*, *The Journal of Policy Modelling*, *Cambridge Journal of Economics*, *European Journal of Law and Economics*, *Managerial and Decision Economics*, *Economists' Voice*, *The Cato Journal*, *Review of International Studies*, *Journal of Post-Keynesian Economics*, *Asian Journal of Shipping and Logistics* κ.λπ.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στις περιοχές των Οικονομικών της Νομισματικής Ενοποίησης, της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Νομισματικής και Οικονομικής Ολοκλήρωσης, της Θετικής Πολιτικής Οικονομίας και των Ναυτιλιακών Οικονομικών.

Στην Ελλάδα έχει συγγράψει 16 μονογραφίες, μεταξύ των οποίων *Η Προσοδοθηρία* και οι *Μεταρρυθμίσεις στην Ελληνική Οικονομία* (2006), *Η Στιγμή της Στροφής και ο Προοδευτικός Πραγματισμός στην Ελληνική Οικονομία* (2010),

Κατανοώντας την Κρίση στην Ελληνική Οικονομία (2013), Μέση Γη. Η Επιστροφή του Πολιτικού Κέντρου. Θεωρία και Οικονομικές Πολιτικές (2017) και Η Ελληνική Οικονομία πριν και μετά τον Covid-19 (2020).

Διεθνώς έχει συγγράψει σε συνεργασία με τον Μ. Μητσόπουλο τα βιβλία:

- *Understanding the Crisis in Greece. From Boom to Bust*, MacMillan 2011 και 2012, 2nd ed.
- *Greece. From Exit to Recovery?*, The Brookings Institution, 2014
- *Who's to Blame for Greece? Austerity in Charge of Saving a Broken Economy*, MacMillan/Palgrave 2016
- *Who's to Blame for Greece? How Austerity and Populism are Destroying a Country with High Potential*, Springer/MacMillan/Palgrave 2018, 2nd ed.
- *Who's to Blame for Greece? Life after Bankruptcy. Between Recovery and Sub-standard Growth*, Springer/MacMillan/Palgrave 2021, 3rd ed.

Έχει δημοσιεύσει κείμενα και παραχωρήσει συνεντεύξεις στους Financial Times, e-CNN, e-New York Times, Wall Street Journal, The Guardian, La Croix, Die Welt, RSR Suisse, Berlingske, Washington Post, Bloomberg, Toronto Star, The Washington Times, El Mercurio, El País κ.ά., ενώ δημοσίευε σε τακτική βάση άρθρο γνώμης στην ιστοσελίδα του Brookings Institution Global Economy and Development την περίοδο 2015-2020.

Από τις 20 Σεπτεμβρίου 2020 είναι Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χριστίνα Παπακωνσταντίνου

Υποδιοικήτρια

Η Χριστίνα Παπακωνσταντίνου είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (LLM) στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο από το University of London. Έχει πολύχρονη και ευρεία επαγγελματική εμπειρία στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Κατά την περίοδο 2012-2014 υπηρέτησε ως Γενική Γραμματέας στο Υπουργείο Οικονομικών, με παράλληλη θητεία ως Γενική Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Ταυτόχρονα, συμμετείχε στην ομάδα διαπραγμάτευσης των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Εκπροσώπησε τη χώρα στο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών (ECOFIN) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στις ομάδες υψηλού επιπέδου του ΟΟΣΑ, στις υπουργικές συνεδριάσεις του ΟΟΣΑ (ως αναπληρωτής), σε ομάδες εργασίας της Economic and Financial Committee της ΕΕ (Task Force on Coordinated Action, υποεπιτροπή στατιστικής), στην Επιτροπή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (FSC) της ΕΕ και στο Financial Services Working Group του Συμβουλίου της ΕΕ. Υπήρξε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και του Συμβουλίου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (FSB). Συμμετείχε στην ελληνική ομάδα υποστήριξης των διαπραγματεύσεων για το πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων του 2012 (PSI), στην ομάδα παρακολούθησης της συμφωνίας δανείου του EFSF και στη συντονιστική ομάδα για την εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Διετέλεσε επιστημονική συνεργάτιδα στη Μονάδα Οικονομικής Έρευνας και Ανάλυσης του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων στο Υπουργείο Οικονομικών, σύμβουλος στο Γραφείο Πρωθυπουργού, σύμβουλος επί χρηματοπιστωτικών θεμάτων στην Οικονομική Μονάδα της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδος στην ΕΕ και νομικός σύμβουλος στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Επιπλέον, παρείχε υπηρεσίες ως ανεξάρτητη νομική σύμβουλος σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, δημοσιονομικής διαχείρισης, εταιρικού δικαίου και δικαίου ανταγωνισμού της ΕΕ και μετείχε ως εμπειρογνώμονας σε αποστολές του ΔΝΤ.

Από το 2017 έως το 2021 ήταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της "ΡQH Ενιαίος Εκκαθαριστής Α.Ε.". Επίσης, την περίοδο 2019-2021 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενώ από το 2020 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

Έχει μακρά εμπειρία στην παρακολούθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στον συντονισμό οικονομικών πολιτικών και εξειδικεύεται σε θέματα δημοσιονομικής πολιτικής, χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κρατικών ενισχύσεων, εκκαθαρίσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Από τις 11 Μαρτίου 2021 είναι Υποδιοικήτρια της Τράπεζας της Ελλάδος.

Δημήτριος Α. Σιδέρης

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Κατέχει Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D.) από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (European University Institute) στη Φλωρεντία, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (M.Sc.) στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (Birkbeck College, University of London) και Πτυχίο από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Από το 1997 εργάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, όπου προσελήφθη μετά από ειδικό διαγωνισμό. Εργαζόταν στη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών (ΔΟΑΜ) ως επικεφαλής των Τμημάτων Οικονομετρικού Σχεδιασμού και Προβλέψεων και Εσωτερικής Οικονομίας.

Παράλληλα, ακολούθησε και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Από το 1992 διδάσκει σε πανεπιστήμια του εξωτερικού (Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία) και της Ελλάδος αντικείμενα που καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα της οικονομικής επιστήμης, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Σήμερα είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικής Θεωρίας στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Έχει αξιόλογο αριθμό δημοσιεύσεων σε έγκριτα οικονομικά περιοδικά και στις εκδόσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ έχει συγγράψει αρκετά δοκίμια εργασίας. Επίσης, έχει σημαντικό αριθμό ανακοινώσεων σε συνέδρια, όπου έχει παρουσιάσει πρωτογενή έρευνα (συνέδρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Τράπεζας της Ελλάδος, ICMAIF (του Πανεπιστημίου Κρήτης), ASSET κ.λπ.).

Τα πεδία της ερευνητικής του ενασχόλησης περιλαμβάνουν τη Διεθνή Πολιτική Οικονομία, τα Διεθνή Οικονομικά, τις Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις, τα Οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και την Ελληνική Οικονομία.

Συμμετείχε ως τακτικό μέλος σε ομάδες εργασίας του ΟΟΣΑ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΚΤ, συγκεκριμένα στις ομάδες WGF, WGEM, της ΕΚΤ, STEP του ΟΟΣΑ, EF της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, LINK των Ηνωμένων Εθνών.

Από τις 9 Αυγούστου 2018 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Όλγα Π. Χαρίτου

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Η Όλγα Χαρίτου είναι διευθυντικό στέλεχος, με 40 περίπου έτη εμπειρία στην εφαρμογή και αξιοποίηση της τεχνολογίας στο χρηματοοικονομικό τομέα.

Είναι μαθηματικός με μεταπτυχιακό τίτλο (M.Sc.) σε Computing Mathematics and Statistics από το University College Cardiff, University of Wales, UK, από όπου αποφοίτησε με διάκριση.

Έχει άριστη γνώση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της διατραπεζικής αγοράς και των συστημάτων πληρωμών, του εποπτικού, ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου συναλλαγών, καθώς και των τεχνολογικών εφαρμογών και μηχανισμών υποστήριξής τους.

Έχει μακρά εμπειρία στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό κλάδο, καθώς και στον σχεδιασμό καινοτόμων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με την αξιοποίηση των εξελίξεων της τεχνολογίας.

Από το 1981 έως το 2001 εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος στον Τομέα Πληροφορικής και Οργάνωσης της Alpha Bank και από το 2001 έως το 2009 ήταν Διευθύντρια Διοίκησης Πληροφορικής, υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων έργων πληροφορικής για το δίκτυο της τράπεζας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά μεγάλα έργα: η μετάπτωση στο ευρώ, η μετάπτωση στα IAS, η συγχώνευση της Ιονικής Τράπεζας, η ενοποίηση των συστημάτων πληρωμών και των back offices, καθώς και τα συστήματα MIS, EIS, Treasury, Risk και Asset/Private Management της τράπεζας και του ομίλου.

Τον Ιανουάριο του 2010 ίδρυσε την εταιρία ΟΜΙΚΡΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΜΕΠΕ και μέχρι τον Απρίλιο του 2019 ήταν ιδιοκτήτρια και διευθύντρια της. Η εταιρία είχε αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα στρατηγικής, σχεδιασμού και υλοποίησης εφαρμογών πληροφορικής σε ελληνικές και ξένες εταιρίες, οι οποίες παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς, ασφαλιστικά ταμεία, ταμεία εναλλακτικών επενδύσεων, ταμεία διαχείρισης δημόσιου πλούτου (sovereign funds), asset managers, private and wealth managers, investment managers, risk managers, compliance officers, family & multi-family offices, prime brokers κ.λπ.

Από τον Οκτώβριο του 2016 μέχρι τον Οκτώβριο του 2019 ήταν μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ). Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η οποία διαχειρίζεται και αξιοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία και συμμετοχές του Δημοσίου που έχουν περιέλθει στη δικαιοδοσία της. Η ΕΕΣΥΠ αποσκοπεί στην επαύξηση της αξίας και τη βελτίωση της απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων, καθώς και στη δημιουργία εσόδων, προς όφελος του Δημοσίου. Περαιτέρω, η Εταιρεία προωθεί μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες επιχειρήσεις μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προαγωγής υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, αειφορίας, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών.

Από τις 19 Απριλίου 2019 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Ο Χρήστος Χατζηεμμανουήλ είναι Καθηγητής Νομισματικών και Χρηματοοικονομικών Θεσμών στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς και Επισκέπτης Καθηγητής του Τμήματος Νομικής του London School of Economics (LSE). Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Πτυχίο) και στο University College London (LL.M. και Ph.D.). Κατέλαβε την πρώτη πανεπιστημιακή του θέση στο Κέντρο Σπουδών Εμπορικού Δικαίου (CCLS) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Queen Mary (QMW, όπως ονομαζόταν τότε), όπου εργάστηκε ως Research and Teaching Fellow. Τον Οκτώβριο του 1997 εντάχθηκε στο Τμήμα Νομικής του LSE, όπου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2007 υπηρέτησε διαδοχικά ως Lecturer, Senior Lecturer και Reader in Law. Έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής σε διάφορα πανεπιστήμια και έχει παρουσιάσει ανακοινώσεις σε πλήθος συνεδρίων.

Οι ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις του περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μονογραφίες, άρθρα και κεφάλαια συλλογικών τόμων για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την κρίση της ευρωζώνης, το ευρωπαϊκό τραπεζικό δίκαιο και την Τραπεζική Ένωση, την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, τη χρηματοοικονομική εποπτεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη μεταρρύθμιση των χρηματοοικονομικών συστημάτων στις οικονομίες σε μετάβαση. Έχει δημοσιεύσει πολλά κείμενα σε εφημερίδες και περιοδικά για ζητήματα δημόσιας πολιτικής.

Ως ειδικός στο ευρωπαϊκό και διεθνές χρηματοπιστωτικό και νομισματικό δίκαιο, εργάστηκε ως σύμβουλος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), με αντικείμενο τις διαδικασίες πτωχεύσεως-εξυγίανσεως πιστωτικών ιδρυμάτων. Συμμετέχει ως μέλος της ομάδας εργασίας και συμπρόεδρος της δεύτερης υποομάδας στο πρόγραμμα της UNIDROIT για το πτωχευτικό δίκαιο των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Είναι μέλος της Επιτροπής Νομισματικού Δικαίου (MOCOMILA) της International Law Association (ILA), μέλος του Δ.Σ. του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council for International Relations – GR) και μέλος της Επιτροπής Νομικών Εμπειρογνομόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council of International Relations – Greece).

Από τον Μάιο του 2004 έως τον Σεπτέμβριο του 2007 υπηρέτησε ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. Από τον Σεπτέμβριο του 2007 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Κέντρου Πολιτικής Έρευνας και Επικοινωνίας (ΚΠΕΕ), ενός από τα μακροβιότερα ανεξάρτητα (μη χρηματοδοτούμενα από το κράτος) think tanks. Από το 2005 έως το 2011 ήταν μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Περιφερειακού Κέντρου για τη Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης για την Ανατολική Ευρώπη και την Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (RCPAR και, αρχικώς, UNTC) του United Nations Development Programme (UNDP).

Από τον Σεπτέμβριο του 2014 έως τον Απρίλιο του 2020 διετέλεσε σύμβουλος του Διοικητή στην Τράπεζα της Ελλάδος. Από τις 10 Απριλίου 2020 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος *Μέλος του Γενικού Συμβουλίου*

Ο Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος είναι ο ιδρυτής της Chipita Α.Ε. και παρέμεινε στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου (1989-2021) μιας από τις κορυφαίες εταιρίες παγκοσμίως στα bakery snacks.

Είναι απόφοιτος της ΑΣΟΕΕ.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία το 1976 στην οικογενειακή εταιρία παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, την Recor Α.Ε.

Το 1981 ανέλαβε τη Γενική Διεύθυνση της Aligel, εισαγωγικής εταιρίας ζαχαρωδών προϊόντων και παγωτών. Το 1986 ανέλαβε Διευθύνων Σύμβουλος στην Interia, εταιρία παραγωγής και εμπορίας πραλίνας φουντουκιού, με σοβαρή εξαγωγική δραστηριότητα. Την ίδια χρονιά εξαγόρασε το 50% των μετοχών της Chipita και το 1989 εξαγόρασε και το υπόλοιπο 50%.

Το 1990 η Chipita χρηματοδοτήθηκε για να υλοποιήσει την καινοτόμο ιδέα της παραγωγής τυποποιημένου κρουασάν, για πρώτη φορά παγκοσμίως. Το Eurohellenic fund (Olayan, De Benedetti, Alpha Finance και TITAN) εμπιστεύθηκε την Chipita και επένδυσε στην καινοτομία.

Το 1994 η εταιρία εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τα επόμενα 16 χρόνια ανέπτυξε πολλά νέα προϊόντα και έγινε εξαιρετικά εξωστρεφής, με εξαγωγές σε πολλές χώρες. Η εξάπλωση των μονάδων παραγωγής παγκοσμίως καθιστά την Chipita μία πολύ σημαντική πολυεθνική εταιρία με εργοστάσια στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την Πολωνία, τη Ρωσία, τη Σλοβακία και με στρατηγικές συνεργασίες στη Σαουδική Αραβία, την Τουρκία, το Μεξικό, τη Μαλαισία και την Ινδία.

Το 2006 η Chipita συγχωνεύθηκε με τις εταιρίες ΔΕΛΤΑ, Goody's και ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ, δημιουργώντας τη Vivartia, και το 2007 η Vivartia εξαγοράστηκε από τη MIG. Από 1.9.2006 έως 15.4.2010 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Vivartia ΑΒΕΕ.

Το 2010 ο κ. Θεοδωρόπουλος, μαζί με τον όμιλο Olayan, αλλά και με άλλους Έλληνες επιχειρηματίες, εξαγόρασαν εκ νέου την Chipita.

Το 2021 η Chipita συνήψε συμφωνία-σταθμό για την ελληνική αγορά τροφίμων και εξαγοράστηκε από τον διεθνή κολοσσό Mondelez.

Ο κ. Θεοδωρόπουλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας αλλαντικών ΝΙΚΑΣ.

Είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΒ. Κατά το παρελθόν έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών, Αντιπρόεδρος της ΕΧΑΕ, μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας, καθώς και μέλος του Δ.Σ. της ΔΕΗ.

Από τον Μάρτιο του 2020 είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος.

Γεώργιος Ε. Καβαθάς

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε το 1960 στην Αθήνα. Σπούδασε στην Ανώτερη Δημόσια Σχολή Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού Μηχανικών και στα ΚΑΤΕΕ Μηχανολόγος Μηχανικός.

Δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στον χώρο της εστίασης από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, δημιουργώντας σημαντικές και επιτυχημένες επιχειρήσεις στον κλάδο ως ιδιοκτήτης και διευθυντής εστιατορίων και επιχείρησης catering. Έχει έντονο ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στην ελληνική διατροφή και γαστρονομία, τις οποίες παρακολουθεί συστηματικά μέσα από τη συμμετοχή του σε σχετικούς φορείς και συλλόγους.

Από το 2003 εκλέγεται Γενικός Γραμματέας και αργότερα (2012) Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εστιατορικών και Συναφών Επαγγελμάτων.

Από το 2005 εκλέγεται Αντιπρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ και από το 2013 Πρόεδρός της.

Είναι μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και έχει διατελέσει επίσης μέλος σε Διοικητικά Συμβούλια Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., συνδικαλιστικών ενώσεων, κοινωνικών φορέων και συλλόγων.

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Απρίλιο του 2021.

Γεώργιος Ι. Καρανίκας

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Έδεσσα το 1956 και σπούδασε μάρκετινγκ και διοίκηση επιχειρήσεων. Από το 1980 έως το 2017 ασχολήθηκε επιχειρηματικά με το λιανικό εμπόριο καλλυντικών ειδών. Παράλληλα, από το 2001 έως σήμερα δραστηριοποιείται στο χώρο της συμβουλευτικής επιχειρήσεων. Είναι παντρεμένος με την οικονομολόγο Λένα Καρανίκα και έχει δύο παιδιά, τον Γιάννη και την Κλειώ.

Θέσεις ευθύνης:

- Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) (2018-σήμερα)
- Αντιπρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (ΟΚΕ) (2015 έως 2020)
- Μέλος του Δ.Σ. του ΙΚΑ (2010-2016)
- Μέλος του Δ.Σ. της SME United
- Μέλος του Δ.Σ. του ΟΕΕΚ (2007-2010)
- Γενικός Γραμματέας της ΕΣΕΕ (2009-2018).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Μάρτιο του 2020.

Θεοδόσιος Σ. Πανάικας

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Μ.Sc. στην Εφαρμοσμένη Οικονομική και Οικονομική Πολιτική από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1994-1995 εργάστηκε στις οικονομικές υπηρεσίες της κατασκευαστικής εταιρίας ΕΛΤΕΡ Α.Τ.Ε. Παράλληλα, έως το τέλος του 1996 ασχολήθηκε ως εξωτερικός συνεργάτης με την εκπόνηση οικονομοτεχνικών μελετών και τη σύνταξη οικονομικών προσφορών φακέλων εταιριών για ένταξή τους σε αναπτυξιακά προγράμματα.

Κατά το διάστημα 1996-1997 διετέλεσε μέλος της ομάδας του Συμβούλου Διαχείρισης του ευρωπαϊκού προγράμματος αλιείας του Υπουργείου Γεωργίας “PESCA”.

Κατά τη χρονική περίοδο 1998-1999 εργάστηκε ως Οικονομικός Αναλυτής στη χρηματιστηριακή εταιρία “Ελληνοαμερικανική ΑΧΕΠΕΥ”.

Το 1999 προσλήφθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος ως Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό στη θέση του Οικονομικού Αναλυτή στο Τμήμα Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) της Διεύθυνσης Εργασιών Δημοσίου.

Το διάστημα 2001 έως 2004 εργάστηκε ως Συνεργάτης-Σύμβουλος του Υπουργού Δικαιοσύνης, ενώ διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της εταιρίας Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε. (Υπουργείο Δικαιοσύνης) και του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας (Ν.Π.Δ.Δ. – Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων).

Στην Τράπεζα της Ελλάδος διετέλεσε Προϊστάμενος του Τμήματος Μελέτης Θεσμικού Πλαισίου Συνταξιοδοτικών και Λοιπών Παροχών της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (2011-2012) ενώ από τον Νοέμβριο του 2022 κατέχει τον βαθμό του Υποδιευθυντή.

Είναι Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας της Ελλάδος από τον Ιούνιο του 2020 και μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Σεπτέμβριο του 2020.

Ιωάννης Α. Ρέτσος

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου από το Cornell University στη διοίκηση ξενοδοχείων, με ειδίκευση στο Hospitality Real Estate Finance.

Είναι Διευθύνων Σύμβουλος και από τους βασικούς μετόχους της εταιρίας Electra Hotels & Resorts, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της και διαχειρίζεται έξι ξενοδοχεία στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Ρόδο και την Κεφαλονιά.

Εξελέγη Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) τον Μάιο του 2017 και διανύει τη δεύτερη θητεία του στην Προεδρία του Συνδέσμου.

Από τον Απρίλιο του 2011 έως τον Ιούλιο του 2017 διετέλεσε Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ) και από το 2009 έως το 2012 Πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής-Αργοσαρωνικού (ΕΞΑΑΑ).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Μάρτιο του 2020.

Αθανάσιος Ι. Σαββάκης

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Διευθύνων Σύμβουλος της BioSolids Α.Ε. (βελτιωτικά εδάφους). Μέτοχος της National Can Hellas Α.Ε. Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Γ' Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ). Γραμματέας του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Μέλος Δ.Σ. στην αστική μη κερδοσκοπική εταιρία “Ελληνική Παραγωγή – Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη”. Μέλος Δ.Σ. του Ελληνικού Συνδέσμου Επιχειρηματικών Πάρκων (ΕΣΕΠΠΑ). Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Κέντρου Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ). Μέλος Δ.Σ. του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ). Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (ΙΔΙΣ). Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών.

Κάτοχος MBA από το University of Stirling (UK), B.Sc. in Business Studies & Economics από το University of Surrey (RIHE). Certified Lead Assessor για συστήματα BSEN ISO, από το Scottish Quality Management Centre του University of Stirling. Έχει παρακολουθήσει το INSEAD Executive Education Program (Negotiation Dynamics & Strategic Management). Κάτοχος του Certificate in Purchasing and Supply Chain Management του International Federation of Purchasing & Supply Management.

Μιλά αγγλικά και ιταλικά.

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Φεβρουάριο του 2017.

ΣΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΣΤΑΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Γενικό Συμβούλιο συστήνει μόνιμες ή προσωρινές επιτροπές για να συνδράμουν στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, να διευκολύνουν τις δραστηριότητές του και να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τη λήψη αποφάσεων. Οι επιτροπές έχουν συμβουλευτικό ρόλο, αλλά δύνανται επίσης να αναλάβουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες που καθορίζονται από το Γενικό Συμβούλιο.

Η κύρια αποστολή των επιτροπών είναι η εξέταση των θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές τους, η προετοιμασία σχεδίων αποφάσεων προς έγκριση από το Γενικό Συμβούλιο και η υποβολή σχετικών ενημερώσεων, εκθέσεων, βασικών πληροφοριών και εισηγήσεων προς το Γενικό Συμβούλιο.

Το Γενικό Συμβούλιο έχει συστήσει τις ακόλουθες μόνιμες επιτροπές:

1. Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί ανεξάρτητη επιτροπή και λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, ο οποίος έχει εγκριθεί από την 88η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 6ης Απριλίου 2021 και είναι αναρτημένος στον ιστοχώρο της Τράπεζας. Ο εν λόγω Κανονισμός καταρτίστηκε από την Επιτροπή στη συνεδρίαση 5/19.11.2020, οπότε αποφασίστηκε η υποβολή του στο Γενικό Συμβούλιο προς έγκριση και η περαιτέρω παραπομπή του προς έγκριση και από την προρρηθείσα Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 13/30.11.2020) ενέκρινε τον Κανονισμό και, λόγω των επιταγών της κείμενης νομοθεσίας (ιδίως του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως τότε ίσχυε), ομοίως εισηγήθηκε την παραπομπή του προς έγκριση και από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Επιτροπή Ελέγχου επικουρεί και υποστηρίζει το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την επιτέλεση των, σύμφωνα με το Καταστατικό, αρμοδιοτήτων του, ενημερώνοντας, παρακολουθώντας, παρέχοντας συμβουλές ή εκφράζοντας τη γνώμη της ως προς τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα αυτής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του Κανονισμού της και την κείμενη νομοθεσία. Η εν λόγω αρμοδιότητα αφορά ιδίως τα ακόλουθα ζητήματα: α) τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, β) τους εξωτερικούς ελεγκτές, γ) το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και δ) την εσωτερική επιθεώρηση.

Συνοπτικά, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται ιδίως στις εξής:

- εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πριν υποβληθούν στο Γενικό Συμβούλιο και εκθέτει τις απόψεις της ως προς την ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που περιέχεται σε αυτές και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανόνες που διέπουν την κατάρτιση και δημοσιοποίησή τους, υποβοηθώντας έτσι το Γενικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση της αρμοδιότητάς του για την έγκριση αυτών,
- παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του εξωτερικού ελεγκτή σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Τράπεζα, είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής του εξωτερικού ελεγκτή και διασφαλίζει ότι αυτός ασκεί το ελεγκτικό του έργο με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (International Standards on Auditing), τον ισχύοντα Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών και τη συναφή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- εξετάζει περιοδικά, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και εκφράζει σχετικά τη γνώμη της στο Γενικό Συμβούλιο,
- παρακολουθεί και εξετάζει την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια και την ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας κατόπιν εισήγησης του Γενικού Συμβουλίου. Προϋπόθεση για τον ορισμό των μελών είναι η επαρκής γνώση του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα, καθώς επίσης η επαρκής κατάρτιση και εμπειρία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελούμενη από τρίτους και από μέλη του Γενικού Συμβουλίου, εξαιρουμένων των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας, καθώς και του Επιτρόπου του Κράτους ή του αναπληρωτή αυτού. Ο Πρόεδρος αυτής ορίζεται από τα μέλη της.

Ο Πρόεδρος και η πλειονότητα των μελών της Επιτροπής πληρούν, κατά τον ορισμό και κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δεν κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και
- δεν έχουν σχέσεις εξάρτησης με την Τράπεζα ή με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους και την ανεξάρτητη και αντικειμενική κρίση τους.

Ένα τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής, που πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, πρέπει να διαθέτει επαρκή γνώση και εμπειρία σε θέματα λογιστικής ή/και ελεγκτικής και παρίσταται υποχρεωτικώς στις συνεδριάσεις της Επιτροπής που αφορούν την εξέταση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων τους.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι τριετής και ανανεώσιμη.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και εκτάκτως, όποτε το κρίνει απαραίτητο. Συγκαλείται από τον Πρόεδρο και εκτάκτως από οποιοδήποτε εκ των μελών της.

Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει:

- στην αρχή κάθε έτους προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο το πρόγραμμα εργασιών της,
- ετησίως και εκτάκτως, όποτε της ζητηθεί, έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με το έργο που της ανατίθεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, αναφέροντας σχετικώς την άποψή της και παραθέτοντας προτάσεις για βελτιώσεις και μέτρα προς αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί,
- ετησίως έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με την κατάρτιση και το αποτέλεσμα του ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, πριν από την έγκρισή τους, διατυπώνοντας σχετικά τη γνώμη της και επεξηγώντας τον ρόλο της Επιτροπής στην εν λόγω διαδικασία,
- ετησίως έκθεση πεπραγμένων προς έγκριση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται η περιγραφή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Τράπεζα.

Στις 31.12.2022 η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου είχε ως εξής:

Πρόεδρος:	Δημήτριος Σιδέρης
Μέλη:	- Διονύσιος Νικολάου - Γρηγόριος Στεργιούλης - Χρήστος Χατζηγεμμανουήλ

Γνωστοποιείται η παρακάτω μεταβολή σε σχέση με τις 31.12.2021:

- Ο κ. Χρήστος Χατζηγεμμανουήλ εξελέγη ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7.4.2022 για μία τριετία και σε κάθε περίπτωση μέχρι την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους 2025.

Εντός του έτους 2022 η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε έξι (6) φορές.

2. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Σκοπός της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι η αποτελεσματική κάλυψη όλων των μορφών κινδύνου, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, λειτουργικών, κανονιστικών, και η διασφάλιση του ενοποιημένου ελέγχου τους, η εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και ο απαιτούμενος συντονισμός σε επίπεδο Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή:

- διαμορφώνει σε ετήσια βάση τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, η οποία ανταποκρίνεται στους στόχους της Τράπεζας και στην επάρκεια των διαθέσιμων πόρων, σε τεχνικά μέσα και προσωπικό,
- εγκρίνει σε ετήσια βάση την πολιτική και τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση κινδύνων ως προς την αναγνώριση, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπισή τους, σε συνέχεια με την εκάστοτε επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων,
- προβλέπει και παρακολουθεί τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- αξιολογεί, σε εξαμηνιαία βάση τουλάχιστον:
 - την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων και ιδίως τη συμμόρφωση προς το καθορισμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου,
 - την καταλληλότητα των μεθοδολογιών μετρήσεως των κινδύνων και των ορίων ως προς την ανάληψη κινδύνων, και
 - την επάρκεια των χρηματοοικονομικών αποθεμάτων ασφαλείας (financial buffers, συμπεριλαμβανομένων του μετοχικού κεφαλαίου, των αποθεματικών, των προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων και των λογαριασμών αναπροσαρμογής), σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων,

λαμβάνοντας υπόψη τις περιοδικές εκθέσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, τις τυχόν σχετικές αναφορές της Επιτροπής Ελέγχου, της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης, της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και (ειδικότερα ως προς τον σχηματισμό και την ορθή λογιστική αντιμετώπιση και απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις των αποθεμάτων ασφαλείας, καθώς και την αντιμετώπιση σχετικών παρατηρήσεων ή σημειώσεων των εξωτερικών ελεγκτών) τις απόψεις της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

- λαμβάνει αποφάσεις και διατυπώνει συστάσεις σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει διαμορφωθεί για τη διαχείριση κινδύνων της Τράπεζας ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της,
- εγκρίνει σε ετήσια βάση την πολιτική και τις αρχές που διέπουν την ανάπτυξη, εφαρμογή και παρακολούθηση του Πλαισίου Επιχειρησιακής Συνέχειας, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη επιχειρησιακή λειτουργία της Τρά-

πεζας. Μεριμνά για την ανάπτυξη Διαδικασίας Διαχείρισης Κρίσης και προβλέπει για τη διενέργεια τουλάχιστον ετήσιων προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης,

- ελέγχει την εφαρμογή του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου και του Πλαισίου Επιχειρησιακής Συνέχειας του ΕΣΚΤ/Ευρωσυστήματος που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ και αφορά τις εργασίες του Ευρωσυστήματος που εκτελούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και
- ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (για τις αρμοδιότητες αυτής βλ. ανωτέρω υπό Γ.3) της Τράπεζας.

Δυνάμει της από 18.12.2020 (Συνεδρία 14η) απόφασης του Γενικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων απαρτίζεται από επτά μέλη, ήτοι τον Διοικητή ως Πρόεδρο, τους δύο Υποδιοικητές, τα άλλα τρία μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και τον Προϊστάμενο της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Ο Διοικητής, απουσιάζων ή κωλυόμενος, αναπληρώνεται από τον Υποδιοικητή στον οποίο έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα εποπτείας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Σε περίπτωση που ο Διοικητής διατηρεί την αρμοδιότητα εποπτείας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο Υποδιοικητή. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία με την παρουσία τεσσάρων εκ των επτά μελών της. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδριάζει τουλάχιστον ανά εξάμηνο και εκτάκτως, όποτε κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο. Χρέη εισηγητή εκτελεί ο Προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

Στις 31.12.2022 η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με τις 31.12.2021, είχε ως εξής:

Πρόεδρος:	Γιάννης Στουρνάρας, Διοικητής
Μέλη:	- Θεόδωρος Πελαγίδης, Υποδιοικητής - Χριστίνα Παπακωνσταντίνου, Υποδιοικήτρια - Δημήτριος Σιδέρης, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Όλγα Χαρίτου, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Χρήστος Χατζηεμμανουήλ, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής - Ασήμω Αγγελίνα, Προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων

Εντός του έτους 2022 η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε τρεις (3) φορές.

Ζ. ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

1. Διοικητής

Ο Διοικητής ασκεί τις εποπτικές, κυρωτικές και κανονιστικές αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 55Γ του Καταστατικού και αφορούν την υποχρέωση παροχής στατιστικών πληροφοριών στην ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της κατ' εφαρμογή του εκδιδόμενης συμπληρωματικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποχρέωση παροχής στοιχείων περιλαμβάνει και τα απαιτούμενα στοιχεία για την κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών και των χρηματοοικονομικών λογαριασμών των επιμέρους τομέων της οικονομίας, καθώς και για τον υπολογισμό της διεθνούς επενδυτικής θέσης της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν τα υπόχρεα πρόσωπα εν αναφορά προς τις συναλλαγές τους με πρόσωπα εγκατεστημένα στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και τις έναντι των προσώπων αυτών απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους, καθώς και τον τρόπο, τον χρόνο και τη διαδικασία παροχής αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του Διοικητή

από οδηγίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του Καταστατικού. Επίσης, εξετάζει την επίδραση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο προαναφερθέν πλαίσιο σχετικά με θέματα που αφορούν τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και μέσων πληρωμών και την έκδοση τραπεζογραμματίων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ, τις οποίες και ενσωματώνει στο ημεδαπό δίκαιο.

Οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται μέσω της έκδοσης Πράξεων του Συμβουλίου και της μετέπειτα δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αποτελείται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές και άλλα τρία μέλη που διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή, και δίνουν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 22 του Καταστατικού όρκο.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής οφείλουν και μετά την παύση των καθηκόντων τους να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες των οποίων έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και οι οποίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Οι όροι απασχόλησης και οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές είναι μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, ως εκ της ιδιότητάς τους, και η θητεία τους διαρκεί για όσο χρόνο έχουν την ιδιότητα αυτή. Η θητεία των υπόλοιπων μελών είναι εξαετής και μπορεί να ανανεώνεται. Σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησης για οποιονδήποτε λόγο μέλους του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκτός από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, πριν από τη λήξη της θητείας τους, η θητεία του μέλους που διορίζεται σε αντικατάστασή του θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο της θητείας του θανόντος ή αποχωρήσαντος μέλους και μία ακόμη πλήρη θητεία, εφόσον το υπολειπόμενο μέρος της θητείας είναι μικρότερο από δύο έτη.

Πρόεδρος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, αναπληρούμενος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καταστατικού. Ο Πρόεδρος καλεί τα μέλη του Συμβουλίου σε συνεδρίαση όταν παρίσταται ανάγκη και τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε περίπτωση θανάτου, λήξης της θητείας ή αποχώρησης μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και μέχρι τον ορισμό νέων μελών, το Συμβούλιο μπορεί να λειτουργεί με ελλιπή συγκρότηση.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής επικουρείται στο έργο του από υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας και από επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του και από υπαλλήλους της Τράπεζας, στις οποίες επιτροπές μπορεί να αναθέτει τη λήψη αποφάσεων επί ορισμένων θεμάτων της αρμοδιότητάς του, διατηρούμενης πάντως της αρμοδιότητας του Συμβουλίου να αποφασίζει και επί των θεμάτων αυτών.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής μπορεί να αναθέτει την εποπτεία τομέων της αρμοδιότητάς του σε ορισμένα μέλη του.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ως εκ του λειτουργήματός τους μέλη και του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας (άρθρο 35Α του Καταστατικού).

3. Εκτελεστική Επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, προσκαλείται από τον Διοικητή ή, εν απουσία του, από τον αναπληρούντά αυτόν Υποδιοικητή, και αποφασίζει με απαρτία και πλειοψηφία δύο μελών, στα οποία πρέπει να συγκαταλέγεται ο Διοικητής, εκτός αν αυτός αναπληρώνεται κατά τα ανωτέρω. Εάν δεν σχηματίζεται απαρτία, στην Επιτροπή μετέχει και το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Το Γενικό

Συμβούλιο ορίζει κατ' έτος τρία μέλη του από τα μη μετέχοντα στην Εκτελεστική Επιτροπή προς παρακολούθηση της άσκησης της αρμοδιότητάς της, δυνάμει να αναφέρονται στο Συμβούλιο.

Οι αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής ρυθμίζονται από το άρθρο 55Α του Καταστατικού και από την κείμενη εποπτική νομοθεσία (βλ. ενδεικτικά ν. 4261/2014, ν. 4364/2016 και ν. 4537/2018).

Οι εν λόγω αρμοδιότητες αφορούν την έκδοση Πράξεων που αφορούν την εξυγίανση και την εποπτεία, μεταξύ άλλων, της φερεγγυότητας, της διασφάλισης επαρκούς ρευστότητας και της διαρκούς συμμόρφωσης των εποπτευομένων με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης, η άσκηση της εποπτείας περιλαμβάνει τη λήψη εποπτικών μέτρων και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος εποπτευόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, καθώς επίσης και των μελών της διοίκησής τους.

Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του πιστωτικού συστήματος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί μεταξύ άλλων τη μακροπροληπτική αρμοδιότητα προς ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και μείωση της συσσώρευσης των συστημικών κινδύνων.

4. Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων

Η εν λόγω Επιτροπή ανασυστάθηκε με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 1/20.12.2012 “Ανασύσταση Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και ανάθεση αρμοδιότητας” (ΦΕΚ Β΄ 3410), όπως ισχύει μετά και την πλέον πρόσφατη τροποποίησή της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 198/1/13.1.2022 “Τροποποίηση της πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015” (ΦΕΚ Β΄ 152).

Η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων συγκροτείται από τον Διοικητή ως Πρόεδρο και, ως μέλη, από τον Υποδιοικητή που δεν μετέχει στην Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης, από τον Γενικό Διευθυντή Προληπτικής Εποπτείας και Εξυγίανσης, καθώς επίσης από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος, (β) Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, (γ) Εργασιών Δημοσίου, (δ) Επιθεώρησης Εποπτευομένων Εταιρειών και (ε) Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Ο Διοικητής, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον ως άνω Υποδιοικητή. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Στις αρμοδιότητές της συγκαταλέγεται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 55Α του Καταστατικού. Στις ανωτέρω αποφάσεις και εισηγήσεις περιλαμβάνονται ιδίως εκείνες που αφορούν την ίδρυση, την ανάκληση αδείας, τους όρους λειτουργίας των εποπτευομένων ιδρυμάτων, τη λήψη μέτρων και την επιβολή κυρώσεων και προστίμων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα.

5. Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης

Η εν λόγω Επιτροπή έχει ανασυσταθεί με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 6/8.1.2013 “Ανασύσταση Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης και ανάθεση αρμοδιοτήτων” (ΦΕΚ Β΄ 13), όπως ισχύει μετά και την πλέον πρόσφατη τροποποίησή της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 204/1/21.4.2022 “Τροποποίηση της υπ' αριθ. 52/2.10.2015 Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής” (ΦΕΚ Β΄ 2111).

Η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης συγκροτείται από τον Υποδιοικητή στον οποίο αναφέρεται η Διεύθυνση Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων, ως Πρόεδρο, και, ως μέλη, από τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργιών, καθώς επίσης από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων, (β) Στατιστικής, (γ) Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού και (δ) Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Υποδιοικητής αναπληρώνεται από το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος ή υπάλληλοι της Διεύθυνσης Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στις αρμοδιότητές της Επιτροπής συγκαταλέγονται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας της Ελλάδος ως αρχής εξυγίανσης, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, “περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο

ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010" (ΕΕ L 225 (30.7.2014)) και τις διατάξεις του άρθρου 2 ("Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ΕΕ L 173) και άλλες διατάξεις") του ν. 4335/2015 (ΦΕΚ Α' 87/23.7.2015), καθώς και η έκδοση των αποφάσεων που αφορούν διαδικασίες εξυγίανσης οι οποίες ήταν εκκρεμείς κατά τη θέση σε ισχύ του ως άνω νόμου. Με την υπ' αριθ. 204/1/21.4.2022 απόφαση Εκτελεστικής Επιτροπής προστέθηκε στις αρμοδιότητες της Επιτροπής η έκδοση των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 145B "Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων της εκκαθάρισης" του ν. 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107).

Η. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η οργανωτική διάρθρωση της Τράπεζας παρουσιάζεται στο οργανόγραμμα, το οποίο είναι αναρτημένο στον ιστοχώρο της Τράπεζας (<https://www.bankofgreece.gr/trapeza/dioikisi-domi/organogramma>).

Θ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO – Data Protection Officer) ορίζεται με απόφαση της Διοίκησης, στην οποία και αναφέρεται άμεσα. Είναι μεν εντεταγμένος στη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, αλλά απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Επικουρείται από ειδική Ομάδα Υποστήριξης, ενώ έχει συσταθεί και Επιτροπή Παρακολούθησης για το όλο έργο. Είναι υπεύθυνος για τον σχεδιασμό και τη διαρκή επικαιροποίηση του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας, τη διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και τη διαβούλευση με τις εποπτικές αρχές, όποτε αυτή απαιτείται.

Κύρια καθήκοντά του είναι:

- ο σχεδιασμός της στρατηγικής, του προγράμματος και του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (επιμέρους πολιτικές, διαδικασίες και οδηγίες) της Τράπεζας,
- η παρακολούθηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, καθώς και των ειδικών διατάξεων που αφορούν την Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και η διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης της Τράπεζας με αυτό,
- η παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- η ενημέρωση, η καθοδήγηση και η υποστήριξη των Συντονιστών Προστασίας Δεδομένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως απορρέουν από το λειτουργικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας,
- ο συντονισμός, η οργάνωση, η καθοδήγηση και η εποπτεία των σχετικών δράσεων και ενεργειών που αναλαμβάνονται στην Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γνωμοδότηση αναφορικά με την εκτίμηση αντικτύπου),
- η παροχή συμβουλών για την κατάρτιση συμβάσεων με τρίτα μέρη που πρόκειται να επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Τράπεζας,
- η συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λοιπές εποπτικές αρχές, όποτε αυτό απαιτείται, και
- η διαρκής ενημέρωση, τακτική ή όποτε ζητηθεί ειδικώς, της Διοίκησης.

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Πολιτική περιοδικής αξιολόγησης της καταλληλότητας των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας

Η Απόφαση 2020/637 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 27ης Απριλίου 2020 σχετικά με τις διαδικασίες πιστοποίησης των φορέων παραγωγής στοιχείων ασφαλείας του ευρώ και στοιχείων του ευρώ (ΕΚΤ/2020/24), όπως

ισχύει μετά την τροποποίησή της από την Απόφαση 2022/2063 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Οκτωβρίου 2022 (ΕΚΤ/2022/35), εισάγει απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες καταλαμβάνουν το διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό όργανο κάθε πιστοποιημένου φορέα παραγωγής, όπως εν προκειμένω το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το γεγονός αυτό αποτέλεσε αφορμή για την αναθεώρηση του πλαισίου που διέπει την περιοδική αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας με τη θέσπιση σχετικής Πολιτικής. Δι' αυτής, βελτιστοποιούνται και συστηματοποιούνται οι διαδικασίες και τα εχέγγυα για την πιστοποίηση, τόσο εσωτερικά όσο και έναντι τρίτων, ότι άνευ ετέρου πληρούνται οι απαιτήσεις εντιμότητας, δεοντολογίας και ακεραιότητας που θέτει η κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Επίσης, καταδεικνύεται η καταλληλότητα του Γενικού Συμβουλίου, τόσο ως συνόλου όσο και των επιμέρους μελών αυτού ατομικώς, εν αναφορά προς την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τον Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας.

2. Πολιτική υποβολής εσωτερικών αναφορών για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς

Η Πολιτική Υποβολής Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς (Internal Whistle-blowing Policy) υιοθετήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 30.11.2020 και καθορίζει τις γενικές αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος επιλαμβάνεται, επεξεργάζεται και διερευνά ονομαστικές και ανώνυμες εσωτερικές αναφορές για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και συνεκτιμώντας το ισχύον πλαίσιο κανόνων, όπως ιδίως την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.10.2019 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 (26.11.2019) 17), το πλαίσιο δεοντολογίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (όπως ισχύει μετά την πρόσφατη τροποποίησή του, ΕΕ C 375 (6.11.2020) 25), καθώς επίσης τον Γενικό Κανονισμό της Καταστάσεως των Υπαλλήλων, τον Κώδικα Δεοντολογίας, τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και τις υφιστάμενες Πολιτικές της Τράπεζας.

Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογήθηκε ότι η συμβολή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Πολιτικής (τα μέλη των οργάνων διοίκησης της Τράπεζας, καθώς και όλο το προσωπικό και οι εν γένει απασχολούμενοι σε αυτήν, περιλαμβανομένων και εκείνων που ευρίσκονται σε υπηρεσιακή απόσπαση) είναι ουσιαστική και επωφελής τόσο για τη διατήρηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της κοινωνικής ευθύνης της Τράπεζας, όσο και για την ανίχνευση τυχόν επιλήψιμων συμπεριφορών και τη λήψη των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων προς το σκοπό αποτροπής αντίστοιχων φαινομένων.

Η εν λόγω Πολιτική αναμένεται να αναθεωρηθεί εντός του πρώτου τετράμηνου του 2023, έτσι ώστε να συνάδει με τις απαιτήσεις του προσφάτως ψηφισθέντος ν. 4990/2022 και προκειμένου η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης να αναλάβει τα εξ αυτής προβλεπόμενα καθήκοντα.

3. Πολιτική κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας

Η Πολιτική κατά της Απάτης υιοθετήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 18.1.2021 και αναθεωρήθηκε από το ίδιο όργανο στις 19.12.2022, στο πλαίσιο της υποχρέωσης άμεσης συμμόρφωσης της Τράπεζας, ως φορέα παραγωγής στοιχείων ασφαλείας του ευρώ και στοιχείων του ευρώ, συμφώνως προς τα οριζόμενα στην Απόφαση 2020/637 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως ισχύει. Στην εν λόγω Πολιτική αποτυπώνονται οι αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί προς τον σκοπό πρόληψης και αποτροπής κάθε μορφής συμπεριφοράς, η οποία ενδέχεται να στοιχειοθετεί ή να συνιστά απάτη ή/και δωροδοκία σύμφωνα με τα εκεί λεπτομερώς προβλεπόμενα. Προς τούτο, η Τράπεζα επιδεικνύει μηδενική ανοχή στις εν θέματι συμπεριφορές και διατυπώνει τη ρητή δέσμευση για την αμελλητί ανάληψη των κατάλληλων και ενδεδειγμένων μέτρων προς τον σκοπό έγκαιρου εντοπισμού και επιβολής των προβλεπόμενων μέτρων (κυρωτικών και μη).

Κατά την κατάρτιση και την αναθεώρηση της εν λόγω Πολιτικής, ελήφθησαν υπόψη το πλαίσιο δεοντολογίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο Κώδικας Δεοντολογίας της Τράπεζας, η Πολιτική για την Υποβολή Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς, ο Γενικός Κανονισμός της Καταστάσεως των Υπαλλήλων, ο Κανονισμός Λειτουργίας Τομέων, Τμημάτων-Μονάδων-Γραφείων και Υπηρεσιών, το Κανονιστικό Πλαίσιο της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης, καθώς και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

ΙΑ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ (DIVERSITY)

Η παροχή ίσων ευκαιριών απασχόλησης και εξέλιξης για όλους τους εργαζόμενους της Τράπεζας της Ελλάδος δεν αποτελεί απλώς νομική υποχρέωση, αλλά είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής της για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Η πολιτική αυτή ενσωματώνεται στις διαδικασίες και στις πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρησή της. Προς τούτο, η Τράπεζα προωθεί την ισότητα στη μεταχείριση και την αξιοκρατική εξέλιξη του προσωπικού, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε άνδρες και γυναίκες εργαζόμενους και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων. Η Τράπεζα της Ελλάδος σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως.

Αναφορικά με την πολυμορφία, τόσο σε επίπεδο Γενικού Συμβουλίου όσο και σε επίπεδο ανωτάτης διοικήσεως εκπροσωπούνται διάφορες ηλικιακές ομάδες με ποικίλη ακαδημαϊκή και εργασιακή εμπειρία, ώστε να καλύπτονται τα γνωστικά αντικείμενα και η εμπειρία που απαιτούνται για την ορθή και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Προς επίρρωση τούτων, η Τράπεζα εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος συντάχθηκε σε εναρμόνιση με τις Κατευθυντήριες Γραμμές (ΕΕ) 2015/855 και (ΕΕ) 2015/856 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 12ης Μαρτίου 2015, στον οποίο προβλέπεται ρητά υποχρέωση ίσης μεταχείρισης και αποφυγής διακρίσεων.

Επιπροσθέτως, η Τράπεζα –μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ακόμη 25 ευρωπαϊκές εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) και εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ) – υπέγραψε τον Χάρτη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη. Ο εν λόγω Χάρτης αποτελεί μια δημόσια δέσμευση προαιρετικού χαρακτήρα και είναι ανοικτός προς υπογραφή από τις ΕθνΚΤ και τις ΕΑΑ στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ και της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας, η οποία είναι γνωστή και ως ΕΕΜ. Δι' αυτού, τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ότι θα εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες για την προώθηση εργασιακών χώρων που διέπονται από σεβασμό και αξιοπρέπεια. Δεσμεύονται επίσης να διασφαλίσουν ότι οι εργασιακοί χώροι τους είναι απαλλαγμένοι από οποιαδήποτε μορφή διάκρισης.

Υπογράφοντας τον Χάρτη, όλοι οι συμμετέχοντες οργανισμοί – συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος – επιβεβαιώνουν την κοινή τους αντίληψη ότι οι πολυσυλλεκτικοί και συμπεριληψίμοι χώροι εργασίας ενισχύουν τις επιδόσεις και την ανθεκτικότητα αυτών των ιδίων. Στο πλαίσιο αυτό, ο Χάρτης ορίζει τις κοινές αρχές, τους κοινούς στόχους και τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που θα βελτιώσουν την εργασιακή κουλτούρα συνολικά σε επίπεδο συστήματος. Επιπλέον, προασπίζει τις αρχές σύμφωνα με τις οποίες όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι ως προς τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια, αναγνωρίζοντας ότι ομάδες με πολυσυλλεκτικό χαρακτήρα αναπτύσσουν πιο καινοτόμες λύσεις.

ΙΒ. ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τέλος, σημειώνεται ότι η Τράπεζα εξαιρείται ρητά από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 της εν λόγω Οδηγίας.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Τράπεζας της Ελλάδος

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2022, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και τον πίνακα διάθεσης κερδών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις, όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των Ανώνυμων Εταιρειών» και τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικό θέμα ελέγχου

Το σημαντικό θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Το θέμα αυτό και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Σ' αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κατωτέρω θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην ενότητα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν' ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί του κατωτέρω θέματος, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς Αντιμετωπίστηκε κατά τον έλεγχο μας το Σημαντικό Θέμα Ελέγχου
Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	
Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από στοιχεία Ενεργητικού όπως χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ και δάνεια σε ευρώ μη σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής. Επίσης, στους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής τους Ευρωσυστήματος, οι οποίοι επιμετρώνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας η οποία έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VaR (Value at Risk), έχει σχηματιστεί πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων η οποία ανήλθε σε ευρώ 1.622 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022. Η διαδικασία της επιμέτρησης, όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους (πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο αγοράς) είναι περίπλοκη, εμπεριέχει μεθοδολογικές παραδοχές και έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Τράπεζας. Επομένως θεωρήσαμε ότι αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου. Η Διοίκηση έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων που παρουσιάζεται στην ενότητα IV. σημείωση 11 «Προβλέψεις», παράγραφος γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων του Παθητικού των Οικονομικών καταστάσεων.	Στα πλαίσια αξιολόγησης της διαδικασίας επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων πραγματοποιήσαμε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: 1. Αποκτήσαμε κατανόηση της διαδικασίας και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για να αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους των προβλέψεων και επαληθεύσαμε τις εγκρίσεις σχετικά με το ποσό της πρόβλεψης από το αρμόδιο επίπεδο αρχής εντός της Τράπεζας της Ελλάδος. 2. Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δι-κλείδων ελέγχων που σχετίζονται με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αγοράς). 3. Με τη συμμετοχή εξειδικευμένων στελεχών της ΕΥ, εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τις σχετικές παραδοχές που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την επιμέτρηση των προβλέψεων και διενεργήσαμε ανεξάρτητους επανυπολογισμούς σε δειγματοληπτική βάση. 4. Ελέγξαμε την ακρίβεια και την πληρότητα των στοιχείων του Ενεργητικού της Τράπεζας που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση της πρόβλεψης. 5. Αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Άλλο θέμα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 ελέγχθηκαν από άλλους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές, οι οποίοι εξέδωσαν έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη, την 1η Μαρτίου 2022.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κα-νονιστικών Απαιτήσεων”.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πλη-ροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οί-κονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να ανα-φέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των Ανώνυμων Εταιρειών» και τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν. 4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας.

Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε το θέμα εκείνο που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Γενικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2022.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα της Ελλάδος και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 07/04/2022 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

2 Μαρτίου 2023

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 42201
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΔΑΜΙΑΝΟΥ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 61391
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2022

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(Ποσά σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
1.	Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	1.	8.315.986.789	7.828.166.312
2.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.	5.173.082.228	6.868.711.471
2.1	Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	2.1	1.728.659.968	3.597.379.314
2.2	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	2.2	3.444.422.260	3.271.332.157
3.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	3.	482.908.368	425.143.903
3.1	Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	3.1	23.944.221	22.735.845
3.2	Λοιπές απαιτήσεις	3.2	458.964.147	402.408.058
4.	Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	4.	22.784	22.856
4.1	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	4.1	22.784	22.856
4.2	Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II		0	0
5.	Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	5.	35.423.400.000	50.843.400.000
5.1	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	5.1	0	0
5.2	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	5.2	35.423.400.000	50.843.400.000
5.3	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
5.4	Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις		0	0
5.5	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης		0	0
5.6	Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων		0	0
6.	Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	6.	1.486.496	1.936.171
7.	Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7.	160.420.762.541	147.957.532.914
7.1	Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	7.1	148.154.939.009	137.826.696.663
7.2	Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7.2	12.265.823.532	10.130.836.251
8.	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης	8.	3.478.819.849	3.922.306.370
9.	Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	9.	22.287.438.863	17.131.009.436
9.1	Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	9.1	503.561.541	488.470.721
9.2	Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	9.2	997.925.769	997.925.769
9.3	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	9.3	20.073.139.395	15.389.256.095
9.4	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	9.4	0	0
9.5	Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	9.5	712.812.158	255.356.851
10.	Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση		0	0
11.	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11.	2.880.765.658	2.648.570.653
11.1	Κέρματα ζώνης ευρώ	11.1	46.813.436	53.453.963
11.2	Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	11.2	570.170.655	577.335.736
11.3	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	11.3	115.818.250	111.672.679
11.4	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	11.4	45.202	21.820
11.5	Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	11.5	1.595.246.747	1.339.054.674
11.6	Λοιπά στοιχεία	11.6	552.671.368	567.031.781
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			238.464.673.576	237.626.800.086

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
1.	Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	1.	35.771.610.915	35.142.503.430
2.	Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	2.	43.694.914.508	49.119.566.410
2.1	Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.1	2.507.194.960	49.119.566.410
2.2	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	2.2	41.187.719.548	0
2.3	Καταθέσεις προθεσμίας		0	0
2.4	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
2.5	Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	2.5	0	0
3.	Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	3.	0	8.992.726
4.	Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	4.	25.057.106.363	27.235.028.591
4.1	Γενική κυβέρνηση	4.1	23.800.806.836	26.139.126.808
4.2	Λοιπές υποχρεώσεις	4.2	1.256.299.527	1.095.901.783
5.	Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	5.	3.076.522.869	2.452.690.164
6.	Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	6.	1.756.096.807	3.626.240.543
7.	Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	7.	2.715	2.557
7.1	Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	7.1	2.715	2.557
7.2	Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II		0	0
8.	Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	8.	112.440.835.732	104.172.293.204
8.1	Υποχρεώσεις συνδεόμενες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ		0	0
8.2	Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	8.2	0	0
8.3	Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	8.3	112.440.835.732	104.172.293.204
8.4	Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	8.4	0	0
9.	Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	9.	13.199.947	869.572
10.	Λοιπές υποχρεώσεις	10.	1.392.845.189	1.303.171.891
10.1	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	10.1	163.611	0
10.2	Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	10.2	856.846.888	633.120.410
10.3	Λοιπά στοιχεία	10.3	535.834.690	670.051.481
11.	Προβλέψεις	11.	4.465.767.289	4.838.094.545
12.	Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	12.	7.336.388.673	6.310.667.444
13.	Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά	13.	3.459.382.569	3.416.679.009
13.1	Μετοχικό κεφάλαιο	13.1	111.243.362	111.243.362
13.2	Τακτικό αποθεματικό	13.2	111.243.362	111.243.362
13.3	Έκτακτο αποθεματικό	13.3	490.531.600	447.831.600
13.4	Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	13.4	2.744.771.262	2.744.771.262
13.5	Λοιπά ειδικά αποθεματικά	13.5	1.592.983	1.589.423
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			238.464.673.576	237.626.800.086

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2022

(Ποσά σε ευρώ)

	Σημείωση	2 0 2 2	2 0 2 1
1. Καθαροί τόκοι - έσοδα	1.	2.290.875	435.917.185
1.1 Τόκοι - έσοδα	1.1	1.106.018.380	883.886.131
1.2 Τόκοι - έξοδα	1.2	-1.103.727.505	-447.968.946
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους	2.	76.385.714	172.464.662
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις		76.385.714	172.464.662
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων		-54.242.254	-7.228.738
2.3 Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων		54.242.254	7.228.738
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	3.	130.353.332	128.221.252
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		139.799.392	135.802.303
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες		-9.446.060	-7.581.051
4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	4.	3.993.279	10.837.011
5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομιματικού εισοδήματος	5.	706.062.158	247.506.533
6. Λοιπά έσοδα	6.	19.670.908	16.096.575
Σύνολο καθαρών εσόδων		938.756.266	1.011.043.218
7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	7.	-272.373.563	-290.474.304
8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	8.	-65.797.826	-62.261.079
9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού	9.	-11.158.851	-8.670.784
Σύνολο εξόδων προ προβλέψεων		-349.330.240	-361.406.167
Κέρδη προ προβλέψεων		589.426.026	649.637.051
10. Προβλέψεις	10.	-132.650.602	2.620.893.600
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ		456.775.424	3.270.530.651

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ (*)

Άρθρο 71 του Καταστατικού

(Ποσά σε ευρώ)

	2 0 2 2	2 0 2 1
Κέρδη χρήσεως	456.775.424	3.270.530.651
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2022 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Έκτακτο αποθεματικό	-42.700.000	-13.331.600
Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	0	-2.744.771.262
Υπόλοιπο περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	-400.726.221	-499.078.586
	0	0

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 2 Μαρτίου 2023

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΝΤΟΒΑΣ
Αρ. αδείας Α' Τάξης 0137991

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών” και τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε την 31.12.2022, καθώς και από περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

II. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι βασικές λογιστικές αρχές και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στο Ευρωσύστημα (ΕΚΤ και ΕθνΚΤ των χωρών της ζώνης του ευρώ), και κατά συνέπεια εφαρμόζονται και από την Τράπεζα της Ελλάδος, είναι οι εξής:

- πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια,
- συντηρητικότητα,
- ουσιώδες των λογιστικών γεγονότων,
- συνέπεια και συγκρισιμότητα,
- συνεχιζόμενη δραστηριότητα,

1 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016O0034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eur-lex.do?uri=CELEX:02016O0034-20211231-EN-EUR-Lex).

2 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eur-lex.do?uri=CELEX:02016D0035(01)-20211231-EN-EUR-Lex).

- πραγματοποίηση εσόδων/εξόδων (αρχή του δεδουλευμένου),
- αναγνώριση γεγονότων που επήλθαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

III. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

α. Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού

Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό όταν:

- οποιοδήποτε μελλοντικό οικονομικό όφελος που συνδέεται με αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε εισροή ή εκροή για την Τράπεζα της Ελλάδος,
- όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με το εν λόγω στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού έχουν μεταβιβαστεί στην Τράπεζα της Ελλάδος και
- η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατόν να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο.

β. Λογιστική καταγραφή των συναλλαγών

Οι λογαριασμοί τηρούνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους (κτήσης), εκτός των εμπορεύσιμων χρεογράφων (πλην των χαρτοφυλακίων που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και των υφιστάμενων χαρτοφυλακίων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής), του χρυσού και όλων των στοιχείων εντός και εκτός ισολογισμού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα, που αποτιμώνται στις αγοραίες τιμές.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταγράφονται στους λογαριασμούς την ημερομηνία διακανονισμού τους.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, εκτός των άμεσων (spot) συναλλαγών επί τίτλων, καταγράφονται με βάση τη μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης (συμβατική μέθοδος),³ σύμφωνα με την οποία:

- την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής (transaction/trade date) γίνεται καταχώρηση του ποσού της συναλλαγής σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως),
- την ημερομηνία διακανονισμού της συναλλαγής (settlement/value date) αντιλογίζονται οι εγγραφές στους λογαριασμούς τάξεως και γίνονται εγγραφές σε λογαριασμούς του ισολογισμού.

Σημειώνεται ότι η θέση κάθε ξένου νομίσματος, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τις καθαρές πωλήσεις, καθώς και το μέσο κόστος, υπολογίζονται την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, καθώς και οι σχετικές διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο, υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση, επηρεάζοντας αντίστοιχα τη συναλλαγματική θέση.

γ. Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα και χρυσό

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Τράπεζας σε συνάλλαγμα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού όπως καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ίσχυε κατά το χρόνο της συναλλαγής. Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται χωριστά κατά νόμισμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων.

3 Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Η αναπροσαρμογή της αξίας με βάση την αγοραία τιμή, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα, παρουσιάζεται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τον χρυσό δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφορών από αναπροσαρμογή της τιμής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Λογιστικοποιείται μία και μόνη αποτίμηση της αξίας του χρυσού με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Αξιόγραφα

- Τα χρεόγραφα που περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο που διακρατείται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος (κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα αποτιμώνται στις μέσες αγοραίες τιμές της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού, χωριστά για κάθε τίτλο (ανά ISIN), εφόσον δεν έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δεν διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Τυχόν δικαιώματα προαίρεσης ενσωματωμένα στα χρεόγραφα δεν διαχωρίζονται για σκοπούς αποτίμησης.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Οι μη ρευστοποιήσιμες μετοχές καθώς και συμμετοχικοί τίτλοι που διακρατούνται ως μόνιμες επενδύσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Τα εμπορεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (και/ή τα χαρτοφυλάκια μετοχών υπό εξωτερική διαχείριση που αντιγράφουν αυστηρά την απόδοση ενός αμοιβαίου κεφαλαίου που συνδέεται με δείκτη) αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές ανά αμοιβαίο κεφάλαιο και όχι βάσει των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια.⁴ Δεν πραγματοποιείται συμψηφισμός των αποτελεσμάτων αποτίμησης διαφορετικών εμπορεύσιμων επενδυτικών κεφαλαίων.

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Στα πάγια στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνονται τα ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων, κτίρια υπό κατασκευή), τα έπιπλα, τα έργα τέχνης, τα μηχανήματα, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις. Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις εμφανίζονται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Τα οικόπεδα, τα κτίρια υπό κατασκευή και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για όλη τη διάρκεια της προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου.

Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των πάγιων στοιχείων ανά κατηγορία έχει ως εξής:

Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων	40 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	4-15 έτη
Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	4-5 έτη

Τα ακίνητα της Τράπεζας υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, όταν υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις, οι οποίες προέρχονται τόσο από εσωτερικές όσο και από εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Η Τράπεζα αναθέτει σε πιστοποιημένους ορκωτούς εκτιμητές την κατάρτιση έκθεσης με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των ακινήτων, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, σε κάθε δε περίπτωση, για όλα τα ακίνητα κάθε τρία έτη.

⁴ Σε γενικές γραμμές, τα κριτήρια αφορούν το επίπεδο επιρροής της Τράπεζας στις καθημερινές συναλλαγές/πράξεις που διενεργεί το αμοιβαίο κεφάλαιο, το νομικό καθεστώς που διέπει το αμοιβαίο κεφάλαιο και τον τρόπο αξιολόγησης της επένδυσης.

δ. Αναγνώριση εσόδων

- Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στο οικονομικό έτος το οποίο αφορούν, ανεξάρτητα από τον χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους.
- Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημίες από πράξεις επί συναλλάγματος, χρυσού και χρεογράφων μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Τα εν λόγω κέρδη και ζημίες υπολογίζονται με βάση το μέσο κόστος των αντίστοιχων στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησής τους.
- Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη (κέρδη από αποτίμηση) δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (revaluation accounts).
- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (ζημίες από αποτίμηση), κατά το ποσό που υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αποτίμηση, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, μεταφέρονται στο τέλος της χρήσης στα αποτελέσματα και δεν αντιλογίζονται έναντι νέων εξ αποτιμήσεως κερδών επόμενων χρήσεων. Επίσης, μη πραγματοποιηθείσες ζημίες που αφορούν οποιοδήποτε χρεόγραφο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλα χρεόγραφα ή νομίσματα ή χρυσό. Το μέσο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου από το οποίο θα προκύψουν μη πραγματοποιηθείσες ζημίες στο τέλος της χρήσης προσαρμόζεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή που ίσχυε στο τέλος του έτους.
- Οι διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο που προκύπτουν από αγορασθέντες τίτλους υπολογίζονται και εμφανίζονται ως τμήμα των εσόδων από τόκους και αποσβένονται κατά την εναπομένουσα συμβατική διάρκεια ζωής των χρεογράφων σύμφωνα με τη μέθοδο του εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR-internal rate of return).
- Οι ζημίες από απομείωση μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως και δεν αντιλογίζονται τα επόμενα έτη, εκτός εάν η απομείωση ελαττώνεται και η μεταβολή αυτή μπορεί να συσχετιστεί με παρατηρήσιμο γεγονός που επήλθε μετά την καταγραφή της αρχικής απομείωσης.

ε. Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Οι τίτλοι και τα περιουσιακά στοιχεία σε ευρώ που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως) αποτυπώνονται στην ονομαστική τους αξία.

Οι εκτός ισολογισμού πράξεις επί χρηματοοικονομικών μέσων σε συνάλλαγμα (προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος, τα προθεσμιακά σκέλη των πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και άλλες πράξεις επί νομισμάτων που συνεπάγονται την ανταλλαγή ορισμένου νομίσματος έναντι άλλου σε μελλοντική ημερομηνία) περιλαμβάνονται στην καθαρή συναλλαγματική θέση για τον υπολογισμό του μέσου κόστους αγοράς και των συναλλαγματικών κερδών και ζημιών.

στ. Παροχές προς ασφαλισμένους

Η Τράπεζα διατηρεί προγράμματα παροχών σε ασφαλισμένους (εν ενεργεία και συνταξιούχους), τα οποία διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών σχετίζονται με την αποζημίωση εν ενεργεία προσωπικού λόγω αποχώρησης (ν.2112/1920), καθώς και την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης για το σύνολο των ασφαλισμένων. Οι σχετικές υποχρεώσεις προσδιορίζονται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method). Η σχετική υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο του παθητικού *“Προβλέψεις”* και συγκεκριμένα στην κατηγορία *“Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους”*.

Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας), τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως στο στοιχείο *“Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”*. Οι μεταβολές που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες αναγνωρίζονται άμεσα στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού *“Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”*, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στα αποτελέσματα χρήσεως, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείμματος ή πλεονάσματος των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών προς τους ασφαλισμένους, η Τράπεζα διατηρεί το πρόγραμμα γονικής παροχής και προγράμματα μετεργασιακών παροχών. Οι εισφορές προς τα προγράμματα αυτά καταχωρούνται στο στοιχείο *“Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”* των αποτελεσμάτων χρήσεως. Τα προγράμματα αυτά δεν επιφέρουν επιπλέον οικονομική επιβάρυνση για τη Τράπεζα πέραν της ήδη καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς.

Συγχρόνως, η Τράπεζα διαχειρίζεται, σε διακριτά χαρτοφυλάκια, τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών, τα δε περιουσιακά αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *“Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού”*.

ζ. Προβλέψεις έναντι Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν σταθμίσεως και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων, που απορρέουν από τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της, καθώς και από τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής νομισματικής πολιτικής.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ. Οι επιμετρήσεις διενεργούνται με τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας εκάστου έτους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Η εκτίμηση αυτών των προβλέψεων εξετάζεται σε ετήσια βάση.

η. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Η ΕΚΤ και οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ) της ζώνης του ευρώ, οι οποίες συναποτελούν το Ευρωσύστημα, εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.⁵ Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων.⁶

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα. Το μερίδιο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος απεικονίζεται στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού *“Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”*.

Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που κατανέμεται σε κάθε ΕθνΚΤ, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων, και της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που αυτή πράγματι θέτει σε κυκλοφορία, δημιουργεί έντοκα υπόλοιπα,⁷ απαιτήσεων ή υποχρεώσεων εντός του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω απαιτήσεις ή υποχρεώσεις απεικονίζονται αντίστοιχα στα στοιχεία του ισολογισμού *“Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ”*.

Για την αποφυγή σημαντικών μεταβολών στα έσοδα των ΕθνΚΤ σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, κάθε φορά που ένα κράτος-μέλος της ΕΕ υιοθετεί το ευρώ και η ΕθνΚΤ του εντάσσεται ως νέο μέλος στο Ευρωσύστημα, προβλέ-

5 Απόφαση της ΕΚΤ της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ (αναδιατύπωση) (ΕΚΤ/2010/29), ΕΕ L35, 9.2.2011, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029\(01\)-20200201&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029(01)-20200201&from=EN).

6 Με τον όρο “κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων” νοείται το 92% του μεριδίου συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στο συνολικά καταβεβλημένο (από όλες τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος) κεφάλαιο της ΕΚΤ.

7 Απόφαση της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών με νόμισμα το ευρώ (ΕΚΤ/2016/36) ΕΕ L347, 20.12.2016, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036(01)-20201231&from=EN).

πεται ότι κατά το έτος ένταξης και για τα επόμενα πέντε έτη προσαρμόζονται τα υπόλοιπα που δημιουργούνται από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Τα ποσά των προσαρμογών υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία που αναλογούν σε κάθε ΕθνΚΤ κατά την περίοδο αναφοράς (δηλ. για διάστημα 24 μηνών που αρχίζει 30 μήνες πριν από την ένταξη στο ευρώ) και του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμμάτων που θα της αναλογούσαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, σύμφωνα με την κλειδα κατανομής της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που απορρέουν από τις εν λόγω απαιτήσεις/υποχρεώσεις εκκαθαρίζονται μέσω των λογαριασμών της ΕΚΤ και απεικονίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως στο στοιχείο *“Καθαροί τόκοι-έσοδα”*.

Θ. Υπόλοιπα εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος

Τα υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ προκύπτουν από διασυννοριακές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με εντολέα και αποδέκτη κυρίως ιδιωτικές επιχειρήσεις). Οι συναλλαγές αυτές κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται μέσω του TARGET2 – Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer system (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο), δημιουργώντας διμερή υπόλοιπα σε λογαριασμούς τηρούμενους μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά τα διμερή υπόλοιπα συμψηφίζονται καθημερινά με την ΕΚΤ, ώστε κάθε ΕθνΚΤ να εμφανίζει μία καθαρή διμερή θέση έναντι της ΕΚΤ και μόνο. Τα εκφρασμένα σε ευρώ υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος έναντι της ΕΚΤ που συνδέονται με το TARGET2 εμφανίζονται στον ισολογισμό ως μία καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού *“Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)”*.

Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ έναντι ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ που δεν πραγματοποιούνται μέσω TARGET2 εμφανίζονται είτε στο στοιχείο του ενεργητικού *“Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”* είτε στο στοιχείο του παθητικού *“Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”*.

Διάφορα άλλα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος εκφρασμένα σε ευρώ (όπως η ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ και η αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος) εμφανίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας της Ελλάδος ως μία καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού *“Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”* ή στο στοιχείο του παθητικού *“Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”*.

Οι απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *“Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ”*. Το συγκεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού περιλαμβάνει (α) το καταβεβλημένο ποσό συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, (β) οποιοδήποτε καθαρό ποσό έχει καταβληθεί από τις ΕθνΚΤ λόγω της αύξησης της συμμετοχής τους στα ίδια κεφάλαια⁸ της ΕΚΤ ως αποτέλεσμα όλων των προηγούμενων αναθεωρήσεων στις κλειδες συμμετοχής της ΕΚΤ και (γ) εισφορές σύμφωνα με το Άρθρο 48.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ σε σχέση με κεντρικές τράπεζες κρατών-μελών για τις οποίες καταργούνται οι παρεκκλίσεις.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ όταν αυτές γίνονται μέλη του Ευρωσυστήματος είναι εκφρασμένα σε ευρώ και περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *“Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ”*.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από την κατανομή των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ μεταξύ των ΕθνΚΤ περιλαμβάνονται συμψηφιστικά σε ένα στοιχείο, είτε ενεργητικού είτε παθητικού, ως *“Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”*.

8 Ίδια κεφάλαια (όπως νοούνται στο παρόν κείμενο) είναι το σύνολο των αποθεματικών, των λογαριασμών αναπροσαρμογής και των προβλέψεων που ισοδυναμούν με αποθεματικά, μείον οποιαδήποτε ζημία σε μεταφορά προηγούμενων χρήσεων της ΕΚΤ. Στην περίπτωση αναθεώρησης των κλειδών κατανομής κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν επιπροσθέτως το σωρευμένο καθαρό κέρδος/ζημία της ΕΚΤ έως την ημερομηνία της αναθεώρησης.

ι. Διανομή των κερδών της ΕΚΤ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει αποφασίσει ότι τα έσοδα της ΕΚΤ από το εκδοτικό της δικαίωμα που απορρέουν από το 8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ τα οποία της έχουν κατανεμηθεί, καθώς και τα έσοδα από τα χρεόγραφα που κατέχει για σκοπούς νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme-SMP), του τρίτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (Covered Bond Purchase Programme-CBPP3), του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων προερχόμενων από Τίτλοποίηση Περιουσιακών Στοιχείων (Asset-Backed Securities Purchase Programme-ABSPP), του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (Public Sector Purchase Programme-PSPP) και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP) διανέμονται στις ΕθνΚΤ τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, με τη μορφή ενδιάμεσης διανομής κερδών,⁹ εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφασίσει διαφορετικά. Οποιαδήποτε τέτοια απόφαση λαμβάνεται όταν, βάσει αιτιολογημένης εκτίμησης που καταρτίζει η Εκτελεστική Επιτροπή, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι η ΕΚΤ θα έχει συνολική ετήσια ζημία ή θα πραγματοποιήσει ετήσιο καθαρό κέρδος που υπολείπεται των εν λόγω εσόδων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει να μεταφέρει το σύνολο ή μέρος αυτών των εσόδων σε πρόβλεψη για χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μπορεί ακόμη να αποφασίσει να χρεώσει τα έξοδα που έχουν βαρύνει την ΕΚΤ και σχετίζονται με την έκδοση και διαχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ έναντι των εσόδων προς διανομή από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Το ποσό που διανέμεται στις ΕθνΚΤ περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χρήσεως, στο στοιχείο *“Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές”*.

κ. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προσαρμόζονται για γεγονότα που έλαβαν χώρα μεταξύ της ημερομηνίας τέλους της χρήσης και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, εφόσον επηρεάζουν ουσιωδώς την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και δεν επηρεάζουν τα μεγέθη του ισολογισμού, αλλά η σπουδαιότητά τους είναι τέτοια ώστε η μη γνωστοποίησή τους θα επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις, τα εν λόγω γεγονότα θα αναφέρονται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

9 Απόφαση (ΕΕ) 2015/298 της ΕΚΤ της 15.12.2014 σχετικά με την ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2014/57), ΕΕ L53, 25.2.2015, σελ. 24, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις μπορεί να βρεθεί στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057(01)-20201231&from=EN).

IV. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Βάρος σε χιλιάδες ουγγιές	4.874,3	4.863,8	10,5
Βάρος σε τόνους	151,6	151,3	0,3
Αξία χρυσού σε εκατ. ευρώ	8.316,0	7.828,2	487,8

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται:

- τα διαθέσιμα της Τράπεζας σε χρυσό διεθνών προδιαγραφών και χρυσές λίρες Αγγλίας (3.673,3 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2022, έναντι 3.666,9 χιλιάδων ουγγιών στις 31.12.2021),
- οι απαιτήσεις σε χρυσό έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (985,6 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2022 και 31.12.2021), οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδος στο ΔΝΤ (καταβολή από την Τράπεζα στο ΔΝΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου του μεριδίου συμμετοχής του σε χρυσό),
- ο χρυσός μη διεθνών προδιαγραφών και τα χρυσά νομίσματα (215,4 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2022, έναντι 211,3 χιλιάδων ουγγιών στις 31.12.2021).

Μέρος των διαθεσίμων σε χρυσό φυλάσσεται σε τράπεζες του εξωτερικού.

Τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις σε χρυσό σημείωσαν μικρή αύξηση 10,5 χιλιάδες ουγγιές ως αποτέλεσμα κυρίως της αγοραπωλησίας χρυσών λιρών Αγγλίας και χρυσών νομισμάτων. Η αύξηση της αξίας τους κατά 487,8 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την 31.12.2021 οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση του χρυσού.

Στις 30.12.2022 η τιμή του χρυσού ανά ουγγιά ανήλθε σε 1.706,075 ευρώ, έναντι 1.609,483 ευρώ στις 31.12.2021, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Το εξ αποτιμήσεως αποτέλεσμα από τη σύγκριση της αξίας του χρυσού στις 31.12.2022 με το μέσο κόστος κτήσης ανήλθε σε 6.374,4 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 5.904,1 εκατ. ευρώ) και περιλαμβάνεται στο στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”. Το ποσό αυτό αφορά μη πραγματοποιηθέν κέρδος και αποτελεί αποθεματικό ασφαλείας έναντι πιθανών δυσμενών εξελίξεων στη διακύμανση της τιμής του χρυσού.

2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται απαιτήσεις σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (SDR) έναντι του ΔΝΤ, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις, τοποθετήσεις σε τίτλους, καθώς και η αξία των ξένων τραπεζογραμματίων που βρίσκονται στα ταμεία της Τράπεζας.

2.1 Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)

Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022		31.12.2021		Μεταβολή	
	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ
Διαθέσιμα σε SDR	806,0	1.008,9	2.335,7	2.886,7	-1.529,7	-1.877,8
Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ σε SDR (μέρος της quota)	575,0	719,8	575,0	710,7	0,0	9,1
Σύνολο	1.381,0	1.728,7	2.910,7	3.597,4	-1.529,7	-1.868,7

Οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από την εν γένει συμμετοχή της Ελλάδος στο ΔΝΤ και αντιστοιχίζονται στο παθητικό με ισόποσες υποχρεώσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. σημείωση 6 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ”).

• Διαθέσιμα σε SDR

Τα διαθέσιμα της χώρας μας σε SDR προέρχονται διαχρονικά από κατανομές SDR του ΔΝΤ, η τελευταία εκ των οποίων πραγματοποιήθηκε στις 23.08.2021, με το κατανομηθέν ποσό που αναλογούσε στην Ελλάδα να ανέρχεται στα 2,3 δισεκ. SDR (2,8 δισεκ. ευρώ), αυξάνοντας ισόποσα τα διαθέσιμά της σε SDR.

Σημειώνεται ότι, οι εν λόγω κατανομές σκοπό έχουν την παροχή ρευστότητας στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα με την ενίσχυση των συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών-μελών του ΔΝΤ. Οι κατανομές πραγματοποιήθηκαν κατ’ αναλογία προς τα ισχύοντα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του ΔΝΤ.

Στις 04.04.2022 το Ελληνικό Δημόσιο προέβη σε πρόωρη αποπληρωμή χρεολυσίων προς το ΔΝΤ ύψους 1.510,0 εκατ. SDR (1.880,4 εκατ. ευρώ) κάνοντας χρήση των διαθεσίμων του σε SDR. Με την ανωτέρω πληρωμή το Ελληνικό Δημόσιο αποπλήρωσε το σύνολο των δανείων που είχαν συναφθεί με το ΔΝΤ από τον Μάιο του 2010 και έπειτα.

• Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (μέρος της quota) σε SDR

Στον λογαριασμό αυτό εμφανίζεται το μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε SDR. Το μερίδιο συμμετοχής που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (2.322,8 εκατ. ευρώ) εμφανίζεται στο στοιχείο 5 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ” ως κατάθεση του ΔΝΤ στην Τράπεζα. Τα δύο παραπάνω στοιχεία συνθέτουν τη συνολική συμμετοχή της χώρας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (quota).

Οι παραπάνω απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ της 30.12.2022, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ (1 SDR=1,2517 ευρώ, έναντι 1 SDR=1,2359 ευρώ στις 31.12.2021).

2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις

Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Προθεσμιακές καταθέσεις σε τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	1.066,4	881,3	185,1
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εκτός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	38,2	9,5	28,7
Εμπορεύσιμοι τίτλοι (ομόλογα/έντοκα γραμμάτια) που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους	2.201,4	2.230,2	-28,8
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	104,3	122,4	-18,1
Ξένα τραπεζογραμμάτια στα ταμεία της Τράπεζας	34,1	27,9	6,2
Σύνολο	3.444,4	3.271,3	173,1

Στις 31.12.2022 το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω απαιτήσεων αφορούσε κυρίως τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ (2.728,8 εκατ. ευρώ), γουάν Κίνας (435,1 εκατ. ευρώ), λίρες Αγγλίας (169,1 εκατ. ευρώ) και δολάρια Καναδά (34,2 εκατ. ευρώ).

Η Τράπεζα έχει τοποθετήσεις στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS) σε αμοιβαίο κεφάλαιο σε γουάν Κίνας (79,5 εκατ. ευρώ) και σε ομολογιακό αμοιβαίο κεφάλαιο “green bond fund” σε δολάρια ΗΠΑ (24,8 εκατ. ευρώ). Από το σύνολο των 2.201,4 εκατ. ευρώ σε εμπορεύσιμους τίτλους, ποσό 96,6 εκατ. ευρώ αφορά “πράσινα ομόλογα” (green bonds).

Οι εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 30.12.2022 ανά ISIN (International Security Identification Number) και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως κέρδη ύψους 0,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 3,2 εκατ. ευρώ) και εξ αποτιμήσεως ζημιές ύψους 35,6 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 6,4 εκατ. ευρώ). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”), ενώ

οι εξ αποτιμήσεως ζημίες μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 30.12.2022 και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως κέρδη ύψους 7,8 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 7,1 εκατ. ευρώ) και εξ αποτιμήσεως ζημίες ύψους 2,7 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 0,6 εκατ. ευρώ). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”), ενώ οι εξ αποτιμήσεως ζημίες μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Πρόκειται για απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου από χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις και τοποθετήσεις σε τίτλους.

3.1 Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης

Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Δάνειο σε δολάρια ΗΠΑ	0,2	0,3	-0,1
Δάνειο με ρήτρα χρυσού	23,7	22,4	1,3
Σύνολο	23,9	22,7	1,2

Στις απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται δάνεια σε δολάρια ΗΠΑ και δάνεια με ρήτρα χρυσού, τα οποία έχουν χορηγηθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς (εκτός ΔΝΤ).

Το δάνειο με ρήτρα χρυσού αποτιμήθηκε με την τιμή του χρυσού ανά ουγγιά στις 30.12.2022, η οποία ανήλθε σε 1.706,075 ευρώ, και το εξ αποτιμήσεως κέρδος που προέκυψε, ύψους 18,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 16,9 εκατ. ευρώ), περιλαμβάνεται στο στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”.

3.2 Λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές απαιτήσεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Προθεσμιακές καταθέσεις εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	214,5	137,6	76,9
Εμπορεύσιμοι τίτλοι (ομόλογα/έντοκα γραμμάτια) που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους	242,8	264,3	-21,5
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	1,7	0,5	1,2
Σύνολο	459,0	402,4	56,6

Από τις παραπάνω απαιτήσεις της 31.12.2022, ποσό ύψους 288,3 εκατ. ευρώ αφορά τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ (31.12.2021: 389,3 εκατ. ευρώ), ποσό ύψους 160,2 εκατ. ευρώ σε λίρες Αγγλίας (31.12.2021: 13,1 εκατ. ευρώ) και ποσό ύψους 10,5 εκατ. ευρώ σε κορώνες Νορβηγίας.

Οι εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 30.12.2022 ανά ISIN (International Security Identification Number) και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως ζημίες ύψους 0,3 εκατ. ευρώ, έναντι 0,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Οι εξ αποτιμήσεως ζημίες μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα έντοκων τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες εξωτερικού το σύνολο των οποίων είχε διαμορφωθεί στις 31.12.2022 σε 22,8 χιλ. ευρώ (31.12.2021: 22,9 χιλ. ευρώ).

5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των χορηγούμενων δανείων της Τράπεζας προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Η συνολική χρηματοδότηση σε επίπεδο Ευρωσυστήματος μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής διαμορφώθηκε στις 31.12.2022 σε 1.324,3 δισεκ. ευρώ, έναντι 2.201,9 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021, εκ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος έχει χορηγήσει στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα 35,4 δισεκ. ευρώ, έναντι 50,8 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, καθώς και μέσω της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης, πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφαλίσεων, τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας που θέτει το Ευρωσύστημα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ, οι οποίες διενεργούν πράξεις στο πλαίσιο της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, συμμετέχουν από κοινού στα έσοδα και τις ζημίες σύμφωνα με τις ισχύουσες κλειδές συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ζημίες από τις πράξεις αυτές μπορεί να πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος πτωχεύσει και τα διαθέσιμα που προκύπτουν από τη ρευστοποίηση του ενεχύρου δεν είναι επαρκή. Σημειώνεται ότι οι ΕθνΚΤ, κατά την κρίση τους, δύνανται να δέχονται ως εξασφάλιση κατηγορίες αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου τον κίνδυνο.

Ειδικότερα:

5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης διενεργούνται μέσω αντιστρεπτέων συναλλαγών παροχής ρευστότητας με συχνότητα και διάρκεια συνήθως μίας εβδομάδας, μέσω τακτικών δημοπρασιών, και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της εκάστοτε εφαρμοζόμενης νομισματικής πολιτικής. Από τον Οκτώβριο του 2008 οι πράξεις αυτές διενεργούνται ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κάλυψη του συνόλου των αιτούμενων προσφορών. Στις 31.12.2022 οι συγκεκριμένες πράξεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο (μέσο υπόλοιπο έτους 10,7 εκατ. ευρώ).

5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Με τις πράξεις αυτές παρέχεται στους αντισυμβαλλομένους πρόσθετη αναχρηματοδότηση μεγαλύτερης διάρκειας. Οι εν λόγω πράξεις διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με χορήγηση όλου του ποσού της αιτούμενης ρευστότητας.

Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
• Πράξεις TLTRO III	35.373,4	50.773,4	-15.400,0
• Πράξεις PELTRO	50,0	70,0	-20,0
Σύνολο	35.423,4	50.843,4	-15.420,0

Το 2022, οι πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης μειώθηκαν κατά 15.420,0 εκ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της λήξης πράξεων TLTRO III ύψους 3.750,0 εκατ. ευρώ και της πρόωρης αποπληρωμής (μερικής ή ολικής) ύψους 11.650,0 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, έληξαν πράξεις PELTRO ύψους 20,0 εκατ. ευρώ.

• Πράξεις TLTRO III

Σε συνέχεια της σειράς των επτά τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) που αποφασίστηκαν το 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε την προσθήκη τριών ακόμη πράξεων τον Δεκέμβριο του 2020, οι οποίες διενεργήθηκαν από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021. Οι πράξεις αυτές έχουν διάρκεια τριών ετών. Για τις πρώτες επτά πράξεις TLTRO III, από τον Σεπτέμβριο του 2021, αρχής γενομένης 12 μήνες μετά τον διακανονισμό κάθε πράξης, οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα, σε τριμηνιαία βάση, να διακόψουν τη σχετική πράξη ή να μειώσουν το ποσό της πριν από τη λήξη της. Για τις επόμενες τρεις πράξεις TLTRO III, οι συμμετέχοντες έχουν αυτή τη δυνατότητα σε τριμηνιαία βάση αρχής γενομένης από τον Ιούνιο του 2022.

Σύμφωνα με τις αρχικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ το 2019, το τελικό επιτόκιο που θα εφαρμοστεί σε κάθε πράξη TLTRO III μπορεί να είναι τόσο χαμηλό όσο το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ισχύει κατά τη διάρκεια της πράξης.

Επιπλέον, το 2020,¹⁰ με σκοπό την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να μειώσει το επιτόκιο των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III), για την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και την περίοδο από 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 (“περίοδος ειδικού επιτοκίου” και “πρόσθετη περίοδος ειδικού επιτοκίου” αντίστοιχα), σε επίπεδο κατά 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που θα ισχύει στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, αλλά σε κάθε περίπτωση το επιτόκιο δεν θα είναι υψηλότερο από -1%.

Επιπλέον, στις 27 Οκτωβρίου 2022 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι, από τις 23 Νοεμβρίου 2022 έως την ημερομηνία λήξης ή την ημερομηνία πρόωρης αποπληρωμής κάθε αντίστοιχης εκκρεμούς πράξης TLTRO III, το επιτόκιο των πράξεων αυτών θα αναπροσαρμόζεται βάσει του μέσου ισχύοντος βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ για την εν λόγω περίοδο. Στην ίδια συνεδρίαση, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη θέσπιση τριών πρόσθετων ημερομηνιών εθελούσιας πρόωρης αποπληρωμής προκειμένου να παρασχεθούν στους συμμετέχοντες των εν λόγω πράξεων επιπλέον ευκαιρίες για μερική ή ολική αποπληρωμή των αντίστοιχων δανείων TLTRO III πριν από τη λήξη τους.

Το τελικό ύψος του επιτοκίου εκτοκισμού γίνεται γνωστό μόνο κατά τη λήξη ή την πρόωρη αποπληρωμή κάθε πράξης, οπότε μέχρι τότε οποιαδήποτε αξιόπιστη εκτίμηση του επιτοκίου εκτοκισμού είναι δυνατή μόνον εφόσον τα στοιχεία σχετικά με τα επιτόκια για την περίοδο ειδικού επιτοκίου και για την πρόσθετη περίοδο ειδικού επιτοκίου έχουν ήδη κοινοποιηθεί στους αντισυμβαλλομένους.

Βάσει των ανωτέρω, οι δεδουλευμένοι τόκοι των πράξεων TLTRO III στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση 2022 υπολογίστηκαν ως ακολούθως:

- (i) Για την περίοδο έως τις 23 Ιουνίου 2022, ίσχυσε το επιτόκιο της πρόσθετης περιόδου ειδικού επιτοκίου που κοινοποιήθηκε στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Ιουνίου 2022 και το οποίο ανήλθε σε -1,0 %, δηλ. 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR),
- (ii) για την περίοδο από τις 24 Ιουνίου 2022 έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε από την ημερομηνία διακανονισμού έκαστης πράξης TLTRO III έως τις 22 Νοεμβρίου 2022 και
- (iii) για την περίοδο από 23 Νοεμβρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Επιπλέον, στον ως άνω υπολογισμό των τόκων για το 2022 ελήφθη υπόψη και η επίδραση της μεταβολής του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) εντός του 2022 στους τόκους της περιόδου πριν από την περίοδο ειδικού επιτοκίου.

• Πράξεις PELTRO

Από τις συνολικά τέσσερις πρόσθετες έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO) που διενεργήθηκαν το 2021 σε τριμηνιαία

¹⁰ Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ της 30ής Απριλίου 2020 και της 10ης Δεκεμβρίου 2020.

βάση, βάσει απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, διάρκειας ενός έτους εκάστη, οι τρείς έληξαν στη διάρκεια του 2022.¹¹

Οι πράξεις αυτές διασφάλισαν τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και συνέβαλαν στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς χρήματος κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης περιόδου της πανδημίας.

Οι πράξεις PELTRO διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή. Το επιτόκιο είναι κατά 25 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της αντίστοιχης πράξης PELTRO.

6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε ευρώ	1,5	1,9	-0,4

Στο στοιχείο αυτό απεικονίζονται απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ που δεν σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής.

7 Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

7.1 Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα χρεόγραφα που έχει αποκτήσει η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των Προγραμμάτων: Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (Covered Bond Purchase Programmes – CBPPs), Αγοράς Τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP).

Όλοι οι τίτλοι που διακρατούνταν στο πλαίσιο του πρώτου και του δεύτερου προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP1 και CBPP2) έληξαν στη διάρκεια του 2022 και, ως εκ τούτου, στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ δεν κατείχαν τέτοιους τίτλους.

Προγράμματα αγορών τίτλων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

	Έναρξη	Λήξη	Απόφαση	Επιλέξιμοι τίτλοι ¹
Προγράμματα Αγοράς Τίτλων – Στοιχείων Ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί				
CBPP1	Ιούλιος 2009	Ιούνιος 2010	EKT/2009/16	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
CBPP2 ⁴	Νοέμβριος 2011	Οκτώβριος 2012	EKT/2011/17	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
SMP	Μάιος 2010	Σεπτέμβριος 2012	EKT/2010/5	Χρεόγραφα δημόσιου και ιδιωτικού τομέα εκδοθέντα στην ευρω-ζώνη ²
Προγράμματα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP) που παραμένουν ενεργά				
CBPP3	Οκτώβριος 2014	ενεργό	EKT /2020/8 (όπως τροποποιήθηκε)	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
ABSPP ⁴	Νοέμβριος 2014	ενεργό	EKT/2014/45 (όπως τροποποιήθηκε)	Τμήματα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior tranches) και εγγυημένα ενδιάμεσα τμήματα (guaranteed mezzanine tranches) τιτλοποιήσεων απαιτήσεων κατοίκων ζώνης ευρώ
PSPP	Μάρτιος 2015	ενεργό	EKT/2020/9	Χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις, άλλους αναγνωρισμένους εκδότες (agencies), καθώς και από υπερεθνικούς οργανισμούς και πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες της ζώνης του ευρώ

11 Η τέταρτη πράξη PELTRO έληξε στις 26 Ιανουαρίου 2023.

CSPP ⁴	Ιούνιος 2016	ενεργό	EKT/2016/16 (όπως τροποποιήθηκε)	Ομόλογα και εμπορικά χρεόγραφα που εκδίδονται από εταιρίες (πλην τραπεζών) που εδρεύουν στη ζώνη του ευρώ
-------------------	--------------	--------	-------------------------------------	---

Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)

PEPP	Μάρτιος 2020	ενεργό	EKT/2020/17 (όπως τροποποιήθηκε)	Όλες οι κατηγορίες επιλέξιμων τίτλων του προγράμματος APP ³
------	--------------	--------	-------------------------------------	--

1 Επιπλέον κριτήρια επιλεξιμότητας για τα ειδικά προγράμματα περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

2 Στο πλαίσιο του SMP αγοράστηκαν μόνο χρεόγραφα του δημόσιου τομέα που εκδίδουν τα υπουργεία οικονομικών πέντε χωρών της ζώνης του ευρώ.

3 Για τους τίτλους που εκδίδει η Ελληνική Κυβέρνηση χορηγήθηκε εξαίρεση από τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

4 Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν συμμετείχε στα προγράμματα CBPP2, ABSPP και CSPP.

• Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP)

Το α' τρίμηνο του 2022 το Ευρωσύστημα συνέχισε τις καθαρές (δηλ. σε καθαρή βάση, αφαιρουμένων των εξοφλήσεων) αγορές στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (Asset Purchase Programme – APP)¹² με μέσο ύψος αγορών 20 δισεκ. ευρώ ανά μήνα.

Τον Μάρτιο του 2022 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε¹³ να αναπροσαρμόσει τα ποσά των καθαρών αγορών σε 40 δισεκ. ευρώ τον Απρίλιο, 30 δισεκ. ευρώ τον Μάιο και 20 δισεκ. ευρώ τον Ιούνιο, ενώ τον Ιούνιο του 2022 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε¹⁴ να σταματήσει τις καθαρές αγορές στοιχείων ενεργητικού στο πλαίσιο του προγράμματος APP από την 1η Ιουλίου 2022.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ σκοπεύει να συνεχίσει να επανεπενδύει πλήρως τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του 2023. Στη συνέχεια, το χαρτοφυλάκιο του προγράμματος APP θα μειωθεί με μετρημένο και προβλέψιμο ρυθμό, καθώς το Ευρωσύστημα δεν θα επανεπενδύσει όλα τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους. Η μείωση θα διαμορφωθεί σε 15 δισεκ. ευρώ μηνιαίως κατά μέσο όρο μέχρι το τέλος του β' τριμήνου του 2023 και στη συνέχεια ο ρυθμός της θα καθορίζεται με την πάροδο του χρόνου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα επανεξετάζει τακτικά τον ρυθμό μείωσης του χαρτοφυλακίου του προγράμματος APP για να διασφαλίσει ότι εξακολουθεί να συμβαδίζει με τη συνολική στρατηγική και κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής, να διαφυλάξει τη λειτουργία της αγοράς και να διατηρήσει υπό αυστηρό έλεγχο τις βραχυπρόθεσμες συνθήκες της αγοράς χρήματος.

• Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)

Το α' τρίμηνο του 2022 το Ευρωσύστημα συνέχισε τις καθαρές αγορές στοιχείων ενεργητικού στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP¹⁵, αν και με χαμηλότερο ρυθμό από ό,τι το προηγούμενο τρίμηνο, μετά την απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ τον Δεκέμβριο του 2021.¹⁶ Βάσει της ίδιας απόφασης, οι καθαρές αγορές στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP σταμάτησαν στο τέλος Μαρτίου του 2022. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ σκοπεύει να επανεπενδύει τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP κατά τη λήξη τους τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα συνεχίσει να εφαρμόζει ευελιξία στις επανεπενδύσεις, με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων για τον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής που σχετίζονται με την πανδημία. Σε κάθε περίπτωση, η μελλοντική σταδιακή μείωση (roll-off) του χαρτοφυλακίου PEPP θα ρυθμιστεί κατά τρόπο ώστε να αποφευχθούν παρεμβολές στην ενδεχόμενη κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής.

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (impairment tests).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (CBPP1, CBPP2, CBPP3, SMP, ABSPP, PSPP, CSPP και PEPP). Έλεγχοι απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των παραπάνω χαρτοφυ-

12 Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο APP μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα της ΕΚΤ.

13 Βλ. το δελτίο τύπου της 10ης Μαρτίου 2022 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

14 Βλ. το δελτίο τύπου της 9ης Ιουνίου 2022 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

15 Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο PEPP μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα της ΕΚΤ.

16 Βλ. το δελτίο τύπου της 16ης Δεκεμβρίου 2021 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

λακίων διενεργούνται σε ετήσια βάση, χρησιμοποιώντας δεδομένα τέλους έτους, και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Σε αυτούς τους ελέγχους, οι δείκτες απομείωσης αξιολογούνται χωριστά για κάθε πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου παρατηρούνται ενδείξεις απομείωσης, διενεργείται περαιτέρω ανάλυση για να επιβεβαιωθεί ότι οι ταμειακές ροές των υποκείμενων τίτλων δεν έχουν επηρεαστεί από κάποιο γεγονός απομείωσης.

Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των νομισματικών χαρτοφυλακίων που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε πως δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας κανενός από αυτά.

Το σύνολο της αξίας των χαρτοφυλακίων χρεογράφων νομισματικής πολιτικής που βρίσκονται στην κατοχή των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στις 31.12.2022 ανέρχεται σε 4.479,9 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει 148,2 δισεκ. ευρώ (31.12.2021: 4.268,0 δισεκ. ευρώ και 137,8 δισεκ. ευρώ, αντίστοιχα).

Σύμφωνα με τη γενική ρύθμιση που θεσπίζεται στο άρθρο 32.4 του Καταστατικού της ΕΚΤ, οι ζημιές από τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων νομισματικής πολιτικής, εάν πραγματοποιηθούν, κατανέμονται εξ ολοκλήρου στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κλείδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα, εξαιρουμένων των ζημιών των κρατικών χρεογράφων στο πλαίσιο των προγραμμάτων PSPP και PEPP.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, στις 31.12.2022 οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατέχουν χρεόγραφα συνολικής αξίας 1.095,4 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 113,9 δισεκ. ευρώ είναι στην κατοχή της Τράπεζας της Ελλάδος (31.12.2021: 1.032,7 δισεκ. ευρώ και 106,5 δισεκ. ευρώ, αντίστοιχα).

Το αναπόσβεστο κόστος των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής που διακρατούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και η αγοραία αξία¹⁷ τους (η οποία δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό ή τα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά παρουσιάζεται μόνο για λόγους συγκρισιμότητας) παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022		31.12.2021		Μεταβολή	
	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία	Αναπό- σβεστο κόστος	Αγοραία Αξία
Προγράμματα Αγοράς Τίτλων – Στοιχείων Ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί						
Πρώτο Πρόγραμμα Αγοράς						
Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP1)	0,0	0,0	5,0	5,0	-5,0	-5,0
Πρόγραμμα για τις Αγορές Τίτλων (SMP)	53,9	59,5	75,9	92,2	-22,0	-32,7
Σύνολο	53,9	59,5	80,9	97,2	-27,0	-37,7
Προγράμματα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού (APP) που παραμένουν ενεργά						
Τρίτο Πρόγραμμα Αγοράς Καλυμμένων						
Ομολογιών (CBPP3)	2.006,6	1.930,1	2.799,1	2.855,2	-792,5	-925,1
Πρόγραμμα Αγοράς Τίτλων						
του Δημόσιου Τομέα (PSPP)	71.678,6	61.844,0	68.942,3	70.621,3	2.736,3	-8.777,3
Σύνολο	73.685,2	63.774,1	71.741,4	73.476,5	1.943,8	-9.702,4
Έκτακτο Πρόγραμμα Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP)						
Κρατικά Χρεόγραφα στο πλαίσιο						
του PEPP	34.276,8	28.123,6	31.311,8	31.268,6	2.965,0	-3.145,0
Υπερεθνικά Χρεόγραφα στο πλαίσιο						
του PEPP	40.139,0	31.239,9	34.692,6	33.973,0	5.446,4	-2.733,1
Σύνολο	74.415,8	59.363,5	66.004,4	65.241,6	8.411,4	-5.878,1
Γενικό σύνολο	148.154,9	123.197,1	137.826,7	138.815,3	10.328,2	-15.618,2

17 Οι αγοραίες αξίες είναι ενδεικτικές και προκύπτουν με βάση τις τιμές της αγοράς. Όταν δεν είναι διαθέσιμες οι τιμές της αγοράς, οι αγοραίες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας εσωτερικά υποδείγματα του Ευρωσυστήματος.

Η μείωση του αναπόσβεστου κόστους των χαρτοφυλακίων CBPP1, SMP και CBPP3 οφείλεται σε λήξεις χρεογράφων. Παράλληλα, η Τράπεζα το 2022, στο πλαίσιο της εφαρμογής των σχετικών αποφάσεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, συνέχισε τις αγορές χρεογράφων στα χαρτοφυλάκια PSPP και PEPP.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής για την 31.12.2022 και 31.12.2021, με βάση την εναπομένουσα διάρκεια τους:

31.12.2022

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
SMP	53,9	0,0	33,7	16,7	3,5
CBPP3	2.006,6	732,8	442,5	831,3	0,0
PSPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	71.678,6	8.271,1	9.059,5	19.237,3	35.110,7
PEPP – Κρατικά Χρεόγραφα	34.276,8	4.280,7	1.137,5	6.138,8	22.719,8
PEPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	40.139,0	1.267,1	1.561,6	10.628,5	26.681,8
Σύνολο	148.154,9	14.551,7	12.234,8	36.852,6	84.515,8

31.12.2021

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
CBPP1	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
SMP	75,9	23,6	0,0	48,9	3,4
CBPP3	2.799,1	919,0	604,4	1.151,0	124,7
PSPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	68.942,3	6.430,7	8.328,8	20.446,1	33.736,7
PEPP – Κρατικά Χρεόγραφα	31.311,8	3.421,0	1.353,2	5.579,8	20.957,8
PEPP – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	34.692,6	1.702,0	1.277,0	8.782,0	22.931,6
Σύνολο	137.826,7	12.501,3	11.563,4	36.007,8	77.754,2

7.2 Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Πρόκειται για τα χαρτοφυλάκια που κατέχει η Τράπεζα για καθαρά επενδυτικούς σκοπούς.

Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα			
(εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)			
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.			
• Ομόλογα	107,0	120,5	-13,5
• Έντοκα γραμμάτια	721,6	0,0	721,6
Χρεόγραφα Ε.Δ.			
• Ομόλογα	152,7	370,3	-217,6
• Έντοκα γραμμάτια	639,1	0,0	639,1
Σύνολο	1.620,4	490,8	1.129,6
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη			
• Ομόλογα Ε.Δ.	2.811,2	3.512,6	-701,4
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	7.828,4	6.121,4	1.707,0
Σύνολο	10.639,6	9.634,0	1.005,6
Γ. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	5,8	6,0	-0,2
Γενικό σύνολο	12.265,8	10.130,8	2.135,0

Σημειώνεται ότι στα ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ. συνολικού ύψους 7.828,4 εκατ. ευρώ περιλαμβάνονται “πράσινα ομόλογα” ύψους 149,5 εκατ. ευρώ.

Τα χρεόγραφα, εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη τους, αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 30.12.2022 ανά ISIN (International Security Identification Number). Οι εξ αποτιμήσεως ζημιές ύψους 10,7 εκατ. ευρώ (31.12.2021: εξ αποτιμήσεως κέρδη 3,4 εκατ. ευρώ), που προέκυψαν μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημιές αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται έως τη λήξη τους απεικονίζονται στο αναπόσβεστο κόστος. Πρόκειται για χρεόγραφα σταθερών ή προκαθορισμένων πληρωμών και καθορισμένης διάρκειας, τα οποία η Τράπεζα προτίθεται να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Από τον σχετικό έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2022, διαπιστώθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας τους.

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 30.12.2022 και τα εξ αποτιμήσεως κέρδη που προέκυψαν, ύψους 4,0 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 4,3 εκατ. ευρώ), μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”).

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των λοιπών χρεογράφων σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ (πλην των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων) για την 31.12.2022 και 31.12.2021, με βάση την εναπομένουσα διάρκεια τους:

31.12.2022

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	107,0	34,3	0,0	41,3	31,4
• Έντοκα γραμμάτια	721,6	721,6	0,0	0,0	0,0
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	152,7	148,3	0,0	4,4	0,0
• Έντοκα γραμμάτια	639,1	639,1	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	1.620,4	1.543,3	0,0	45,7	31,4
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	2.811,2	55,1	205,7	667,9	1.882,5
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	7.828,4	189,6	29,9	1.479,4	6.129,5
Σύνολο	10.639,6	244,7	235,6	2.147,3	8.012,0
Γενικό σύνολο	12.260,0	1.788,0	235,6	2.193,0	8.043,4

31.12.2021

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	≤ 1 έτους	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
A. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	120,5	63,7	30,4	7,1	19,3
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	370,3	211,2	154,2	4,9	0,0
Σύνολο	490,8	274,9	184,6	12,0	19,3
B. Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	3.512,6	833,7	55,4	855,4	1.768,1
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	6.121,4	115,7	159,5	782,9	5.063,3
Σύνολο	9.634,0	949,4	214,9	1.638,3	6.831,4
Γενικό σύνολο	10.124,8	1.224,3	399,5	1.650,3	6.850,7

8. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Α. Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ.			
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. μέχρι 31.12.1993	81,5	163,0	-81,5
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. από ρύθμιση οφειλών συναλλαγματικών διαφορών ν. 1083/80	390,6	781,3	-390,7
Σύνολο	472,1	944,3	-472,2
Β. Άτοκα δάνεια προς το Ε.Δ. για συμμετοχή στο ΔΝΤ	3.006,7	2.978,1	28,6
Γενικό σύνολο	3.478,8	3.922,3	-443,6

Το στοιχείο αυτό αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στο Ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα:

- Η μείωση κατά 472,2 εκατ. ευρώ που παρατηρείται στα υπόλοιπα των εντόκων δανείων προς το Ελληνικό Δημόσιο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στη σταδιακή αποπληρωμή τους. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω δάνεια λήγουν το 2023.
- Η αύξηση κατά 28,6 εκατ. ευρώ του υπολοίπου των άτοκων δανείων προς το Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στην ενσωμάτωση της διαφοράς από την προσαρμογή του λογαριασμού “Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ”, λόγω ανατίμησης του SDR έναντι του ευρώ, όπως ορίζει η σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος (βλ. σημείωση 5 του παθητικού “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”).

Τα δάνεια για τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο ΔΝΤ θα επιστραφούν εξ ολοκλήρου όταν παύσει η λειτουργία του ΔΝΤ ή όταν παύσει η συμμετοχή της χώρας σε αυτό.

9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ

Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	217,8	202,7	15,1
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	285,8	285,8	0,0
Συνολικό μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	503,6	488,5	15,1

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ.

Η εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της κάθε ΕθνΚΤ.

Σε κάθε ΕθνΚΤ αποδίδεται στάθμιση σε αυτή την κλείδα, η οποία ισούται με το άθροισμα:

- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρέχουσες τιμές και
- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 29, παρ. 1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Με βάση το ίδιο άρθρο, παρ. 3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία μετά την ίδρυση του ΕΣΚΤ. Επίσης, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται με κάθε μεταβολή της σύνθεσης των εγγεγραμμένων μελών στο κεφάλαιό της.

Οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει πλήρως τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ σύμφωνα με τις κλείδες κατανομής τους και συμμετέχουν στα διανεμόμενα κέρδη (ή ζημίες) της.

Οι ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ συνεισφέρουν μόνο το 3,75% του συνολικού μεριδίου τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ για την κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 48.3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξάνεται αυτοματικά όταν ένα νέο μέλος (κράτος) εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αντίστοιχη ΕθνΚΤ εντάσσεται στο ΕΣΚΤ. Η αύξηση καθορίζεται πολλαπλασιάζοντας το υφιστάμενο ύψος του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ με το λόγο της κλείδας συμμετοχής της νεοεισερχόμενης ΕθνΚΤ στο ΕΣΚΤ προς το άθροισμα των κλειδών συμμετοχής των ΕθνΚΤ που είναι ήδη μέλη του ΕΣΚΤ.

Κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ

Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες	2022 %	2021 %
Banque Nationale de Belgique (Βέλγιο)	2,9630	2,9630
Deutsche Bundesbank (Γερμανία)	21,4394	21,4394
Eesti Pank (Εσθονία)	0,2291	0,2291
Central Bank of Ireland (Ιρλανδία)	1,3772	1,3772
Τράπεζα της Ελλάδος (Ελλάδα)	2,0117	2,0117
Banco de España (Ισπανία)	9,6981	9,6981
Banque de France (Γαλλία)	16,6108	16,6108
Banca d'Italia (Ιταλία)	13,8165	13,8165
Central Bank of Cyprus (Κύπρος)	0,1750	0,1750
Latvijas Banka (Λετονία)	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas (Λιθουανία)	0,4707	0,4707
Banque centrale du Luxembourg (Λουξεμβούργο)	0,2679	0,2679
Central Bank of Malta (Μάλτα)	0,0853	0,0853
De Nederlandsche Bank (Ολλανδία)	4,7662	4,7662
Oesterreichische Nationalbank (Αυστρία)	2,3804	2,3804
Banco de Portugal (Πορτογαλία)	1,9035	1,9035
Banka Slovenije (Σλοβενία)	0,3916	0,3916
Národná banka Slovenska (Σλοβακία)	0,9314	0,9314
Suomen Pankki (Φινλανδία)	1,4939	1,4939
Σύνολο ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ	81,3286	81,3286
Българска народна банка (Βουλγαρία)	0,9832	0,9832
Česká národní banka (Τσεχία)	1,8794	1,8794
Danmarks Nationalbank (Δανία)	1,7591	1,7591
Hrvatska narodna banka (Κροατία)	0,6595	0,6595
Magyar Nemzeti Bank (Ουγγαρία)	1,5488	1,5488
Narodowy Bank Polski (Πολωνία)	6,0335	6,0335
Banca Națională a României (Ρουμανία)	2,8289	2,8289
Sveriges Riksbank (Σουηδία)	2,9790	2,9790
Σύνολο ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ	18,6714	18,6714
Γενικό σύνολο	100,0000	100,0000

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται τα στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ.

Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο της ΕΚΤ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
	%	%	€
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ (27 χώρες-μέλη της ΕΕ)	10.825,0	10.825,0	0,0
Κλείδα κατανομής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	2,01170	2,01170	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	217,8	217,8	0,0
Καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος	8.803,8	8.193,7	610,1
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,47355	2,47355	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	217,8	202,7	15,1

Το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανέρχεται σε 217,8 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 2,01170% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ και στο 2,47355% του καταβεβλημένου από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κεφαλαίου της ΕΚΤ, το οποίο ανέρχεται σε 8.803,8 εκατ. ευρώ.

Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανέρχεται σε 10.825,0 εκατ. ευρώ. Μετά την αποχώρηση της Τράπεζας της Αγγλίας από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) στις 31 Ιανουαρίου 2020, η ΕΚΤ διατήρησε το εγγεγραμμένο της κεφάλαιο αμετάβλητο και το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Αγγλίας στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανακατανεμήθηκε στις εναπομένουσες ΕθνΚΤ εντός και εκτός της ζώνης του ευρώ.

Το καταβεβλημένο από όλες τις χώρες του ΕΣΚΤ κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε επίσης αμετάβλητο στα 7.659,4 εκατ. ευρώ το 2020, καθώς οι εναπομένουσες ΕθνΚΤ κάλυψαν το ποσό του κεφαλαίου που είχε καταβληθεί από την Τράπεζα της Αγγλίας, ύψους 58,0 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ θα πρέπει στη συνέχεια να καταβάλουν πλήρως και την αυξημένη συμμετοχή τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, σε δύο ετήσιες δόσεις.¹⁸

Στο πλαίσιο αυτό, οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ κατέβαλαν τον Δεκέμβριο του 2021 την πρώτη δόση για την αύξηση της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ και τον Δεκέμβριο του 2022 την δεύτερη δόση, ύψους 610,1 εκατ. ευρώ εκάστη. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το καταβεβλημένο από όλες τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κεφάλαιο της ΕΚΤ ανήλθε την 31.12.2022 σε 8.803,8 εκατ. ευρώ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος προέβη τον Δεκέμβριο του 2021, αντίστοιχα, στην καταβολή της πρώτης δόσης ύψους 15,1 εκατ. ευρώ, αυξάνοντας τη συμμετοχή της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από 187,6 εκατ. ευρώ το 2020 σε 202,7 εκατ. ευρώ το 2021. Ομοίως, η Τράπεζα της Ελλάδος κατέβαλε τη δεύτερη δόση των 15,1 εκατ. ευρώ στις 28 Δεκεμβρίου 2022, αυξάνοντας το μερίδιό της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από 202,7 εκατ. ευρώ το 2021 σε 217,8 εκατ. ευρώ το 2022.

Η συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ ανέρχεται σε 285,8 εκατ. ευρώ και παρέμεινε αμετάβλητη σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

18 Συγκεκριμένα, Απόφαση (ΕΕ) 2020/138 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με την καταβολή του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/44 (ΕΚΤ/2020/4), Απόφαση (ΕΕ) 2020/136 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με την καταβολή του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/48 (ΕΚΤ/2020/2) και Απόφαση (ΕΕ) 2020/139 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22.01.2020 σχετικά με τη θέσπιση των λεπτομερών διατάξεων για τις μεταβιβάσεις μεριδίων κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών και για την αναπροσαρμογή του καταβεβλημένου κεφαλαίου και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/45 (ΕΚΤ/2020/5).

9.2 Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022		31.12.2021		Μεταβολή
	%	€	%	€	
Συνολικά συναλλαγματικά διαθέσιμα που έχουν μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ από τις 19 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος		40.343,9		40.343,9	0,0
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,47355		2,47355		
Απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ		997.9		997.9	0.0

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι απαιτήσεις της Τράπεζας που απορρέουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της Τράπεζας στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ με την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ και της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα αποτελούνταν κατά 85% από δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας και κατά 15% από χρυσό.

Έναντι των συναλλαγματικών διαθεσίμων που μεταφέρθηκαν, ενεγράφη απαίτηση εκφρασμένη σε ευρώ η οποία αποφέρει τόκο που υπολογίζεται με επιτόκιο ίσο με το 85% του εκάστοτε επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (η διαφορά 15% αντιστοιχεί στο μέρος της απαίτησης που προήλθε από τη μεταφορά του χρυσού και θεωρείται ότι έχει μηδενική απόδοση).¹⁹

9.3 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	20.073,1	15.389,3	4.683,8

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι καθαρές απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” και “Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος”, καθώς και σημείωση 1 του παθητικού “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα, σε μηνιαία βάση. Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που κατανέμονται στην κάθε ΕθνΚΤ και της αξίας των τραπεζογραμματίων ευρώ που αυτή πραγματικά θέτει σε κυκλοφορία καταγράφεται ως “Καθαρή απαίτηση/υποχρέωση εντός του Ευρωσυστήματος που σχετίζεται με την κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος”.

Η αύξηση της εν λόγω απαίτησης σε σύγκριση με την 31.12.2021, ύψους 4.683,8 εκατ. ευρώ, οφείλεται αφενός στην αύξηση της συνολικής αξίας των τραπεζογραμματίων που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα,

19 Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε από την Κατευθυντήρια Γραμμή της 16ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη σύνθεση και αποτίμηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις λεπτομέρειες της αρχικής μεταβίβασής τους, το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται οι ισοδύναμες απαιτήσεις και την απόδοσή τους (ΕΚΤ/2000/15), ΕΕ L336, 30.12.2000, σελ. 114.

και αφετέρου στη μείωση της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο από 27.07.2022 είναι θετικό.

9.4 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)

Στις 31.12.2022 το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) ήταν πιστωτικό (υποχρέωση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 8.3 του παθητικού “Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)”.

9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
– από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος τρέχοντος έτους	705,0	243,7	461,3
– από διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	1,1	3,8	-2,7
– από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ	0,0	3,7	-3,7
– από λοιπές απαιτήσεις	6,7	4,1	2,6
Σύνολο	712,8	255,3	457,5

Οι λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος, ύψους 712,8 εκατ. ευρώ, προέκυψαν από:

- Το αποτέλεσμα που προέκυψε για την Τράπεζα από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος του οικονομικού έτους 2022, ύψους 705 εκατ. ευρώ (έσοδο). Το συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα ήταν μικρότερο του αναλογούντος με βάση την κλείδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”).
- Το ποσό 1,1 εκατ. ευρώ που εισέπραξε η Τράπεζα λόγω διορθώσεων στην αναδιανομή νομισματικού εισοδήματος των ετών 2020 και 2021 (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”).
- Το ποσό ύψους 6,7 εκατ. ευρώ, που αφορά τους τόκους δανείου SURE (temporary Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) που μεταβιβάστηκαν στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος δανεισμού, κατόπιν σχετικής εντολής του Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον κανονισμό του προγράμματος δανεισμού SURE, τα ποσά για την αποπληρωμή τόσο του αρχικού κεφαλαίου όσο και των τόκων για τα δάνεια που έχουν λάβει τα κράτη-μέλη θα κατατίθενται από τα κράτη-μέλη 20 εργάσιμες ημέρες TARGET2 νωρίτερα της προγραμματισμένης ημερομηνίας αποπληρωμής στους λογαριασμούς των αντίστοιχων ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ. Ως αποτέλεσμα, θα δημιουργούνται ενδοσυστημικές απαιτήσεις των ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ και αντίστοιχα ενδοσυστημικές υποχρεώσεις της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ.

Ισόποση υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο 10.3 του παθητικού “Λοιπά στοιχεία” ώστε να αντανakλά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο ποσό παραμένει στον λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.

Το 2021, το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει επίσης το οφειλόμενο προς την Τράπεζα της Ελλάδος ποσό από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ. Όσον αφορά το 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα για το έτος, αποφάσισε να μην διανείμει το συνολικό ποσό που προέρχεται από το εκδοτικό της δικαίωμα, καθώς και το εισόδημα που αποκτήθηκε από τίτλους που αγοράστηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων SMP, APP και PEPP (βλ. III. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Διανομή κερδών της ΕΚΤ”).

Ως εκ τούτου, στο τέλος του 2022 δεν προέκυψαν ποσά υπέρ της Τράπεζας της Ελλάδος από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ.

11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Κέρματα ζώνης ευρώ	46,8	53,5	-6,7

Το υπόλοιπο του εν λόγω στοιχείου απεικονίζει την αξία των κερμάτων ευρώ που υπάρχουν στα ταμεία της Τράπεζας, τα οποία έχουν εκδοθεί από τις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Τα κέρματα που τίθενται σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου καταχωρούνται σε ειδικό λογαριασμό του, ο οποίος περιλαμβάνεται στο στοιχείο 4.1 του παθητικού “Γενική Κυβέρνηση”.

11.2 Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2022	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	8,0	0,0	3,6	1,6	2,8
• Αποσβέσεις	-11,1	0,0	-5,1	-4,1	-1,9
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	-0,1	4,6	-4,5
• Διαθέσεις/Διαγραφές	-4,0	-2,9	-1,1	0,0	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2022	570,2	360,5	162,2	19,7	27,8
Κόστος	814,9	360,5	211,6	157,1	85,7
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-244,7	0,0	-49,4	-137,4	-57,9
Λογιστική αξία την 31.12.2022	570,2	360,5	162,2	19,7	27,8

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2021	573,7	363,8	166,8	14,1	29,0
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	13,0	0,0	3,2	1,6	8,2
• Αποσβέσεις	-8,6	0,0	-5,1	-2,8	-0,7
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	0,0	5,1	-5,1
• Διαθέσεις/Διαγραφές	-0,8	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2021	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4
Κόστος	811,9	363,4	209,2	152,1	87,2
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-234,6	0,0	-44,3	-134,5	-55,8
Λογιστική αξία την 31.12.2021	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4

Στην κατηγορία “Λοιπά” περιλαμβάνονται προκαταβολές κτήσεως λοιπού εξοπλισμού και λογισμικού υπό εγκατάσταση ύψους 20,0 εκατ. ευρώ, καθώς και ασώματες ακινητοποιήσεις (κυρίως έξοδα λογισμικού) και έξοδα πολυετούς απόσβεσης ύψους 7,8 εκατ. ευρώ (28,9 εκατ. ευρώ και 2,5 εκατ. ευρώ αντίστοιχα την 31.12.2021).

Εντός του έτους 2022 πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις ακινήτων συνολικής αξίας 4,0 εκατ. ευρώ, οι οποίες αφορούσαν ακίνητα πρώην υποκαταστημάτων της Τράπεζας.

Το 2022 δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης και επομένως δεν συνέτρεχαν λόγοι διενέργειας ελέγχου απομείωσης της αξίας τους.

11.3 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Περιουσιακά στοιχεία προγράμματος ασφάλισης προσωπικού	85,4	81,3	4,1
Μετοχές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών σε SDR	20,9	20,9	0,0
Συμμετοχή στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	5,3	5,3	0,0
Λοιπά στοιχεία	4,2	4,2	0,0
Σύνολο	115,8	111,7	4,1

Στην κατηγορία “Λοιπά στοιχεία” περιλαμβάνονται κυρίως η συμμετοχή στη “ΔΙΑΣ” (Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.), ύψους 4,1 εκατ. ευρώ (αμετάβλητη συγκριτικά με το 2021), καθώς και μετοχές της εταιρίας “Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.” και του οργανισμού “SWIFT”.

11.4 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται κυρίως τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου (warrants), το σύνολο των οποίων ανήλθε στις 31.12.2022 σε 45,2 χιλ. ευρώ (31.12.2021: 21,8 χιλ. ευρώ). Οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται σε λογαριασμούς τάξεως στην ονομαστική τους αξία. Τα ποσά αυτά καταχωρήθηκαν και σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής”).

11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι-έσοδα από:			
Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων			
• Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	1.045,9	918,1	127,8
• Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	124,0	127,6	-3,6
Σύνολο	1.169,9	1.045,7	124,2
Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO-III (θετικό επιτόκιο)	64,7	0,0	64,7
Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης PELTRO (θετικό επιτόκιο)	0,2	0,0	0,2
Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	89,9	0,0	89,9
Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	5,0	0,0	5,0
Λοιποί τόκοι-έσοδα	12,9	36,4	-23,5
Σύνολο	1.342,6	1.082,1	260,5
Λοιπά δεδουλευμένα έσοδα από:			
• Προμήθειες	45,9	42,0	3,9
• Πωλήσεις προϊόντων IETA σε τρίτους	3,9	3,5	0,4
• Τελική διανομή κερδών της ΕΚΤ	0,0	1,0	-1,0
• Λοιπά	3,2	3,3	-0,1
Σύνολο	53,0	49,8	3,2
Προπληρωθέντα έξοδα/Προκαταβολές	199,6	207,1	-7,5
Γενικό σύνολο	1.595,2	1.339,0	256,2

Το σύνολο των δεδουλευμένων εσόδων και προπληρωθέντων εξόδων ανήλθαν σε 1.595,2 εκατ. ευρώ την 31.12.2022, έναντι 1.339,0 εκατ. ευρώ την 31.12.2021.

Στην κατηγορία “Λοιποί τόκοι-έσοδα” περιλαμβάνονται δεδουλευμένοι τόκοι επί των καταθέσεων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίες περιλαμβάνονται στο στοιχείο 4.1 του παθητικού “Γενική Κυβέρνηση”.

11.6 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Δάνεια στο προσωπικό	403,2	404,3	-1,1
Λοιπά	149,5	162,7	-13,2
Σύνολο	552,7	567,0	-14,3

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ανήλθαν την 31.12.2022 σε 552,7 εκατ. ευρώ, έναντι 567,0 εκατ. ευρώ την 31.12.2021.

Στην κατηγορία “Λοιπά” περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής: απαίτηση δανείων από την παλαιά Τράπεζα Κρήτης, απαιτήσεις από ασφαλιστικούς οργανισμούς, πελάτες και αποθέματα ΙΕΤΑ, καθώς και αποθέματα εντύπων και γραφικής ύλης.

Για την απαίτηση δανείων από την πρώην Τράπεζα Κρήτης, ύψους 61,0 εκατ. ευρώ, έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη, η οποία περιλαμβάνεται στην κατηγορία 11α του παθητικού “Ειδικές προβλέψεις”.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος²⁰	15.698,5	19.753,2	-4.054,7
Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ (8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα)	-3.110,8	-3.056,0	-54,8
Απαίτηση/Υποχρέωση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	23.183,9	18.445,3	4.738,6
Καθαρή απαίτηση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	20.073,1	15.389,3	4.683,8
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων	35.771,6	35.142,5	629,1

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζεται το μερίδιο που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος επί του συνόλου των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Ευρωσύστημα και υπολογίζεται με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας (2,2755% στις 31.12.2022, αμετάβλητη σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση).²¹

Η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα αυξήθηκε κατά 1,8% το 2022 (1.572,0 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 1.544,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2021). Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ανέρχεται σε 35.771,6 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022 έναντι 35.142,5 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2021, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,8%, λόγω της αύξησης της συνολικής κυκλοφορίας του Ευρωσυστήματος. Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος μειώθηκε κατά 20,5%, από 19.753,2 εκατ. ευρώ το 2021 σε 15.698,5 εκατ. ευρώ το 2022. Καθώς η πραγματική κυκλοφορία είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά τους, ύψους 20.073,1 εκατ. ευρώ, εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ” (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.507,2	49.119,6	-46.612,4

²⁰ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που πραγματικά έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

²¹ Από 01.01.2023, η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος διαμορφώνεται σε 2,2575%, από 2,2755% στις 31.12.2022, ως αποτέλεσμα της εισόδου της Κεντρικής Τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) στο Ευρωσύστημα (βλ. VI. Πρόσθετες Πληροφορίες “Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού”).

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους για τήρηση ελάχιστων αποθεματικών στο Ευρωσύστημα και για την τακτοποίηση των μεταξύ τους πληρωμών, εξαιρουμένων των κεφαλαίων πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα και των λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών, τα οποία γνωστοποιούνται διακριτά στο στοιχείο 3 του παθητικού “Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ”.

Η σημαντική μείωση οφείλεται στη μεταφορά των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων πέραν των ελάχιστων αποθεματικών (υπερβάλλοντα αποθεματικά) από τους τρεχούμενους λογαριασμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων σε λογαριασμούς διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, ως συνέπεια της αύξησης του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου του 2022 και της αναστολής του συστήματος δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των υπερβαλλόντων αποθεματικών.²²

Σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2022 το μέσο υπόλοιπο των τρεχούμενων λογαριασμών των πιστωτικών ιδρυμάτων διαμορφώθηκε σε 35,2 δισεκ. ευρώ έναντι μέσου υπολοίπου 34,1 δισεκ. ευρώ το 2021 (αύξηση 3,2%).

Αναφορικά με τον εκτοκισμό των τρεχούμενων λογαριασμών ισχύουν τα κάτωθι:

• Ελάχιστα αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των ελάχιστων αποθεματικών που τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στην κεντρική τράπεζα εκτοκίζονταν έως και τις 20 Δεκεμβρίου 2022 με το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate). Στις 27 Οκτωβρίου 2022 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι, από τις 21 Δεκεμβρίου 2022 τα υπόλοιπα αυτά θα εκτοκίζονται με το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

• Υπερβάλλοντα αποθεματικά

Τα υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων, δηλαδή τα ποσά που τηρούν στους τρεχούμενους λογαριασμούς τους με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες καθ' υπέρβαση του μέσου ύψους των υποχρεωτικών ελάχιστων αποθεματικών, από τον Ιούνιο του 2014 εκτοκίζονται με το χαμηλότερο επιτόκιο μεταξύ του μηδενικού επιτοκίου και του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

Από τις 30 Οκτωβρίου 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θέσπισε σύστημα δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των αποθεματικών, σύμφωνα με το οποίο μέρος από τα ως άνω υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρείτο από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων και εκτοκιζόταν με ετήσιο επιτόκιο 0%. Το ποσό των εν λόγω υπερβαλλόντων αποθεματικών το οποίο εξαιρείτο στο τέλος του έτους από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων –η απαλλασσόμενη βαθμίδα (exempt tier)– καθορίστηκε ως το εξαπλάσιο των υποχρεωτικών ελάχιστων αποθεματικών κάθε πιστωτικού ιδρύματος.²³ Η μη απαλλασσόμενη βαθμίδα (non-exempt tier) από τα υπερβάλλοντα αποθεματικά εξακολούθησε να εκτοκίζεται με το χαμηλότερο επιτόκιο μεταξύ του μηδενικού επιτοκίου και του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

Με την αύξηση του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει την εφαρμογή του συστήματος δύο βαθμίδων καθορίζοντας τον πολλαπλασιαστή στο μηδέν, καθώς το εν λόγω σύστημα εκτοκισμού των υπερβαλλόντων αποθεματικών δεν ήταν πλέον απαραίτητο.

2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	41.187,7	0,0	41.187,7

²² Βλ. το δελτίο τύπου της 8ης Σεπτεμβρίου 2022 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

²³ Ο πολλαπλασιαστής είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανάλογα με το εκάστοτε ύψος των υπερβαλλόντων αποθεματικών.

Το στοιχείο αυτό αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος διάρκειας μίας ημέρας (overnight) με προκαθορισμένο επιτόκιο το οποίο, κατόπιν διαδοχικών αυξήσεων κατά τη διάρκεια του 2022, στις 31.12.2022 ανέρχεται σε 2,0%.

Το υπόλοιπο των καταθέσεων αυτών μεταβάλλεται σε ημερήσια βάση. Στις 31.12.2022, οι εν λόγω καταθέσεις ανήλθαν σε 41,2 δισεκ. ευρώ.

Η σημαντική αύξηση, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται στο γεγονός ότι, τα πιστωτικά ιδρύματα προχώρησαν στη μεταφορά των υπερβαλλόντων αποθεματικών τους από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους σε λογαριασμούς διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, ως συνέπεια της από 14 Σεπτεμβρίου 2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ για αύξηση του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) σε επίπεδο άνω του μηδενός.

2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τις καταθέσεις από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη της μείωσης της αγοραίας αξίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν χορηγηθεί στην Τράπεζα ως εγγύηση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, όταν αυτή μειωθεί κάτω από το προκαθορισμένο περιθώριο ασφαλείας.

Στις 31.12.2022 οι εν λόγω καταθέσεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κεφάλαια πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα, καθώς και λογαριασμούς πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών.

Στις 31.12.2022, οι εν λόγω υποχρεώσεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο.

4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Γενική κυβέρνηση

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Γενική κυβέρνηση	23.800,8	26.139,1	-2.338,3

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου και των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Κατά τη διάρκεια του 2022 το μέσο υπόλοιπο των παραπάνω λογαριασμών διαμορφώθηκε σε 31,4 δισεκ. ευρώ, έναντι 29,2 δισεκ. ευρώ το 2021 (αύξηση 7,5%).

4.2 Λοιπές υποχρεώσεις

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Λοιπές υποχρεώσεις	1.256,3	1.095,9	160,4

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται υπόλοιπα κυρίως λογαριασμών διαφόρων φορέων και οργανισμών, καθώς και υπόλοιπα λογαριασμών χρηματοπιστωτικών εταιριών.

5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Καταθέσεις ΔΝΤ	2.325,2	2.296,6	28,6
Λοιπές καταθέσεις	751,3	156,1	595,2
Σύνολο	3.076,5	2.452,7	623,8

Οι καταθέσεις ΔΝΤ αφορούν καταθέσεις ποσού 2.325,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 2.296,6 εκατ. ευρώ) και σχετίζονται κυρίως με τον λογαριασμό σε ευρώ (No.1), ύψους 2.322,8 εκατ. ευρώ, που τηρεί το ΔΝΤ στην Τράπεζα και αντιστοιχεί στο μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (μέρος της quota, βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)”).

Η αύξηση κατά 28,6 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στην προσαρμογή του υπολοίπου του λογαριασμού τέλους χρήσης, λόγω της μεταβολής της ισοτιμίας του SDR έναντι του ευρώ (υποτίμηση ευρώ), ώστε οι καταθέσεις να αντιστοιχούν στο ποσό των SDR που καθορίζεται από το ΔΝΤ στο τέλος της χρήσης. Η ισοτιμία έχει ληφθεί από το ΔΝΤ (1 ευρώ = 0,79814 SDR στις 23.12.2022,²⁴ έναντι 1 ευρώ = 0,808092 SDR στις 23.12.2021). Βάσει συμβάσεων που έχουν υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημόσιου και της Τράπεζας της Ελλάδος, το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις του ΔΝΤ και γίνεται αντίστοιχη αναπροσαρμογή στο υπόλοιπο των δανείων που έχουν δοθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ.

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται κυρίως τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (European Investment Fund-EIF), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (European Investment Bank-EIB) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD).

6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR από κατανομές του ΔΝΤ	1.008,9	2.886,7	-1.877,8
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο (μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ – μέρος quota – σε SDR)	719,8	710,7	9,1
Λοιπές υποχρεώσεις	27,4	28,8	-1,4
Σύνολο	1.756,1	3.626,2	-1.870,1

Οι παραπάνω υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR αντιστοιχίζονται στο ενεργητικό με ισόποσες απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ (βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)”).

Η μείωση κατά 1.870,1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται κυρίως στην πρόωρη ολική αποπληρωμή από το Ελληνικό Δημόσιο των δόσεων δανείων που είχε λάβει από το ΔΝΤ, ύψους 1.510,0 εκατ. SDR (1.880,4 εκατ. ευρώ), κάνοντας χρήση των διαθεσίμων του σε SDR.

7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται καταθέσεις διαφόρων φορέων και οργανισμών εκτός ζώνης ευρώ συνολικού ύψους 2,7 χιλ. ευρώ έναντι, 2,6 χιλ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

²⁴ Τελευταία διαθέσιμη ισοτιμία στην ιστοσελίδα του ΔΝΤ https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_mth.aspx?SelectDate=2021-12-31&reportType=CVSDR.

8. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος

8.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

Το ύψος της υποχρέωσης στις 31.12.2022 ήταν μηδενικό, καθώς η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πραγματικά είχαν τεθεί σε κυκλοφορία ήταν μικρότερη από αυτή που αναλογούσε στην Τράπεζα, όπως και στην προηγούμενη χρήση. Επομένως, η διαφορά τους εμφανίζεται ως απαίτηση στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”.

8.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	112.440,8	104.172,3	8.268,5

Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) το 2022 κατά 8.268,5 εκατ. ευρώ είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών τίτλων από την Τράπεζα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής.

Πρόκειται για τις καθαρές υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από τις διευρωπαϊκές συναλλαγές των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων και τις συναλλαγές της Τράπεζας της Ελλάδος με τις λοιπές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, με την ΕΚΤ, καθώς και με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός Ευρωσυστήματος) που συμμετέχουν στο σύστημα TARGET2 (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο).

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο στις 31.12.2022 ανήλθε σε 2,5% (μέσος όρος έτους 0,58%).

8.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Το καθαρό αποτέλεσμα των λοιπών συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος με το Ευρωσύστημα την 31.12.2022 ήταν χρεωστικό (απαίτηση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 9.5 του ενεργητικού “Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”.

9. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	13,2	0,9	12,3

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται διάφορες συναλλαγές που την 31.12.2022 βρίσκονταν υπό διακανονισμό, όπως και στην προηγούμενη χρήση, και αφορούν κυρίως επιταγές και εντολές πληρωτέες που δεν είχαν ακόμη διακανονιστεί, καθώς και υπό τακτοποίηση υπόλοιπα ενδιάμεσων λογαριασμών.

10. Λοιπές υποχρεώσεις

10.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	0,2	0,0	0,2

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζεται το αποτέλεσμα που προέκυψε από την αναπροσαρμογή στο τέλος του έτους των εκκρεμών πράξεων σε συνάλλαγμα (spot), που παρακολουθούνται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως), σύμφωνα με την μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης.

10.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα

Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III (αρνητικό επιτόκιο)	576,2	602,8	-26,6
Προϋπολογισμένοι τόκοι-έξοδα δοσοληπτικού λογαριασμού TARGET2	206,7	0,0	206,7
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας PELTRO (αρνητικό επιτόκιο)	0,1	0,0	0,1
Αμοιβές και έξοδα χρήσης πληρωτέα	66,7	27,3	39,4
Έσοδα επόμενων χρήσεων	0,8	0,9	-0,1
Λοιποί δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	6,3	2,1	4,2
Σύνολο	856,8	633,1	223,7

10.3 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Ποσό μερισμάτων προς διανομή τρέχουσας χρήσεως	13,3	13,3	0,0
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως περιερχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	400,7	499,1	-98,4
Λοιπές υποχρεώσεις	121,8	157,7	-35,9
Σύνολο	535,8	670,1	-134,3

Στην κατηγορία “Λοιπές υποχρεώσεις” περιλαμβάνονται λοιποί φόροι προς απόδοση, τα υπόλοιπα προσωρινών πιστωτικών λογαριασμών και διαφόρων λογαριασμών υπέρ τρίτων (προμηθευτές κ.λπ.), καθώς και λοιπές υποχρεώσεις.

11. Προβλέψεις

Προβλέψεις (ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Ειδικές (α)	Για παροχές προς ασφαλισμένους (β)	Έναντι χρηματο- οικονομικών και λειτουργικών κινδύνων (γ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2022	4.838,1	555,1	2.796,0	1.487,0
Αύξηση	191,7	2,5	0,0	189,2
Απελευθέρωση	-431,0	-59,1	-371,9	0,0
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-161,6	-5,8	-101,6	-54,2
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	28,6	0,7	27,9	0,0
Υποσύνολο	-372,3	-61,7	-445,6	135,0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022	4.465,8	493,4	2.350,4	1.622,0

Προβλέψεις

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Σύνολο	Ειδικές (α)	Για παροχές προς ασφαλισμένους (β)	Έναντι χρηματο- οικονομικών και λειτουργικών κινδύνων (γ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2021	7.525,6	564,0	2.852,6	4.109,0
Αύξηση	36,9	7,2	29,7	0,0
Απελευθέρωση	-2.628,1	-13,3	0,0	-2.614,8
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-109,4	-3,3	-98,9	-7,2
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	13,1	0,5	12,6	0,0
Υποσύνολο	-2.687,5	-8,9	-56,6	-2.622,0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2021	4.838,1	555,1	2.796,0	1.487,0

Η Τράπεζα της Ελλάδος σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις, μέσω των οποίων ισχυροποιείται η οικονομική της θέση, ώστε να αντεπεξέρχεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο ρόλο της και στους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Η Τράπεζα επαναξιολογεί σε ετήσια βάση το σύνολο των προβλέψεων και επαναπροσδιορίζει το ύψος τους μετά από εκτίμηση των κινδύνων.

Αναλυτικά οι προβλέψεις έχουν ως εξής:

α. Ειδικές προβλέψεις**Ειδικές προβλέψεις**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
• για αξιώσεις έναντι τρίτων	64,7	66,5	-1,8
• για εκκρεμείς αγωγές τρίτων	382,0	441,1	-59,1
• λοιπές	46,7	47,5	-0,8
Σύνολο	493,4	555,1	-61,7

Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν:

- προβλέψεις για ένδικες αξιώσεις της Τράπεζας έναντι τρίτων προκειμένου να καλύψουν τον κίνδυνο που ενδέχεται να επέλθει από τη μη είσπραξη αυτών,
- προβλέψεις για την κάλυψη εκκρεμών αγωγών τρίτων κατά της Τράπεζας σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, οι οποίες είναι κυρίως συναφείς με την κύρια και επικουρική σύνταξη, το ποσό των οποίων προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη, καθώς και προβλέψεις για πρόσθετες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συνταξιοδότηση των εν ενεργεία υπαλλήλων, το ποσό των οποίων επίσης προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη,
- λοιπές προβλέψεις, προκειμένου να καλύψουν κυρίως τον κίνδυνο μη είσπραξης χορηγηθέντων δανείων.

β. Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους**Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους**

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Προγράμματα καθορισμένων παροχών:			
• Αποζημίωση ν. 2112/1920	39,9	49,5	-9,6
• Κύρια και Επικουρική σύνταξη	1.948,6	2.412,5	-463,9
Σύνολο	1.988,5	2.462,0	-473,5
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	361,9	334,0	27,9
Γενικό σύνολο	2.350,4	2.796,0	-445,6

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Οι σχηματισθείσες προβλέψεις συνολικού ύψους 2.350,4 εκατ. ευρώ, έναντι 2.796,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού (ν. 2112/1920, όπως ισχύει), ύψους 39,9 εκατ. ευρώ, έναντι 49,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, και για την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης, συνολικού ύψους 1.948,6 εκατ. ευρώ, έναντι 2.412,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, καθώς η Τράπεζα έχει αναλάβει και ενεργεί, βάσει του ν. 3863/2010, άρθρο 64, την κοινωνική ασφάλιση του προσωπικού της, σύμφωνα με τον οποίο ο υπολογισμός των παροχών διέπεται από τις γενικές διατάξεις των νόμων, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των αντίστοιχων Καταστατικών των πρώην Ταμείων της Τράπεζας.

Για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων αυτών διενεργούνται ετησίως αναλογιστικές μελέτες από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία και σχετική ανάλυση για τις χρήσεις 2022 και 2021 παρατίθεται στους κάτωθι πίνακες:

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αποζημίωση ν. 2112/1920	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2022	49,5	1.784,4	628,1	2.462,0
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1,0	29,6	13,3	43,9
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	0,3	17,8	6,7	24,8
Αναλογιστικό κέρδος λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-8,4	-416,3	-151,1	-575,8
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	1,7	95,5	38,0	135,2
Καταβολές παροχών	-4,2	-74,0	-23,4	-101,6
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022	39,9	1.437,0	511,6	1.988,5

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αποζημίωση ν. 2112/1920	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2021	48,6	1.853,0	629,4	2.531,0
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	0,9	29,9	12,8	43,6
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	0,1	8,4	2,8	11,3
Κόστος προϋπηρεσίας	0,0	37,9	18,6	56,5
Αναλογιστικό κέρδος λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-1,3	-107,4	-37,2	-145,9
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	4,4	35,5	24,4	64,3
Καταβολές παροχών	-3,2	-72,9	-22,7	-98,8
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2021	49,5	1.784,4	628,1	2.462,0

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική για τη μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος συνολικού ύψους 68,7 εκατ. ευρώ (2021: 111,4 εκατ. ευρώ) αναγνωρίζονται στο στοιχείο 7 των αποτελεσμάτων “Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών”, ενώ οι μεταβολές που αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες συνολικού ύψους 440,6 εκατ. ευρώ (2021: 81,6 εκατ. ευρώ) αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στο στοιχείο 12 του παθητικού “Λογαριασμοί αναπροσαρμογής” (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Παροχές προς ασφαλισμένους”).

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές ανά αναλογιστική μελέτη	ν. 2112/1920		Κύρια σύνταξη		Επικουρική σύνταξη	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,15%	0,71%	3,11%	1,02%	3,10%	1,08%
Πληθωρισμός	2,50%	2,00%	2,50%	2,00%	2,50%	2,00%
Θνησιμότητα	Ελβετικός πίνακας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες					
Μελλοντικές αυξήσεις	Αποδοχών: 3,00% (0,50% επιπλέον του πληθωρισμού) Συντάξεων: 1,85%					

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν κυρίως γονικές και μετεργασιακές παροχές συνολικού ύψους 361,9 εκατ. ευρώ, έναντι 334,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Σύμφωνα με απόφαση της Τράπεζας, οι παροχές αυτές δεν επιφέρουν επιπλέον οικονομική επιβάρυνση, πέραν της ήδη καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς, για την Τράπεζα.

γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της. Το ύψος των προβλέψεων αυτών εξετάζεται σε ετήσια βάση.

Η Τράπεζα επιμετρεί, παρακολουθεί και αναγνωρίζει τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν σταθμίσεως και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Στο πλαίσιο αυτό σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι είναι:

– Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των αποκτηθέντων από την Τράπεζα χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας ενδεχόμενων δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες (συναλλαγματικός κίνδυνος) ή στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος).

– Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημίας λόγω ενδεχόμενης αδυναμίας ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στην κάλυψη των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει έναντι της Τράπεζας. Συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να είναι δανειζόμενοι, εκδότες επενδυτικών τίτλων, καθώς και αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

– Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος επιπτώσεων στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή ετοιμότητα ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, του ανθρώπινου παράγοντα, των συστημάτων ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων.

Η Τράπεζα επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της, καθώς και από τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ. Οι επιμετρήσεις διενεργούνται με τα στοιχεία της τελευταίας εργάσιμης ημέρας εκάστου έτους.

Από τη διαδικασία επιμέτρησης και κατά την κρίση της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν σχηματιστεί προβλέψεις που προορίζονται να καλύψουν τους ακόλουθους κινδύνους:

- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της Τράπεζας, καθώς και με τη χορήγηση δανείων εκτός του πλαισίου εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής,
- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, ήτοι τις πράξεις αναχρηματοδότησης των αντισυμβαλλόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων και την απόκτηση χρεογράφων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγορών του Ευρωσυστήματος.

Η κίνηση της πρόβλεψης έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων για τη χρήση 2022 αναλύεται ως εξής:

- Χρήση σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους 54,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 7,2 εκατ. ευρώ) προς συμψηφισμό ζημίας που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσεως από την αποτίμηση συναλλάγματος και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης (βλ. σημείωση 2 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους”).
- Ενίσχυση προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 189,2 εκατ. ευρώ (31.12.2021: απελευθέρωση 2.614,8 εκατ. ευρώ), κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας, η οποία έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VAR με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% (31.12.2022: 1.622,0 εκατ. ευρώ, 31.12.2021: 1.487,0 εκατ. ευρώ).

12. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση:			
- Χρυσού	6.391,1	5.919,7	471,4
- Συναλλάγματος	411,1	291,4	119,7
- Χρεογράφων	0,2	6,6	-6,4
- Μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων	11,8	11,4	0,4
- Τίτλων warrants	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	6.814,2	6.229,1	585,1
Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	522,2	81,6	440,6
Γενικό σύνολο	7.336,4	6.310,7	1.025,7

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση

Σύμφωνα με τους κανόνες και τις λογιστικές αρχές που έχει καθορίσει η ΕΚΤ για τις τράπεζες-μέλη του ΕΣΚΤ και ιδίως την αρχή της συντηρητικότητας, τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που προκύπτουν από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, των χρεογράφων και των χρηματοοικονομικών μέσων εντός και εκτός ισολογισμού δεν λογίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (λειτουργούν ως αποθεματικά μόνο για τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία). Αντιθέτως, οι ζημίες από αποτίμηση που προκύπτουν στο τέλος της χρήσης λογίζονται ως έξοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Αναγνώριση εσόδων”).

Από την αποτίμηση στο τέλος της χρήσης 2022 προέκυψαν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ύψους 6.814,2 εκατ. ευρώ, έναντι 6.229,1 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης 2021, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων (6.391,1 εκατ. ευρώ, έναντι 5.919,7 εκατ. ευρώ την 31.12.2021) προέρχεται από τον χρυσό.

Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες

Στον λογαριασμό αναπροσαρμογής “Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)” περιλαμβάνονται οι μεταβολές που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στα αποτελέσματα χρήσεως, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείματος ή πλεονάσματος των εν λόγω προγραμμάτων (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Παροχές προς ασφαλισμένους”).

Η αύξηση των αναλογιστικών κερδών κατά 440,6 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κυρίως στη σημαντική αύξηση των επιτοκίων προεξόφλησης που εφαρμόστηκαν κατά την αναλογιστική αποτίμηση των υποχρεώσεων από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (βλ. σημείωση 11β του παθητικού “*Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους*”).

13. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας στις 31.12.2022 ανήλθε σε 3.459,4 εκατ. ευρώ, έναντι 3.416,7 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021.

Αναλυτικά, το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά έχουν ως εξής:

13.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, μετά τις αυξήσεις που έγιναν σύμφωνα με τα ν.δ. 413/70 και 889/71, τους ν. 542/77 και 1249/82, την Υπουργική Απόφαση Ε. 2665/88, τον ν. 2065/92, την Υπουργική Απόφαση 1281/30.10.96 και τις Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου 8/4.2.2000, 32/23.5.2002, 17/4.7.2005 και 8/10.6.2008, ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ εκάστη.

13.2 Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ και είναι εξισωμένο με το μετοχικό κεφάλαιο.

13.3 Έκτακτο αποθεματικό

Το έκτακτο αποθεματικό στις 31.12.2022 ανήλθε σε 490,5 εκατ. ευρώ, έναντι 447,8 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021, λόγω ενίσχυσής του κατά το ποσό των 42,7 εκατ. ευρώ, μέσω της διάθεσης κερδών.

13.4 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους

Το ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους ανήλθε σε 2.744,8 εκατ. ευρώ, αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

13.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά

Τα λοιπά ειδικά αποθεματικά στις 31.12.2022 ανήλθαν σε 1,6 εκατ. ευρώ (2021: 1,6 εκατ. ευρώ) και αφορούν την αξία έργων τέχνης και πάγιων στοιχείων τα οποία έχουν παραχωρηθεί δωρεάν στην Τράπεζα.

V. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού ανήλθαν σε 938,7 εκατ. ευρώ, έναντι 1.011,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 7,2%.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 784,8 εκατ. ευρώ, έναντι 855,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 8,3%.
- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 130,3 εκατ. ευρώ, έναντι 128,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,6%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 4,0 εκατ. ευρώ, έναντι 10,8 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 63,0%.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε 19,6 εκατ. ευρώ, έναντι 16,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 21,7%.

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 349,3 εκατ. ευρώ, έναντι 361,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 3,3%.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι **προβλέψεις** συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 132,6 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης των εξόδων κατά 2.620,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Συγκεκριμένα, σχηματίστηκαν προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 189,2 εκατ. ευρώ (2021: απελευθέρωση 2.614,8 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 2,5 εκατ. ευρώ (2021: 7,2 εκατ. ευρώ). Παράλληλα, απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες ειδικές προβλέψεις ύψους 59,1 εκατ. ευρώ (2021: 13,3 εκατ. ευρώ), που αφορούν εκκρεμείς αγωγές συνταξιούχων της Τράπεζας, βάσει αναλογιστικής μελέτης.

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ

1. Καθαροί τόκοι-έσοδα

Οι καθαροί τόκοι-έσοδα (τόκοι-έσοδα μείον τόκοι-έξοδα) ανήλθαν σε 2,3 εκατ. ευρώ, έναντι 435,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας σημαντική μείωση κατά 99,5%. Η εν λόγω μείωση οφείλεται στην αναντιστοιχία (mismatching) μεταξύ των σταθερών τόκων-εσόδων των στοιχείων ενεργητικού και των μεταβλητών τόκων-εξόδων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ως συνέπεια της ταχείας αύξησης των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά την τρέχουσα χρήση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.²⁵

Οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που προέρχονται από το ίδιο (υπό-)στοιχείο του ισολογισμού σχετιζόμενο με πράξεις νομισματικής πολιτικής συμψηφίζονται είτε στους τόκους-έσοδα είτε στους τόκους-έξοδα, λαμβάνοντας υπόψη εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό.

1.1 Τόκοι-έσοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εσόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
α. από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	515,1	319,3	195,8
β. από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	359,1	373,4	-14,3
γ. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου	4,1	3,4	0,7
δ. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	5,0	0,0	5,0
ε. από καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	113,6	0,0	113,6
στ. από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	94,2	106,9	-12,7
ζ. από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου	0,0	20,6	-20,6
η. από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών	10,6	57,1	-46,5
θ. λοιποί τόκοι-έσοδα	4,3	3,2	1,1
Σύνολο	1.106,0	883,9	222,1

Οι τόκοι-έσοδα αυξήθηκαν κατά 222,1 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε 1.106,0 εκατ. ευρώ, έναντι 883,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων από τα χρεόγραφα των χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής ΡΕΡΡ και ΡΣΡΡ και των τόκων από τις καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ. Η εν λόγω αύξηση αντισταθμίστηκε μερικώς από τη μείωση των τόκων από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών.

Ειδικότερα:

1.1.α Τόκοι-έσοδα από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά χαρτοφυλάκιο αναλύονται ως εξής:

25 Βλ. τα Δελτία Τύπου της 21ης Ιουλίου 2022, της 8ης Σεπτεμβρίου 2022, της 27ης Οκτωβρίου 2022 και της 15ης Δεκεμβρίου 2022 των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

Τόκοι-έσοδα από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
- Πρώτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP1)	0,0	0,2	-0,2
- Τρίτου Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP3)	17,6	22,8	-5,2
- Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (SMP)	5,7	11,8	-6,1
- Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP) – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	225,3	149,7	75,6
- Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP) – Κρατικά Χρεόγραφα	296,7	194,0	102,7
- Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP) – Υπερεθνικά Χρεόγραφα	-30,2	-59,2	29,0
Σύνολο	515,1	319,3	195,8

Η αύξηση κατά 195,8 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των τόκων των κρατικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP και των υπερεθνικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PSPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσης και του μέσου υπολοίπου τους.

1.1.β Τόκοι-έσοδα από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι τόκοι ανά κατηγορία επενδύσεων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
- από χρεόγραφα σε ευρώ (εκτός χρεογράφων Ε.Δ.)	192,6	182,2	10,4
- από χρεόγραφα σε ευρώ Ε.Δ.	111,6	172,8	-61,2
- από χρεόγραφα σε συνάλλαγμα	38,2	13,2	25,0
- από προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενους λογαριασμούς	16,7	5,2	11,5
Σύνολο	359,1	373,4	-14,3

Η μείωση κατά 14,3 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση κατά 61,2 εκατ. ευρώ των τόκων-εσόδων από χρεόγραφα σε ευρώ του Ελληνικού Δημοσίου, λόγω μείωσης του μέσου υπολοίπου τους και της μέσης απόδοσής τους, ως απόρροια επένδυσης σε έντοκα γραμμάτια έναντι λήξεων ομολόγων. Στη μείωση λειτούργησαν αντισταθμιστικά η αύξηση των τόκων-εσόδων από χρεόγραφα σε ευρώ (εκτός Ε.Δ.), από χρεόγραφα σε συνάλλαγμα και από προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενους λογαριασμούς, λόγω αύξησης των μέσων υπολοίπων και των μέσων αποδόσεών τους.

1.1.γ Τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Οι τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου αφορούν δάνεια που είχε χορηγήσει η Τράπεζα προς το Ελληνικό Δημόσιο έως την 31.12.1993.

Κατά την τρέχουσα χρήση οι εν λόγω τόκοι ανήλθαν συνολικά σε 4,1 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2021: 3,4 εκατ. ευρώ). Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση του επιτοκίου εκτοκισμού, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από τη μείωση του υπολοίπου των εν λόγω δανείων, λόγω της σταδιακής αποπληρωμής τους (βλ. σημείωση 8 του ενεργητικού “Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης”).

1.1.δ Τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ ανήλθαν σε 5,0 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 27 Ιουλίου του 2022 και εξής (βλ. σημείωση 9.2 του ενεργητικού “Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ”).

1.1.ε Τόκοι-έσοδα από καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα επί των καθαρών απαιτήσεων που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ ανήλθαν σε 113,6 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 27 Ιουλίου του 2022 και εξής (βλ. σημείωση 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”).

1.1.στ Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά υποχρέωση αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
- από λογαριασμούς υποχρεωτικών καταθέσεων Π.Ι. και από τρεχούμενους λογαριασμούς Π.Ι. πέραν των υποχρεωτικών καταθέσεων	93,6	106,9	-13,3
- από καταθέσεις για κάλυψη περιθωρίων	0,6	0,0	0,6
Σύνολο	94,2	106,9	-12,7

Οι τόκοι-έσοδα από τους λογαριασμούς υποχρεωτικών καταθέσεων και τους τρεχούμενους λογαριασμούς πέραν των υποχρεωτικών καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκαν συνολικά κατά 13,3 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού σε επίπεδο άνω του μηδενός (βλ. σημείωση 2.1 του παθητικού “Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)”).

Στην τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα από καταθέσεις για κάλυψη περιθωρίων ανήλθαν σε 0,6 εκατ. ευρώ (2021: 12,5 χιλ. ευρώ).

1.1.ζ Τόκοι-έσοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.2.γ “Τόκοι-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου”, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία είχαν αναγνωρισθεί τόκοι-έσοδα ύψους 20,6 εκατ. ευρώ λόγω εφαρμογής αρνητικού επιτοκίου εκτοκισμού.

1.1.η Τόκοι-έσοδα από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα επί των καταθέσεων φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών ανήλθαν σε 10,6 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 46,5 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2021: 57,1 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού σε επίπεδο άνω του μηδενός, έναντι εφαρμογής αρνητικού επιτοκίου εκτοκισμού κατά την προηγούμενη χρήση.

1.1.θ Λοιποί τόκοι-έσοδα

Οι λοιποί τόκοι-έσοδα ανήλθαν σε 4,3 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2021: 3,2 εκατ. ευρώ). Στην εν λόγω κατηγορία περιλαμβάνονται κυρίως οι τόκοι-έσοδα από τη συμμετοχή της Τράπεζας σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο και τα χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής και οι τόκοι-έσοδα από τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στο προσωπικό της.

1.2 Τόκοι-έξοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εξόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έξοδα (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
α. από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	230,8	447,9	-217,1
β. από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	185,2	0,0	185,2
γ. από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου	55,6	0,0	55,6
δ. από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	632,1	0,0	632,1
ε. λοιποί τόκοι-έξοδα	0,0	0,1	-0,1
Σύνολο	1.103,7	448,0	655,7

Οι τόκοι-έξοδα αυξήθηκαν κατά 655,7 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε 1.103,7 εκατ. ευρώ, έναντι 448,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) και της πάγιας διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων. Η εν λόγω αύξηση αντισταθμίστηκε μερικώς από τη μείωση των τόκων επί των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III.

Ειδικότερα:

1.2.α Τόκοι-έξοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Τόκοι-έξοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
- Πράξεις TLTRO III	231,0	447,6	-216,6
- Πράξεις PELTRO	-0,2	0,3	-0,5
Σύνολο	230,8	447,9	-217,1

Η μείωση κατά 217,1 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των τόκων επί των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III, ως αποτέλεσμα των αλλαγών στο επιτόκιο εκτοκισμού τους, των πρόωρων αποπληρωμών και των λήξεων που πραγματοποιήθηκαν το 2022. Συγκεκριμένα, για το 2022 εφαρμόστηκε η ακόλουθη προσέγγιση για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων των πράξεων TLTRO III:

(i) Για την περίοδο έως τις 23 Ιουνίου 2022, ίσχυε το επιτόκιο της πρόσθετης περιόδου ειδικού επιτοκίου που κοινοποιήθηκε στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Ιουνίου 2022 και το οποίο ανήλθε σε -1,0%, δηλ. 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR),

(ii) για την περίοδο από τις 24 Ιουνίου 2022 έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε από την ημερομηνία διακανονισμού εκάστης πράξης TLTRO III έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, και

(iii) για την περίοδο από 23 Νοεμβρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Επιπλέον, στον ως άνω υπολογισμό των τόκων για το 2022 ελήφθη υπόψη και η επίδραση της μεταβολής του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) εντός του 2022 στους τόκους της περιόδου πριν από την περίοδο ειδικού επιτοκίου (βλ. σημείωση 5.2 του ενεργητικού “Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”).

1.2.β Τόκοι-έξοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων ανήλθαν σε 185,2 εκατ. ευρώ λόγω μεταφοράς των υπερβαλλόντων αποθεματικών των πιστωτικών ιδρυμάτων από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους στους εν λόγω λογαριασμούς, καθώς το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) κατέστη θετικό από τις 14 Σεπτεμβρίου του 2022 και εξής (βλ. σημείωση 2.2 του παθητικού “Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων”).

1.2.γ Τόκοι-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν σε 55,6 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εσόδων ύψους 20,6 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωρισθεί την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού τους σε επίπεδο άνω του μηδενός.

1.2.δ Τόκοι-έξοδα από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2) ανήλθαν σε 632,1 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 27 Ιουλίου του 2022 και εξής (βλ. σημείωση 8.3 του παθητικού “Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)”).

2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους

Το καθαρό αποτέλεσμα αναλύεται ως εξής:

Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημίες) από χρηματοοικονομικές πράξεις			
- από πράξεις επί συναλλάγματος	66,8	30,3	36,5
- από πράξεις επί χρεογράφων	8,4	141,4	-133,0
- από αγοραπωλησίες χρυσών νομισμάτων	1,2	0,8	0,4
Σύνολο	76,4	172,5	-96,1
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων			
- από την αποτίμηση συναλλάγματος	-4,9	0,0	-4,9
- από την αποτίμηση χρεογράφων	-49,3	-7,2	-42,1
Σύνολο	-54,2	-7,2	-47,0
2.3 Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	54,2	7,2	47,0
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημίες αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους	76,4	172,5	-96,1

Το καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις μειώθηκε κατά 96,1 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 76,4 εκατ. ευρώ, έναντι 172,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της μείωσης των κερδών από πράξεις επί χρεογράφων.

Συγκεκριμένα, κατά την προηγούμενη χρήση αναγνωρίστηκαν κέρδη ύψους 130,6 εκατ. ευρώ, καθώς η Τράπεζα συμμετείχε στην πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου για “ανταλλαγή και εξαγορά” ομολόγων εκδόσεώς του με την πώληση έναντι μετρητών τριών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του PSI. Η πώληση των εν λόγω ομολόγων από το χαρτοφυλάκιο “Διακρατούμενα έως τη λήξη” έγινε σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6(γ) της Κατευθυντήριας Γραμμής της ΕΚΤ/2016/34.

Επίσης, στα αποτελέσματα χρήσεως αναγνωρίστηκαν ζημίες ύψους 54,2 εκατ. ευρώ από την αποτίμηση συναλλάγματος και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης, έναντι ζημιών ύψους 7,2 εκατ. ευρώ από την αποτίμηση χρεογράφων την προηγούμενη χρήση. Συγκεκριμένα, από την αποτίμηση των χρεογράφων προέκυψε ζημία συνολικού ύψους 49,3 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της μείωσης της αγοραίας αξίας μέρους των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, τόσο σε ευρώ όσο και σε δολάρια ΗΠΑ, λόγω της αύξησης των αποδόσεων τους το 2022. Οι συνολικές ζημίες συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (βλ. σημείωση 11γ του παθητικού “Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων”).

3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Οι επιμέρους κατηγορίες των καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες αναλύονται ως εξής:

Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Αμοιβή από τη διαχείριση του Κοινού Κεφαλαίου ΝΠΔΔ & Ασφαλιστικών Φορέων – ν. 2469/97	86,2	80,4	5,8
Προμήθειες από τη διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου	27,9	26,6	1,3
Αμοιβή διαχείρισης τίτλων Ελληνικού Δημοσίου	11,5	16,0	-4,5
Εισφορές ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τις υπηρεσίες εποπτείας	4,5	4,1	0,4
Έσοδα συμμετοχής στην ΗΔΑΤ	1,7	1,7	0,0
Λοιπές αμοιβές και προμήθειες	8,0	7,0	1,0
Σύνολο	139,8	135,8	4,0
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-9,5	-7,6	-1,9
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	130,3	128,2	2,1

4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
Έσοδα από την ΕΚΤ:			
α. Μεριδίο από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ	0,0	3,7	-3,7
β. Μεριδίο από την τελική διανομή κερδών της ΕΚΤ	0,0	1,0	-1,0
Λοιπά έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	4,0	6,1	-2,1
Σύνολο	4,0	10,8	-6,8

Ειδικότερα:

Έσοδα από την ΕΚΤ

Κατά την τρέχουσα χρήση η ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα για το έτος το οποίο ήταν μηδενικό, δεν προέβη σε διανομή μερίσματος προς τις Εθνικές, ενώ κατά την προηγούμενη χρήση αναγνωρίστηκαν έσοδα συνολικού ύψους 4,7 εκατ. ευρώ από την ενδιάμεση και την τελική διανομή των κερδών της ΕΚΤ.

Λοιπά έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Τα εν λόγω έσοδα ανήλθαν σε 4,0 εκατ. ευρώ και αφορούν κυρίως εισπραχθέντα μερίσματα από τη συμμετοχή της Τράπεζας στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS – Bank of International Settlements).

5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2022	2021	Μεταβολή
- Αναλογούν με βάση την κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα	176,5	28,9	147,6
- Μείον συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα	-528,5	-214,8	-313,7
α. Αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	705,0	243,7	461,3
β. Διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	1,1	3,8	-2,7
Σύνολο	706,1	247,5	458,6

Κατά την τρέχουσα χρήση το συνολικό αποτέλεσμα της αναδιανομής ήταν θετικό για την Τράπεζα της Ελλάδος, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

Νομισματικό εισόδημα είναι το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι ΕθνΚΤ στο πλαίσιο εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προκύπτει από τον υπολογισμό των πραγματικών και τεκμαρτών ετήσιων εσόδων, τα οποία απορρέουν από τα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή του το Ευρωσύστημα έναντι της βάσης υπολογισμού. Από τα έσοδα αφαιρούνται οι τόκοι που καταβάλλονται στα στοιχεία της βάσης υπολογισμού και το καθαρό αποτέλεσμα κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση τις ισχύουσες κλείδες.

Η βάση υπολογισμού αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης του ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- υποχρεώσεις συνδεόμενες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ,
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του παθητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- υποχρεώσεις από καταθέσεις έναντι υπερήμερων αντισυμβαλλομένων του Ευρωσυστήματος, οι οποίες έχουν αναταξινομηθεί από το στοιχείο του παθητικού 2.1 “Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)”, [κατά περίπτωση].

Τα ταυτοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, των οποίων οι αποδόσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, είναι τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης του ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Πρόκειται για χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων χωρών της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Αγοράς Καλυμμένων Ομολογιών (CBPP1, CBPP2 και CBPP3), χρεόγραφα στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων (SMP), του Προγράμματος Αγοράς Τίτλων του Δημόσιου Τομέα (PSPP), του Προγράμματος Αγοράς Εταιρικών Τίτλων (CSPP) και του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (PEPP). Η απόδοση των καλυμμένων ομολογιών των προγραμμάτων CBPP1, CBPP2, PSPP (χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις και άλλους αναγνωρισμένους εκδότες) και PEPP (κρατικά χρεόγραφα) υπολογίζεται

σε ημερήσια βάση με το τελευταίο διαθέσιμο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), ενώ για τα χρεόγραφα των προγραμμάτων SMP, CBPP3, PSPP (μόνο για τα χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών), CSPP και PEPP (χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και εταιρικά χρεόγραφα) υπολογίζεται η πραγματική τους απόδοση,

- απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δολοηψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ,
- απαιτήσεις έναντι αντισυμβαλλομένων της ζώνης του ευρώ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) μεταξύ της ΕΚΤ και κεντρικών τραπεζών εκτός Ευρωσυστήματος που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλείδας κατανομής της. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Όταν η αξία των ταυτοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού μιας ΕθνΚΤ υπολείπεται ή υπερβαίνει την αξία των στοιχείων του παθητικού που περιλαμβάνονται στη βάση υπολογισμού, η διαφορά αντισταθμίζεται με την εφαρμογή, στην αξία της διαφοράς, του εκάστοτε ισχύοντος (οριακού) επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος.

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το νομισματικό εισόδημα του Ευρωσυστήματος κατανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ, σύμφωνα με τις ισχύουσες κλείδες τους στο Ευρωσύστημα. Η συγκέντρωση και η αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος επιφέρει καθαρά αναδιανεμητικά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τόσο το ύψος της βάσης υπολογισμού και των ταυτοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού κάθε ΕθνΚΤ όσο και τα έσοδα/έξοδα που προέρχονται από αυτά αποκλίνουν από αυτό που τους αναλογεί με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ο παραπάνω τρόπος κατανομής του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος καθιερώθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/36), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Το ποσό προς είσπραξη ύψους 705,0 εκατ. ευρώ, που προέκυψε για την Τράπεζα το 2022 οφείλεται στο γεγονός ότι το συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα, το οποίο ανήλθε σε έξοδο ύψους 528,5 εκατ. ευρώ, ήταν μικρότερο του αναλογούντος με βάση την κλείδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα, το οποίο υπολογίστηκε σε έσοδο ύψους 176,5 εκατ. ευρώ.

Η διόρθωση του νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών, ύψους 1,1 εκατ. ευρώ, αφορά τον επανυπολογισμό και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2020 και 2021.

6. Λοιπά έσοδα

Λοιπά έσοδα (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2022	2021	Μεταβολή
Έσοδα από την παραγωγή προϊόντων	12,2	9,5	2,7
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7,4	6,6	0,8
Σύνολο	19,6	16,1	3,5

Στα λοιπά έσοδα περιλαμβάνονται έσοδα ύψους 12,2 εκατ. ευρώ (2021: 9,5 εκατ. ευρώ), τα οποία προέρχονται από την παραγωγή προϊόντων του Ιδρύματος Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων & Αξιών (ΙΕΤΑ), κυρίως για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου (κέρματα, διαβατήρια, θεωρήσεις εισόδου (Visas), ταινίες φόρου καπνού), καθώς επίσης και λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ύψους 7,4 εκατ. ευρώ (2021: 6,6 εκατ. ευρώ), που προέρχονται από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος σε έργα του Ευρωσυστήματος, τη διαχείριση ακινήτων, τη χορήγηση πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας κ.λπ.

ΕΞΟΔΑ

7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών

Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2022	2021	Μεταβολή
Αμοιβές προσωπικού και λοιπές παροχές	203,7	179,1	24,6
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	68,7	111,4	-42,7
Σύνολο	272,4	290,5	-18,1

Κατά την τρέχουσα χρήση οι δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών μειώθηκαν συνολικά κατά 18,1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της μείωσης των εξόδων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών αφορούν το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος βάσει των αναλογιστικών μελετών, και παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 11β του παθητικού “Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους”.

Η εν λόγω μείωση αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση των αμοιβών προσωπικού και λοιπών παροχών κατά 24,6 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, λόγω εφάπαξ ενίσχυσης του προγράμματος καθορισμένων εισφορών για μετεργασιακές παροχές κατά 12,7 εκατ. ευρώ και εφαρμογής της επιχειρησιακής σύμβασης εργασίας.

8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης

Λοιπές δαπάνες διαχείρισης (ποσά σε εκατ. ευρώ)			
	2022	2021	Μεταβολή
Αναλώσεις υλικών και εντύπων	8,7	9,8	-1,1
Δικαιώματα χρήσης λογισμικού – Κόστος μηχανογραφικών συστημάτων	13,1	13,1	0,0
Αμοιβές τρίτων	10,9	10,1	0,8
Δημοσιεύσεις και συνδρομές	5,3	5,1	0,2
Δαπάνες ενοικίων, συντήρησης/επισκευής ακινήτων και εξοπλισμού	5,7	6,5	-0,8
Διάφορα έξοδα	22,1	17,7	4,4
Σύνολο	65,8	62,3	3,5

Κατά την τρέχουσα χρήση οι λοιπές δαπάνες διαχείρισης αυξήθηκαν κατά 3,5 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω αύξησης των δαπανών φωτισμού και θέρμανσης ύψους 2,9 εκατ. ευρώ.

9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Οι αποσβέσεις διαμορφώθηκαν σε 11,1 εκατ. ευρώ, έναντι 8,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,5 εκατ. ευρώ. Το έξοδο των αποσβέσεων ανά κατηγορία παγίου παρουσιάζεται στη σημείωση 11.2 του ενεργητικού “Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού”.

10. Προβλέψεις

Κατά την τρέχουσα χρήση οι προβλέψεις συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 132,6 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης των εξόδων κατά 2.620,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Συγκεκριμένα, σχηματίστηκαν προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 189,2 εκατ. ευρώ (2021: απελευθέρωση 2.614,8 εκατ. ευρώ), καθώς και ειδικές προβλέψεις ύψους 2,5 εκατ. ευρώ (2021: 7,2 εκατ. ευρώ). Παράλληλα, απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες ειδικές προβλέψεις ύψους 59,1 εκατ. ευρώ (2021: 13,3 εκατ. ευρώ), που αφορούν εκκρεμείς αγωγές συνταξιούχων της Τράπεζας, βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Οι προβλέψεις της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 11 του παθητικού “Προβλέψεις”.

VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)

Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως) (ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2022	31.12.2021	Μεταβολή
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του “Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων” σύμφωνα με τον ν. 2469/97	62.827,2	53.003,5	9.823,7
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημόσιων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.886,2	5.059,5	826,7
3. Περιουσιακά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως ασφάλεια για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας	50.863,5	60.728,0	-9.864,5
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	12.610,2	12.339,4	270,8
Σύνολο	132.187,1	131.130,4	1.056,7

Στις 4.4.2022 το Ελληνικό Δημόσιο προέβη σε πρόωρη αποπληρωμή δανείων από το ΔΝΤ ύψους 1.510,0 εκατ. SDR κάνοντας χρήση των διαθεσίμων του σε SDR. Με την ανωτέρω πληρωμή το Ελληνικό Δημόσιο αποπλήρωσε το σύνολο των δανείων που είχαν συναφθεί με το ΔΝΤ από τον Μάιο του 2010 και έπειτα. Ως εκ τούτου, η σχετική υποσχετική επιστολή (promissory note) ύψους 1.868,6 εκατ. ευρώ που είχε εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, και ίσχυε στις 31.12.2021, παύει να υφίσταται.

Οπότε, στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως περιλαμβάνονται κυρίως:

- Η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων ύψους 3.110,3 εκατ. SDR, (3.897,0 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 3.849,0 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021).
- Εντολές ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση, εγγυητικές επιστολές τρίτων για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης έργων ή συμβάσεων προμηθειών, κέρματα ευρώ στην αποθήκη της Τράπεζας, τίτλοι εκδόσεως του Ε.Δ., τίτλοι κυριότητας του Ε.Δ. προς φύλαξη, καθώς και τίτλοι σε ενέχυρο υπέρ της Τράπεζας της Ελλάδος από συμμετοχή σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων, συνολικού ύψους 8.687,7 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 6.617,7 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021.
- Πράξεις σε συνάλλαγμα (spot) από την ημερομηνία συναλλαγής μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού (εφαρμογή της οικονομικής προσέγγισης στην απεικόνιση των πράξεων αυτών στον ισολογισμό) συνολικού ύψους 25,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022, έναντι 4,2 εκατ. ευρώ στις 31.12.2021.

2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Τράπεζας της Ελλάδος σε σχέση με τις εν γένει δραστηριότητες της ύψους 102,6 εκατ. ευρώ (31.12.2021: 106,9 εκατ. ευρώ), για τις οποίες δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις.

Κατόπιν αξιολόγησης του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των επιμέρους επίδικων πραγματικών περιστατικών, η Διοίκηση κρίνει με βάση τις υφιστάμενες πιθανότητες ευδοκίμησης των αγωγών αυτών ότι δεν συντρέχει λόγος σχηματισμού προβλέψεων κατά την 31.12.2022.

3. Λοιπές πληροφορίες

Αριθμός Προσωπικού

Το σύνολο του προσωπικού κατά την 31.12.2022 ανέρχεται σε 1.861 άτομα, έναντι 1.863 άτομα στις 31.12.2021.

Σύμβαση με Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα της Ελλάδος διαχειρίζεται μέρος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ που έχουν εκχωρηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, βάσει σύμβασης μεταξύ των δύο ΕθνΚΤ για κοινή

διαχείριση («pooling»). Η σύμβαση υπεγράφη το 2009 και είναι αορίστου διάρκειας. Η διαχείριση διενεργείται στην Τράπεζα σύμφωνα με το πλαίσιο και τις οδηγίες της ΕΚΤ.

4. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

- Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου 2022/1211/ΕΕ της 12ης Ιουλίου 2022, που ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κροατία υιοθέτησε το ενιαίο νόμισμα την 1η Ιανουαρίου 2023. Σύμφωνα με το άρθρο 48.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και των νομικών πράξεων που υιοθέτησε το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Δεκεμβρίου 2022,²⁶ η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) εξόφλησε το υπόλοιπο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της στην ΕΚΤ. Σύμφωνα με το άρθρο 48.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 30.1, του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας μεταβίβασε στην ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα σε ποσό που αντιστοιχεί στο μερίδιό της επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Ως αποτέλεσμα της εισόδου της Κεντρικής Τράπεζας της Κροατίας στο Ευρωσύστημα, το μερίδιο της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ (κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα) μειώθηκε από 2,47355% σε 2,45365%. Το μερίδιο της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανέρχεται σε 2,0117%.
- Μέχρι τις 2 Μαρτίου 2023, ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδος, έχει αποπληρωθεί πρόωρα ποσό 4,1 δισεκ. ευρώ από πράξεις TLTRO III που ήταν εκκρεμείς στις 31 Δεκεμβρίου 2022. (Την ίδια περίοδο αποπληρώθηκε πρόωρα στο Ευρωσύστημα συνολικό ποσό 99,3 δισεκ. ευρώ για τις εκκρεμείς πράξεις TLTRO III) (βλ. σημείωση 5.2 του ενεργητικού “Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”).

5. Υπηρεσίες ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρία ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε είναι ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2022, ενώ για τις χρήσεις 2017-2021 ήταν η ελεγκτική εταιρία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Οι ορκωτοί ελεγκτές, πέραν των υπηρεσιών του υποχρεωτικού ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2022, παρείχαν και επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (προσυμφωνημένες διαδικασίες). Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις συνολικές αμοιβές για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές υπηρεσίες για τις χρήσεις 2022 και 2021.

Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή (ποσά σε ευρώ)		
	2022	2021
Αμοιβές ελεγκτικών υπηρεσιών	180.000	218.000
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	31.000	23.000
Αμοιβές μη ελεγκτικών υπηρεσιών	0	13.000
Σύνολο	211.000	254.000

Αθήνα, 2 Μαρτίου 2023

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΝΤΟΒΑΣ
Αρ. αδείας Α΄ Τάξης 0137991

²⁶ Απόφαση ΕΚΤ/2022/51 της 30ής Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την καταβολή κεφαλαίου, τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις εισφορές της Κεντρικής Τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banca) στα αποθεματικά και στους εξομοιωμένους προς αυτά λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 17, 19.1.2023, σελ. 94-98), Συμφωνία της 30ής Δεκεμβρίου 2022 μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banca) και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την απαίτηση που πιστώθηκε στην Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banca) από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά το άρθρο 30.3 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ C 18, 19.1.2023, σελ. 1-3).

ISSN 2732-9887 (print)
ISSN 2732-9895 (online)